

විනයපිටකයෙහි

සවැනිග්‍රන්ථය

(1 කාණ්ඩය)

පරිවාර පාළි

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනායෙන්

පොල්ගහවෙල විද්‍යාපීඨය පරිවේණාධිපති

කෙසෙල්වතුගොඩ ශ්‍රී රතනජොන්‍යාහිමාන

නායක සථවිරපාදයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින්

පාසලොඬන පූජික වූ සංස්කරණය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ජනරජය මගින් ප්‍රකාශිත යි.

බු. ව. 2520

ක්‍රි. ව. 1977

Buddhajayanti Tripitaka Series, VI

SIXTH BOOK

OF VINAYA PITAKA

PART I

PARIVĀRA-PĀLI

with

THE TRANSLATION

by

The Venerable

KESELVATUGODA RATANAJOTI NAYAKA THERO

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

THE REPUBLIC OF ŚRĪ LANKĀ

B.E. 2520

C.E. 1977

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

(1 කාණ්ඩය)

විනයපිටකයෙහි

පරිවාර පාළිය

(1)

**“තථාගතසප්තෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො විරොචති,
නො පටිච්ඡන්තො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන
ලද ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි”.**

(අභ්‍යුත්තරනිකාය, නිකනිපාඨ - හරණ්ඩු වග්ග, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංස්කාරක නිවේදනය...	ix
සංඥාපනය	xi—xiv
ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලය	xv
පාළි හෝඩිය - PALI ALPHABET	xvii
සංකේත නිරූපණය - ABBREVIATIONS	xviii
විසය සූචි	xix—xxiv
පරිවාර පෙළ හා පරිවර්තනය	2—383
ගාථාදිපාද සූචි	387—388
සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	389—390
විසෙසපදනුකූලමණිකා	391—394
ශුද්ධිපත්‍රය	395

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණීක වූ තථාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන්ගේ ආණාදෙසනා සංඛ්‍යාත විනයපිටකයට අයත් ග්‍රන්ථ පඤ්චකයෙහි පස්වැනි ග්‍රන්ථය වූ පරිවාරපාලිය බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලයෙහි සවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සම්මත කරන ලද්දේය, එහෙත් අනිවාර්යවශයෙන් පහසු වන පරිදි නියත ස්ථානයෙහි ඡේද වෙන් කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කරැවීමේ දී සුවසේ පරිහරණ නොකළ හෙතෙසේ ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයෙන් විශාලත්වයට යන බව පෙනීගිය හෙයින් චුල්ලවිග්‍රහපාලිය හෙයින් මේ පරිවාරපාලිය ද කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පමුණුවන බව සඳහන් කරමිහ. මෙසේ පරිවාරපාලියෙහි 'සමථහෙද'ය අවසාන කොට ඇති කොටස ප්‍රථම කාණ්ඩය ද, 'බන්ධකපුවර්'යෙහි පටන් ඉතිරිය ද්විතීය කාණ්ඩය ද වන්නේ ය.

ලබ්‍හාබොධිමණ්ඩලයේ සමාරාධනය පරිදි පරිවාරපාලිය සිංහල භාෂායෙන් පරිවර්තන කළාහු පොල්ගහවෙල විද්‍යාඥයාදය පරිවේණාධිපති උපාධ්‍යායභූත කෙසෙල්වතුගොඩ රතනජොතායාගිධාන නායක මහාස්ථිර පාදයන් වහන්සේ ය. ඔබ පාලි සංස්කෘතාදි භාෂාශාස්ත්‍ර විෂයෙහි ද තථාගතප්‍රවීදිත වූ ධර්මවිනය දෙක්හි ද නිපුණ වූ ශික්‍ෂාකාමී බහුශ්‍රැත පඬිවරයාණ කෙනෙකි. පාඨශෝධන පූජිත පරිවාරපාලි සිංහලපරිවර්තනය යථාකාලයෙහි ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය වෙත පමුණුවන ලද්දේ විනය සිංහල පරිවර්තන ශෝධක අනුමණ්ඩලය විසින් සංස්කරණය කරනලද්දේ ද විය.

වර්තමාන ත්‍රිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයේ බහුශ්‍රැත මහතෙරවරුන් විසින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට අවශ්‍ය වූ ශබ්ද සූචි ආදිය ද යොදන ලද්දේය. අප ද ගේ මහත් පරිශ්‍රමයෙන් මෙහි පාඨශෝධනය හා සංස්කරණය නිමහම් කරනලද්දේ වෙයි. තවද පරිවාරපාලි සිංහල පරිවර්තනයෙහි වාක්ප්‍රයෝග හා අක්‍ෂර වින්‍යාසය පරිවර්තන නායක සාම්ප්‍රදායන් විසින් ආදාන වූ සම්ප්‍රදාය නොපිරිහෙන සේ යොදා ඇත.

හික්‍ෂුන් වහන්සේගේ පරිපූර්ණ විනයඥානය සඳහා අවශ්‍යයෙන් ප්‍රගුණ කළ මනා විනයග්‍රන්ථය වූ පරිවාර පාලිය සුගම වූ සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත කොට ප්‍රකාශයට පමුණුවාලීමෙන් ජනිත ධර්ම දූතමය කුශලහෙතුයෙන් බොධිමණ්ඩලයේ සුසිත්‍ර ද, සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි සියලු පින්වත්හු ද, මෙහි ලා නන්අයුරින් සහාය වන හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොව ලොවුබුරු සුව ලබන්වා'යි මෙන් සිහින් ආශංසන කරමිහ.

මේ වගට, ශාසනොදයකාරී :

ලබ්‍රහ්ම ලබ්‍හානඤ ස්ථිර

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සමපාදක.

සිංදූපත්‍රය

ප්‍රථම මහාසංඝරාජයාගේ ලා අනුබ්‍රුහි මහාකාශ්‍යපසථවිර ප්‍රමුඛ පන්සියක් මහරහතුන් වහන්සේ විනය ශාසනායුෂය සි ගෙන සංඝ සමුදායයෙන් විනය පිටකය ආදියෙහි සංඛ්‍යායනා කළහ. විනය වූකලී විහරිත බැකික පරිවාර යන හෙදයෙන් ත්‍රිවිධ වෙයි. එහි ආදිබ්‍රහ්ම-චරියක ශීලය ප්‍රකාශ කරන භික්ෂු භික්ෂුණීන්ගේ වශයෙන් ද්විවිධ වූ උභතො විහරිතය පරිච්ඡිද්ධ දෙපොත්හි සංඛ්‍යාගීත වෙයි. යළි ආභිසංචාරික ශීලය ප්‍රකාශ කරන සියලු බැකිකවිනය මහවග සුච-වග යන දෙපොත්හි ලා සංඛ්‍යාගීත වෙයි. විහරිත බැකිකාගත විනය-සංඛ්‍යායාගේ විශිෂ්ටාචාර්යයා සදහා වදාළ විනයධර්මනායක සංග්‍රහ කළ ග්‍රන්ථය පරිවාර නම් වේ.

පරිවාර :

“යං තෙන භගවතා ජානතා පසාදා අරහතා සමමාසමුද්ධොන පථමං පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං” යි ආරම්භ කොට “කෙනාභතං” යනු අවසාන කොට ඇති පුවත්පද සවිස්සක් දක්වා යළි එක් එක් පුවත්ව විසදමින් පථම පාරාජික ශික්ෂාපදය විභාග කරන ලද්දේය. එනමින් මහාවිහරිතයෙහි සියලු ශික්ෂාපද විභාග කොට තබන ලද පරිවාරපාලයෙහි පළමුවන වාරය ‘පඤ්ඤාතනිවාර’ නමුදු ‘කන්ථ පඤ්ඤාතනං’ යන පදය නිසා ‘කන්ථපඤ්ඤාතනිවාර’ නමුදු වෙයි. අනතුරුව “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති” යනාදින් ආපතනි ප්‍රහේද ඇති කතාපතනිවාරය ද “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනං ආපතනියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතනියො භජනති” යනාදින් පැවැති චතුර්විධ විපතනි දක්වන විපතනිවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනං ආපතනියො සත්තනං ආපතනිකබ්බානං කති ආපතනිකබ්බෙති සංඛගිතා” ආදී විසින් ඒ ඒ ව්‍යතික්‍රමය පිළිබඳ ඇවැත් සංග්‍රහ කොට දක්වන සංඛගිතවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනං ආපතනියො ජනනං ආපතනි-සමුට්ඨානානං කති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහතති” යනාදි සමුට්ඨානවිධි දක්වන සමුට්ඨානවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනං ආපතනියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං” ආදිවශයෙන් විභාගවන අධිකරණවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනං ආපතනියො සත්තනං සමථානං කති සමථෙති සමමනති” යනාදින් සමථහේදය දක්වන සමථවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති” යනාදින් ආපතනි විපතනි ආදිය එක් රැස් කොට පැවැසූ සමුච්චයවාරය දැයි මහාචාර අටක් දක්වා ඉක්බිති “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං” යනාදි නමින් ‘පච්චය’ පදය යොදා ප්‍රත්‍යයවශයෙන් ‘පඤ්ඤාතනිවාර’ද අනෙකුදු වාර අටක් වදාරන ලද්දකුය. මෙසේ මහාවිහරිතයෙහි

සෞද්‍රෝස් වාර කෙනෙක් වෙත්. එයින් අනතුරුව හිකුටුනි විහඹ හෙහි ශික්ෂාපද කුන්සියසතර ගෙන පළමු පරිදි මා පසුකුණුවාරාදි වූ සෞද්‍රෝස් වාරයෙක් දැයි උභයෝවිහඹහෙහි දෙතිස්වාර කෙනෙක් දක්වන ලද්දකු වෙත්.

තවද පරිවාරපාලී ආදියෙහි හිකුටු විහඹහාගත සෞද්‍රෝස් වාරය දක්වන හෙයින් පරිවාරපාලීය මූළඋල සෞලසපටිවාර' යි ද කියනු ලැබේ. මේ කී යා විමනි විනෝදනියෙහි : “යෙහි වාරෙහි ආදිභූතෙහි උපලක්ඛිතතා අයං සකලො පි පරිවාරො ‘සෞලස පරිවාරො’ ති වොහරියති” යි. පරිවාරපාලීය නොහදල ඇතැම් ආගමඥන නැති විවේචකයන් කියන පරිදි පරිවාරපාලීය මෙතැනින් අවසාන නොවන බව ද, ඉතිරිය පසුව කිසිවකු විසින් එකතුකළ පරිවාරයක් නොවන බව ද සැලකිය යුතුය.

අනතුරුව එන සමුට්ඨානකථායෙහි පටන් සමථහෙදය අවසාන කොට ඇති පාලිප්‍රදේශය ද උභයෝවිහඹහාගත උද්දෙසපරියාපනන ශික්ෂාපදයන්ගේ හා අභිකරණසමථයන්ගේ විශිෂ්ටාවබෝධය සඳහා දක්වන ලද්දේය. එහි විනයඥනය සඳහා ආපනතිසමුට්ඨානවිධි අවශ්‍යයෙන් දක්වනුය. එහෙයින් ශික්ෂාපදයක් පාසා විසිරැසිවි සමුට්ඨානහෙදය සංග්‍රහ කොට සමුට්ඨානසීස සබේබපය දක්වන ලද්දේය.

ඉක්බිති ආපනති ආදි ඒ ඒ කොටසෙහි කෞශල්‍ය ජනනය සඳහා “කති ආපනතියො” ආදි නමින් මානාකා තබා, නිද්දෙස පටිතිද්දෙස විසින් විහාග කරන ලද්දේ වෙයි. එහි මානිකා විහඹ දෙක්හි එන ආපනතිපුවත්, වශයෙන් “කති ආපනතියො” යන පදයෙහි පටන් “කති සමථා” යනු අවසන් කොට ඇති මානිකා පද තුළසක් උද්දෙස කොට “පසුඛ ආපනතියො” යනාදීන් එහි නිද්දෙසය කියන ලදී. අනතුරුව “තත්ත කතමා පසුඛ ආපනතියො” යි එක් එක් පදය පටිතිද්දෙස විසින් විහාග කරන ලද්දේය. එහිදු ආපනති ආපනතිකකු විනිතවත්ත යන මොහු දෙ දෙපරිද්දෙකින් විහාග කළ හෙයින් නිද්දෙස පටිතිද්දෙස වාරදෙකෙහි සතළොස් පද කෙනෙක් වෙති, මේ විනය පරිවාරය කතිපුව්චාරා නම් වේ. අනතුරුව ‘ආපනතිසමුට්ඨාන’ වාරය ආදි කොට එක්විසි වාරයෙහි උභයෝවිහඹහෙහි ඇතුළුව සිව් ආපනති සමුට්ඨාන අභිකරණ සමථ යන මොවුන්ගේ ප්‍රහේද ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ යි.

මෙසේ උභයෝවිහඹහෙහි විනය පරිවාර දක්වා තදනනතරව දෙවිසි බකිකයෙහි බැසගෙන සිටි යම් යම් පදයෙකින් යම් යම් ඇවකක් පනවනලද නම්, ඒ දක්වනු සඳහා “උපසමපදං පුව්ච්ඡං සනිදුතං සතිද්දෙසං” යි බකිකපුව්චා සංග්‍රහ කරනලද්දේය. අනතුරුව විනයසංඛම්මයෙහි වදාරනලද එකක දුකාදි එකාදසකානන වූ ධම්මයන් සංග්‍රහ කොට එකුනතරනය දක්වන ලද්දේය. යළි දසඅත්ථසය ‘අත්ථ ධම්ම නිරුතති සුඤ්ඤ’ වශයෙන් විහාග කොට අත්ථසපකරණය දක්වනලද්දේ යි.

ගාථාසංඛ්‍යාවේ අධිකරණයෙන් ආදි විනය පරිවාරයන්ගේ ස්වරූපය ද පාලිපද්ධතියෙන් විමසිය යුතු ය. චූළික වෛදක සංඛ්‍යාවට (අනුච්ඡික) ආදීන් විසින් පැවැතියයුතු ආකාරය ද ඒ ඒ බණ්ඩරයෙහි මැනවින් සංග්‍රහ කරන ලද්දේ වෙයි.

වගී කුසුමකින් යුත් උපාලිපද්ධතිය විනයසූත්‍රය සඳහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් ප්‍රථමස්තාලය ඒ ඒ කරුණෙහිලා පද්ධතියකගෙන් වදාරනලද වෙයි. විනයයෙහි එන ග්‍රන්ථස්තාන හෙළි කරනු සඳහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් ම සෙදමොවකගාථා ද වදාරන ලද වෙයි. අවසානයෙහි ‘අපලොකනකමම, ඤාතකමම, ඤාතනිදුතියකමම, ඤාතනි වතුන්කමම’ යන වතුර්විධ කර්මයන්ගේ විභාග දක්වන කමමවගගය, ශික්ෂාප්‍රඥප්තියෙහි ලා ලැබෙන දසඅත්ථය විභාග කොට දක්වන අත්ථසංඛ්‍යාවගය, එසේ ම පාමොක් උදෙසිම ආදිය පැනැවිමෙහි හෙතු දක්වන පඤ්ඤාතනිවගගය, එසේම පඤ්ඤාතන අනුපඤ්ඤාතනාදිය දක්වන පඤ්ඤාතනවගගය, වජ්‍ර විපතති ආපතති නිදන පුග්ගල බකි සමුච්ඡාන අධිකරණ සමථ’ යන නව වැදැරුම් සංග්‍රහ දක්වන නවසංඛ්‍යාවගගය යන වගී පද්ධතිය වදාරන ලද්දේ ය. මෙසේ උභයෝවිභව බකික යන සියලු ම විනයධර්මය පරිවාර කොට පරිවාරපාලිය වදාරන ලද වේ.

පරිවාර දෙශනාව :

මහාසංඛ්‍යාවේ නැගීය පරිවාරපාලිය බුද්ධදෙශනාවෙන් ද ශ්‍රාවකභාෂිතයෙන් ද පරිපූර්ණ ය, එහි “යං තෙන භගවතා ජානනා පසාදා අරහතා සමමාසමුද්ධොන පඨමං පාරාජිකං කත්ථ පඤ්ඤාතනං” යනාදි ප්‍රථමා පද සංඛ්‍යාව අවසානයෙහි මහසුප් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රථමස්තාලයේ විනයධර්මයන් කෙරෙහි අගතන් පත් උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. කතී නු බොහොන ආනිසංසා කතීනජාලෙති? පඤ්චමෙ උපාලි ආනිසංසා කතීනජාලෙ” යනාදිය උපාලි තෙරුන් විසින් ප්‍රථමස්තාලය වැඩුණු වදුල පරිදි ම සංඛ්‍යාවට නැගී ඇත. ඒ ඒ තැනින් උද්‍යානගාථා ප්‍රථමසංඛ්‍යාවෙහි සංඛ්‍යාවකාරකයන් විසින් තබන ලද යැ, “පුබ්බාවරියමග්ගං ව” යනාදි නිගමනගාථා ද ඇදුරු පරපුර දක්වූ ගාථා ද සතරවැනි ග්‍රන්ථලෙඛන සංඛ්‍යාවෙහි දී මහරහතුන් විසින් තබන ලද වෙති. පරිවාර පාලියෙහි යම් ම පාලිප්‍රදේශයක් උපාලි තෙරණුවන් විසින් වදාරනලද නම් එ ද සමමාසමුද්ධන් වදුල වචන-යෙන් ම නගාගත්බව සැලකිය යුතුය. ඒ එසේමය : මේ කීහ, උතතර තෙරණුවෝ අධිකරණයෙහි : “යං කිසුචි සුභාසිතං සබ්බං තං නසා භගවතො වචනං අරහතො සමමාසමුද්ධාසා, තතො උපාදයුපාදය මයං චඤ්ඤා ව භණ්ණාමා ති” යි ‘යම් කිසි සුභාසිතයක් වී නම්, ඒ හැම ඒ භගවන් අතින් සමාක් සමුද්ධාසන් වහන්සේගේ වචන යැ, එයින් උකහාගෙන ඇපිදු අත්හුදු කියමහ’ යි. එහෙයින් පරිවාරපාලියෙහි එන සියලු ම විනයසංඛ්‍යාව බුද්ධභාෂිත වනබව සැලකිය යුතුය.

පරිවාරප්‍රශංසා :

විනය පයථිප්තිය යමනාක් දවස් නිමිලව පවති නම්, ප්‍රතිපතති ප්‍රතිවේධ සංඛ්‍යාව එතෙක් දවස් පවත්නේ යැ, උභයෝවිභව බකික

මානිකා සංඛ්‍යාත විනය පයඝීප්තිය හුයෙකින් බැඳුණු මල්දමක් හෙයින් පරිවාරයෙන් ගෙනී සිටුවන් ය. එහෙයින් දහම් කැමැති ප්‍රියශීල මහණ පරිවාරය හදාරන්නේ මැනවි. මේ වදාලහ, උපාලි මහතෙරණුවෝ :

“එව. නියති සභාමො; විනයො යදි නිධානි
උහතො ට විහඞ්භාති බක්කා යා ට මානිකා,

මාලා සුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන ගන්තිතා -පෙ-
තහමා සිකෙබ් පරිවාරං ධම්මකාමො සුපෙසලො” යි.

විනයටිකායෙහි ද : “විනයපරියන්ති පන කථං නිධානි -පෙ- පරිවාරෙ ගන්තිතා නිධානි” යි විනය පයඝීප්තිය පරිවාරයෙහි ගෙනී සිටී’ යයි කියන ලදි.

අලුතින් පරිවාරයෙහි දී සිදුකළ ලෙබන සබ්බිකියෙහි මුළුදුන් මහරහතුන් වහන්සේ පරිවාර නිගමනයෙහි ලා විනය පයඝීප්තිය පරිවාරයෙන් පරිවාරනා හෙයින් පරිවාරය නොදන්නන්ට ධම්මවිනිශ්චය නොකළහෙන බව පැවසූහ. (පරිවාරං අජානනො කුතො ධම්මවිනිච්ඡයං.) විනය විෂයෙහි යමක්හට විමති උපදි නම් එ ද පරිවාරයෙන් සිදි යෙයි. (යසා ජායති විමති පරිවාරෙන ජිජායති.) මෙසේ හෙයින් මහසෙන් මැද සක්විත්තකු හෙයින්, මුවකාලන් බැද සිහරදකු හෙයින් රත්තද ඹන් හැවැසුණු නිරා හෙයින්, තුරාගණ මැද සදු හෙයින්, බඹ පිරිස්හි මහබ්බු හෙයින්, විනය සභාමය පරිවාරයෙන් හොබන්නේ යයි ද පැවසූ හ.

පරිවාරලෙඛනය :

විනයෙහි අගනන් පත් උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ පටන් ලෙබන සබ්බිකිය තෙක් ඇදුරුපරපුරෙන් වාචනාමාගීයෙන් මැ ගෙන ආ පරිවාරපාලිය ලෙබනගන කැරැවුවෝ දිස නම් මහතෙර කෙනෙකි. උන්වහන්සේ මහාප්‍රාඥ වූහ, ශ්‍රාවධාරී වූහ, විනයපාලියෙහි විචක්‍ෂණ වූහ. (දිපනාමො මහාපඤ්ඤා සුත්තධාරී විචක්ඛණො) උන්වහන්සේ ඒ ඒ තැන පූජ්‍යාචාර්යමාගීය ද සලකා බලා) හදාරණ ශිෂ්‍යයන්ට සුව ඵලවන පරිදි මධ්‍යම සජ්ඣායනාමාගීයෙන් ලියැවූහ. හැම තන්හි විස්තරමාගීය ද හැරපිහ. එතෙකුදුවත් බොහෝ පෙයාලයෙන් සංක්‍ෂිප්ත ද නො කළහ.

පරිවාරපාලිය බුද්ධිකාලීන නොවූ පසුව රචනා කරන ලද්දකැයි කියති. පරිවාරය පිළිබඳ විමසීමක් නැතිව තැන්තැන්වලින් නගාගත් පදපාඨ දක්වමින් කරන නිසරු විවේචනයන්ට මහාවග්ග සංඥපනය පිළිතුරු දෙන බව පවසමහ.

ලබ්බිම ලබ්බිකානඤ්ඤා සම්මර්
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ, ප්‍රධානසම්පාදක

1977. 8. 10 මොල්ලිගොඩ
ප්‍රච්චිකාදය පිරිවෙන.

ත්‍රිපිටක සම්පාදන මණ්ඩලය

උපදෙශන :

මහරහම වටයවත්තපාර ශ්‍රී චන්ද්‍රශෙඛරාරාමාඛපති අග්‍රගමනා පණ්ණින බ්‍රහ්මගොඩ අනුදායමෙන් මහානායක මහාසංවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අනුරාධපුර බුද්ධාලයක ධම්පිඨයෙහි (භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලයෙහි) අභිපති ත්‍රිපිටකවාහිනවාරාමය , රාජකීය පණ්ණින කෝදායොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණ ලබ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ, ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙන්හි උපප්‍රධානාචාර්‍ය, ත්‍රිපිටක වාහිනවර, විමලකිරිති ශ්‍රී රාජකීය පණ්ණින, ලබ්‍යම ලබ්‍යානුදාය ශ්‍රී කල්‍යාණී සංමුත්තිම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූජාරාම, නාරාහේන්පිට අභයාරාම යන විහාරභාණ්ඩා-පති ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණින, රද්දල්ලේ සිරි පඤ්ඤාලොක ශ්‍රී කල්‍යාණීසංමුත්තිම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සංවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල, සුඛමාරාමාඛපති ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණින, චේඛරුවේ සිරි අනොමදස්සි බටහිර දිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සංවිරයන් වහන්සේ.

භිගුල්ලේ - මාකබවර විහාරාඛිපති රාජකීය පණ්ණින, කරහම්-පිටිගොඩ සිරි සුමනසාර සංවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිබ්බිගස්සායේ අශෝකාරාමාඛපති රාජකීය පණ්ණින කරදන සිරි පඤ්ඤාලබ්‍යාර නායක සංවිරයන් වහන්සේ

ලෙඩ්කාඩ්කාර් :

කොළඹ, බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාඛිපති, පණ්ණින, දොරගමුවේ සිරි ධම්මපාල - කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝ නායක සංවිරයන් වහන්සේ.

සිංහල නිරූපනය

ABBREVIATIONS

- සිමු. 1 — සිහලකඛරමුද්දිත (පුරාණ) පරිවාරපාලි.
සිමු. 2 — සිහලකඛරමුද්දිත (හෙවාවිතාරණ) පරිවාරපාලි.
පෑ — පෑලිමඩුලිල පුරාණවිහාර තාලපණ්ණ පොත්ත.
මජ්ඣිම — මජ්ඣිමනිකායෙසංඝයානිකායා පරිවාරපාලි.
සංයම — සංයම - නායකකඛරමුද්දිත පරිවාරපාලි.
PTS — PALI TEXT SOCIETY PARIVĀRA PĀLI.

විසය සූචි පරිවාරපාළි

මහාවිහරයෙහි

1. භාෂ්‍යපඤ්ඤානතිවාරයෙ 2 - 111.

1, 1.	පාරාජික කණෙකි,	2 - 11
1, 2.	සඬසාදිසෙසස ,,	10 - 19
1, 3.	අනියත ,,	20 - 25
1, 4.	නිසසගනිය ,,	24 - 41
	1. කසිනවග්ගො පඨමො,	24
	2. කොසිගවග්ගො දුතියො,	30
	3. පනතවග්ගො තතියො,	34
1, 5.	පාවිතනිය කණෙකි,	40 - 89
	1. ඉසාවාදවග්ගො පඨමො,	40
	2. භුතගාමවග්ගො දුතියො,	46
	3. ඔවාදවග්ගො තතියො,	50
	4. භොජනවග්ගො චතුත්තො,	56
	5. අවෙළුකවග්ගො පඤ්චමො,	60
	6. සුරාමෙරගවග්ගො ඡට්ඨො,	66
	7. සපපාණකවග්ගො සතතමො,	70
	8. සහබම්මිකවග්ගො අධ්ධමො,	74
	9. රාජවග්ගො නවමො,	80
1, 6.	පාවිදෙසනිය කණෙකි,	88 - 91
1, 7	සෙඛියා ,,	92 - 109
	1. පරිමණ්ඩලවග්ගො පඨමො,	92
	2. උජ්ජගසිකවග්ගො දුතියො,	96
	3. බමහකතවග්ගො තතියො,	98
	4. පිණ්ඩපාතවග්ගො චතුත්තො,	100
	5. කබලවග්ගො පඤ්චමො,	102
	6. සුරාසුරාවග්ගො ඡට්ඨො,	104
	7. පාදුකාවග්ගො සතතමො,	106

මහාවිහරයෙහි භාෂ්‍යපඤ්ඤානතිවාරයෙ නිවසිනො.

2. භාෂ්‍යපනතිවාරයෙ 112 - 151.

2, 1.	පාරාජික කණෙකි,	112 - 113
2, 2.	සඬසාදිසෙසස ,,	114 - 117

2, 4. නිසංගතිය කණෙකි:	116 - 121
1. කසිනවග්ගො පඨමො:	116
2. කොසිඨවග්ගො දුතියො:	118
3. පතතවග්ගො තතියො:	120
2, 5. පාවිනතිය කණෙකි:	122 - 139
1. මුත්තංවාදවග්ගො පඨමො:	122
2. භුතගාමවග්ගො දුතියො:	124
3. ඔවාදවග්ගො තතියො:	„
4. භොජනවග්ගො චතුත්තො:	126
5. අවෙලුකවග්ගො පඤ්චමො:	128
6. සුරාමෙරගවග්ගො ඡට්ඨො:	130
7. සප්පාණකවග්ගො සත්තමො:	132
8. සහගිමමිකවග්ගො අට්ඨමො:	134
9. රාජවග්ගො නවමො:	136
2, 6. පාවිදෙසනිය කණෙකි:	138 - 141
2, 7. සෙඛියා „	140 - 151
1. පරිමණඤ්චවග්ගො පඨමො:	140
2. උජ්ජගඝිකවග්ගො දුතියො:	140
3. බම්බකතවග්ගො තතියො:	144
4. පිණ්ඩපානවිච්ඡො චතුත්තො:	„
5. කඛ්චවග්ගො පඤ්චමො:	146
6. සුරාසුරාචවග්ගො ඡට්ඨො:	148
7. පාදුකාවග්ගො සත්තමො:	„

3. විපතතිවාගො 152 - 153

4. සබ්බනිතවාගො „ „

5. සමුට්ඨානවාගො 154 - 155

6. අධිකරණවාගො „ „

7. සමථවාගො 156 - 157

8. සමුච්චයවාගො 158 - 161

9. කාන්ධපඤ්ඤානිවාගො 162 - 171

9, 1. පාරාජික කණෙකි:	162 - 155
9, 2-7. සබ්බාදිසෙස කණකාදයො:	164 - 171

10. කතාපනතිවාරො 172 - 177

10, 1. පාරාජික කණේඛා,	172 - 173
10, 2-7. සම්ඝාදිසෙස කණ්ඩාදයෝ	174 - 177

11. විපනතිවාරො 178 - 179

12. සම්භනතිවාරො ,, ,,

13. සමුච්ඡානවාරො 180 - 181

14. අබ්බකරණවාරො ,, - ,,

15. සමථවාරො 182 - 183

16. සමුච්චයවාරො 184 - 187

නිට්ඨිතො ව මහාවිහරෙහි

භික්ෂුනි විහරෙහි

1. කතාපනතිවාරො 188 - 243

1, 1. පාරාජික කණේඛා,	188 - 195
1, 2. සම්ඝාදිසෙස ,,	196 - 201
1, 3. නිසංගහිය ,,	200 - 205
1, 4. පාවිතිය ,,	204 - 239
1. ලසුණුවග්ගො පඨමො	204
2. රත්තකුකාරවග්ගො දුතියො	208
3. නභානවග්ගො තතියො	212
4. තුවට්ටවග්ගො චතුසේඨො	214
5. වින්තාගාරවග්ගො පඤ්චමො	218
6. ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො	220
7. ගබ්භිනීවග්ගො සත්තමො	224
8. කුමාරිභූතවග්ගො අට්ඨමො	228
8. ඡන්ද්‍රපාහනවග්ගො නවමො	232
1, 5. පාවිදෙසනිය කණේඛා	240 - 243

2. කතාපනතිවාරො 244 - 268

2, 1. පාරාජික කණේඛා	244 - 245
2, 2. සම්ඝාදිසෙස කණේඛා	244 - 247

2, 3.	නිසංගතිය කණෙකි	248 - 249
2, 4.	පාළිතතිය කණෙකි	250 - 266
1.	ලුප්පණවග්ගො පරිමො	250
2.	රතනකිකාරවග්ගො දුතියො	252
3.	නගානවග්ගො තුතියො	254
4.	කුච්චවග්ගො චතුතො	254
5.	විතතාගාරවග්ගො පඤ්චමො	256
6.	ආරුමවග්ගො ඡට්ඨො	258
7.	ගබ්බිනිවග්ගො සත්තමො	260
8.	කුමාරිභුතවග්ගො අට්ඨමො	262
9.	ජනතුපාගනවග්ගො නවමො	264

2, 5.	පාළිදෙසනිය කණෙකි	266 - 269
-------	------------------	-----------

3. විපතතිවග්ගො 270 - 271
4. සබ්බසමාග්ගො 270 - 271
5. සමුද්ධානවග්ගො 272 - 275
6. අධිකරණවග්ගො 272 - 273
7. සමථවග්ගො 274 - 275
8. සමුච්චයවග්ගො 276 - 279
9. කසපඤ්ඤානතිවග්ගො 280 - 287
10. කතාපතතිවග්ගො 288 - 293

10, 1.	පාරුජික කණෙකි	288 - 289
10, 2.	සබ්බාදිසෙස කණෙකි	290 - 293

11. විපතතිවග්ගො 294 - 295
12. සබ්බසමාග්ගො 294 - 295
13. සමුද්ධානවග්ගො 296 - 297
14. අධිකරණවග්ගො 296 - 297
15. සමථවග්ගො 298 - 299
16. සමුච්චයවග්ගො 300 - 303

හිකුනුනි විගමෙතො හිට්ඨිතො.

සමුදායන සූචන	304 - 305
තෙරස සමුදායන	304 - 305
1. පඨමපාරජික සමුදායන	306 - 337
2. දුතිය පාරජික „	306 - 307
3. සඤ්චරිතන „	308 - 309
4. සමනුභාසන „	308 - 309
5. කසීන „	310 - 311
6. ඵලකලොම „	310 - 311
7. පදසොධමම „	312 - 313
8. අද්ධාන „	312 - 313
9. ථෙය්‍යසක්ඛ „	312 - 313
10. ධම්මදෙසන „	312 - 313
11. භුතාරොචන „	314 - 315
12. චොරිට්ඨාසන „	314 - 315
13. අනනුඤ්ඤාන „	314 - 315

අනන්තරපෙය්‍යාලො 316 - 345

1. කතිපුච්ඡාචාරෙ	316 - 325
2. ඡ අපනතිසමුදායනචාරෙ	324 - 327
3. කතාපනතිචාරෙ	326 - 333

අපනතිසමුදායන ශාථා 334 - 337

4. විපතතිපච්චයචාරෙ	336 - 341
5. අභිකරණපච්චයචාරෙ	340 - 343

අනන්තරපෙය්‍යාලො නිට්ඨිකො

සමථනෙදො 346 - 383

6. පරිඤායචාරෙ	346 - 349
7. සාධාරණචාරෙ	350 - 351
8. නිබ්බායිකචාරෙ	350 - 353
9. සමථා සමථස්ස සාධාරණචාරෙ	352 - 353
10. සමථා සමථස්ස නිබ්බායිකචාරෙ	354 - 355
11. සමථසමුඛාවිනිසචාරෙ	354 - 357
12. විනිසචාරෙ	356 - 359

13.	කුසලවාරය	358 - 359
14.	යථවාරය	360 - 363
15.	සමථවාරය	362 - 365
16.	සංසඨවාරය	364 - 365
17.	සමමතිවාරය	364 - 369
18.	සමමති න සමමතිවාරය	368 - 373
19.	සමථාධිකරණවාරය	372 - 377
20.	සමුදයාපනවාරය	376 - 379
21.	භජතිවාරය	380 - 383

සමථහෙදො නිවසිතො.

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

මහාවිහරයෙහි

විනයපීටකේ පරිවාරපාළි

මහාවිභංගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

1. කන්ථපඤ්ඤානිවාරො

I. I

පාරාජිකකණ්ණෙධා

යිං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන
 පථමං පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භ, කීසම්මං වජ්ඣසම්මං,
 අප්පි තන්ථ පඤ්ඤාතනී, අනුපඤ්ඤාතනී¹, අනුපපන්නපඤ්ඤාතනී, සබ්බන්ථ
 පඤ්ඤාතනී, පදෙසපඤ්ඤාතනී, සංඛාරණපඤ්ඤාතනී, අසංඛාරණපඤ්ඤාතනී,
 එකතො පඤ්ඤාතනී, උභතො පඤ්ඤාතනී, පඤ්චනං පාතිමොක්ඛද්දෙ-
 සානං කන්ථොගධං, කන්ථ පරියාපනනං, කතමෙන උද්දෙසෙන
 උද්දෙසං ආගච්ඡති, චතුර්නං විපතනීනං කතමා විපතති. සත්තනනං
 ආපතනීකඛ්ඛානං කතමො ආපතනීකඛ්ඛො, ඡන්තං ආපතනීසම්මුට්ඨා-
 නානං කතීති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති, චතුර්නං අධිකරණානං කතමං
 අධිකරණං, සත්තනනං සමථානං කතීති සමපේති සමමති, කො තන්ථ
 විනයො, කො තන්ථ අභිවිනයො, කීං තන්ථ පාතිමොක්ඛං, කීං තන්ථ
 අධිපාතිමොක්ඛං, කා විපතති, කා සමපතති, කා පටිපතති, කති
 අන්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා පථමං පාරාජිකං පඤ්ඤාතනං, කෙ සික්ඛනති,
 කෙ සික්ඛිතසික්ඛා, කන්ථ ධීනං, කෙ ධාරෙනති, කස්ස චචනං,
 කෙනාභතනති :

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන
 පථමං පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති : වෙසාලීය පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සුද්දිනනං කලඤ්ඤාතනං ආරබ්භ.

කීසම්මං වජ්ඣසම්මනාති : සුද්දිනනා කලඤ්ඤාතනා පුරුණදුතිසිකාය
 මෙජ්ඣනං ධම්මං පටිසෙවි.² තසම්මං වජ්ඣසම්මං.

අප්පි තන්ථ පඤ්ඤාතනී, අනුපඤ්ඤාතනී, අනුපපන්නපඤ්ඤාතනීති :
 එකා පඤ්ඤාතනී, ද්වෙ අනුපඤ්ඤාතනීයො, අනුපපන්නපඤ්ඤාතනී තසම්මං
 නප්පි.

සබ්බන්ථ පඤ්ඤාතනී පදෙසපඤ්ඤාතනීති : සබ්බන්ථ පඤ්ඤාතනී.

1. අනුපඤ්ඤාතනී - සා.
 2. පතිසෙවි - පඬ.

විනය පිටකයෙහි

පරිවාර පාළිය

මහාවිභංගය

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

1. කත්ථපඤ්ඤානිවාරය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

ශ්‍රී ක්ෂා පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ ශික්ෂා පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැනහි පණවන ලද ද, කවරක්ෂු ඇරැබූ පණවන ලද ද, කිනම් වස්තුවෙකිහි පණවන ලද ද, එහි පඤ්ඤානි අනුපඤ්ඤානි අනුපපන්තපඤ්ඤානි ඇද්ද, සබ්බන්තපඤ්ඤානි පදෙසපඤ්ඤානි ද, සාධාරණපඤ්ඤානි අසාධාරණපඤ්ඤානි ද, එකතො පඤ්ඤානි උභතොපඤ්ඤානි ද, පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොතැනහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද, සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද, සන්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟී ද, සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් වේ ද, සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, විපත්ති කවර, සම්පත්ති කවර, ප්‍රතිපත්ති කවර, කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පළමු පරිජි සිකපදය පණවන ලද ද, කවුරු භික්ෂුද්ද, කවුරු භික්ෂුණ්ණී සිට ඇති යෝ ද, කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරද් ද, කවරක්ෂුගේ වචනයෙක් ද, කවරක්ෂු විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද යැ, එය කොතැනහි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇරැබූ පණවන ලද යැ යත් : සුදින්න කලන්ද පුත්‍රයා ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි යැ යත් : සුදින්න කලන්දපුත්‍ර පළමු තම භාය්‍යාව සමඟ මෙවුන්දම් සෙව් යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤානි අනුපඤ්ඤානි අනුපපන්තපඤ්ඤානි ඇද්ද යත් : පඤ්ඤානි එකකැ, අනුපඤ්ඤානි දෙකකැ, අනුපපන්තපඤ්ඤානි එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤානි පදෙසපඤ්ඤානි ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤානි යි,

සාධාරණ පසුදැනුම අසාධාරණ පසුදැනුමකි : සාධාරණ පසුදැනුම.

එහෙය, පඤ්ඤානන්ති උභයෙ, පඤ්ඤානන්ති : උභයෙ, පඤ්ඤානන්ති.

පසුදිනක පාච්ඡිමොක්කලිද්දෙසානං නන්දොගධං, කත් පරිසාපන්නනි :
නිදනොගධං නිදනපරිසාපන්නං.

කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං ආගව්ඨනි : දුතියෙන උදෙසෙන
උදෙසං ආගව්ඨනි

චතුර්තං විපතර්තං කතම, විපතර්තී : සිලවිපතර්.

සහනතනං ආපනතිකිකිකිනං තනමො ආපනතිකිකිකිකි :
පාරජිකාපනතිකිකිකිකි.

ජනනං අපතරිසමුට්ඨානානං තතභි සමුට්ඨානෙභි සමුට්ඨානිති :
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, කාසභො ච චිත්තභො ච සමුට්ඨානී,
න වාචභො.

ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණයන් කළමනාකරණය : පාලනාධිකාරණ.

සභාගතයා සම්පාදන කැපී සමපේති සමමති දිගි සමපේති සමමති : සම්මුඛවිනයෙන ච පටිසංඝාතකරණෙන ච.

කො: තත් විනයයෝ කො: තත් අභිවිනයෝහි : පඤ්ඤානති විනයෝ,
විභතති අභිවිනයෝ.

කිං තුරු පාතිමොකං කිං තුරු අධිපාතිමොකනනි : පඤ්ඤාතනි
 පාතිමොකං, විභතනි අධිපාතිමොකං.

කා, විපතාතීති : අසංවරො විපතාති.

කා, සම්ප්‍රදායික : (සංවිෂර, සම්ප්‍රදායි.

කා පටිපාතිනී : න ඵ්වරුපං කරිසසාමිති යවත්ථිං. ආපානකොරිකං සමාදාය සිකති සිකිංපදෙසු.

කති අත්වසෙ පටිච්ච භගවතා පථමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනනති :
දස අත්වසෙ පටිච්ච භගවතා පථමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනං :
සඤ්ඤාස්ත්රතාය, සඤ්ඤාථාස්ත්රතාය, දුම්මඤ්ඤානං පුග්ගලානං නිග්ගහාය,
පෙසලානං භික්ඛුනං ථාස්ත්රවිහාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය,
සමපරාධිකානං ආසවානං පටිඝානාය, අපපසන්නානං පසාදය,
පසන්නානං භියෙසාභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිනියා, විනායානුග්ගහාය.

කෙ සිකබනැහි : සෙබ්¹ ව පුපුරුනකලයාණකා ව සිකබනැහි.

කො සිකවිභසිකබ්බි : අරහතො සිකවිභසිකබ්බි.

කාර්ය සිහිපත් : සිකඩ, කාමෙසු සිහි.

කෙ ධාරෙන්නිති. සෙසං චන්දනානි තෙ ධාරෙන්නි.

කාසස වචනාන්ති : හඟවතෝ, වචනං අරහතෝ, සමමා,සමුදාහි සස.

1. සෙකඩ - මජ්ඣ.

සාධාරණපසැසුමක් අසාධාරණපසැසුමක් ද යත් : සාධාරණපසැසුමක් යි.

එකතොපසැසුමක් උභතොපසැසුමක් යැ යත් : උභතොපසැසුමක් යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනගෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනගෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවුවැදූරුම් විපක්ෂිත් අතුරෙහි කිනම් විපක්ෂයෙකැ යත් : සිලවිපක්ෂි යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුපධානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුපධානයෙන් නගී යැ යත් : එක් සමුපධානයෙකින් නගීයි : කයින් ද සිතින් ද නගීයි, වචනයෙන් නො නගී.

සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකැ යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිසැසුනකරණයෙන් දැයි දේ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පසැසුමේ විනය යැ, පදභාජනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : පසැසුමේ ප්‍රාති මොක්ෂ යැ, පදභාජනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපක්ෂි කවර යත් : අසංවරය විපක්ෂි යි.

සම්පක්ෂි කවර යත් : සංවරය සම්පක්ෂි යි.

ප්‍රතිපක්ෂි කවර යත් : " දිවිහිම කොට මෙබන්දක් නොකරමි " යි දිවිපමණින් සමාදන් වූ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

'3. කෙතෙක් කරුණු පිණිස භගවත්හු විසින් පළමුපරිච්ඡිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස භගවත්හු විසින් පළමුපරිච්ඡිකපදය පණවන ලද : සබ්බසාගේ ඵනාබව පිණිස යැ. සබ්බසාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුඛිඤ්ඤා පුහුලත් නිගැන්ව පිණිස යැ, ශ්‍රියශීල හික්මුන්ගේ ඵාසුවහරණය පිණිස යැ. දිවුදුමියෙහි වන්දසුනු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ, පරලෙච්චි වන්දසුනු දුක්ගැහැට නසනු පිණිස යැ, පනා පහත් පුහුලත්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහත් පුහුලත් බෙහෙවින් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කචුරු හික්මෙති යත් : ජෛනප්පයෝ ද කල්‍යාණ පාඨග්ජනයෝ ද හික්මෙත්.

කචුරු ශික්ෂිතශික්ෂා ඇතියෝ යැ යත් : රහත්හු ශික්ෂිත ශික්ෂා ඇතියෝ යි.

කචුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාටීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ.

කචුරු දරති යත් : යම කෙනකුත්හට විනයපෙළ අවුවා වනපොත් ඇද් ද, ඔහු දරත්.

කවරක්හුගේ වචනයෙකැ යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචන යි.

කෙනාහතනති : පරම්පරාහතං.¹

1. උපාලි දාසකො වෙව සොණකො සිග්ගවො නථා,
මොග්ගලීපුතෙනන පඤ්චමා එතෙ ජලේසිරිවගගෙ.
2. තතො මහිඤ්ඤා ඉට්ඨිඤ්ඤා² උතතිඤ්ඤා වෙව සබ්බලො³
හද්දනාමො ච පණ්ණිනො,
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා ජලේදීපා ඉධාගතා.
3. විනයං තෙ වාචසිංසු පිටකං තබ්බපණ්ණීයා,
නිකායෙ පඤ්ච වාචෙසුං සතත වෙව පකරණෙ.
4. තතො අරිට්ඨො මෙධාච්චි තිස්සදත්තො ච පණ්ණිනො,
විසාරදො කාලසුමනො ථෙරො ච දීඝනාමකො,
දීඝසුමනො ච පණ්ණිනො.
5. පුනදෙව⁴ කාලසුමනො නාගන්ථෙරො ච බුද්ධිරක්ඛිනො,
තිස්සන්ථෙරො ච මෙධාච්චි දෙවන්ථෙරො ච පණ්ණිනො.
6. පුනදෙව⁴ සුමනො මෙධාච්චි විනයෙ ච විසාරදො,
බහුස්සුතො චූළනාගො ගජො ච දුප්පධංසිඤ්ඤා.
7. ධම්මපාලිනනාමො ච රොහණො⁵ සාබ්බපුජිනො,
තස්ස සිස්සො මහාපඤ්ඤා බෙමනාමො තිපෙට්ඨකො,
දීපෙ තාරකරාජාච පඤ්ඤාය අතිරොච්ථ.
8. උපතිස්සො ච මෙධාච්චි පුස්සදෙවො මහාකප්ඵි
පුනදෙව සුමනො මෙධාච්චි පුප්ථනාමො⁶ බහුස්සුතො.
9. මහාකප්ඵි මහාසිවො⁷ පිටකෙ සබ්බන්ථ කොච්ඤ්ඤා,
පුනදෙව උපාලි මෙධාච්චි විනයෙ ච විසාරදො.
10. මහානාගො මහාපඤ්ඤා සඤ්චම්මවංසකොච්ඤ්ඤා,
පුනදෙව අභයො මෙධාච්චි පිටකෙ සබ්බන්ථ කොච්ඤ්ඤා.
11. තිස්සන්ථෙරො ච මෙධාච්චි විනයෙ ච විසාරදො,
තස්ස සිස්සො මහාපඤ්ඤා පුප්ථනාමො බහුස්සුතො,
සාසනං අනුරක්ඛනෙනා ජලේදීපෙ පතිට්ඨිනො.
12. චූළාගයො ච මෙධාච්චි විනයෙ ච විසාරදො,
තිස්සන්ථෙරො ච මෙධාච්චි සඤ්චම්මවංසකොච්ඤ්ඤා.
13. පුස්සදෙවො ච⁸ මෙධාච්චි විනයෙ ච විසාරදො,
සිවන්ථෙරො ච⁹ මෙධාච්චි විනයෙ සබ්බන්ථ කොච්ඤ්ඤා.
14. එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනයඤ්ඤා මග්ගකොච්ඤ්ඤා,
විනයං දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තබ්බපණ්ණීයාති.

1. පරම්පරාහතං - සරා.

2. ඉට්ඨිඤ්ඤා - සිමු.

3. සබ්බලො නථා - මජ්ඣං.

4. පුනරෙව - පා. සරා.

5. රොහණ - මජ්ඣං.

6. පුස්සනාමො - සිමු.

7. මහාසිවො - මජ්ඣං.

8. චූළදෙවො ච - සිමු.

9. සිවන්ථෙරො - මජ්ඣං.

කවරක් හු විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ, එසේ ම සිත්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලියුත්තනිස්ස ස්ථවිර පස්වැනිකොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිවැ විනයධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්බිති මහින්ද යැ, ඉට්ඨිය යැ, උත්තිය යැ, සමබල යැ, පණ්ඩිත වූ හද්දනාථ යැ යන මහපැනැති මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිව්හි විනයපිටකය හැදෑරවූහ. යථිපය ද ප්‍රකරණ සහ ද හැදෑරවූහ

4. ඉක්බිති ප්‍රාඥ වූ අරිචය යැ, පණ්ඩිත වූ තිස්සදත්ත යැ, විශාරද වූ කාළසුමන යැ, දීඝනාමස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දීඝසුමන යැ.

5. වැළියු කාළසුමන යැ, නාගස්ථවිර යැ, බුද්ධරක්ඛිත යැ, නුවණැති තිස්ස ස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දෙවස්ථවිර යැ.

6. නැවත ප්‍රාඥ වූ විනයෙහි විශාරද වූ සුථන ස්ථවිර යැ, අනභිභවනීය භස්තිරාජයකු බඳු වූ බහුශ්‍රැත වූළනාග ස්ථවිර යැ.

7. රෝහණවැසි සාධුන් විසින් පුදන ලද ධම්මපාල යන නම ඇති තෙරණුවෝ යැ, ඔබගේ ශිෂ්‍ය ප්‍රාඥ මහා ත්‍රිපිටකධර බෙම් නම් තෙරණුවෝ යැ, යන මොහු ප්‍රඥයෙන් හෙළදිව වන්ද්‍රයා මෙන් බැබළුණාහ.

8. නුවණැති උපතිස්ස තෙරණුවෝ යැ, මහා කපික පුස්සදෙව තෙරණුවෝ යැ ඉක්බිති ප්‍රශස්ත නුවණැති සුමන තෙරණුවෝ යැ, (බහුශ්‍රැත පුජ්ථ නාම) පදුම නම් තෙරණුවෝ යැ. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකලී මහාසීව තෙරණුවෝ යැ,

9. වැළියු ප්‍රශස්ත නුවණැති විනයෙහි විශාර ද වූ උපාලි තෙරණුවෝ යැ. ශාසන වංශය දැනීමෙහි දක්ෂ මහාප්‍රාඥ මහානාග තෙරණුවෝ යැ,

10. නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ අභය තෙරණුවෝ යැ. නුවණැති විනයෙහි දක්ෂ තිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

11. ඔබ ගේ ශිෂ්‍ය (ලක්දිවින් ගොස්) සසුන් රැකීමින් දඹදිව වැඩසිටි මහාප්‍රාඥ බහුශ්‍රැත පුජ්ථනාම (සුමන) නම් තෙරණුවෝ යැ.

12. නුවණැති විනයෙහි ද දක්ෂ මුලාභය තෙරණුවෝ යැ, ප්‍රාඥ ශාසනවංශයෙහි දක්ෂ තිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

13. බුද්ධිමත් විනයෙහි ද විශාර ද පුස්සදෙව තෙරණුවෝ යැ, නුවණැති විනයෙහි හැමතන්හි දක්ෂ සීව තෙරණුවෝ යැ.

14. මහාප්‍රාඥ, විනය දන්තා, ථාර්ග්‍යනායෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂිණාශ්‍රවයෝ විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවැසූහ.

2. සං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන දුතියං පාරාජිකං කන්ද පසැකැත්තනනි : රාජගහෙ පසැකැත්තං.

කං අරබ්භාති : ධනියං කුමහකාරපුතං අරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ධනියො කුමහකාරපුතො රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නානි¹ අදිසි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසැකැත්ති, එකා අනුපසැකැත්ති.

ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං කනිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානිති : නිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානි : සියා කායතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න වාචතො, සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න කායතො, සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි -පෙ-.

3. තතියං පාරාජිකං කන්ද පසැකැත්තනනි : වෙසාලියං පසැකැත්තං.

කං අරබ්භාති : සම්බහුලො හිකඛු අරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බහුලා හිකඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං ජිවිතා වොරො-පෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසැකැත්ති, එකා අනුපසැකැත්ති.

ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං කනිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානිති : නිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානි : සියා කායතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න වාචතො, සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න කායතො, සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි -පෙ-.

4. චතුර්ධං පාරාජිකං කන්ද පසැකැත්තනනි : වෙසාලියං පසැකැත්තං.

කං අරබ්භාති : චගුමුදුතීරියෙ හිකඛු අරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : චගුමුදුතීරියා හිකඛු හිනිනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසැකැත්ති, එකා අනුපසැකැත්ති.

ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං කනිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානිති : නිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨානි : සියා කායතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න වාචතො, සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි න කායතො, සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සම්මට්ඨානි -පෙ-.

වතනාරො පරාජිකා නිට්ඨිතා.

තසසුද්දනං :

මෙප්පිනාදින්නදනඤ්ච මනුස්සවිගහහුත්තරි,
පාරාජිකානි වතනාරි ඡෙජ්ජවජ්ජ අසංසයාති.

1. අදින්නං - මජ්ඣං.

2. සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කැරුණු දත්තා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්ථයක් සමාජයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් දෙවනපරිච්ඡි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ධනියකුම්භකාරපුත්‍ර රජහමන් තුදුන් දෑට ගත්තේය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුප්පාදනයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. තෙවන පරිච්ඡිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොරකළහ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි,

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුප්පාදනයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නොනම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි. කයින් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. සිවුවන පරිච්ඡිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : වග්ගුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : වග්ගුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූහු ඔවුනොවුන්ගේ ධ්‍යානාදී උතුරු මිනිස්සුන් පිළිබඳ ගුණ ගිහියන්ට කිහි. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුප්පාදනයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

සතරපරිච්ඡි නිමි.

එහි උද්දතය :

මෙවුන්දම හා අධිනාදන යැ, මිනිස්සුන්ට යැ, උතුරු මිනිස්සුන්ට යැ යන සතරපරිච්ඡි ඒකාන්තයෙන් ඡේද්‍යගාමී වස්තූන් වෙත්.

සබ්ජාදිපෙස කෛණ්ඩා

ජනනා ආපතතිසමුච්ඡාදනානං කතීති සමුච්ඡාදනෙති සමුච්ඡාදනීති :
එකෙන සමුච්ඡාදනෙන සමුච්ඡාදනීති : කායභෝ ව චිත්තභෝ ව සමුච්ඡාදන
න වාචභෝ.

1.2

සධසාදිගෞෂ කාණ්ඩය

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ (සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු) දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසක් පණවනලද ද එය කොතන්හි පණවන ලද ද කවරක්හු ඇරැබූ (පණවන ලද) ද කිනම් වස්තුවෙක්හි (පණවන ලද) ද එහි පඤ්ඤන්ති අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති සබ්බත්ථපඤ්ඤන්ති පදෙසපඤ්ඤන්ති සාධාරණ පඤ්ඤන්ති අසාධාරණපඤ්ඤන්ති එකතොපඤ්ඤන්ති උභතොපඤ්ඤන්ති ඇද්ද පස් වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්ති යෙක් ද සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නහි ද සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් ද සත්වැදෑරුම් ශම්පයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශම්පයෙන් යන්හිදේ ද එහි විනය කවරේ ද එහි අභිවිනය කවරේ ද එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම විපත්ති කවර යැ සම්පත්ති කවර යැ ප්‍රතිපත්ති කවර යැ කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ සහවෙසෙස පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙද්ද කවුරු හික්මුණු සිබ ඇතියෝ ද කොහි පිහිටියේ ද කවුරු දරද්ද කවරක්හුගේ වචනයක් ද කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවනලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබූ (පණවන ලද) ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණහු ඇරැබ ය.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණ අතින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදී ය, ඒ වස්තුවෙහි ය .

එහි පඤ්ඤන්ති අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤන්ති එකෙක අනුපඤ්ඤන්ති එකෙක අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤන්ති පදෙසපඤ්ඤන්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤන්ති යි.

සාධාරණපඤ්ඤන්ති අසාධාරණපඤ්ඤන්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤන්ති යැ.

එකතොපඤ්ඤන්ති උභතොපඤ්ඤන්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤන්ති යි.

පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිද්දනයෙහි පිහිටියේ ය නිද්දනයෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : තෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ.

සිවුවැදෑරුම් විපත්තින අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : සිලවිපත්ති යි.

සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : සධසාදිගෞෂපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නහි ද යත් : එක් සමුප්පාදනයෙකින් නහි යි : කසින් ද සිතින් ද නහි යි වචනයෙන් නොනහි.

එදාහානං අබිකරණානං කතමං අබිකරණානාහි : අපහතාබිකරණං.

සභාපති: සමථානං තව්හි සමපෙති සමමති: ද්විති සමපෙති සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ච පටික්ඛන්දනකරණෙන ච.

කො: හල් විනයයෝ කො: හල් අභිවිනයෝහි : පඤ්ඤාහි විනයයෝ,
විභහි අභිවිනයෝ.

කිං තථ පාඨමොක්කං කිං තථ අධිපාඨමොක්කනන් : පඤ්ඤා හති පාඨමොක්කං විහතති අධිපාඨමොක්කං.

කා, විපතරීනි : අභංචිතෙ විපතනි.

කා, සම්පන්නතී : සංවිඳු සම්පන්නි.

කා පටිපතනීති : න එවරුපං භටිසාමිති යාවජ්චං ආපානකොට්ඨං
සමාදාය සිකති සිකතාපදෙසු.

කානි අත්වසෙ පටිච්ච භගවතා උපකාමිනො අසුචිං මොවෙනාසා
සම්ඝාදිසෙසො පඤ්ඤානෙතාති : දස අත්වසෙ පටිච්ච භගවතා
උපකාමිනො අසුචිං මොවෙනාසා සම්ඝාදිසෙසො පඤ්ඤානෙතා : සම්ඝ-
සුච්ඡතාය, සම්ඝඵාසුතාය, දුම්මඞ්කුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙඝලානං
භික්ඛුනං ඵාසුචිහාරය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය, සම්පරිබ්බානං
ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදය, පසන්නානං ත්‍රියො
භාවාය, සඤ්ඤාමට්ඨිකිසා, විනයානුග්ගහාය.

සෙසු සිකබනාහි : සෙබ, එ පුපුරුනකලාණක, එ සිකබනා.

කො සි න්ඩි න සි කො, හි අරභ නොහො, සි න්ඩි න සි කො.

කැපී සිටිනාහි : සිතටි,කාමෙත්ත සිත.

කෙ ධාරණයානිති : සෙසං චතනනි තෙ ධාරණයානි.

කසස් විවිධානනි : භගවතෙ, විවිනං අරහතෙ, සම්මං සම්මුඛස්ස.

කෙනෙහි නම : පරමපරාධනං. උපාලි දාසකො වෙව් -පෙ-
නලෙප කෙරෙහි යයි.

2. සං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්මුදෙත මාතුණාමෙන සද්ධිං කායසංසගං සම්පජ්ජනස්ස සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාම්ප්පිං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරභ්‍යානි : ආයස්මනාං උද්ධිං ආරභ්‍ය.

කිසිම වෙනස්කමක් : අයසමා උද්ධම මානුෂ්‍යයෙකු සඳහා කායසායනය
සමාපයී, තසම වෙනස්.

එක: පසුපස නැති.

ජනතා ආපතක් සම්මුඛයානානං එතෙන සම්මුඛයානෙන සම්මුඛයාති :
කායතො ච භික්ෂතතො ච සම්මුඛයාති න වාචතො -පෙ-.

සිව්වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තා විකරණයයි.

සත්වැදෑරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පඤ්ඤාත්ති විනය යැ, පදභාජනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම යත් : පඤ්ඤාත්ති ප්‍රාති මොක්ෂ යැ, පදභාජනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත්ති කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යත් : “ දිවිහිමි කොට වෙබන්දක් නොකරන්නෙමි ” යි දිවිපමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානුප්‍රාප්ත පිළිබඳ සහවෙසෙස පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානුප්‍රාප්ත පිළිබඳ සහවෙසෙස පණවන ලදි. සඛ්භයා ගේ මනාඛව පිණිස යැ, සඛ්භයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුහුලත් නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීල භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදුම්පෙහි වින්දසුතු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ. පරලොභි වින්දසුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහත් වුවන් ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහත් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙද්ද යත් : ශෛන්ද්‍රියයෝ ද කල්‍යාණ පාර්ශ්වයෝ ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිබ ඇත්තෝ ද යත් : රහත්හු හික්මුණු සිබ ඇතියෝ යි.

කොහි පිහිටියේ ද යත් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරද්ද යත් : සම් කෙනතුන්ට විනය පෙළ අටුවා වන පොත් ද, ඔහු දරත්.

කවරුන්ගේ වචනයක් ද යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්ෂමබුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචනයයි.

කවරක්හු විසින් ගෙන එනලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදි. උපාලි ස්ථවිරය, දයක ස්ථවිරය, . . . කාමුපර්ණි නම් වූ හෙළදිවැ පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්ෂමබුද්ධයන් වහන්සේ විසින් චිනිස් මාගමක හා කාස්‍යසභයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදි.

කවරක්හු ඇඳබැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක හා කාස්‍යසභයට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසම්මුඛයානසන් අතුරෙන් එක් සම්මුඛයානසකින් නගියි : කයින් ද සිතින් ද නගියි. වචනයෙන් නො නගි. . . .

3. මානුශාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි ඔහාසෙනානස්ස සම්ඝාදිසෙසො කන්ද පසැකැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තො.

කං ආරබ්භාහි : ආයස්මනනං උදයං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣස්මිනනි : ආයස්මා උදයී මානුශාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි ඔහාසි, නස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පසැකැත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාහි : සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න වාචතො, සියා වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි -පෙ-

4. මානුශාමස්ස සනනිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං හාසනනස්ස සම්ඝාදිසෙසො කන්ද පසැකැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තො.

කං ආරබ්භාහි : ආයස්මනනං උදයං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣස්මිනනි : ආයස්මා උදයී මානුශාමස්ස සනනිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං අහාසි, නස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පසැකැත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාහි : සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න වාචතො, සියා වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි -පෙ-

5. සඤ්චරිතනං සමාපජ්ජනනස්ස සම්ඝාදිසෙසො කන්ද පසැකැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තො.

කං ආරබ්භාහි : ආයස්මනනං උදයං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣස්මිනනි : ආයස්මා උදයී සඤ්චරිතනං සමාපජ්ජි, නස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පසැකැත්ති, එකා අනුපසැකැත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාහි : සියා කායතො සමුට්ඨාහි න වාචතො න විතතතො, සියා වාචතො සමුට්ඨාහි න කායතො න විතතතො, සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාහි න විතතතො, සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න වාචතො, සියා වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහි -පෙ-

6. සඤ්ඤවිකාය කුට්ටිං කාරාපෙනනස්ස සම්ඝාදිසෙසො කන්ද පසැකැත්තොති : ආලවියං පසැකැත්තො.

කං ආරබ්භාහි : ආලවකෙ හිකඬු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣස්මිනනි : ආලවකා හිකඬු සඤ්ඤවිකාය කුට්ටියො කාරාපෙසුං, නස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පසැකැත්ති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාහි -පෙ-

3. මිනිස් මාගමකට (වසමහ පසමහ පිළිබඳ) තුළල් තෙපුල් කියන්නාහු පිළිබඳ සහ වෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමකට තුළල් තෙපුල් කියා ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නැගිටි : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගිටි වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිටි කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

4. මිනිස් මාගමක සමීපයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමේ අනුසස් කියන්නාහු පිළිබඳ සහ වෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක සමීපයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීමේ අනුසස් කියා ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයකින් නැගිටි : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගිටි වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිටි කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ නෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනු එනු කරණ) සසුරුතු සහ වෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ නෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනු එනුවට පැමිණියේ යැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයින් නැගිටි : කිසිවිටෙක කයින් නැගිටි වචනයෙන් නො නැගිටි සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නැගිටි කයින් නො නැගිටි සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගිටි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගිටි, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිටි, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

6. තමා ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවන්නාහු පිළිබඳ සහ වෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිපුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂුන ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂුහු තමන් ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් කුටි කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයින් නැගිටි. . . .

7. මහලලකං විහාරං කාරාපෙනාසං සඛිකදිසෙසො කන්ද පසුකන්දනෙතාති : කොසමිසං පසුකන්දනො.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනති : ආයසම, ඡන්තො, විහාරවජ්ජං සොබෙනො, අසුකන්දරං වෙනිසරකකං ඡෙදපෙසි, නසමි වජ්ජසමි.

එකා පසුකන්දනති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසනාසං සඛිකදිසෙසො කන්ද පසුකන්දනෙතාති : රාජගහෙ පසුකන්දනො.

කං ආරබ්භාති : මෙතතිසමුට්ඨමජ්ජෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනති : මෙතතිසමුට්ඨමජ්ජකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසනං, නසමි වජ්ජසමි.

එකා පසුකන්දනති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

9. භික්ඛුං අසුකන්දනාසං අබ්බකරණං කසුද්දෙසං ලෙසමිතනං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසනාසං සඛිකදිසෙසො කන්ද පසුකන්දනෙතාති : රාජගහෙ පසුකන්දනො.

කං ආරබ්භාති : මෙතතිසමුට්ඨමජ්ජෙ¹ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනති : මෙතතිසමුට්ඨමජ්ජකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අසුකන්දනාසං අබ්බකරණං කසුද්දෙසං ලෙසමිතනං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසනං, නසමි වජ්ජසමි.

එකා පසුකන්දනති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සඛිකහෙදකාසං භික්ඛුනො යාවනතිසං සමනුභාසනාසං නප්පට්ඨිකාසං සඛිකදිසෙසො කන්ද පසුකන්දනෙතාති : රාජගහෙ පසුකන්දනො.

කං ආරබ්භාති : දෙවදනනං ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනති : දෙවදනො, සමනාසං සඛිකාසං හෙදය පරකකමි, නසමි වජ්ජසමි.

එකා පසුකන්දනති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

11. හෙදකානුචිත්තකානං² භික්ඛුනං යාවනතිසං සමනුභාසනාසං නප්පට්ඨිකාසං සඛිකදිසෙසො කන්ද පසුකන්දනෙතාති : රාජගහෙ පසුකන්දනො.

1. භුමජ්ජෙ - මජ්ජං.

2. හෙදකානුචිත්තකානං - මජ්ජං.

7. කරවා දෙන හිමියකු ඇති මහත් විහාරයක් කරවන්නාවූ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : කොසගා නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්වූ ඇරැබියැ යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරැබූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ ගෙබ්බ හෙළි කරනුයේ එක්තරා සැරැකක් සිඳි වියැ, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයින් නගියි. . . .

8. අමුලක වූ පරිපිඳුවනින් මහණක්හට වොදනා කරන්නාවූ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්වූ ඇරැබියැ යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇරැබූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍රහට අමුලක පරිපිඳුවනින් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගි. . . .

9. ආභාෂාගීය (අත් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්වූගේ කිසියම් (ජාත්‍යාදි) දෙශ ලෙශ මාත්‍රයක් ගෙන මහණක්හට පරිපිඳුවනින් වොදනා කරන්නාවූ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්වූ ඇරැබූ යැ යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇරැබූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍රහට අඤ්ඤාභාගීය අධිකරණයක්වූගේ කිසියම් දෙශලෙශ මාත්‍රයක් ගෙන පරිපිඳුවනින් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගි. . . .

10. තුන්යළ තාක් සමනුභාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින සධ්‍යහෙදක මහණ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්වූ ඇරැබූ යැ යත් : දෙවදත් මහණහු ඇරැබූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදත් මහණ යම්හි සධ්‍යසා බිඳුම්ම පිණිස උත්සාහ කෙළේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නගියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගි. . . .

11. තුන්යළ තාක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින හෙදනුවන්නක භික්ෂූන් පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කං ආරබ්භාති : සබ්බසුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣසමිනති : සබ්බසුලා භික්ඛු දෙවදත්තස්ස සම්මානෙදාය පරික්කමිනනස්ස අනුචිත්තකා අහෙසුං වග්ගවාදකා නස්මිං වජ්ඣසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුද්ධානානං එකෙන සමුද්ධානෙන සමුද්ධාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධාති -පෙ-

12. දුබ්බවස්ස භික්ඛුනො යාවනතියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිත්තං-ඡන්තස්ස සම්මාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : කොසම්බිතං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මනං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං අකාසි, නස්මිං වජ්ඣසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුද්ධානානං එකෙන සමුද්ධානෙන සමුද්ධාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධාති -පෙ-

13. කුලදුසකස්ස භික්ඛුනො යාවනතියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිත්තංඡන්තස්ස සම්මාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවතීයං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරබ්භාති : අස්සජ්ජනබ්බසුකෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣසමිනති : අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු සමොන පබ්බාජනීය-කම්මකතා භික්ඛු ඡන්දගාමීනා දොසගාමීනා මොහගාමීනා භයගාමීනා පාපෙසුං, නස්මිං වජ්ඣසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුද්ධානානං එකෙන සමුද්ධානෙන සමුද්ධාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධාති -පෙ-

තෙරස සම්මාදිසෙසා නිබ්බිතා.

තස්සදානං :

විසවසී¹ කායසංසග්ගං - දුස්සුලං අත්තකාමනං,²
සඤ්චරිත්තං කුටි වෙච්ච - විහාරෙ ව අමුලකං.
කඤ්චි දෙසඤ්ච හෙදො ව - තස්සෙව³ අනුචිත්තකා,
දුබ්බවං කුලදුසඤ්ච - සම්මාදිසෙසා තෙරසාති.

1. විසවසී - මජ්ඣිම, සිමු 2.

2. අත්තකාමඤ්ච - මජ්ඣිම, සිමු 1, 2.

3. තථෙව - සිමු 1, 2.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : බොහෝ හික්මුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : වාග්‍රවාදී බොහෝ හික්මුහු සභිසහෙදය කිරීමට වැයම් කරන දෙවිදන් මහණහට අනුවර්තකයෝ වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහයි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

12. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින දුර්වච මහණහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසඹානුවඳ දි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙරුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙරුහු හික්මුන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියයුත්තහු කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නහයි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

13. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින කුලදුෂක මහණහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : යැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : අස්සට් පුනබ්බසුක හික්මුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : අස්සට් පුනබ්බසුක හික්මුහු සභිසයා විසින් සහරමීන් ගෙරණකම් කරණ ලද්දහු කාරක හික්මුන් ඡන්දගාමීත්වයෙන් ද්වෙෂගාමීත්වයෙන් මොහගාමීත්වයෙන් භයගාමීත්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නහයි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

තෙළෙස් සහවෙසෙස් නිමි.

එහි උද්දනය :

සුකුරුමිදීම ද කායසංසර්ගය ද දුටුයුල්ලය ද අන්තකාමපාරිවරිය ද සඤ්චරිත්තය ද කුටිකාරාපනය ද මහල්ලක විහාරය ද අමුලකය ද කිඤ්චිදෙයය ද සභිසහෙදය ද සභිසංභදානුවත්තකය ද දුබ්බවය ද කුලදුෂනය ද යන සහවෙසෙස් තෙළෙස් යි.

1.3

අනියතකණ්ඩා

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසලුඳ්ඛෙන පථමො අනියතො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතා -පෙ- කෙනාභගනන්ති.

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසලුඳ්ඛෙන පථමො අනියතො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතෙතා.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උදයං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣස්මිනන්ති : ආයස්මා උදයී මාතුභාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කපෙපසි, නස්මිං වජ්ඣස්මිං.

අපි තන්ථ පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපත්තපඤ්ඤාතති : එකා පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති අනුපපත්තපඤ්ඤාතති තස්මිං නත්ති.

සබ්බන්ථ පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතතිති : සබ්බන්ථ පඤ්ඤාතති.

සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතතිති : අසාධාරණපඤ්ඤාතති.

එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතතිති : එකතො පඤ්ඤාතති.

පඤ්ඤාතනං පාතිමොක්ඛද්දෙසානං කන්ථොගධං කන්ථ පරියාපත්තනන්ති : නිදනොගධං නිදනපරියාපත්තනං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති : චතුස්සෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති.

චතුත්තං විපතන්තං කතමා විපතන්ති : සියා සිලවිපතති, සියා ආචාරවිපතති.

සත්තත්තං ආපතතිකඛ්ඛානං කතමො ආපතතිකඛ්ඛොති : සියා පාරුජිකාපතතිකඛ්ඛො, සියා සංසාදිසෙතාපතතිකඛ්ඛො, සියා පාචිතනියාපතතිකඛ්ඛො.

ජත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කන්ති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාන්ති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනන්ති : ආපත්තාධිකරණං.

සත්තත්තං සමථානං කන්ති සමපේති සමමන්ති : නිති සමපේති සමමති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච සියා පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච සියා තිණ්ණවජ්ජාරකෙන ච.

කො තන්ථ විනයො කො තන්ථ අභිවිනයොති : පඤ්ඤාතතිවිනයො, විභතති අභිවිනයො.

කිං තන්ථ පාතිමොක්ඛං කිං තන්ථ අධිපාතිමොක්ඛනන්ති : පඤ්ඤාතති පාතිමොක්ඛං, විභතති අධිපාතිමොක්ඛං.

කා විපතන්ති : අසංවරො විපතති.

1.3

අනියන කාණ්ඩය

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළමුවන අනියන සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද, . . . කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළමුවන අනියන සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණහු ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණ හුදෙකලා වූයේ රහසිගත වූයේ හුදෙකලා වූ මාගමක හා ටෙට්ටුනායෙවනායට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්නෙකැ හින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

යබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යත් : යබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති යැ.

යාධාරණ පඤ්ඤාත්ති අසාධාරණ පඤ්ඤාත්ති ද යත් : අසාධාරණ පඤ්ඤාත්ති යි.

එකතොපඤ්ඤාත්ති උභතොපඤ්ඤාත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යි.

පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළද් ද යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනායෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : කිසිවිටෙක සිල විපත්ති යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්ති යි.

සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, කිසිවිටෙක සඛ්භාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධ යැ, කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නම් ද යත් : එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම් යි : කසින් ද සිතින් ද නම් යි. වචනයෙන් නො නම්.

සිවුවැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : ආපත්තාධි කරණ යැ. සත්වැදෑරුම් ශම්භයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශම්භයෙන් සන්තිදේ ද යත් : තුන් ශම්භයෙන් සන්තිදෙයි : කිසිවිටෙක සම්ප්‍රබාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්ප්‍රබාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පඤ්ඤාත්තිය විනය යැ, පදභාජනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය ප්‍රාති මොක්ෂයැ. පදභාජනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

කා සම්පන්නතී : සංවරේ සම්පන්නතී.

කා පටිපත්තී : න ඵ්වරුපං කරිස්සාමිති යාවජ්චං ආපාණකොටිකං සමාදාය සික්කති සික්කාපදෙසු.

කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පථමො අනිශ්චයො පඤ්ඤාතොති : දස අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පථමො අනිශ්චයො පඤ්ඤාතො : සඛිකසුඤ්ඤාය, සඛිකථාසුඤ්ඤාය, දුම්භිකුන්දං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුන්දං ථාසුචිභාරය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය, සම්පරාසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය අපසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භීයොභාවාය සද්ධම්මට්ඨිතියා, විතයානුග්ගහාය.

කෙ සික්කන්තීති : සෙඛා ච පුජ්ජ්නකලාණකා ච සික්කන්තී.

කෙ සික්කිතසික්කාති : අරහතො සික්කිතසික්කා.

කත්ථ සීතන්තී : සික්කාකාමෙසු සීතං.

කෙ ධාරෙන්නීති : යෙසං චතන්ති තෙ ධාරෙන්නී.

කස්ස චචන්තීති : භගවතො චචන්දං අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

කෙතාභන්තීති : පරම්පරාභන්දං, උපාලී දසකො -පෙ- තම්බපණ්ණී-යාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන දුතියො අනිශ්චයො කත්ථ පඤ්ඤාතොති : සාවච්චං පඤ්ඤාතො.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උදයං ආරබ්භ.

කිස්මිං චජ්ඣස්මිනති : ආයස්මා උදයි මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසි, තස්මිං චජ්ඣස්මිං.

අපි තත්ථ පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති : ඵකා පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තස්මිං නපි.

සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති.

සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති : අසාධාරණපඤ්ඤාතති

ඵකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති : ඵකතො පඤ්ඤාතති,

පඤ්චන්තං පාතිමොක්ඛිද්දොසානං කත්ථොගධං කත්ථ පරියාපන්නානා : නිදනොගධං නිදනපරියාපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : චතුත්තෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති.

චතුන්නං විපතීනං කතමා විපතීති : සියා සිලවිපතති, සියා ආචාරවිපතති.

සත්තන්තං ආපතතික්කන්ධානං කතමො ආපතතික්කන්ධොති : සියා සඤ්ඤාදිසෙසාපතතික්කන්ධො, සියා පාවිතතිසාපතතික්කන්ධො.

සමපත්ති කවර යන් : සංවරය සමපත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යන් : “ දිවිහිම කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි ” යි දිවි පමණින් සමාදන් වූ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු විසින් පළමු වන අනියත සිකපදය පණවන ලද්දා යන් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු විසින් පළමුවන අනියත සිකපදය පණවන ලදී. සභිසයාගේ මනා බව පිණිස යැ, සභිසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුතුලන් නිගැන්ව පිණිස යැ, ප්‍රියශීලී භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදුම්මෙහි වින්ද යුතු දුක්ගැහැට වැළැක්ව පිණිස යැ, පරලෙව්හි වින්ද යුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වූවන් ගේ වැඩියත් පැහැදීම පිණිස යැ, කුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කඩුරු හික්මෙද් ද යන් : ගෙක්මයෝ ද කල්‍යාණපාඨප්‍රජායෝ ද හික්මෙත්.

කඩුරු හික්මුණු සිඛ ඇතියෝ ද යන් : රහත්හු හික්මුණු සිඛ ඇතියෝ යි.

කඩුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද යන් : ශික්ෂාකාරීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කඩුරු දරද්ද යන් : යම් කෙනෙකුන්ට විනය පෙළ අපුරා වනපොත් ද, ඕනෑ දරන්. කඩුරුන්ගේ වචනයෙක් ද යන් : භාෂාවන් අර්හත් සමයක් යම්බුද්ධයන් වහන්සේගේ වචන යි.

කඩුරුන් විසින් ගෙන එන ලද ද යන් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

උපාලිස්ථවිරය, දාසකස්ථවිරය, . . . කාපුපර්ණි නට වූ හෙළදිවැ පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාෂාවන් අර්හත් සමයක් යම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් දෙවැනි අනියත සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම වස්තුවෙකක්හි යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ පකලා වූයේ රහසිගත වූයේ එකලා වූ මාගමක භා හින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤන්ති අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති ඇද්ද යන් : පඤ්ඤන්ති එකෙකැ. අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤන්ති පදෙසපඤ්ඤන්ති ද යන් : සබ්බන්තපඤ්ඤන්ති යැ.

සාධාරණපඤ්ඤන්ති අසාධාරණපඤ්ඤන්ති ද යන් : අසාධාරණපඤ්ඤන්ති යි.

එකතො පඤ්ඤන්ති උභතො පඤ්ඤන්ති ද යන් : එකතො පඤ්ඤන්ති යි.

පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යන් : නිදනෙයහි පිහිටියේ යැ, නිදනෙයහි ඇතුළති.

කිනම උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද යන් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණෙයි.

සිවුවැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම විපත්තියෙකැ යන් : කිසිවිටෙක සිල විපත්ති යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්ති යි.

සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යන් : කිසිවිටෙක සභිසාදිගෞපතිස්කන්ධ යැ, කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධ යි.

ජනනං ආපනතිසමුදායානානං කතිති සමුදායෙනති සමුදායාතිති : නිති සමුදායෙනති සමුදායාති : සියා කායනො ව විතතනො ව සමුදායාති න වාචනො, සියා වාචනො ව විතතනො ව සමුදායාති න කායනො. සියා කායනො ව වාචනො ව විතතනො ව සමුදායාති.

විභුතතං අභිකරණානං කතමං අභිකරණනති : ආපනතාභිකරණං.

සත්තනතං සමථානං කතිති සමපේති සමමතිති : නිති සමපේති සමමති : සියා සමමුඛාවිතසෙන ව, සියා පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා තිණ්විජාරකෙන ව -පෙ-

දෙව අනියතා නිට්ඨිතා.

තස්සදුතං :

අලං කමමතිසඤ්ඤව - තපේව ච න හෙව බො,
අනියතා සුපඤ්ඤතතා - බුද්ධිසෙවෙයන නාදිනාති.

1.4

නිසසග්ගියකණේධා

4.1

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසාදා අරහතා සමමාසබ්බුද්ධෙන අතිරෙකවිවරං දසාහං අතිකාමෙනතසා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කළු පඤ්ඤානනති : වේසාලියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකවිවරං දසා-
හාතිකකතතං ධාරෙසු,¹ තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ජනනං ආපනතිසමුදායානානං දව්ති සමුදායෙනති සමුදායාති : සියා කායනො ව වාචනො ව සමුදායාති න විතතනො. සියා කායනො ව වාචනො ව විතතනො ව සමුදායාති -පෙ-.

2. එකරතතං නිවිවරෙන විප්පවසනතසා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කළු පඤ්ඤානනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සමබ්බුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනති : සමබ්බුලා භික්ඛු භික්ඛුනං හපේ විවරං නික්ඛිපිත්වා සනතරුතතරෙන ජනපදවාරිකං පක්කමිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ජනනං ආපනතිසමුදායානානං දව්ති සමුදායෙනති සමුදායාති : සියා කායනො ව වාචනො ව සමුදායාති න විතතනො, සියා කායනො ව වාචනො ව විතතනො ව සමුදායාති -පෙ-.

1. අතිරෙක විවරං ධාරෙසුං - මජ්ඣං.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සම්ප්‍රධානයෙන් නම් ද යත් : තුන් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්.

සිවුදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වදැරුම් ගටපයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ගටපයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානයෙන් ද පරික්ෂණකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානයෙන් ද නිෂ්චිතකරණයෙන් ද සන්තිදේ. . . .

දෙ අනියත සිකපද නිමි.

එහි උද්දනය :

අලංකාරමය ද එසේ ම නො මැ අලංකාරමය ද යන දෙ අනියත සිකපදයෝ තාදී ගුණාති බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ විසින් මොනවට පණවන ලදහ.

1.4

නිසංගතියකාණ්ඩය

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවු සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවන් අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අතිරේකවිවරය දසදිනක් ඉක්ම වන්නහු පිළිබඳ නිසංගතිය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබැයැ යත් : සවගමහණන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවගමහණහු දසදිනක් ඉක්ම ගිය අතිරේක විවරයක් දැරූහ, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

2. එක් රැයක් තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව වසන්නහු පිළිබඳ නිසංගතිය සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබැයැ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු (සහළු) සිවුර භික්ෂූන් ඇතැ තබා හඳුනා හා උතුරුසහ සිවුරෙන් යුතුව දනවු සැරිසැරීමට ගියාහු ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. අකාලවිවරං පරිග්‍රහණෙනා මාසං අතිකකාමෙනාස්ස නිස්සංගියං පාචිතතියං කන්ථ පසුකැනතනනි : සාවච්ඡියං පසුකැනතං.

කං ආරබ්භාති : සබ්බසුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සබ්බසුලා භික්ඛු අකාලවිවරං පරිග්‍රහණෙනා මාසං අතිකකාමෙසුං, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡ්ඨි සමුට්ඨානෙන ඡ්ඨි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති න විතතතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අසුකුකුකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ඛොවාපෙනාස්ස නිස්සංගියං පාචිතතියං කන්ථ පසුකැනතනනි : සාවච්ඡියං පසුකැනතං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උද්ධං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයස්මා උද්ධං අසුකුකුකාය භික්ඛුනියා පුරුණවිවරං ඛොවාපෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැනති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡ්ඨි සමුට්ඨානෙන ඡ්ඨි සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. අසුකුකුකාය භික්ඛුනියා හත්තො විවරං පරිග්‍රහණෙනාස්ස නිස්සංගියං පාචිතතියං කන්ථ පසුකැනතනනි : රාජගහෙ පසුකැනතං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උද්ධං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයස්මා උද්ධං අසුකුකුකාය භික්ඛුනියා හත්තො විවරං පරිග්‍රහණෙන, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡ්ඨි සමුට්ඨානෙන ඡ්ඨි සමුට්ඨාති -පෙ-

6. අසුකුකුකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විසුකුපෙනාස්ස නිස්සංගියං පාචිතතියං කන්ථ පසුකැනතනනි : සාවච්ඡියං පසුකැනතං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උපනාදං සකායපුත්තං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයස්මා උපනාදෙ සකායපුත්තො අසුකුකුකං සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විසුකුපෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡ්ඨි සමුට්ඨානෙන ඡ්ඨි සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. අසුකුකුකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා තතුත්තරිං¹ විවරං විසුකුපෙනාස්ස නිස්සංගියං පාචිතතියං කන්ථ පසුකැනතනනි : සාවච්ඡියං පසුකැනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

1. තතුත්තරි - මජ්ඣං.

3. අකාලවීරයක් පිළිගෙන මසක් ඉක්මවන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇරබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු අකාල වීරයක් පිළිගෙන (නො ඉං නො විකපා) මසක් ඉක්මවූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙක් නම් : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්හි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දෙවවන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කො තන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණහු ඇරබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණ නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දෙවාවිසැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතරෙහි සමුට්ඨාන සයෙක් නම්. . . .

5. නො නැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවැ දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණහු ඇරබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණ නොනැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතරෙහි සමුට්ඨාන සයෙක් නම්. . . .

6. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිනියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්ලාගන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයාන් ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර නො නැ සිවු දැවකුගෙන් සිවුරක් ඉල්ලීයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙක් නම්. . . .

7. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිනියකගෙන් හෝ එක් හඳුනාකරු උතුරුසහ සිවුරකට වැඩි සිවුරක් ඉල්ලාගන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරබැ යැ.

කිසිම ව්‍යුහගත : ජනගහනය හිතවූ න මතතං ජාතික බහු
විවර ව්‍යුහගත, කිසිම ව්‍යුහගත.

එක: පසුපස.

ජනනං අපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

8. පුබ්බෙ අපචාරිතස්ස අඤ්ඤානං ගහපතීනං උපසඞ්ඝමිනිඃ
චිවරෙ චිත්තපං අපච්ඡන්තස්ස නිස්සංගියං පච්ඡතියං කන්ථ
පඤ්ඤානන්තති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානං.

කං ආරම්භාති : ආයස්මිනතං උපනඤ්ඤං සංකාපුතතං ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුහමය නිදහසක්, ආයතනික, උපනික, සාමාන්‍ය, පුනරුත්ථාපන, අපරිනිත, අනුකූල, ගෞරව, උපකරණ, විවිධ, විකල්ප, ආපරිනිත, කිසිම ව්‍යුහමය.

එක, මහත්තමයි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨං, නානං ඡහි සමුට්ඨං, නෙති සමුට්ඨං, ති - පෙ -

9. ප්‍රබේ අපවැරිතයා අඤ්ඤානකො ගහපතීකො උපසංකම්භි,
විවරෙ විකප්පං. අපජ්ජනනසා නිසංගගියං පාවිතියං කල්ථ
පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරම්භාති : ආගමනං උපනඤ්ඤා සංකාප්පනං ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුහගතී : ආයතන, උපනැය, සකාසුතන, පුබෙබ්
අපවාරිතන, අසුසුතන, ගහපතිතන උපසබ්බතීනි, විවරෙ විකපප.
ආපජ්, තසිම ව්‍යුහගිම.

එ කා: ප සිද්ධි වනි.

ජනතා අප්‍රතතිසම්ප්‍රධාන, නං ජනි සම්ප්‍රධාන, නෙහි සම්ප්‍රධානි -පෙ-.

10. අතිරේක තිකිනි තුටු පොදුතාය අතිරේක ඡිකිනි තුටු ධානෙන විවර අතිනි පථාදෙන සහ නිසසගතිග පාචිතතිග කාථ පඤඤාතනනනි : සාචනිග පඤඤාතන.

කං ආරම්භාති : ආරම්භානං උපනන්දං සන්ධ්‍යාප්‍රානං ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුහමය නිසා : ආයතනික උපකරණ සහ සාමාන්‍ය උපකරණ
අයදුම්පත්¹. භාග්‍යවේදීන් විසින් විවිධ ආකාරයෙන්, නිසිම,
විකල්පය.

එක: පසුපස.

ජනනං ආපවති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

කිසිවක්වත්, සියලුම,

1. {අප්පුණොයා - සිමු 1, 2
{අප්පුණොයා - මජ්ඣිම. 1

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු පමණ නො දූත බොහෝ සිවුරු ඉල්වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

8. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැවියකු වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරඹූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැවියකු වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

9. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැවියන් වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයා ඇරඹූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැවියන් වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

10. අයිරා තෙවරක් වොදනා කිරීමෙන් ද අයිරා යවරක් එළඹ සිටීමෙන් ද සිවුරක් උපදවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරඹූ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර උචුච්චකු විසින් " ස්වාමීනි, අද එකදවසක් ඉවසා වදල මැනවැ " යි කියනු ලබන්නේ නො ඉවසී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

පළමුවන කසීන වර්ග යි.

4.2

1. කොසියම් සහකාර සේවකයා කාර්යාලයේ නිසැකව පැමිණීමට කැපව පැවැත්වීම : ආලෝකය පැවැත්වීම.

කො. අරමුණ : ජනතාවගේ හිතට අරමුණ.

නිසැක වැඩසටහන : ජනතාවගේ හිතට කොසියකාරකො උපසහකාරකො, එවැනි සෑම : 'බහු ආර්ථික කොසියකාරකො පවරා, අමතකව දෙසා, මගේ ඉවහර කොසියම් සහකාර සේවකයා කැපව, තමා වැඩසටහන.

එකා පැවැත්වීම.

ජනතා අපතනසම්ප්‍රදායයානා ජන සම්ප්‍රදායයෙහි සම්ප්‍රදාය - පෙ -

2. සුද්ධකාලකානා එළකලොමානා සේවක කාර්යාලයේ නිසැකව පැමිණීමට කැපව පැවැත්වීම : වෙසාලිය පැවැත්වීම.

කො. අරමුණ : ජනතාවගේ හිතට අරමුණ.

නිසැක වැඩසටහන : ජනතාවගේ හිතට සුද්ධකාලකානා එළකලොමානා සේවක කාර්යාලය, තමා වැඩසටහන.

එකා පැවැත්වීම.

ජනතා අපතනසම්ප්‍රදායයානා ජන සම්ප්‍රදායයෙහි සම්ප්‍රදාය - පෙ -

3. අනාදිසිකා තුලා ඔදනානා තුලා ගොවියානා නව සේවක කාර්යාලයේ නිසැකව පැමිණීමට කැපව පැවැත්වීම : සාමාජිකයා පැවැත්වීම.

කො. අරමුණ : ජනතාවගේ හිතට අරමුණ.

නිසැක වැඩසටහන : ජනතාවගේ හිතට ටොකසෙසෙව ඔදනානා අනෙක¹ අදිසිකා තරුව සුද්ධකාලකානා එළකලොමානා සේවක කාර්යාලය, තමා වැඩසටහන.

එකා පැවැත්වීම.

ජනතා අපතනසම්ප්‍රදායයානා ජන සම්ප්‍රදායයෙහි සම්ප්‍රදාය - පෙ -

4. අනුවසා සේවක කාර්යාලයේ නිසැකව පැමිණීමට කැපව පැවැත්වීම : සාමාජිකයා පැවැත්වීම.

කො. අරමුණ : සමහරුලා හිතට අරමුණ.

නිසැක වැඩසටහන : සමහරුලා හිතට අනුවසා සේවක කාර්යාලය, තමා වැඩසටහන.

එකා පැවැත්වීම, එකා අනුවසා පැවැත්වීම.

ජනතා අපතනසම්ප්‍රදායයානා ජන සම්ප්‍රදායයෙහි සම්ප්‍රදාය - පෙ -

1. ඔදනා අනෙක - මජ්ඣිම.
ඔදනානා අනෙක අනෙක - සිමු 1.

4.2

1. තිහිරිහු මුසුකළ ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නිසංගිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිජුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු තිහිරිවායන් වෙත එළබි මෙසේ කිහ : " ඇවත්ති, බොහෝ තිහිරි පණුවන් පිසවු, අපට ද දෙවු, අපිද තිහිරිහු මුසුකළ ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමහ " යි, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුව ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

2. හුදු කළු එළලාලීන් ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නිසංගිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු හුදු කළු එළලාලීන් ඇතිරියක් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුව ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

3. හෙළ එළලොම් සතරින් කොටසක් ද කිඬුල්ලන් එළලොම් සතරින් කොටසක් ද නො ගෙන අළුත් ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නිසංගිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු වඳක් හෙළ එළලොම් ද එසේ ව වඳක් හුදු කළු එළලොම් ද කෙළවර ගත්වා එළලොලීන් ඇතිරියක් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුව ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

4. හවුරුදු පතා ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නිසංගිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු හවුරුදු පතා ඇතිරි කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුව ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

5. අනාදිසිත්වා පුරුණසන්තයා සාමන්තා සුගතවිදන්ථිං නවං නිසිදනසන්තං කාරුපෙනන්තයා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : සමඛසුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වච්ඡුසමිනනි : සමඛසුලා භික්ඛු සන්තානානි උප්ඤ්ඤා ආරඤ්ඤාදිකමගං පිණ්ඩපාතිකමගං පාසුකුලිකමගං සමාදිසිංසු, තසමිං වච්ඡුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

6. එළකලොමානි පටිග්ගහෙත්වා තියොජනං අතික්කාමෙන්නයා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වච්ඡුසමිනනි : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු එළකලොමානි පටිග්ගහෙත්වා තියොජනං අතික්කාමෙසි. තසමිං වච්ඡුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. සියා කායතො සමුට්ඨාති න වාචතො න විතතතො, සියා කායතො ව විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-

7. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමානි ඛොවාපෙනන්තයා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සකෙකසු පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වච්ඡුසමිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාති භික්ඛුනීති එළකලොමානි ඛොවාපෙසුං, තසමිං වච්ඡුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

8. රූපියං පටිග්ගහෙන්නයා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමන්තං උපනඤ්ඤා සකායපුත්තං ආරබ්භ.

කිසමිං වච්ඡුසමිනනි : ආයසමා උපනඤ්ඤා සකායපුත්තො රූපියං පටිග්ගහෙසි, තසමිං වච්ඡුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

9. නානපපකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්තයා නිසසග්ගියං පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

5. පැරැණි ඇතිරිය පසෙකින් සුගත්වියතක් පමණ (කඩක්) නො ගෙන අළුත් නියදුන් ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නියමිතවීම් සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඇතිරි හැඳියා ආරණ්‍යකාභිගය පිණ්ඩපාතිකාභිගය පාංශුකුලිකාභිගය සමාදන් වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

6. එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම යන්නහු පිළිබඳ නියමිතවීම් සික පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම ගියේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්: කිසිවිටෙක කයින් නම්, වචනයෙන් නො නම්, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

7. නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දොවවන්නහු පිළිබඳ නියමිතවීම් සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍යජනපදයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු නො නැ මෙහෙණත් ලවා එළලොම් දෙව්වාලූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

8. රන් රිදී මසුකහවණු පිළිගන්නහු පිළිබඳ නියමිතවීම් සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර රන්රිදී මසුකහවණු පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

9. නත්වැදූරුම් රන්රිදීමසුකහවණු ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නියමිතවීම් සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්න : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු නානපක්කාරකං රූපිය-
සංවොභාරං සමාපජ්ජංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. නානපක්කාරකං කායවිකක්කයං සමාපජ්ජනනස්ස නිස්සග්ගියං
පාචිතතියං කත්ථ පඤ්ඤානනනති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මනනං උපනන්දං සකායුතනං ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්න : ආයස්මා උපනන්දෙ සකායුතෙනා පරිබ්බාජකෙන
සද්ධිං කායවිකක්කයං සමාපජ්ජ, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති

ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

සංකාසියවග්ගො දුතියො.

4.3

1. අතිරෙකපත්තං දසාහං අතිකකාමෙනනස්ස නිස්සග්ගියං
පාචිතතියං කත්ථ පඤ්ඤානනනති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්න : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකපත්තං ධාරෙසුං,
තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති. එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. සියා
කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති න චිත්තතො, සියා කායතො ව
වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

2. උභනපඤ්චබ්බිකෙන පත්තෙන අඤ්ඤං නවං පත්තං චේතා-
පෙනනස්ස නිස්සග්ගියං පාචිතතියං කත්ථ පඤ්ඤානනනති : සකෙකසු
පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්න : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අපමනතකෙනපි භින්නෙන
අපමනතකෙනපි බණ්ණෙන විලිඛිතමත්තෙනපි බහු පත්තෙ විඤ්ඤා-
පෙසුං, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු නන්වදාරුම් රත්රිදිමසුනහවණු ගනු දෙනුවට පැමිණියාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

වැදාරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

10. නන්වදාරුම් සිවුරු ඇ කැපබඩු ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ශාක්‍යපුත්‍ර පිරිවැජියකු සමග ගනුදෙනුවට පැමිණියේ ය ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදාරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

දෙවන කොසියවර්ග සි.

4.3

1. නො ඉටු නො විකැපු අතිරේක පාත්‍රයක් දස දිනක් ඉක්මවා දරන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු (නො ඉටු නො විකැපු) අතිරේක පාත්‍රයක් දරුව, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ. අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදාරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නඟියි : කිසි විටෙක කැසින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතීන් නො නඟී. කිසිවිටෙක කැසින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

2. උනු පස්බාන පාත්‍රයෙකින් යුතු වැ මුත් අනෙක් අපත් පාත්‍රයක් වනවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍යජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු මදක් බුන් පමණකිනිදු මදක් කැඩුණු පමණකිනිදු ඉරි ගැසුනු පමණකිනිදු බොහෝ පාත්‍රයන් විනවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදාරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

3. හෙසජ්ජාති පටිග්ගහෙතො සත්තාහං අතික්කාමෙනාසා නිසංගගිං පාඨිතගිං කත් පඤ්ඤාත්තනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධො භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනානි : සම්බුද්ධො භික්ඛු හෙසජ්ජාති පටිග්ගහෙතො සත්තාහං අතික්කාමෙනං, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤාත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං දුට්ඨි සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති : කසිනකෙ -පෙ-

4. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වසයිකසාටිකවිවරං පරියෙසනාසා නිසංගගිං පාඨිතගිං කත් පඤ්ඤාත්තනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගිං භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනානි : ඡබ්බගගිං භික්ඛු අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වසයිකසාටිකවිවරං පරියෙසිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤාත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං ඡති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති -පෙ-

5. භික්ඛුසා සාමං විවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අවච්ඡින්නාසා නිසංගගිං පාඨිතගිං කත් පඤ්ඤාත්තනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මනං උපනන්දං සන්ඝාපුත්තං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනානි : ආයස්මං උපනන්දෙ සන්ඝාපුත්තො භික්ඛුසා සාමං විවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අවච්ඡින්නො, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤාත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං නිති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති -පෙ-

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තත්තවායෙහි විවරං වායාපෙනාසා නිසංගගිං පාඨිතගිං කත් පඤ්ඤාත්තනානි : රාජගහෙ පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගිං භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනානි : ඡබ්බගගිං භික්ඛු සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තත්තවායෙහි විවරං වායාපෙනං, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤාත්ති.

ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං ඡති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති -පෙ-

3. බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නම්යි : කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

4. ගිමන් සිවු මසින් අධිරා (අතිරේක) මසක් ඉතිරි වැ ඇති කල්හි වැසිසඵ සිවුරක් යොයන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : සවග මහණහු ගිමන් සිවු මසින් අධිරා මසක් ඉතිරි වැ ඇති කල්හි වැසිසඵ සිවුරක් සෙවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සිවුවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්යි : . . .

5. මහණක්හට තමා ම සිවුරක් දී කිපි නොසියමන් (නො සතුටු) වැ පැහැර ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර මහණක්හට නෙමේ සිවුරක් දී කිපියේ නොසියමන් වූයේ පැහැර ගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්යි : . . .

6. තමා ම හු විනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : සවග මහණහු තුමු ම හු විනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්යි : . . .

7. පුබ්බෙ අප්පචාරිකස්ස අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසංඛතමිත්වා විචරෙ විකප්පං අපඤ්ඤානායං නිස්සංගියං පාවිතරියං කන්දාසයාගේ : සංවිජයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උපනන්දං සන්තප්පනං ආරබ්භ.

කිසමිං ව්‍යුත්ථානී : ආයස්මා උපනන්දෙ සන්තප්පතො පුබ්බෙ අප්පචාරිකො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසංඛතමිත්වා විචරෙ විකප්පං අපඤ්ඤා, තස්මිං ව්‍යුත්ථානී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපනතිසම්මුට්ඨානානං ඡති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති - පෙ -

8. අවෙච්ඡා විචරං පටිග්ගහෙත්වා විචරකාලසමයං අතික්කාමෙනායං නිස්සංගියං පාවිතරියං කන්දාසයාගේ : සංවිජයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං ව්‍යුත්ථානී : සම්මහුලා හික්ඛු අවෙච්ඡා විචරං පටිග්ගහෙත්වා විචරකාලසමයං අතික්කාමෙත්වා, තස්මිං ව්‍යුත්ථානී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපනතිසම්මුට්ඨානානං දුට්ඨි සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති : කසිනකො - පෙ -

9. තිණ්ණං විචරානං අඤ්ඤාතරං විචරං අනන්තරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පව්‍යනායං නිස්සංගියං පාවිතරියං කන්දාසයාගේ : සංවිජයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං ව්‍යුත්ථානී : සම්මහුලා හික්ඛු තිණ්ණං විචරානං අඤ්ඤාතරං විචරං අනන්තරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පව්‍යං, තස්මිං ව්‍යුත්ථානී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපනතිසම්මුට්ඨානානං දුට්ඨි සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති : කසිනකො - පෙ -

10. ජානං සංඛිකං ලාභං පරිණතං අත්තතො පරිණාමෙනායං නිස්සංගියං පාවිතරියං කන්දාසයාගේ : සංවිජයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං ව්‍යුත්ථානී : ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු ජානං සංඛිකං ලාභං පරිණතං අත්තතො පරිණාමෙත්වා, තස්මිං ව්‍යුත්ථානී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපනතිසම්මුට්ඨානානං තිති සම්මුට්ඨානෙහි සම්මුට්ඨාති - පෙ -

පනතවග්ගො තතියො.

7. පෙර නො පැවැරූ නො නෑ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුරු පිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නෑ නො පැවැරූ ගැහැවියකු ගේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුරු පිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . .

8. ඉක්මන් සිටුරක් පිළිගෙන (නො ඉටා නො චිකපා) විවරකාලසමය ඉක්මවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු ඉක්මන් සිටුරක් පිළිගෙන විවරකාලසමය ඉක්මවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

9. තුන් සිටුරෙන් එක්තරා සිටුරක් ඇතුළුගෙමි නබා අධිරා සරයක් ඒ සිටුරෙන් වෙන් වූ වසන්තානු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු තුන් සිටුර අතුරෙන් එක්තරා සිටුරක් ඇතුළුගමූ තබා අධිරා සරයක් වෙන් වූ විසූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නම්යි : කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

10. පිරිනම්නලද සහසතු ලාභය දූන දූන තමහට නතුකරන්නා පිළිබඳ නිසඟි පවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවහ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවහ මහණහු පිරිනම්න ලද සහසතු ලාභය දූන දූන තමහට නතුකරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්යි : . . .

තසුද්දනං :-

දසෙකරතති මාසො ච - ගොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාතකඤ්ච¹ උද්දිස්ස - උභින්නං දුතකෙන ච.

කොසියා සුඬා දොභාගා - ජබ්බස්සාති නිසිදනං,
දො ච ලොමාති උග්ගණ්ණ - උභො නානපපකාරකා,

දො ච පත්තාති හෙසජ්ජං - චස්සිකා දුතපඤ්චමං,
සාමං වායාපනවෙච්චකො - සාසබ්බං සබ්බිකෙන වාහි.

තිස්සනිස්සග්ගියා පාවිතනියා නිවසිතා.

1.5

පාවිතනියකණෙධා

5.1

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සම්පජානමුසාවාදෙ පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති : සාවජජියං පඤ්ඤාතනං.

කං අරඹහාති : භන්දකං සකාසපුත්තං අරඹහ.

තිස්මිං වජ්ජසම්නති : අයස්මා භන්දකො සකාසපුත්තො තිජ්ජියෙති සද්ධිං සලලපනො අවජාතිකා පටිජාති පටිජාතිකා අවජාති, තස්මිං වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජන්නං අපතනිසම්මුඛානානං නිති සම්මුඛානෙති සම්මුඛාති : සියා කායනො ච විතතනො ච සම්මුඛාති, න වාචනො. සියා වාචනො ච විතතනො ච සම්මුඛාති, න කායනො. සියා කායනො ච වාචනො ච විතතනො ච සම්මුඛාති -පෙ-

2. ඔමසවාදෙ පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති : සාවජජියං පඤ්ඤාතනං.

කං අරඹහාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු අරඹහ

තිස්මිං වජ්ජසම්නති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පෙසලෙති භික්ඛුති සද්ධිං භණ්ඩනතා පෙසලෙ භික්ඛු ඔමසිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජන්නං අපතනිසම්මුඛානානං නිති සම්මුඛානෙති සම්මුඛාති -පෙ-

1. අඤ්ඤාතං තඤ්ච - මජ්ඣං.

එහි ငဏ်းအား :

අතිරෙකවිවරය ද, එකරත්නය ද, අකාලවිවරයද , පුරාණවිවරබෝවනයද, අඤ්ඤාන පටිග්ගහණය ද, අඤ්ඤානවිඤ්ඤාත්තිය ද, උද්දිස්සය ද, අප්පචාරිත දෙක ද, අතිරෙක තික්ඛත්තුචෝදනා ද,

මිස්සකය ද, සුද්ධකය ද, කුලය ද, අනුමිස්සකය ද, පුරාණසන්තකය ද, එළක ලොමනිහරණය ද, එළකලොමොවනය ද, රූපිය ද, රූපියසංවොහාරය කයවික්කය යන දෙසික ද,

අතිරේකපත්ත උනපඤ්චිතධන යන දෙයික ද, හෙසජ්ජය ද, (වස්සික) සාවකය ද, පස්වැනි අවිමිත්දනය ද, තත්තවාය දෙයික ද, අවිචෙක විවරය ද, ජාරත්ත විජ්ජවාසය ද, අත්තපරිණාමනය ද යන තිස යි.

නිස් නිසඟිපටිති නිමි.

1.5

ප්‍රවීණතියකාණ්ඩය

5.1

1. සිකපද පැණවිමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවිමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාගාවක් අර්භත් සමාක්සමබුද්ධයන් වහන්සේ විසින් දූත දූත බොරු කීමෙහි පවිත් සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබ ද යත් : හත්ථක ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් හත්ථක ශාකාපුත්‍ර තීර්ථකයන් සමග සාකච්ඡා කරණුයේ වළඟ පිළිණ කෙළේ යැ, පිළිණ කොට වැළඹි යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සමූහයේ ආයතනික සම්මුතියක් අනුමතව සම්මුතව තුනෙන් නවයක : කිසිවිටෙක කිසිත් ද සිතීම ද නවයක, වචනයෙන් නො නවය. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතීම ද නවය, කිසිත් නො නවය. කිසිවිටෙක කිසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීම ද නවය. . . .

2. (ජාත්‍යාදියෙන්) ගව්‍යා විභාගයේ පවතින සිහිපදය කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවකෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරබ ද යත් : සවග මහණන් ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යන් : සවග වගණනු ප්‍රියශීල හික්මුන් සමග ධර්ම කරන්තානු ප්‍රියශීල හික්මුන් ගටා බිණුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පැයූ පැයින් එකකි.

සවිදුරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අනුමත සම්බන්ධතා තහනම් කිරීම : . . .

3. භික්ඛු පෙසුඤ්ඤා පාවිතියං කන්ද පඤ්ඤානන්ති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මන්ති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු භික්ඛුනං භණ්ඩනජානානං කලහජානානං විවාදාපනානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචෙනාසං පාවිතියං කන්ද පඤ්ඤානන්ති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මන්ති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු උපාසකො පදසො ධම්මං වාචෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති : සියා වාචනො සමුට්ඨාති, න කායනො න විතතනො. සියා වාචනො ච විතතනො ච සමුට්ඨාති, න කායනො -පෙ-.

5. අනුපසම්පන්නෙන උත්තරිං දවීරතනතිරතනං සහසෙය්‍යං කප්පෙනාසං පාවිතියං කන්ද පඤ්ඤානන්ති : ආලච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මන්ති : සම්බහුලා භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති : සියා කායනො සමුට්ඨාති, න වාචනො න විතතනො. සියා කායනො ච විතතනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො -පෙ-.

6. මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙනාසං පාවිතියං කන්ද පඤ්ඤානන්ති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනං අනුරුඥං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මන්ති : ආයසමා අනුරුඥො මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

3. මහණුන් බිඳුවන පෙහෙසුන් බස්හි පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු හටගත් ධර්ම ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට බැසගත් හික්මුන් අතර ප්‍රියභාවය සුන් කරණ පෙහෙසුන් බස් එළවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : . . .

4. අනුපසපනක්හු සමග පද වශයෙන් ධර්මය කියන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු උවසුවත් හා පද වශයෙන් ධර්මය කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නගියි : කිසි විටෙක වචනයෙන් නගියි, කයින් නො නගියි, සිතින් නො නගි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගියි, කයින් නො නගි. . . .

5. අනුපසපනක්හු සමග දෙකුන් රැයකින් මත්තෙහි එකතුවශයෙන් කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවනුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු අනුපසපනක්හු සමග එකතුවශයෙන් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : කිසි විටෙක කයින් නගියි, වචනයෙන් නො නගියි, සිතින් නො නගි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගි. . . .

6. මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ශයනය කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ශයනය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

7. මානුෂාමය උත්තරිං ඡප්පඤ්ඤානිවාරණං දෙසෙනායක පාඨිතියං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි : සාවිජ්ජියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මත්තං උදයං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජස්මිනනි : ආයස්මා උදයි මානුෂාමයං ධම්මං දෙසෙසි, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති, දෙව අනුපඤ්ඤානතියො.

ඡත්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ- පදසොධම්මෙ.

8. අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මං භූතං ආරොචෙනායක පාඨිතියං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි : චෙසාලියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : චගුමුද්දතිරියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජස්මිනනි : චගුමුද්දතිරියා භික්ඛු භිතිනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණණං භාසිංසු, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨාති න කායතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තතො -පෙ-.

9. භික්ඛුස්ස දුට්ඨල්ලාපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙනායක පාඨිතියං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි : සාවිජ්ජියං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨල්ලාපතති. අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙසුං, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. පඨවිං බ්ණන්නස්ස පාඨිතියං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි : ආලම්භං පඤ්ඤාත්තනං.

කං ආරබ්භාති : ආලම්භෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජස්මිනනි : ආලම්භා භික්ඛු පඨවිං බ්ණිංසු, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡත්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

7. මාගමකට සපයවදනෙකින් මත්තෙහි දහම් දෙසන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමකට දහම් දෙසිය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : පදසො ධම්ම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

8. අනුපසපනක්භට විද්‍යාමාන වූ උතුරුමිනිස්දහම් ආරොවන කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : වසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : වග්ගුදුකිරවාසි හික්ෂුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වග්ගුදුකිරවාසි හික්ෂුහු ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස් දහමහි ගුණ වැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් නහියි, වචනයෙන් නො නහියි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නහියි, කයින් නො නහියි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහී. . . .

9. මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනක්භට ආරොවනා කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනක්භට ආරොවනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නහියි. . . .

10. පොළොව කෙරින්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවි නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණහු පොළොව කැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නහියි . . .

5.2

1. භූතගාමපානව්‍යායාය පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤානන්තනි : ආලම්බිතං පඤ්ඤානන්තං.

කං ආරබ්භාති : ආලම්බිතෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ආලම්බිතා හික්ඛු රුක්ඛං ඡිද්දංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසම්මුට්ඨානානං නිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානි -පෙ-

2. අඤ්ඤාචාදකො විගෙසකො පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤානන්තනි ; කොසම්බිතං පඤ්ඤානන්තං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ආයස්මා ඡන්තො සංඝමජ්ඣෙකො ආපනතිතො අනුසුඤ්ඤායමානො අඤ්ඤාන අඤ්ඤාං¹ පටිවරි, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසම්මුට්ඨානානං නිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානි -පෙ-

3. උජ්ඣාපනකො ඛිංශනකො පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤානන්තනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානන්තං.

කං ආරබ්භාති : මෙතනියභුමප්පකො හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : මෙතනියභුමප්පකා හික්ඛු ආයස්මන්තං දඛං මල්ලපුත්තං හික්ඛු උජ්ඣාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසම්මුට්ඨානානං නිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානි -පෙ-

4. සංඝිකං මඤ්චං වා පිඨං වා හිසිං වා කොවුජං වා අජේඣාකාසෙ සන්චරිත්වා අනුභවිත්වා අනාපුච්ඡා පක්කමන්තස්ස පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤානන්තනි : සාවහසියං පඤ්ඤානන්තං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලො හික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා හික්ඛු සංඝිකං සෙනාසනං අජේඣාකාසෙ සන්චරිත්වා අනුභවිත්වා අනාපුච්ඡා පක්කමිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසම්මුට්ඨානානං ද්විති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානි -පෙ- කාසිනකො.

1. අඤ්ඤානඤ්ඤාං - මජ්ඣිම, සං. 1.

5.2

1. අමු ලිය රුක් තණ ආදි භූමියෙහි සිටිමින් පවතින සිකපදය කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : අළුවිපුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණහු ගසක් සිඳිලහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්සි : . . .

2. අනෙකක් කීමෙහි ද (නිහඬවීමෙන්) වෙහෙසීමෙහි ද පවතින සිකපදය කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : කොසඹානුවද දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවිත් වොදනා කරණු ලබනුයේ අනෙකෙකින් අනෙකක් වැසි යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්සි : . . .

3. අවමන් කිරීමෙහි ද අයුණු කීමෙහි ද පවතින සිකපදය කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවද දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍රයාට භික්ෂූන් ලවා අවමන් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්සි : . . .

4. සහසතු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බදුවෙටුවක් හෝ එළිමහනෙහි අතුට නො නගා තබා නො පිළිවිසැ බැහැර යන්නහු පිළිබඳ පවතින සිකපදය කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු සහසතු සෙනසුන් එළිමහනෙහි අතුට නො නගා තබා නො පිළිවිසැ බැහැර ගියාහු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨාන අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්සි : කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

5. සමිසිකො විහාරෙ සෙය්‍යං සන්තරිකා අනුඛරිකා අනාප්‍රච්ඡා පක්කමනනස්ස පාවිතතියං කන්ත පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සන්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : සන්තරසවග්ගියා භික්ඛු සමිසිකො විහාරෙ සෙය්‍යං සන්තරිකා අනුඛරිකා අනාප්‍රච්ඡා පක්කමිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-කාසිනකො.

6. සමිසිකො විහාරෙ ජානං පුබ්බපග්ගං භික්ඛුං අනුපබ්ඡ්ඡ සෙය්‍යං කපෙපනනස්ස පාවිතතියං කන්ත පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ

කිසමිං වජ්ජසමිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡ්ඡ සෙය්‍යං කපෙපසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො --පෙ--

7. භික්ඛුං කුපිතෙන අනත්තමනෙන සමිසිකා විහාරා නික්කංඛිනනස්ස පාවිතතියං කන්ත පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සමිසිකා විහාරා නික්කංඛිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ--

8 සමිසිකො විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨයා ආභව්වපාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අභිනිසීදනනස්ස පාවිතතියං කන්ත පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසිකො විහාරෙ උපරි වෙහාසකුට්ඨයා ආභව්වපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසීදි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො --පෙ--

5. සහසතු වෙහෙරෙහි ශය්‍යාවක් අතුට නො නගා තබා නො පිළිවිය බැහැර කරන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සතළොස්වග මහණුහු සහසතු වෙහෙරෙහි ශය්‍යාවක් අතුට නො නගා තබා නො පිළිවිය බැහැර ගියාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

6. සහසතු වෙහෙරෙහි දූත දූත පළමු එළඹ සිටි මහණහු හමුවට වැද ශයනය කරන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු ස්ථවිර භික්ෂූන් හමුවට වැද ශයනය කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : කඨින් ද සිකින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී. . . .

7. කිසි නොසතුටු සිතින් මහණක්හු සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කරන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවගමහණහු කිසියාහු නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන් සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : . . .

8. සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිඵගන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවෙකැ හෝ හිඳින්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිඵ ගන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ යුතුව හුන්නේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : කිසි විටෙක කඨින් නගියි, වචනයෙන් නො නගියි, සිකින් නො නගී, කිසිවිටෙක කඨින් ද සිකින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී, . . .

9. දාහනිපරියායෙ අබිධ්වනිකා නතුතනරිං අබිධ්වනනසස පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි : කොසලෙයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං ඡනනං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයසමා ඡනෙනා කතපරියොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසි, පුනපුනං ලිමපාපෙසි. අතිහාරිකො විහාරො පරිපච්චි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

10. ජානං සප්පාණකං උදකං තිණං වා මතතිකං වා සිඤ්චනනසස පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි : ආලවියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආලවිකෙ හිකඤ්ඤා ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආලවිකා හිකඤ්ඤා ජානං සප්පාණකං උදකං තිණමපි මතතිකමපි සිඤ්චිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

භුතභාමවගෙහා දුතිගො.

5.3

1. අසමමනෙන හිකඤ්ඤාතියො ඔවදනනසස පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ හිකඤ්ඤා ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ඡබ්බගහියා හිකඤ්ඤා අසමමනා හිකඤ්ඤාතියො ඔවදිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

අජි තළු පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති : එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති. අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසමිං නජි.

ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දුති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා වාවතො, සමුට්ඨාති න කායතො, න විතතතො, සියා වාවතො, ව විතතතො, ව සමුට්ඨාති න කායතො -පෙ-

2. අළුඔහතෙ සුරියෙ හිකඤ්ඤාතියො ඔවදනනසස පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං චූලපඤ්ඤා¹ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයසමා චූලපඤ්ඤාකො අළුඔහතෙ සුරියෙ හිකඤ්ඤාතියො ඔවදි, තසමිං වජ්ජසමිං.

1. චූලපඤ්ඤා - ම ඡ සං.

9. දෙතුන් පරික්ෂෙපයක් විධාන කොට ඊට වැඩියක් විධාන කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසැඬුනුවැ පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ කොට නිමවන ලද විහාරයක් පුනපුනා සෙවෙණි කරවිය, පුන පුනා අලෙවි කරවිය. ඉතා බර වූ විහාරය පතිත විය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නගී. . . .

10. පණුවන් සහිත දිය දෑන දෑන නණපත්ති හෝ මැටියෙහි හෝ ඉසින්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළු වු වැදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : අළුවු පුරවැසි මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : අළු වු පුරවැසි මහණහු පණුවන් සහිත දිය දෑන දෑන නණපත්ති ද මැටියෙහි ද ඉසියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගීයි : . . .

දෙවන භූතගාම වර්ග යි.

5.3

1. හික්වුනොවාදක සම්ප්‍රීතිය නොලැබ මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සම්මතය නො ලත් සවග මහණහු මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්න, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි : කිසි ටිටෙක වචනයෙන් නගීයි, කසින් ටනා නගීයි, හිනින් ටනා නගී. කිසි ටිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගීයි, කසින් ටනා නගී. . . .

2. හිරු අවරට ගියකල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් වුල්ලපන්ටක තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : අයුෂ්මත් වුල්ලපන්ටක ස්ථවිර හිරු අවරට ගිය කල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්නෝ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එකා පසුපසින්.

ජනනං ආපතති සමුදායානං දුඛි සමුදායෙනෙති සමුදායාති : පදසොධමෙව -පෙ-.

3. භික්ෂුනුපසංයං උපසංඝමිනි, භික්ෂුනියො ඔවදනනස්ස පාවිතියං කන්තං පසුපසින් : සකෙකසු පසුපසින්.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : ජබ්බගගිය, භික්ෂු භික්ෂුනුපසංයං උපසංඝමිනි, භික්ෂුනියො ඔවදිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුපසින්, එකා අනුපසුපසින්.

ජනනං ආපතති සමුදායානං දුඛි සමුදායෙනෙති සමුදායාති -පෙ-කාසිනකො.

4. ආමිසගෙතු භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදනනති භණ්ණනස්ස පාවිතියං කන්තං පසුපසින් : සාවච්ඡියං පසුපසින්.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : ජබ්බගගිය, භික්ෂු ආමිසගෙතු භික්ෂු භික්ෂුනියො ඔවදනනති භණ්ණිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුපසින්.

ජනනං ආපතති සමුදායානං තිති සමුදායෙනෙති සමුදායාති : -පෙ-

5 අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං දෙනනස්ස පාවිතියං කන්තං පසුපසින් : සාවච්ඡියං පසුපසින්.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : අඤ්ඤාතරො භික්ෂු අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං අද්ධි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුපසින්, එකා අනුපසුපසින්.

ජනනං ආපතති සමුදායානං ඡති සමුදායෙනෙති සමුදායාති -පෙ-

6. අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං සිබ්බෙනනස්ස පාවිතියං කන්තං පසුපසින් : සාවච්ඡියං පසුපසින්.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මනං උද්ධි ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : ආයස්මා උද්ධි අඤ්ඤාතිකාය භික්ෂුනියා විවරං සිබ්බෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුපසින්.

ජනනං ආපතති සමුදායානං ඡති සමුදායෙනෙති සමුදායාති -පෙ-

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : පද සොධම්ම සමුට්ඨානයෙහි ය. . . .

3. මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍යජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණකට ඔවා දුන්න. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : කසීන සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

4. හික්ෂුන් ආමීස හෙතුවෙයන් මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතියි කියන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු ආමීස හෙතුවෙයන් හික්ෂුන් මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතියි කිහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්යි : . . .

5. නො නැ මෙහෙණක්හට සිවුරක් දෙන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් නො නැ මෙහෙණකට සිවුරක් දින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

6. නො නැ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණු ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණ නො නැ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

7. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකඳානමග්ගං පටිපජ්ජන්තස්ස පාවිතරියං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

නිසම්මං වජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකඳානමග්ගං පටිපජ්ජංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙනහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො, න විතතතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො, සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

8 භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහන්තස්ස පාවිතරියං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

නිසම්මං වජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනීහි සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙනහි සමුට්ඨාති : -පෙ-

9. ජානං භික්ඛුනීපරිපාවිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තස්ස පාවිතරියං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : දෙවදත්තං ආරබ්භ.

නිසම්මං වජ්ඣස්මිනනි : දෙවදත්තො ජානං භික්ඛුනීපරිපාවිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-

10. භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙන්නස්ස පාවිතරියං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උදුසිං ආරබ්භ.

නිසම්මං වජ්ඣස්මිනනි : ආයස්මා උදුසි භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-

බ්‍රාහ්මණො නතියො.

7. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් අදන්මහකට බට මහණහු පිළිබඳ පවිත්තික පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් අදන්මහකට බැස්සාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරැම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නැගීය : කිසිවිටෙක කයින් නගීය, වචනයෙන් නො නගීය, සිතින් නො නගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගීය, සිතින් නො නගී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගීය, වචනයෙන් නො නගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගී . . .

8. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් නැවකට නගින්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් නැවකට නැගාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරැම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නැගීය : . . .

9. දූත දූත මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද බොජුන් වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැ දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : දෙවදත් මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : දෙවදත් මහණ දූත දූත මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වැළඳී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරැම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නැගීය : කයින් ද සිතින් ද නගීය, වචනයෙන් නො නගී. . . .

10. එකලාද්‍රියේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිඳින්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ලද්දී මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ලද්දී මහණ එකලා ද්‍රියේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිතැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරැම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නැගීය : කයින් ද සිතින් ද නගීය, වචනයෙන් නො නගී. . . .

තෙවන ඔවාදවර්ග යි.

5.4

1. තනතුරු පිරවීමේදී ආවේණික බුද්ධිමත්තා පාලකයා කාන්තා පාලකයාගේ : සාමාන්‍යය පාලකයාගේ.

කං ආරම්භය : ජනගහනයෙහි ආරම්භය.

කිසිම ව්‍යුහයක : ජනගහනයෙහි ආරම්භය අනුව සිටින ආවේණික බුද්ධිමත්, තනතුරු ව්‍යුහය.

එක පාලකයා, එක අනුපාලකයා.

ජනතා ආපනාසම්ප්‍රදායානා දිනි සම්ප්‍රදායානෙහි සම්ප්‍රදායානි -පෙ- එළකලොමකෙ.

2. ගණකාපදන පාලකයා කාන්තා පාලකයාගේ : රාජගණ පාලකයාගේ.

කං ආරම්භය : දෙවදනං ආරම්භය.

කිසිම ව්‍යුහයක : දෙවදනං සපරිසරා කුලෙසු විසුදුසෙත්වා විසුදුසෙත්වා බුද්ධි, තනතුරු ව්‍යුහය.

එක පාලකයා, සනත අනුපාලකයා.

ජනතා ආපනාසම්ප්‍රදායානා දිනි සම්ප්‍රදායානෙහි සම්ප්‍රදායානි -පෙ- එළකලොමකෙ.

3. පරම්පරාගත පාලකයා කාන්තා පාලකයාගේ : වෙසාලිය පාලකයාගේ.

කං ආරම්භය : සම්ප්‍රදායෙහි ආරම්භය.

කිසිම ව්‍යුහයක : සම්ප්‍රදායෙහි ආරම්භය අනුව නිමාගත අනුපාලක බුද්ධිමත්, තනතුරු ව්‍යුහය.

එක පාලකයා, වනසො¹ අනුපාලකයා.

ජනතා ආපනාසම්ප්‍රදායානා දිනි සම්ප්‍රදායානෙහි සම්ප්‍රදායානි -පෙ- කාසිනකෙ.

4. ද්විතීයික පාලකයා පරිගණකයා තනතුරු පරිගණකයාගේ පාලකයා කාන්තා පාලකයාගේ : සාමාන්‍යය පාලකයාගේ.

කං ආරම්භය : සම්ප්‍රදායෙහි ආරම්භය.

කිසිම ව්‍යුහයක : සම්ප්‍රදායෙහි ආරම්භය අනුව නිමාගත පරිගණකයා තනතුරු ව්‍යුහය.

එක පාලකයා.

ජනතා ආපනාසම්ප්‍රදායානා ජනි සම්ප්‍රදායානෙහි සම්ප්‍රදායානි -පෙ-

1. කිසියම් - සා.

5.4

1. ආවසරපිණිස එක් දිනකට වඩා වළගන්වනු පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු පුත පුතා වැස ආවසරපිණිස වැළඳුන ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

2. ගණභාජනයෙහි පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : දෙවදත්තු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදත් පිරිස් සහිතවැ කුලයන්හි විනව විනවා අනුභව කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

3. පරම්පර භාජනයෙහි පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණු පැවරූ තැන තබා අත්තැනෙකැ වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතරෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි . . . කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ.

4. දෙකුත් පයක් පුරා පු පිළිගෙන ඊට වඩා පිළිගන්වනු පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණු පමණ නො දූන පිළිගන්ව, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . .

5. භූතනාචිනා පවාරිතෙන අනතිරිතනං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනනස්ස පාවිතනීයං කන්ද පසුකැන්දානනි : සාවිජ්ජියං පසුකැන්දානං.

කං ආරබ්භාති : සමබ්බලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සමබ්බලා භික්ඛු භූතනාචිනො පවාරිතා අසුකැන්දා භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැන්දාති, එකා අනුපසුකැන්දාති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-කසීනකො.

6. භික්ඛුං භූතනාචිං පවාරිතං අනතිරිතෙන බාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභංජිතං පවාරෙන්නස්ස පාවිතනීයං කන්ද පසුකැන්දානනි : සාවිජ්ජියං පසුකැන්දානං.

කං ආරබ්භාති : අසුකැන්දාරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : අසුකැන්දාරෙ භික්ඛු භික්ඛුං භූතනාචිං පවාරිතං අනතිරිතෙන බොජනීයෙන අභිභංජිතං පවාරෙසී, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැන්දාති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

7. විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනනස්ස පාවිතනීයං කන්ද පසුකැන්දානනි : රාජගහෙ පසුකැන්දානං.

කං ආරබ්භාති : සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සත්තරසවග්ගියා භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැන්දාති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-එළකලොමකො.

8. සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනනස්ස පාවිතනීයං කන්ද පසුකැන්දානනි : සාවිජ්ජියං පසුකැන්දානං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං බෙලට්ඨිසීසං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයස්මා බෙලට්ඨිසීසො සන්තිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුකැන්දාති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-එළකලොමකො.

5. වළඳා නිමවූ පැවරුවහු විසින් අයිතින් නො කළ කැ යුතු දෙයක් හෝ බුදිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වළඳා නිමවූ පැවරු බොහෝ මහණහු, අන් තැනෙකින් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නම්යි . . . කඩන සමුට්ඨානයෙහි යැ.

6. වළඳා නිමවූ පැවරු මහණක්හු අයිතින් නො කළ කැ යුතු දෙයින් හෝ බුදිය යුතු දෙයින් හෝ එළවා පවරන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් වළඳා නිම පැවරු මහණක්හු අයිතින් නොකළ කැයුතු දෙයින් බුදිය යුතු දෙයින් එළවා පැවරියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්. . . .

7. විකාලයෙහි කැයුතු දෙයක් හෝ බුදිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවරදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සතළොස්වග මහණහු විකාලයෙහි බොජුන් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

8. පිළිගෙන රැයක් ඉක්මවූ කැ යුතු හෝ බුදිය යුතු හෝ දෙයක් වළඳන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලට්ඨසිය තෙරුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලට්ඨසිය තෙරණුවෝ පිළිගෙන රැයක් ඉක්ම වූ බොජුන් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

9. පණිවතොත්තනානි අත්තනො අත්තො විසුදුසෙත්තා භුක්තොස්ස පාවිතියං කත් පසුදුන්නනානි : සාවතියං පසුදුන්නං.

කං අරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු පණිවතොත්තනානි අත්තනො අත්තො විසුදුසෙත්තා භුක්තොස්ස, තස්මි වජ්ජසමිං.

එකා පසුදුන්නති. එකා අනුපසුදුන්නති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං චතුති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. අදින්නං මුඛචාරං ආභාරං ආභරන්නස්ස පාවිතියං කත් පසුදුන්නනානි : වෙසාලියං පසුදුන්නං.

කං අරබ්භාති : අසුදුන්නරං භික්ඛු අරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනාති : අසුදුන්නරො භික්ඛු අදින්නං මුඛචාරං ආභාරං ආභාරෙසි,¹ තස්මි වජ්ජසමිං.

එකා පසුදුන්නති. එකා අනුපසුදුන්නති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං දව්ති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ- ඵලකලොමකෙ.

ගොඡනවගෙහා චතුසො.

5.5

1. අවෙලකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සහත්ථා බාදතියං වා භොජනියං වා දෙනනස්ස පාවිතියං කත් පසුදුන්නනානි : වෙසාලියං පසුදුන්නං.

කං අරබ්භාති : අයසමන්තං අනන්දං අරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනාති : අයසමා අනන්දෙ අසුදුන්නරස්සා පරිබ්බාජකාය එකං මසුදුන්නානො දො පුච්චෙ අදුසි, තස්මි වජ්ජසමිං.

එකා පසුදුන්නති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං දව්ති² සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ- ඵලකලොමකෙ.

2. භික්ඛුං එභාටුසො 'ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පටිසිස්සා මා'ති තස්ස දුපෙත්තා වා අදුපෙත්තා වා උයොසේන්නස්ස පාවිතියං කත් පසුදුන්නනානි : සාවතියං පසුදුන්නං.

කං අරබ්භාති : අයසමන්තං උපනන්දං සකාසපුත්තං අරබ්භ.

කිසමි වජ්ජසමිනාති : අයසමා උපනන්දෙ සකාසපුත්තො භික්ඛුං 'එභාටුසො ගාමං පිණ්ඩාය පටිසිස්සා මා'ති තස්ස අදුපෙත්තා උයොසේසි, තස්මි වජ්ජසමිං.

එකා පසුදුන්නති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-

1. අභරි - මජ්ඣං.

2. නිති - සිමු. 1, 2

9. පිණි බොජුන් තමා පිණිය විනවා බුදින්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු පිණි බොජුන් නමින් පිණිය විනවා වැළඳුනු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නගී. . . .

10. නො පිළිගත් යම් අහරක් පරගලා කරන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරදි පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : එක්තරා මහණක්කු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් වැළඳියැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

සිවුවන භොජන වර්ග යි.

5.5

1. නත්ත තවුසකුට හෝ පරිත්ථාජකයකුට හෝ පරිත්ථාජිකාවකට හෝ කැයුතු දෙයක් හෝ බුදිය යුතු දෙයක් හෝ සියනින් දෙන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ එක්තරා පිරිවැටියකට එකෙකිසි හම්මින් දෙ කැවුමක් දුන්න, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

2. මහණක්හට “ ඇවත, එව ගමකට හෝ නියම ගමකට හෝ පිඬු පිණිස පිටසෙත්තෙවු ” යි ඒ මහණහට (කිසි අහරක්) දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ පිටත් කොට යවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර “ ඇවත, එව ගමට පිඬු පිණිස පිටසෙත්තෙවු ” යි, (කැඳවා ගෙන) ඒ මහණහට කිසිවක් නො දෙවා නහා යැවිය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගී. . . .

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපබ්ඡ නිසජ්. කප්පෙනසං පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤානනනනි : සාවනියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උපනදං සකායුතනං ආරබ්භ.

නිසම්. ව්‍යුත්ථිනනි : ආයස්මා උපනදෙ සකායුතෙනා සහෝජනෙ කුලෙ අනුපබ්ඡ නිසජ්. කප්පෙයි, නසම්. ව්‍යුත්ථි.

එකා පඤ්ඤානනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

4 මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තෙ ආසනෙ නිසජ්. කප්පෙනසං පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤානනනනි : සාවනියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උපනදං සකායුතනං ආරබ්භ.

නිසම්. ව්‍යුත්ථිනනි : ආයස්මා උපනදෙ සකායුතෙනා මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තෙ ආසනෙ නිසජ්. කප්පෙයි, නසම්. ව්‍යුත්ථි.

එකා පඤ්ඤානනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්. කප්පෙනසං පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤානනනනි : සාවනියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උපනදං සකායුතනං ආරබ්භ.

නිසම්. ව්‍යුත්ථිනනි : ආයස්මා උපනදෙ සකායුතෙනා මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්. කප්පෙයි, නසම්. ව්‍යුත්ථි.

එකා පඤ්ඤානනි,

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො.

6. නිමනතිනෙන සහනෙන සනනං හිනවුං අනාපුච්ඡා පුරෙහනනං වා පච්ඡාහනනං වා¹ කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ජනනසං පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤානනනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති, ආයස්මන්තං උපනදං සකායුතනං ආරබ්භ.

නිසම්. ව්‍යුත්ථිනනි : ආයස්මා උපනදෙ සකායුතෙනා නිමනතිනො සහනෙනා සමානො පුරෙහනනමි පච්ඡාහනනමි කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ජ, නසම්. ව්‍යුත්ථි.

එකා පඤ්ඤානනි, වතස්සො අනුපඤ්ඤානනියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-කාසිනිකො.

1. පුරෙ හනනං පච්ඡාහනනං-මුත්තං,

3. මෙවුන්දරම් රායෙන් යුත් ප්‍රමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙහි ඇතුළට වැද හිඳිනාහු පිළිබඳ පවතිනිකපදය කො නැත්හි පණවන ලද ද යන් : සැවනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනට වස්තුයෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර ප්‍රමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙය තුළට වැද හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නහියි ; කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී.

4. මාගමක හා රහස්හි පිළිසන් අස්තෙක හිඳිනාහු පිළිබඳ පවතිනිකපදය කොනන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනට වස්තුයෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර මාගමක හා රහස්හි පිළිසන් අස්තෙක හුන්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි ; කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා හිඳිනාහු පිළිබඳ පවතිනිකපදය කොනන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනට වස්තුයෙකි ද යන් : හුදෙකලා වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර හුදකලා මාගමක හා රහස්හි හින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි ; කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී.

6. ඇරුයුට් ලද බන් ඇතිසහු වසින් පැළක සිටි මහණක්හු මො වචාරා පෙර බන්හි පහා පසු බන්හි පහා කුලයන්හි හැසිරෙන මහණහු පිළිබඳ පවතිනිකපදය කොනන්හි පණවන ලද ද යන් : රජගහනුවරදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනට වස්තුයෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍ය පුත්‍ර ඇරුයුට් ලද බන් ඇතිමයේ පෙර බන්හි ද පසු බන්හි ද කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණිමයේ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතරෙකි.

සවැදුරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකකින් නහියි : . . කකින සමුට්ඨානයෙහි යැ,

7. නවුතනරිං සෙසප්පං විසුද්ධපෙත්තස්ස පාඨිතතියං කන්ථ පසුද්ධතතනති, සකෙකපු පසුද්ධතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්මි වජ්ජසම්මානති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහානාමෙන සකෙකන අප්පකෙතා භතෙන ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පසුද්ධතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-

8. උග්ගුත්තං සෙතං දස්සනාය ගච්ඡන්තස්ස පාඨිතතියං කන්ථ පසුද්ධතතනති : සාවිජ්ජියං පසුද්ධතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්මි වජ්ජසම්මානති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උග්ගුත්තං සෙතං දස්සනාය අගමංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පසුද්ධතති, එකා අනුපසුද්ධතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ- එළකලොමකෙ.

9. අතිරෙකාතිරත්තං සෙතාය වසන්තස්ස පාඨිතතියං කන්ථ පසුද්ධතතනති : සාවිජ්ජියං පසුද්ධතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්මි වජ්ජසම්මානති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකාතිරත්තං සෙතාය වසිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පසුද්ධතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ- එළකලොමකෙ.

10. උග්ගොධිකං ගච්ඡන්තස්ස පාඨිතතියං කන්ථ පසුද්ධතතනති : සාවිජ්ජියං පසුද්ධතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්මි වජ්ජසම්මානති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උග්ගොධිකං අගමංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පසුද්ධතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ- එළකලොමකෙ.

7. එයින් (පවරණ ලද පමණින්) වැඩියක් බෙහෙත් විනවන්නහු පිළිබඳ පවතින ස්වභාවය කොතැන්හි පැහැදිලි ලද ද යත් : ශාක්‍ය ජනපදයෙහිදී පැහැදිලි ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුහු මහානාම ශාක්‍යයන් විසින් “ස්වාමීනි, අද එකදවසක් පොරොන්ගුවුව මැනවැ” යි කියනු ලබන්නේ පොරොන්ගු නොවුණු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නගි. . . .

8. සටනට නිකුත් සෙනහ දැක්මට යන්නහු පිළිබඳ පවතින ස්වභාවය කොතැන්හි පැහැදිලි ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පැහැදිලි ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුහු සටනට නික්මුණු සෙනහ දැක්මට ගියාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

9. අධිරා තෙරයක් සෙනායෙහි වසන්නහු පිළිබඳ පවතින ස්වභාවය කොතැන්හි පැහැදිලි ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පැහැදිලි ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුහු අධිරා තෙරයක් සෙනාවෙහි වසුණු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

10. යුද බිමට යන්නහු පිළිබඳ පවතින ස්වභාවය කොතැන්හි පැහැදිලි ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පැහැදිලි ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුහු යුදබිමට ගියාහු ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි . . . එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ.

5.6

1. සුරැකිමේරයපානෙ පාවිතයය කන්ත පාලකයාගේ : කොසමිතිය පාලකයාගේ.

කං ආරභානි : ආයසමනං සංගතං ආරභ.

කිසමි වජ්ජසමිනි : ආයසමා සංගතො මජ්ඣං පිටි, තසමි වජ්ජසමි.

එකා පාලකයාගේ.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියා කායනො සමුට්ඨානි, න වාචනො න විතනනො. සියා කායනො ව විතනනො ව සමුට්ඨානි, න වාචනො-පෙ -

2 අභිගුලිපනොදකෙ පාවිතයය කන්ත පාලකයාගේ : සාවජිතිය පාලකයාගේ.

කං ආරභානි : ඡබ්බග්ගියෙ හිකක්ඛු ආරභ.

කිසමි වජ්ජසමිනි : ඡබ්බග්ගියා හිකක්ඛු හිකක්ඛු අභිගුලිපනොදකෙන භාසෙසු. තසමි වජ්ජසමි.

එකා පාලකයාගේ.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායනො ව විතනනො ව සමුට්ඨානි න වාචනො -පෙ-.

3. උදකෙ ගසසබ්බමෙ¹ පාවිතයය කන්ත පාලකයාගේ : සාවජිතිය පාලකයාගේ.

කං ආරභානි : සත්තරසවග්ගියෙ හිකක්ඛු ආරභ.

කිසමි වජ්ජසමිනි : සත්තරසවග්ගියා හිකක්ඛු අච්චර්චිතා නදියා උදකෙ කිලිංසු, තසමි වජ්ජසමි.

එකා පාලකයාගේ.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායනො ව විතනනො ව සමුට්ඨානි, න වාචනො -පෙ-.

4. අනාදරියෙ පාවිතයය කන්ත පාලකයාගේ : කොසමිතිය පාලකයාගේ.

කං ආරභානි : ආයසමනං ජනනං ආරභ.

කිසමි වජ්ජසමිනි : ආයසමා ජනෙන අනාදරියං අකාසි, තසමි වජ්ජසමි.

එකා පාලකයාගේ.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-.

5. හිකක්ඛු හිංසාපෙන්නසස පාවිතයය කන්ත පාලකයාගේ : සාවජිතිය පාලකයාගේ.

කං ආරභානි : ඡබ්බග්ගියෙ හිකක්ඛු ආරභ.

1. ගසබ්බමෙ - ම.ජ.සං.

5.6

1. රහමෙර පිමෙහි පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසැඹු නුවරදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරණුවෝ මත්පැන් පානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : කිසි විටෙක කයින් නම්යි, වචනයෙන් නො නම්යි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

2. ගිරිති කැටිමෙහි පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ගිරිති කැටිමෙන් මහණක්හු සිතහ ගැන්වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

3. දිය කෙළනා පියයෙන් කිමිදෙන සැහැටියෙහි පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සතළොස්වග මහණහු අවිරවනී නදියෙහි දිය කෙළි කළෝ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

4. අනදර කිරිමෙහි පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසැඹු නුවරදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත මහණ අනදර කෙළේයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්. . . .

5. මහණක්හු බිය ගන්වන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිසිම වැඩසම්පත් : ජබ්බග්ගා භික්ඛු භික්ඛුං භිංසාපෙසුං, කසම් වැඩසම්.

එකා පසුකවති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

6. ජොතිං සමාදතිනා විසිබ්බනාසං පාවිතතියං කන්ද පසුකවතනති : භගෙසු පසුකවතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පත් : සම්බුද්ධා භික්ඛු ජොතිං සමාදතිනා විසිබ්බසුං කසම් වැඩසම්.

එකා පසුකවති, දෙව අනුපසුකවතියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. ඔරෙනදාමාසං නගායනාසං පාවිතතියං කන්ද පසුකවතනති : රාජගහෙ පසුකවතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පත් : සම්බුද්ධා භික්ඛු රාජානමපි පසිසිනා න මහතං ජාතිනා නගායංසු, කසම් වැඩසම්.

එකා පසුකවති, ජ අනුපසුකවතියො.

සබ්බත්ථ පසුකවති පදෙසපසුකවතති : පදෙසපසුකවති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

8. අනාදිසිනා කිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අසුකවරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ඤානාසං පාවිතතියං කන්ද පසුකවතනති : සාවචතියං පසුකවතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පත් : සම්බුද්ධා භික්ඛු අත්තනො විවරං න සඤ්ජාතිංසු, කසම් වැඩසම්.

එකා පසුකවති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

9. භික්ඛුසං වා භික්ඛුනියා වා සිකාමානාය වා සාමණේරසං වා සාමණේරියා වා සාමං විවරං විකපෙසනා අපවුට්ඨාරකං¹ පරිභුඤ්ඤානාසං පාවිතතියං කන්ද පසුකවතනති : සාවචතියං පසුකවතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං උපනඤ්ඤා සකාපුත්තං ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පත් : ආයසමා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො භික්ඛුසං සාමං විවරං විකපෙසනා අපවුට්ඨාරකං පරිභුඤ්ඤා, කසම් වැඩසම්.

එකා පසුකවති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ- කසිනකෙ.

1. අපවුට්ඨාරකං - මජ්ඣං.

2. අපවුට්ඨාරකං - සංයා

කිනම් වස්තුවක් හි ද යත් : සවන මහණනු මහණක්හු බිය ගැන්වූහ, ඒ වස්තුව යෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන කුණකින් නගී. . . .

6. ගිනි දල්වා තප්පනු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : හගුදනවුහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් හි ද යත් : බොහෝ මහණනු ගිනි දල්වා තැප්පානු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නගී. . . .

7. අධිමයෙකින් මොබ නහන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවරදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් හි ද යත් : බොහෝ මහණනු රජු ද දක පමණ නො දන නැවත යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සයෙකි.

සබ්බත්ත පඤ්ඤාත්ති පදෙස පඤ්ඤාත්ති ද යත් : පදෙස පඤ්ඤාත්ති යි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

8. තෙවැදැරුම් දුර්වර්ණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් නො ගෙණ (කප්බිඳු නො තබා) අළුත් සිවුරක් පරිභොග කරන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් හි ද යත් : බොහෝ මහණනු තවත්ගේ සිවුරු නො හැඳින ගත්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

9. මහණක්හට හෝ මෙහෙණකට හෝ හික්මනුවකට හෝ හෙරණකට හෝ හෙරණකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභොග කරන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්ර මහණක්හට තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභොග කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නගීයි . . . කඩින සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

10. භික්ඛුස්ස පනතං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුචිඝරං වා කාය-
බ්බන්තං වා අපනිබ්බන්තස්ස පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං
පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු භික්ඛුනං පනතමපි විවරමපි
අපනිබ්බෙසුං, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

සුරාමෙරයවගෙහා ඡට්ඨො.

5.7

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙනාස්ස පාවිතතියං කත්ථ
පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උදයං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : ආයසමා උදයී සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙසී, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

2. ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනාස්ස පාවිතතියං කත්ථ
පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං
පරිභුඤ්ජංසු, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

3. ජානං යථාධම්මං නිභ්භාගිකරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙනාස්ස
පාවිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභ්භාගි-
කරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙසුං, තස්මිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. මහණක්හු ගේ (ඉවන් පොහෝනා) පාත්‍රයක් හෝ (විකපුන් පොහෝනා) සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගලාවක් හෝ කාබහනක් හෝ සහවන්තහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු භික්ෂූන් ගේ පාත්‍රද සිවුරු ද සැහවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

සවන සුරාමෙරය වර්ගයි.

5.7

1. දූන දූන (නිවසන්) සතක්හු දිවි ගලවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ග්ගි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ග්ගි මහණ දූන දූන සතක්හු දිවි ගැලවීයැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

2. දූන දූන පණුවන් සහිත ජලය වළඳන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු දූන දූන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

3. දූන දූන දහැමින් සන්හිඳුවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම් පිණිස උග්‍රවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු දූන දූන දහැමින් සන්හිඳුවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම් පිණිස ඉහිළවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

4. භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලලං ආපනතිං පටිච්ඡාදෙනත්තස්ස පාඨිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතත්තනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලලං ආපනතිං පටිච්ඡාදෙසි, තස්මිං වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

5. ජානං උභනවිසතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනත්තස්ස පාඨිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතත්තනති : රුජගගෙ පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති : සම්බහුලා භික්ඛු ජානං උභනවිසතිවස්සං උපසම්පාදෙසු, තස්මිං වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. ජානං ථෙය්‍යසන්තෙත සද්ධිං සංවිධාය එකඥානමග්ගං පටිපජ්ජන්තස්ස පාඨිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතත්තනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසන්තෙත සද්ධිං සංවිධාය එකඥානමග්ගං පටිපජ්ජි, තස්මිං වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

7. මානුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඥානමග්ගා පටිපජ්ජන්තස්ස පාඨිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතත්තනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු මානුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඥානමග්ගං පටිපජ්ජි, තස්මිං වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. පාපිකාය දිවසියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටි නිස්සජ්ජන්තස්ස පාඨිතතියං කත්ථ පඤ්ඤාතත්තනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

4. මහණක්හුගේ තුළුල් (සහවෙසෙස්) ඇවිත් දැන දැන යහවත්නු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් මහණක්හුගේ තුළුල් ඇවිත් දැන දැන සැහවී, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නම්බි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

5. පිළිසඳ පටන් උනුවිසිවස් පුභුලක්හු දැන දැන උපසපත් කරන්නු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ මහණහු උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්හු දැන දැන උපසපත් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්. . . .

6. දැන දැන සොර ගැල් යාන්තුවක් හා සමග කතිකා කොටගෙණ එක් අදන්මගකට පිළිපත්නු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් දැන දැන සොර ගැල් යාන්තුවක් හා සමග කතිකා කොටගෙණ එක් අදන්මගකට පිළිපත්තේ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්බි : කියි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්බි, වචනයෙන් නො නම්. කියිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

7. මාගමක හා කතිකා කොට ගෙණ එක් අදන්මගකට පිළිපත්නු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් මාගමක හා කතිකා කොට ගෙණ එක් අදන්මගකට පිළිපත්තේ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නම්. . . .

8. තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ලාමක දෂ්ටිය නො හරින්නු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කං ආරභොති : අරියං භික්ඛුං ගඞ්ඛාගිපුබ්බං ආරභං.

කිසම් වජ්ජසම්නති : අරියො, භික්ඛු ගඞ්ඛාගිපුබ්බො, පාපිකං දිට්ඨිං¹ යාවනතිසං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිසස්සජ්ජි, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා² අකතානුබ්බෙමනා³ නං දිට්ඨිං අප්පට්ඨිසස්සට්ඨෙන සද්ධිං සමනුඤ්ජනනස්ස පාවිතතිසං කාන්තා පඤ්ඤානනනති : සාවච්ඡිසං පඤ්ඤානනං.

කං ආරභොති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරභං.

කිසම් වජ්ජසම්නති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු ජානං තථාචාදිනා අරියොන භික්ඛුනා අකතානුබ්බෙමන නං දිට්ඨිං අප්පට්ඨිසස්සට්ඨෙන සද්ධිං සමනුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

10. ජානං තථානාසිනං සමණ්ණදෙද්දසං උපලාපෙනනස්ස පාවිතතිසං කාන්තා පඤ්ඤානනනති : සාවච්ඡිසං පඤ්ඤානනං.

කං ආරභොති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරභං.

කිසම් වජ්ජසම්නති : ඡබ්බගගියා භික්ඛු ජානං තථානාසිනං කණ්ණට්ඨං සමණ්ණදෙද්දසං උපලාපෙසු, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

සප්පාදානිවග්ගො සත්තමො.

5.8

1. භික්ඛුති සහගම්මිකං වුච්චිමානො න නාවාහං ආවුසො එතසම් සිකතාපදෙ සිකතිස්සාමි යාව නාඤ්ඤං භික්ඛුං විසතනං⁴ විනයධරං පරිපුච්ඡිසාමිති භණ්ණනාස්ස පාවිතතිසං කාන්තා පඤ්ඤානනනති : කොසම්මිසං පඤ්ඤානනං.

කං ආරභොති : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරභං.

1. පාපිකාය දිට්ඨියා - සිමු. 2 මජ්ඣ.

2. (අරියොන) භික්ඛුනා - සිමු. 2

3. අකතානුබ්බෙමන - මජ්ඣ.

4. බ්‍යතනං, ම ඡ සං.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරු කුලයෙහි උපන් අරිට්ට මහණ හු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරු කුලයෙහි උපන් අරිට්ට මහණ තුන් යළි තෙත් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ලාමක දෘෂ්ටිය නො හළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නඟියි : කසින් ද වට්ඨායෙන් ද සිතින් ද නඟි. . . .

9. එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දනිමි) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති දෘෂ්ටිය නො හළ මහණ හු සමග දෑන දෑන ධර්මාමිෂ්ඨසම්භොග කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණ හු එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දනිමි) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ අරිට්ට මහණ හු සමග ධර්මාමිෂ්ඨ සම්භොග කළා හු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟි. . . .

10. දෑන දෑන එසේ තෙරණ ලද හෙරණහට සඬග්ග කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණ හු දෑන දෑන එසේ තෙරණ ලද කණ්ටක හෙරණහට සඬග්ග කළා හු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟි. . . .

සත්වන සප්පාණක වර්ග යි.

5.8

1. හික්ෂුන් විසින් බුද්ධප්‍රඥාප්ත ශික්ෂාපද සහිත කොට කියනු ලබන්නේ "ඇවත්ති, මම වෘක්ක වූ චිත්තධර වූ අන් මහණක් හු පිළිවිස්තා තාක් තෙල ශික්ෂාපදයෙහි නො හික්මෙන්නෙමි" යි කියන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ හු ඇඳ බ යැ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ආයතන ජනතා භික්ෂු සහතිකය
 වුවමනාකාරී නාමාවලිය ආවුසො එකසම් සිකිකාපදෙ සිකිකාසාමි,
 යාව නාසැසු භික්ෂු විසතන විනයධර පරිපුර්ණයාමිති භණි, තසම්
 වැඩසම්.

එකා පසුසුතනි.

ජනන ආපතතිසමුප්පාදනානං තිති සමුප්පාදනෙති සමුප්පාති-පෙ-.

2. විනයං විවණ්ණනාසං පාචිතියං කන්ත පසුසුතනනි :
 සාවජියං පසුසුතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ජබ්බගගියා භික්ෂු විනයං විවණ්ණපුං, තසම්
 වැඩසම්.

එකා පසුසුතනි.

ජනන ආපතතිසමුප්පාදනානං තිති සමුප්පාදනෙති සමුප්පාති-පෙ-.

3. මොහනකෙ පාචිතියං කන්ත පසුසුතනනි : සාවජියං
 පසුසුතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ජබ්බගගියා භික්ෂු මොහෙසුං. තසම් වැඩසම්.

එකා පසුසුතනි.

ජනන ආපතතිසමුප්පාදනානං තිති සමුප්පාදනෙති සමුප්පාති-පෙ-.

4. භික්ෂුසං කුපිතෙන අනත්තමනෙන පහාරං දෙනතසං
 පාචිතියං කන්ත පසුසුතනනි : සාවජියං පසුසුතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ජබ්බගගියා භික්ෂු කුපිතා අනත්තමනා භික්ෂුනං
 පහාරං අදංසු, තසම් වැඩසම්.

එකා පසුසුතනි.

ජනන ආපතතිසමුප්පාදනානං එකෙන සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති :
 කායතො ච චිත්තතො ච සමුප්පාති, න වාචතො පෙ-

5 භික්ෂුසං කුපිතෙන අනත්තමනෙන තලසතතිකං උග්ගිරනතසං
 පාචිතියං කන්ත පසුසුතනනි : සාවජියං පසුසුතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ජබ්බගගියා භික්ෂු කුපිතා අනත්තමනා
 භික්ෂුනං තලසතතිකං උග්ගිරංසු, තසම් වැඩසම්.

එකා පසුසුතනි.

ජනන ආපතතිසමුප්පාදනානං එකෙන සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති :
 කායතො ච චිත්තතො ච සමුප්පාති, න වාචතො -පෙ-.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආශ්‍රිතයක් හිමිවන මහණ භික්ෂූන් විසින් බුද්ධප්‍රඥාවෙන් සිත්පාද සහිත කොට කියනු ලබන්නේ “ ඇවැන, වාක්ත වූ විනයධර වූ අන් භික්ෂූන් නමක් යම්තාක් නො විවරන්නෙමි ද, ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො හික් මෙන්නෙමි ” යි කියූ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම් : . . .

2. විනය නිහන්තනු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද, යත් : සවග මහණහු විනය ගැරුණු හු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම් : . . .

3. මුළු කරවීමෙහි පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු මුළු කරවූහු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම් : . . .

4. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට පහර දෙන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට පහර දුන්හු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

5. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට අතුල් නගා දක්වන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට අතුල් නගා දක්වූහු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

6. හික්කුං අමුලකෙන සඛ්ඝාදිසෙසෙන අනුඛංසෙනාසං පාවිතතියං කන්ඩ පඤ්ඤානනනනි : සාවජතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ හික්කු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ඡබ්බගගියා හික්කු හික්කුං අමුලකෙන සඛ්ඝාදි-
සෙසෙන අනුඛංසෙසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. හික්කුසං සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහනනාසං¹ පාවිතතියං කන්ඩ පඤ්ඤානනනනි : සාවජතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ හික්කු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ඡබ්බගගියා හික්කු හික්කුනං සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං
උපදහිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

8. හික්කුනං භණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපස්සුතිං තිට්ඨනනාසං පාවිතතියං කන්ඩ පඤ්ඤානනනනි : සාවජතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ හික්කු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ඡබ්බගගියා හික්කු හික්කුනං භණ්ඩනජාතානං
කලහජාතානං විවාදපන්නානං උපස්සුතිං තිට්ඨතිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියා
කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා කායතො ච
වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-.

9. ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දක්ඛා පච්ඡා ඛියනධම්මං
ආපජ්ජනනාසං පාවිතතියං කන්ඩ පඤ්ඤානනනනි : සාවජතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ හික්කු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ඡබ්බගගියා හික්කු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං
දක්ඛා පච්ඡා ඛියනධම්මං ආපජ්ජිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. සඛෙස විනිවජ්ජකථාය වතතමානාය ඡන්දං අදක්ඛා ථුට්ඨායාසනා
පක්කමනනාසං පාවිතතියං කන්ඩ පඤ්ඤානනනනි : සාවජතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං ඡන්තං ආරබ්භ.

1. උපපාදෙනාසං - සායා.

6. අමුදු සහවෙසෙයින් මහණක්හට වොදනා කරන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු අමුදු සහවෙසෙයින් මහණක්හට වොදනා කළහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

7. දූන දූන මහණක්හට කුකුස් උපදවන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු දූන දූන හික්මුන්ට කුකුස් ඉපදවූහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

8. හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදාධිකරණයට පැමිණි හික්මුන්ගේ බස් ඇසෙන තැනෙක සිටින්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු හටගත් ධබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදාධිකරණයට පැමිණි හික්මුන්ගේ බස් ඇසෙන තැන සිටියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම් : කිසි විටෙක කැසීන් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක කැසීන් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

9. දූහැම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කිමට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු දූහැම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කිහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්. . . .

10. සංඝයා අතර විනිශ්චය කරාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී යන්නහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිසිම ව්‍යුහමය නීති : අභ්‍යන්තර හිතවතුන් සමඟ විනිවිදයකරා
විකල්පයක් ලෙසින් උදාහරණයක් ලෙසින් පෙන්වයි.² කිසිම ව්‍යුහමය.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනා ආපනතිසමුප්පාදනානං එකෙන සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති
කායනො ච වාචනො ච විතනනො ච සමුප්පාති -පෙ-.

11. සමග්ගෙන සමභිසන් විවරං දන්වා පව්ඨා බිග්ගාමමං
ආපජ්ජනාසා පාචනියං කන්ත පඤ්ඤානනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ හිතවු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුහමය නීති : ජබ්බග්ගියා හිතවු සමග්ගෙන සමභිසන් විවරං
දන්වා පව්ඨා බිග්ගාමමං ආපජ්ජංසු, කිසිම ව්‍යුහමය.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනා ආපනතිසමුප්පාදනානං නිති සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති -පෙ-.

12. ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙනාසා
පාචනියං කන්ත පඤ්ඤානනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ හිතවු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුහමය නීති : ජබ්බග්ගියා හිතවු ජානං සංඝිකං ලාභං
පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙනං, කිසිම ව්‍යුහමය.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනා ආපනතිසමුප්පාදනානං නිති සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති -පෙ-.

සහමමමිකවග්ගො අධ්‍යායො.

5.9

1. පුබ්බෙ අප්පට්ඨංචිදිනෙන රඤ්ඤා අනෙතපුරං පටිසන්තාසා
පාචනියං කන්ත පඤ්ඤානනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : අයසමනතං අනන්දං ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුහමය නීති : අයසමා අනන්දෙ පුබ්බෙ අප්පට්ඨංචිදිනො
රඤ්ඤා අනෙතපුරං පාටිසි, කිසිම ව්‍යුහමය.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනා ආපනතිසමුප්පාදනානං ද්විති සමුප්පාදනෙන සමුප්පාති -පෙ-
කාසිනකෙ.

2. රතනං උග්ගණ්ඨනනාසා පාචනියං කන්ත පඤ්ඤානනනි :
සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හිතවු ආරබ්භ.

2. පක්කාමි - මජ්ඣං.

කිනම් වස්තුවෙකිත් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් සභිසයා අතර විනිශ්චය කළාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී ගියේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගී. . . .

11. සමග සභිසයා විසින් මහණක්හට සිවුරක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණෙන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිත් ද යත් : සවග මහණහු සමග සභිසයා විසින් මහණක්හට සිවුරක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණියාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගී. . . .

12. සහනට පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දෑන දෑන පුද්ගලයක්හට පිරිනමන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිත් ද යත් : සවග මහණහු සහනට පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දෑන දෑන පුද්ගලයක්හට පිරිණමූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගී. . . .

අටවැනි සහධම්මික වර්ග යි.

5.9

1. පළමු නො දන්වන ලද්ද රජුගේ යහන්ගැබට පිවිසෙන්නාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිත් ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා තෙරණුවෝ පළමු නො දන්වන ලද්ද රජුගේ යහන්ගැබට පිවිසියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි . . . කසීන සමුට්ඨානයෙහි යැ.

2. රුවන් නගා ගන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරඹ යැ.

නිසිම. වැඩසටහන : අභ්‍යන්තර, භික්ෂු රතනං උග්ගහෙසි, නිසිම. වැඩසටහන.

එකා පඤ්ඤානි, දො අනුපඤ්ඤානියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-.

3. සනතං භික්ෂුං අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පවිසන්තස්ස පාවිතියං කප්ප පඤ්ඤානනනනි : සාවතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

නිසිම. වැඩසටහන : ඡබ්බගහියා භික්ෂු විකාලෙ ගාමං පවිසංසු, නිසිම. වැඩසටහන.

එකා පඤ්ඤානි, තියො අනුපඤ්ඤානියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-කසිනකො.

4. අධිකරණං වා දන්තමයං වා විසාණමයං වා සුචිකරං කාරුපෙනස්ස පාවිතියං කප්ප පඤ්ඤානනනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සකෙකසු භික්ෂු ආරබ්භ.

නිසිම. වැඩසටහන : සකෙකසු භික්ෂු න මනනං ජාතිනා බහු සුචිකරෙ විඤ්ඤාපෙසු, නිසිම. වැඩසටහන.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-.

5. පමාණාතිකකනනං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරුපෙනස්ස පාවිතියං කප්ප පඤ්ඤානනනනි : සාවතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : අයසමනං උපනන්දං සකාපුතනං ආරබ්භ.

නිසිම. වැඩසටහන : අයසමා උපනන්දෙ සකාපුතනා උච්ච මඤ්ච සසි, නිසිම. වැඩසටහන.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා තුලොනභං කාරුපෙනස්ස පාවිතියං කප්ප පඤ්ඤානනනනි : සාවතියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

නිසිම. වැඩසටහන : ඡබ්බගහියා භික්ෂු මඤ්චමි පිඨමි¹ තුලොනභං කාරුපෙසු, නිසිම. වැඩසටහන.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-.

1. මඤ්චං වා පිඨං වා - සිමු 2. මජ්ඣං.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් රත්නයක් නඟා තැබී යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

3. වැළන සිටි මහණක්හු නො විවාරා නොකල්හි ගම් වදනහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු නොකල්හි ගම් වැදුනාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : . . . කඨින සමුට්ඨානයෙහි යැ.

4. ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ අංමුවා හෝ හිදිගුලා කරවන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාක්‍යජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්සුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්සුහු පමණ නො දැන බොහෝ ඉදිකටුගුලා විනවා ගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර උස් ඇඳෙකිහි ගයනය කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

6. ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳ ද පුටු ද කරවූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

7. පමණ ඉක්ම වූ නිසදුන්සිවුරක් කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ නිසදුන්සිවුරු දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. ...

8. පමණ ඉක්ම වූ කස්පිළිසතක් කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසන් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. ...

9. පමණ ඉක්ම වූ වැසිසඵ කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්ම වූ වැසිසඵ දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. ...

10. සුගත් සිවුර පමණට සිවුරක් කරවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරණුවෝ සුගත් සිවුර පමණ සිවුරක් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. ...

නවවන රාජවර්ග සි.

දෙයානු පවිතිහු නිමියහ.

තස්සුද්දනං :

1. මුසං ඔමස පෙසුඤ්ඤා - පදසො ඤෙ නිපජ්ජනා,
දෙසනා රෙචනා චෙව - දුට්ඨල්ලාපතති ඛණනා.
2. භුතඤ්ඤවාද¹ උජ්ඣාසී - මඤ්ඤා සෙය්‍යා ච චුච්චතී,
පුබ්බනික්කඛ්ඝනාභවච² - ආරං සප්පාණකෙන ච.
3. අසමමනා අත්ථභගනෙ - උපසංයාමිසෙන ච,
දදෙ සිබ්බෙ විධානෙන - නාචා භුඤ්ඤාය ඵකතො.
4. පිණ්ඩං ගණං පරං පුචං - පචාරිතො පචාරිතං,
විකාරො සන්තති ඛිරං - දන්තපොණෙන තෙ දස.
5. අචෙලකා උය්‍යොඛජ්ජ³ - පටිච්ඡන්තං රහෙන ච,
නිමන්තිතො පච්චසෙති - සෙනාවසද්දය්‍යාධිකං.
6. සුරා අඛුලි භාසො ච - අනාදරියඤ්ඤා භිංසනා,
ජොති නභාන දුබ්බණ්ණො - සාමං අපනිබෙන ච.

1. භුතං අඤ්ඤාය, මජ්ඣං.
3. අචෙලකානුපඛජ්ජ - සි.

2. පුබ්බෙ නික්කඛ්ඝනා - මජ්ඣං.

එහි උද්දනය :

1. 'සමපජානමුසාවාද' පවිති යැ, 'ඔමසවාද' පවිති යැ, 'භික්ඛුපෙසුඤ්ඤ' පවිති යැ, 'පදසොධම්ම' පවිති යැ, (අනුපසපනකු හා ද මාගමක හා දැයි දෙදෙනා හා වෙන වෙන කරන නිපජ්ජනයෙන් වන) 'සහසෙය්‍ය' පවිති දෙක යැ, (මාගමකට සපස් බසෙකින් වැඩි දහමක් දෙසීමෙන් වන) 'දෙසනා' පවිති යැ, (අනුපසපනක්හට උතුරු මිනිස්දම් කීමෙන් වන) 'ආරොචනා' පවිති යැ, (අනුපසපනක්හට දුටුපුල්ලාපන්නි කීමෙන් වන) 'දුටුපුල්ලාපන්නි' පවිති යැ, (පොළොව කැණීමෙන් වන) 'බණන' පවිති යැ,

2. (වාක්ෂාදිය සිඳීමෙන් වන) 'භුතගාමපානව්‍යනා' පවිති යැ, 'අඤ්ඤවාදක' පවිති යැ, 'උජ්ඣාපනක' පවිති යැ, (සහසතු වෘද්ධිසිද්ධිය නො සහවා තබා යාමෙන් වන) 'වෘද්ධිසිද්ධි' පවිති යැ, (සහසතු යහන් නො හඳුන්වා තබා යාමෙන් වන) 'සයන' පවිති යැ, (සහසතු වෙහෙරකැ දී පුර්වොපගත තෙරමහණු සංවාගෙනැ ගයන කිරීමෙන් වන) 'පුබ්බානුපබ්ජන' පවිති යැ, (මහණකු සහසතු වෙහෙරින් තෙර ලීමෙන් වන) 'නික්කඩ්ඪන' පවිති යැ, 'ආහම්මපාදක' පවිති යැ, (වෙහෙර බිඳවැටෙන සේ පුනපුනා පිරිසම කිරීමක් නිසා එන) 'ද්වාර' පවිති යැ, (සප්පාණක උදකාදි සෙවනයෙන් වන) සප්පාණක' පවිති යැ,

3. (අසම්මත වැ මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අසම්මත' පවිති යැ, (හිරු අස්තධිගත වැ නිබ්බෑ දී මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අත්ථධිගත' පවිති යැ, 'භික්ඛුනුපස්සය' පවිති යැ, (ආමිස හෙතෙයෙන් මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'ආමිස' පවිති යැ, (නො නැ මෙහෙණකට සිවුරු දෙන මහණහට වන) 'දන' පවිති යැ, (නො නැ මෙහෙණ ලවා සිවුරු සිබ්බන කරවන මහණහට වන) 'සිබ්බන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොටගෙනැ අදන්මහ පිළිපත් මහණහට වන) 'සංවිධාන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොට ගෙනැ එක් මැ නැවකට නභිත මහණහට වන) 'නාවාරුහන' පවිති යැ, (දුනැ දුනැ මෙහෙණක විසින් පරිපාචිත පිණ්ඩ පාතය වළඳන මහණහට වන) 'භුඤ්ජන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා එකලා වැ රහොගත වැ නිෂද්දා කරන මහණහට වන) 'එකතොනිසජ්ජා' පවිති යැ,

4. 'ආවසථපිණ්ඩ' පවිති යැ, 'ගණභොජන' පවිති යැ, 'පරම්පරභොජන' පවිති යැ, 'පුච්ච' පවිති යැ, 'පචාරිත' පවිති යැ, (යළි "භික්ඛු භුන්නාවං පචාරිතං" යි නිර්දිෂ්ට) 'පචාරිත' පවිති යැ, 'විකාලභොජන' පවිති යැ, 'සන්තිධිකාරක' පවිති යැ, ('බීර' ශබ්ද යෙන් සඳිග්‍රහ කළ) 'පණිනභොජන' පවිති යැ, ('දන්තපොණෙන' යනුවෙන් නය වශයෙන් කියන) 'අදින්තමුඛද්වාර' පවිති යැ යන දසය ද,

5. ('අවෙලකස්ස වා . . . චාදනිය-වා භොජනියා-වා' . . . යි නිර්දිෂ්ට) 'අවෙලක' පවිති යැ, ('භික්ඛු . . . උය්‍යාපන්නස්ස' . . . යි නිර්දිෂ්ට) 'උය්‍යාපන' පවිති යැ, ('සභොජනෙ කුලෙ' යනාදින් නිර්දිෂ්ට) 'අනුපබ්ජනිසිද්ධන' පවිති යැ, ('මාතු ගාමෙන සද්ධි-රහො පටිච්ජන්තෙ' යනාදින් නිර්දිෂ්ට) 'පටිච්ජන්ත' පවිති යැ, ('මාතු ගාමෙන සද්ධි-එකො එකාය රහො' යනාදින් නිර්දිෂ්ට) 'රහො නිසජ්ජා' පවිති යැ, ('තතුන්තරං හෙසජ්ජං' . . . යනාදින් නිර්දිෂ්ට) 'ග්ලානප්‍රත්‍යය' පිළිබඳ පවිති ය, ('උය්‍යුන්තං සෙනං' . . . යනාදින් නිර්දිෂ්ට) 'සෙනා' පවිති යැ, (සෙනායෙහි විසිට නිසා වඳළ 'ආවසථ' පවිති යැ, 'උය්‍යාධික' පවිති යැ,

6. 'සුරා' පවිති යැ, 'අධිගුලිපනොදක' පවිති යැ, 'හස්සධම්ම' පවිති යැ, 'අනාදරිය' පවිති යැ, 'භිංසන' පවිති යැ, 'ජොති' පවිති යැ, 'නභාන' පවිති යැ, 'දුබ්බණ්ණකරණ' පවිති යැ, (සාවං' යන නිපාතය ඇතුළත් වැ ඇතියෙන් එයින් සඳිග්‍රහ කළ) 'විවරපරිභොග' පවිති යැ, 'අපනිධාන' පවිති යැ,

7. සඤ්චිච්චුදක කම්මා ව - දුටුල්ලං උනවිසති,
ථෙය්‍ය ඉප්ඵි අවදෙහං - සංවාසෙනාසිතෙන ව.
8. සහබම්මික විලෙඛා - මොහො පහාරෙනුගිරේ.
අමුලකඤ්ච සඤ්චිච්ච - සොස්සාමි ඩිගෙ පකකමෙ.
සබ්බෙසන විවරං දඤ්ඤා - පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලො.
9. රඤ්ඤාඤ්ච රතනං සන්තං - සුචි මඤ්ඤා ව තුලකා,
තිසිදනං කඤ්ඤාච්ඡාදි - වසසිකා සුගතෙන වාහි.

තෙසං වග්ගානං උද්දානං :

මුසා භූතා ව ඔවාදො - භොජනාවේලකෙන ව,
සුරා සප්පාණකා ධම්මො - රුජවග්ගෙන තෙ නවාහි.

1.6

පාටිදෙසනියකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා අනතරඝරං පට්ට්ඨාය හත්තො බාදනියං වා භොජනියං වා සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා භුක්ඛන්තස්ස පාටිදෙසනියං කත්වා පඤ්ඤානනනි : සාවජජියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාහි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්නනි : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා අනතරඝරං පට්ට්ඨාය හත්තො ආමිසං පටිග්ගහෙසි, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දව්හි සම්මට්ඨානෙහි සම්මට්ඨාහි : සියා කායතො සම්මට්ඨාහි, න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සම්මට්ඨාහි න වාචතො.-පෙ-

7. ("සඤ්චිච්ච පාණං පිට්ඨා වොරොපෙන්තස්ස" . . . යනාදින් නිර්දේශිත) 'ප්‍රාණසාත' පවිති යැ, ("ජානං සප්පාණකං උදකං" . . . යනාදින් නිර්දේශිත) උදකපරිභොග' පවිති යැ, ("ජානං යථා ධම්මං" . . . යනාදින් නිර්දේශිත) 'පුතකම්ම' පවිති යැ, ("භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨුල්ලං ආපන්නිං . . . යනාදින් නිර්දේශිත) 'දුට්ඨුල්ලාපන්නි' පවිති යැ, 'උනවිසති' පවිති යැ, ("ජානං ටෙය්‍යායන්ට්ඨනං" . . . යනාදින් නිර්දේශිත) 'එකද්ධානමග්ග' පවිති යැ, ("වාතුකාමෙන සද්ධිං" . . . යනාදින් නිර්දේශිත) 'එකද්ධානමග්ග' පවිති යැ, 'අවදෙය' පවිති යැ, 'සංවාස' පවිති යැ, 'නාසන' පවිති යැ,

8. ("භික්ඛුහි සහධම්මිකං . . ." යනාදින් නිර්දේශිත) 'සහධම්මික' පවිති යැ, ('චිතයං විවඤ්ඤාන්තස්ස' යනාදින් නිර්දේශිත) 'විවඤ්ඤා' (විලෙඛ) පවිති යැ, 'මොහනක' පවිති යැ, 'පහාර' පවිති යැ, ("භික්ඛුස්ස . . . තලසන්නන්තිකං උග්ගිරන්තස්ස . . ." යනාදින් නිර්දේශිත) 'උග්ගිරන්ත' පවිති යැ, 'අමුලක' පවිති යැ, ("භික්ඛුස්ස සඤ්චිච්ච . . ." යනාදින් නිර්දේශිත) 'සඤ්චිච්ච' (—කුක්කුච්ච) පවිති යැ, (සොස්සාමි—) 'උපස්සුති, පවිති යැ, 'විසනධම්ම' පවිති යැ, 'පක්කමන' පවිති යැ, ("සමග්ගෙන සධසෙන චිවරං දන්වා" . . . " යනාදින් නිර්දේශිත) 'බියන' පවිති යැ, 'පුග්ගලපරිණාමන' පවිති යැ,

9. 'රාජන්තෙපුර' පවිති යැ, 'රතන' පවිති යැ, ("සන්නං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා . . ." යනාදින් නිර්දේශිත) 'අනාපුච්ඡන' පවිති යැ, 'සුච්ඡාර' පවිති යැ, 'මඤ්ච' පවිති යැ, 'තුලොනද්ධ' පවිති යැ, 'නිසිදන' පවිති යැ, 'කණ්ඩුපට්ඨිභාදි' පවිති යැ, 'වස්සිකසාටිකා' පවිති යැ, 'සුගතච්චර' පවිති යැ යන පවිති ඇවත් දක්වන.

ඒ වර්ගයන් පිළිබඳ නාමාවලිය

මුසාවාද යැ, භූතශාම යැ, භික්ඛුනොවාද යැ, භොජන යැ, අවෙලක යැ, සුරාපාන යැ, සප්පාණක යැ, සහධම්මික යැ, රාජයා යි වර්ග නවයෙකි.

I.6

පාටිදෙයනිය කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දයක් හෝ බුදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳන්නාහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැකෙහි දි පණවන ලදි.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් ආහාරයක් පිළිගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : කිසි විටෙක කිසින් නඟියි, වචනයෙන් නො නඟියි, සිතින් නො නඟි. කිසිවිටෙක කිසින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟි. . . .

2. භික්ඛුනියා, වෛසාසනනියා, න නිවාරෙඤ්ඤා භුඤ්ජනකස්ස පාටිදෙසනීයං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : රුජගහෙ පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ඡබ්බගහියා භික්ඛු භික්ඛුනියො, වෛසාසනනියො, න නිවාරෙඤ්ඤං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තතො සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

3. සෙබසම්මනෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජ්ඣා පටිග්ගහෙඤ්ඤා භුඤ්ජනකස්ස පාටිදෙසනීයං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : සාවජචීයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බහුලා භික්ඛු න මන්තං ජාතිඤ්ඤා පටිග්ගහෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති. දො අනුපඤ්ඤානනියො.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො.-පෙ-

4. ආරඤ්ඤාකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අප්පට්ඨිසංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාදරමෙ සහජ්ඣා පටිග්ගහෙඤ්ඤා භුඤ්ජනකස්ස පාටිදෙසනීයං කත්ථ පඤ්ඤානනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි :

සම්බහුලා භික්ඛු ආරාමෙ වොරෙ පටිවසනො නාරොවෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

වත්තාගෙ පාටිදෙසනියා නිවසිතා.

නසුද්දානං :

අඤ්ඤාතිකාය වෛසාසං - සෙබාරඤ්ඤාකොන ව,
පාටිදෙසනීයා වත්තාරො - සම්බුද්ධොන පකාසිතාති.

2. විධාන කරණ මෙහෙණක නො වළක්වා වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදි.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුහු විධාන කරණ මෙහෙණන් නො වැළැක් වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුපදානයන් අතුරෙහි සමුපදාන දෙකෙකින් නහියි කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහි. . . .

3. සෙබසම්මතය ලත් කුලයන්හි කැ යුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදි.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණුහු පමණ නො දූන පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුපදානයන් අතුරෙහි සමුපදාන දෙකෙකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් නහි යි, වචනයෙන් නො නහි යි, සිතින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

4. වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ අරම තුළ සියතින් පිළිගෙන වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාක්‍ය ජනපදයෙහි දී පණවන ලදි.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණුහු අරම තුළ වසන සොරුන් ගැණ නො දන්වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුපදානයන් අතුරෙහි සමුපදාන දෙකෙකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහි යි, සිතින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහි. . . .

සිවු පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

එහි උද්දනය :

අඤ්ඤාතික යැ, වොසාසන්ති යැ, සෙබසම්මත යැ, ආරඤ්ඤාමොඡන යැ යි සම්බුදු රදුන් විසින් පණවන ලද පාටිදෙසනිය සතරෙකි.

1.7

සෙබ්බා

7.1

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙනෙනන නිවා-සෙනනසා දුක්ඛං කන්ද පසුබිමනනනි : සාවඤ්ඤං පසුබිමනනං.

ආරාධනා : ජබ්බගගිසෙ භික්ඛු ආරාධන.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ජබ්බගගිසා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙනෙනන නිවාසෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුබිමනනි.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාචතො.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙනෙනන පාරපනනසා දුක්ඛං කන්ද පසුබිමනනනි : සාවඤ්ඤං පසුබිමනනං.

ආරාධනා : ජබ්බගගිසෙ භික්ඛු ආරාධන.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ජබ්බගගිසා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලලෙනෙනන පාරපිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසුබිමනනි.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාචතො.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිත්වා අනාරහරෙ ගච්ඡනනසා දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බගගිසා භික්ඛු කායං විවරිත්වා අනාරහරෙ ගච්ඡිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං-පෙ-

එකා පසුබිමනනි.

එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාචතො-පෙ-

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිත්වා අනාරහරෙ නිසීදනනසා දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බගගිසා භික්ඛු කායං විවරිත්වා අනාරහරෙ නිසීදිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං-පෙ-

එකා පසුබිමනනි.

එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාචතො-පෙ-

5. අනාදරියං පටිච්ච භන්දං වා පාදං වා කිලාපෙනෙනන අනාරහරෙ ගච්ඡනනසා දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බගගිසා භික්ඛු භන්දමපි පාදමපි කිලාපෙනන අනාරහරෙ ගච්ඡිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං-පෙ-

එකා පසුබිමනනි.

1.7

සෙබියා කාණ්ඩය

7.1

1. සිකපද පැණවිමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවිමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවන් අර්භන් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අනදර පිණිස (නිසා) ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හඳින්න හු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසුපසින් ද එල්වමින් හැන්දහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

2. අනදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවන්න හු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසු පසින් ද එල්වමින් පෙරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

3. අනදර පිණිස කය විවරකොට ඇතුළුගමු යන්න හු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

4. අනදර පිණිස කය විවර කොට ඇතුළුගමු හිඳින්න හු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

5. අනදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමු යන්න හු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු අත ද පය ද කෙළව මින් ඇතුළුගමු ගියාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ.

6. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කිලාපෙනන අනාර සරෙ නිසිදනනස උකකටං පෙ-ජබ්බගගියා භික්ඛු හත්ථෙ පාදෙව් කිලාපෙනන අනාරසරෙ නිසිදිංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ.

7. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනෙන අනාරසරෙ ගච්ඡනනස උකකටං-පෙ-ජබ්බගගියා භික්ඛු තහං තහං ඔලොකෙනන අනාරසරෙ ගච්ඡිංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ.

8. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනෙන අනාරසරෙ නිසිදනනස උකකටං-පෙ-ජබ්බගගියා භික්ඛු තහං තහං ඔලොකෙනන අනාරසරෙ නිසිදිංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ.

9. අනාදරියං පටිච්ච උකකිත්තකාය අනාරසරෙ ගච්ඡනනස උකකටං කත්ථ පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

තිසම් වජ්ජසම්නති, ජබ්බගගියා භික්ඛු උකකිත්තකාය අනාරසරෙ ගච්ඡිංසු, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ.

10. අනාදරියං පටිච්ච උකකිත්තකාය අනාරසරෙ නිසිදනනස උකකටං කත්ථ පඤ්ඤානනනති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

තිසම් වජ්ජසම්නති : ජබ්බගගියා භික්ඛු උකකිත්තකාය අනාරසරෙ නිසිදිංසු, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායයෙකු සමුදායී : කායයෝ ව චිත්තයෝ ව සමුදායී, න වාචයෝ -පෙ-

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

6. අනදර පිණිස අත මගේ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු අත ද පය ද කෙළවමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී.

7. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී.

8. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී.

9. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී.

10. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතින් ද නහි සි, වචනයෙන් නො නහී.

7.2

1. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං කළු පඤ්ඤානන්ති : සාවතියං පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්මානි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහාභසිතං භසන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං කළු පඤ්ඤානන්ති : සාවතියං පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්මානි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහාභසිතං භසන්තා අනතරසරෙ නිසීදංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනෙන්න අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තා අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොනෙන්න අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තා අනතරසරෙ නිසීදංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච කායප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ- එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච කායප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ-.

7. අනාදරියං පටිච්ච බාහුප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බාහුප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ-.

8. අනාදරියං පටිච්ච බාහුප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බාහුප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං -පෙ-.

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නඟියි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වූ ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නඟියි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

3. අනදර පිණිස උස්භව මහභව නඟමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණු උස්භව මහභව නඟමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

4. අනදර පිණිස උස්භව මහභව නඟමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණු උස්භව මහභව නඟමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණු කය සලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . . එක් සමුට්ඨානායෙකින් නඟියි : කසින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණු කය සලමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

7. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . : සවග මහණු අත සලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

8. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණු අත සලමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

9. අනාදරියං පටිච්ච සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බගගියං භික්ඛු සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චජ්ඣස්මිං -පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනනි : සාවභියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං චජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බගගියං භික්ඛු සීසප්පවාලකං අනතරසරෙ නිසීදංසු, තස්මිං චජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

උජ්ජගගිකවග්ගො දුතියො.

7.3

1. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනනි : සාවභියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං චජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බගගියං භික්ඛු බම්බකතෙන අනතරසරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතෙන අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතෙන අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච උකකුට්ඨිකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච පලලන්ඨිකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

අනාදරියං පටිච්ච අසක්කච්චං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණ්ඨානන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

9. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . සවග මහණහු හිස සලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

10. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු හිස සලමින් ඇතුළුගමු හුන්නහු, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැගීය : කයින් ද සිතින් ද නැගීය, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

දෙවන උප්පත්තික වර්ග යි.

7.3

1. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැගී යි. කයින් ද සිතින් ද නැගී යි, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

2. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළු ගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස හිස වටා පෙරවැ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

4. අනදර පිණිස හිස වටා පෙරවැ ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස අක්පල්ලෙන් හෝ විලුඹින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

6. අනදර පිණිස අකවටු ගන්වා ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

7. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිඩු පිළිගන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

8. අනාදරියං පටිච්චි නහං නහං ඔලොකොනෙනන පිණ්ඩපාතං
පටිග්ගණ්හනනස්ස දුක්ඛං. -පෙ-.

9. අනාදරිතං පටිච්ච සුපකෙද්දෙව් බහුං පටිග්ගණනායා දුක්ඛං.

10. අනුදර්ශ පරිච්ඡේදයේ දී පිළිගන්නා විකෘතිකරණයන් පරිශීලනය කළද උකහට කළේ පසුකළ නොහැකි : සංවිකල්පය පසුකළ නොහැකි.

කං ආරම්භානි : ජබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරම්භ.

කිසිම වැඩසම්පාදන : ජනගහනය, භූමි, අනාදරය, පරිව්ව ප්‍රතිකත,
පිණිපාත, පරිගණකය, තසම්, වැඩසම්,

එකා, පසුපසැනැ.

ජනනං ආපකතීසමුඛොනානං එකෙන සමුඛානෙන සමුඛොති :
කායතො ච චිත්තතො ච සමුඛොති, න වාචතො පෙ-

බිමහභාවගුණා නන්දො.

7.4

1. අනාදරියං පටිච්ච අසක්කච්චං පිණ්ඩපාතං භුංඤ් නතස්ස දුක්ඛං කුප්ථ පඤ්ඤානන්තරී : සංවිජඪියං පඤ්ඤානං.

කං ආරභ්‍යානි : ජබ්බග්ගිංගෙ භික්ඛු ආරභ්‍ය.

කිසිම වැඩසටහනක් : ප්‍රකාශනය : නිකුත් කරනු ලබන පිටුව අනුකූලව.
පිළිගැනීම : නිකුත් කිරීම, කිසිම වැඩසටහන.

එකා, පසලුපස බැහැ.

ජනනං ආපනති සමුධානානං ඵකෙන සමුධානෙන සමුධානී :
නායකො ච චිත්තනො ච සමුධානී, න වාචනො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච නහං නහං ඔලොකෙනෙනන පිණ්ඩපාතං
භුක්ඛන්තස්ස දුක්ඛං පෙ-

3. අනාදර්ශය පවිත්‍ර තභං තභං ඔමසිත්තා විශ්වපාතං භුක්ඛ්‍යානසස
දකකම්-පෙ-

4. අනුදර්ශය පටිච්ච සුප්පෙදෙව බහුං භුක්ඛන් නානස්ස දුකකං.

5. අනාදරියං පවිච්ච ඥාතනො, ඔමද්දිකා, පිණ්ඩපාතං භුක්ඤ්ඤානං
දුක්ඛං-පෙ-

6. අනාදරිම පරිච්ඡි සුපං වා - බසක්ඛනං වා, ඔදනෙන පරිච්ඡි,
දෙනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-

7. අනාදරියම පරිව්ව සුභං වා බ්‍යක්ඛන්තං වා අභිලාභො අත්තනො
අනාය චික්ඛකුපෙති, භුක්ඛන්තස්ස දුක්ඛං පෙ-

8. අනදර පිණිස තැනැතැනැ බලමින් පිඩු පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස ථූප බදු කොට පිඩු පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබූ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබූ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු අනදර පිණිස මුදුන් කළ පිඩු පිළිගත්හ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : කයින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

තුන්වන බමහකතවර්ග යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො සකස් වූ පිඩු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවකෙහි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබූ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබූ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණහු අනදර පිණිස නො සකස්වූ පිඩු වළඳුනු, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : කයින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස තැනැතැනැ බලමින් පිඩු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස තැනැතැනැ හනා පිඩු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස සුපය ම බොහෝ කොට වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස බත මුදුනෙන් හනා පිඩු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

6. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ වාඤ්ඡනයක් හෝ බන්ධන වසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

7. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ බතක් හෝ නො ගිලන් වූ තමා පිණිස විනවා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

එකා පසැදැනති, එකා අනුපසැදැනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දවිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

8. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසසැදැනා පරෙසං පතනං ඔලොකෙනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-

එකා පසැදැනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච මහනතං කබලං කරොන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච දීඝං ආලොපං කරොන්තස්ස දුක්ඛං කන්දපසැදැනනනති : සාවජ්ජියං පසැදැනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣසමීනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච දීඝං ආලොපං කරිංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං.

එකා පසැදැනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

පිණ්ඩපාතවග්ගො වතුකෙට්ඨාං.

7.5

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාභටෙ කබලෙ මුඛදාරං විවරන්තස්ස දුක්ඛං කන්දපසැදැනනනති : සාවජ්ජියං පසැදැනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣසමීනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච අනාභටෙ කබලෙ මුඛදාරං විවරිංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං.

එකා පසැදැනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච භුඤ්ජමානෙන සබ්බං හන්දං මුලෙ පකම්පන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච සකබලෙන මුලෙන බ්‍යාහරන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

පැයවීමේදී එකෙකු. අනුපැයවීමේදී එකෙකු.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරින් සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද සම්ප්‍රධාන වෙයි, වචනයෙන් නො වෙයි. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද සම්ප්‍රධාන වන්නේ යි.

8. අනුපරිණිත අවසාන සිතින් අනුප්‍රාප්ති පාත්‍රය බලන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය . . . පැයවීමේදී එකෙකු.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරින් එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

9. අනුපරිණිත මහත් කොට පිළි කරන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය . . .

10. අනුපරිණිත දිගු කොට පිළි කරන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳබැ යැ.

කවර වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු අනුපරිණිත දිගුකොට පිළි කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පැයවීමේදී එකෙකු.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරින් එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

සිවුවන පිණිස පාන වර්ග යි.

7.5

1. අනුපරිණිත පිළි මුළු නො එළවූ සඳ මුළු වර කරන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳබැ යැ.

කවර වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු අනුපරිණිත පිළි මුළු නො එළවූ සඳ මුළු වර කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පැයවීමේදී එකෙකු.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරින් එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

2. අනුපරිණිත වළඳමින් හැම ඇඟිලි පියෙහි බහන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය . . .

3. අනුපරිණිත පිළි සහිත මුළුත් බහන්නා පිළිබඳ දැකලා සිටිය . . . එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නම් : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. අනාදරය පිළිබඳ විකල්පයකට හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-
ළාපොත් සම්මුතියෙන් සම්මුතියක් : කායනො ව චිත්තනො ව සම්මුතියක්,
න වාචනො-පෙ-.

5. අනාදරය පිළිබඳ කල්පයකට හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

6. අනාදරය පිළිබඳ අවමන්කාරකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

7. අනාදරය පිළිබඳ හත්තිකුලකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

8. අනාදරය පිළිබඳ සිත්තුවකාරකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

9. අනාදරය පිළිබඳ ජිව්හානිවර්තකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

10. අනාදරය පිළිබඳ චක්‍රවක්‍රකාරකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

කල්පයකට පැයවශයෙන්.

7.6

1. අනාදරය පිළිබඳ සුරැකුම්කාරකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට
කල්පයකට පැයවශයෙන් : කොසමිතිය පැයවශයෙන්.

කොසමිතිය, සමහරුලෙ භික්ෂු ආරාමය.

කිසිම වැඩසමිතිය : සමහරුලා භික්ෂු සුරැකුම්කාරකය බිරිස පිළිබඳ,
කිසිම වැඩසමිතිය.

එක පැයකදී.

ජනන අපහනසම්මුතියෙන් එකෙන් සම්මුතියෙන් සම්මුතියක් :
කායනො ව චිත්තනො ව සම්මුතියක්, න වාචනො -පෙ-

2. අනාදරය පිළිබඳ හත්තිකුලකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

3. අනාදරය පිළිබඳ පත්තනිකුලකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

4. අනාදරය පිළිබඳ ඔට්ටනිකුලකය හුදෙක් නොසලකා හැරීමට පෙ-

5. අනාදරය පිළිබඳ සාමිසෙන හත්තන පානිසථාලකය
පරිහරණයකට කල්පයකට පැයවශයෙන් : සමහරු පැයවශයෙන්.

කොසමිතිය : සමහරුලෙ භික්ෂු ආරාමය.

කිසිම වැඩසමිතිය : සමහරුලා භික්ෂු සාමිසෙන හත්තන
පානිසථාලකය පරිහරණයකට, කිසිම වැඩසමිතිය -පෙ-

4. අනදර පිණිස පිඩු මියෙහි දවලා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි : කසින් ද සිතීන් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .
5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩ කොට වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
6. අනදර පිණිස කොපුලෑ පිඩු රැස් කොට කොට වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
7. අනදර පිණිස අත් සල සලා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
8. අනදර පිණිස හුලු විසුරුවා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
9. අනදර පිණිස දිව තෙර තෙරා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
10. අනදර පිණිස වපු වපු යන හඬ නංවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

පස්වන කඬ පර්ඨ සි.

7.6

1. අනදර පිණිස 'සුරු සුරු' යන හඬ නංවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹූ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් කිරි පානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නහිසි : කසින් ද සිතීන් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස අත ලෙවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
3. අනදර පිණිස පාත්‍රය ලෙවූ ලෙවූ වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
4. අනදර පිණිස තොල් ලෙවූ ලෙවූ වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස ඉඳුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඟු දනවුහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු ඉඳුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගත්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. . . .

6. අනාදර්ශය පිළිබඳ සසිල්කය පනතකට අනුරූපව ප්‍රවේශනයක් දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය : සාමාන්‍ය පාසලක නවීකරණය.

කාන්තා පාසලක : සාමාන්‍ය පාසලක අනුරූපව.

කිසිදු වෙනස්කමක් : සාමාන්‍ය පාසලක සසිල්කය පනතකට අනුරූපව ප්‍රවේශනයක්, නවීකරණය වෙනස්කමක් - පෙ -

7 අනාදර්ශය පිළිබඳ ප්‍රවේශනයක් සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය : සාමාන්‍ය පාසලක නවීකරණය.

කාන්තා පාසලක : ප්‍රවේශනයක් සාමාන්‍ය පාසලක - පෙ -

එකා පාසලක නවීකරණය. එකා අනුපාසලක නවීකරණය.

ප්‍රවේශනය අනුපාසලක සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක : වෙනස්කමක් වී නවීකරණය වී සාමාන්‍ය පාසලක, නවීකරණය - පෙ -

8. අනාදර්ශය පිළිබඳ අනුපාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

9. අනාදර්ශය පිළිබඳ සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

10. අනාදර්ශය පිළිබඳ අනුපාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

සාමාන්‍ය පාසලක ප්‍රවේශනය.

7.7

1. අනාදර්ශය පිළිබඳ පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

2. අනාදර්ශය පිළිබඳ උපාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

3. අනාදර්ශය පිළිබඳ සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

4. අනාදර්ශය පිළිබඳ සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

5. අනාදර්ශය පිළිබඳ පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

6. අනාදර්ශය පිළිබඳ වෙනස්කමක් සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

7. අනාදර්ශය පිළිබඳ සාමාන්‍ය පාසලක සාමාන්‍ය පාසලක දැක්වීමට කාන්තා පාසලක නවීකරණය - පෙ -

6. අනදර පිණිස හුලු සහිත පාත්‍ර දෙවූ දිය ඇතුළතෙහි දමන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඟ දනවුහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු හුලු සහිත පාත්‍ර දෙවූ දිය ඇතුළතෙහි දමුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. . . .

7. අනදර පිණිස සත් ගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නඟියි : වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟියි, කයින් නො නඟි. . . .

8. අනදර පිණිස දඩුගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

9. අනදර පිණිස (කඩු ඇ) සැත්ගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස (දුනුහි ඇ) අවිගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

සවන සුරුසුරු වර්ග යි.

7.7

1. අනදර පිණිස මිරිවැඩි නැඟියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

2. අනදර පිණිස වහන් නැඟියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස යානයෙහි හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

4. අනදර පිණිස යහන්හි හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස (හස්නාදින්) අකවුටු අවුලුවා හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

6. අනදර පිණිස (පිළි ආදියෙන්) හිස් වෙළුම් ඇඟියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

7. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවසනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිදිත්වා ආසනෙන නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායකො¹ ච වාචකො ච විතතතො ච -පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙන නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙන නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

10. අනාදරියං පටිච්ච සිතෙන නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡතො ගච්ඡන්තො පුරතො ගච්ඡන්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපථෙන ගච්ඡන්තො පථෙන ගච්ඡන්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

13. අනාදරියං පටිච්ච සිතෙන උච්චාරං වා පස්සාවං වා කරොන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, කායකො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති න වාචකො -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච භරිතෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරොන්නස්ස දුක්ඛං -පෙ-

15. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරොන්නස්ස දුක්ඛං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනති : සාවච්ඡිදං පඤ්ඤාත්තං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජුසමිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමපි පස්සාවමපි බෙලමපි අකංසු, තසමිං වජ්ජුසමිං.

එකා පඤ්ඤාත්ති, එකා අනුපඤ්ඤාත්ති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායකො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති. න වාචකො -පෙ-

සාදුකාවගෙහා සත්තමො.

පඤ්ඤාත්තනති සෙවියා නිබ්බිතා.

1. කායකො ච - ස්වා, නන්ති.

8. අනදර පිණිස බිම තිබේද ආසනයෙහි හුන්නා වූ දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

සවැදැරුම් ආපත්තිය මුට්ඨාසනයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨාසනයකින් නැගී ; කැඩීන් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නැගී , . .

9. අනදර පිණිස මිටි අස්තෙක තිබේද උස් අස්තෙහි හුන්නා වූ දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස සිටිය හු විසින් හුන්නා වූ දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

11. අනදර පිණිස පසුව ලා යන්නා විසින් පෙරටු වූ යන්නා වූ දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

12. අනදර පිණිස නොමග යන්නා විසින් මග යන්නා වූ දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

13. අනදර පිණිස සිටීමෙන් (සිට ගෙණ) මල මූ කිසි කාරණා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨාසනයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨාසනයකින් නැගී ; කැඩීන් ද සිතීන් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

14. අනදර පිණිස නිල් (නණ ආදියෙහි) මල මූ කෙළ බහන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය . . .

15. අනදර පිණිස (පිරිබෝ) දියෙහි මල මූ කෙළ බහන්නා පිළිබඳ දුකලා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳ බ ය.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණන් (පිරිබෝ) දියෙහි මල ද මූ ද කෙළ ද බැහැර, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි,

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨාසනයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨාසනයකින් නැගී ; කැඩීන් ද සිතීන් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

සත්වන පාදකා වර්ග යි.

පත්සැත්තූ සෙබියා නිමි.

නිසංසුද්දනං :

1. පරිමණ්ඩලං පටිච්ඡන්තං-සුභංවුතොක්ඛිතතචකඛු ච,
උක්ඛිතොත්ථග්ගිකා සද්දො-තයො චෙච පචාලනා.
2. බම්බමගුණ්ණිකා චෙච-කුටි පලලභිකාය ච,
සකකච්චං පතතසඤ්ඤී ච-සමසුපං සමනිතතිකං.
3. සකකච්චං පතතසඤ්ඤී ච-සපදනං සමසුපකං,
ථුපකතො පටිච්ඡන්තං-විඤ්ඤානතුත්ඛානසඤ්ඤීනා.¹
4. න මහනතං මණ්ඩලථාරං-සබ්බං හත්ථං න බ්‍යාහරෙ,
උක්ඛෙබ්බො ඡෙදනා ගණෙඛා-ධුතං සිත්ථාචකාරකං.
5. ජ්ඣානිච්ඡාරකඤ්ඤෙච-චුචුචුසු සුරාසුරා,
හත්ථො පතොතා ච ඔට්ඨො ච-සාමීසං සිත්ථකෙන ච.
6. ඡතතපාණීයං සද්ධම්මං-න දෙසෙනති තථාගතා,
ඵචමෙච දණ්ඩපාණීයං-සත්ථදාසුඛපාණීනං.
7. පාදුකොපාහනා චෙච-ගානසෙය්‍යාගතයං ච,
පලලභිකා නිසිත්තයං-වෙසිතොගුණිකයං ච.
8. ඡමා නිවාසනෙ ථානෙ-පච්ඡතො උපපථෙන ච,
සීතකෙන න කාතබ්බං-හරිතෙ උදකමහි වාහි.

තෙසං වග්ගද්දනං :

පරිමණ්ඩල උත්ථග්ගි-බම්බං පිණ්ඩං තථෙච ච,
කබ්ලා සුරාසුරා චෙච-පාදුකෙන ච සතතමාහි.

මහාචාර්‍යවරයා ශාස්ත්‍රපදානුමතවිවරණ නිබන්ධනො.

1. සඤ්ඤීනා. ම ඡ සං.

එහි උද්දනය :

1. පරිමණ්ඩල යැ, සුපරිවිෂන්ත යැ, සුසංවුත යැ, ඔක්ඛිත්තවක්ඛු යැ, උක්ඛිත්ත කාය යැ, උප්පත්තිකාය යැ, අප්පසද්ද දෙක යැ පව්ලන සිකපද කුණ යැ,

2. ඛම්භකත යැ, ඔගුණධීත යැ, උක්කුටික යැ, පල්ලන්ථික යැ, සක්ඛවච යැ, පත්තසඤ්ඤී යැ, සමසුපක යැ, සමතිත්තික යැ,

3. (දෙවන) සක්ඛවච යැ, (නැවත) පත්තසඤ්ඤී යැ, සපදන යැ, (දෙවන) සමසුපක යැ, උපහත යැ, පටිවිෂන්ත යැ, විඤ්ඤන්ති යැ, උප්ඤානසඤ්ඤී යැ.

4. නාතිමහන්ත යැ, පරිමණ්ඩල ආලොප යැ, මුඛද්වාර යැ, සබ්බහන්ථ යැ, සකඛල ඛ්‍යාහර යැ, පිණ්ඩුක්ඛෙප යැ, කඛලාවච්චේදක යැ, අවගණ්ඩකාරක යැ, හත්ථනිද්ධුතක යැ, සිත්ථාවකාරක යැ,

5. ජිව්හානිවිෂාරක යැ, වසුචුපු කාරක යැ, සුරුසුරු කාරක යැ, හත්ථනිල්ලෙහ කයැ, පත්තනිල්ලෙහක යැ, ඔට්ඨනිල්ලෙහක යැ, සාමීසහන්ථ යැ, සසිත්ථක පත්ත ධොවන යැ,

6. ඡත්තපාණි යැ, දණ්ඩපාණි යැ, සත්ථපාණි යැ, ආයුධපාණි යැ,

7. පාදුකා යැ, උපාහන යැ, යානගත යැ, සයනගත යැ, පල්ලන්ථිකා යැ, වෙධිතසීස යැ, ඔගුණධීතසීස යැ,

8. ඡමානිසිද්දන යැ, නිවාසන යැ, ධීතක යැ, පච්ඡනො ගච්ඡන්ත යැ, උප්පටේන ගච්ඡන්ත යැ, ධීතක යැ, හරිත යැ, උදක යැ යි.

එහි වර්ගොද්දනය :

පරිමණ්ඩල යැ, උප්පත්තික යැ, ඛම්භකත යැ, පිණ්ඩපාත යැ, කඛල යැ, සුරුසුරු යැ, පාදුක යැ යි වර්ග සතෙකි.

මහා විභඩ්ගයෙහි කතෘපඤ්ඤානිවාරය නිමියේ යි.

2. කතාපතිවාරො

2.1

පාරාජිකකණේධා

1. මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති :

මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනො තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : අකඛ්ඛිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවති, අපතති පාරාජිකස්ස. යෙභුයොන ඛ්ඛිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. චට්ඨකතෙ ච මුඛෙ අවුත්ථනං අඛ්ඤාතං පවෙසෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨයං. මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනො ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

2 අදින්නං ආදියනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති :

අදින්නං ආදියනො තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඤ්ච-මාසකං වා අතිරෙක පඤ්චමාසකං වා අභික්ඛානං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උභයපඤ්චමාසකං වා අභික්ඛානං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. මාසකං වා උභයමාසකං වා අභික්ඛානං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතති දුක්ඛට්ඨයං. අදින්නං ආදියනො ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති :

සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙනො තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදිස්සං ඔපාතං ඛණ්ති ‘පපතියා මරිස්සතීති’, ආපතති දුක්ඛට්ඨයං. පපතියෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්ස-විග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙනො ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති :

අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ‘යො තෙ විභාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා’ති භණ්ති, පටිච්ඡානනාස්ස ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස න පටිච්ඡානනාස්ස ආපතති දුක්ඛට්ඨයං. අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

වනනාගේ පාරාජිකා නිවසිතා.

2. කතාපනතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

මෙවුන්දම් සෙවනය කරන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් පරිට් ඇවැත් වෙයි. මබ්බෙවින් ක්ෂය වූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් ථූලයි ඇවැත් වෙයි. විවර කළ මුඛයෙහි නො පහස්නා අභිගජානය ප්‍රවේශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. නො දුන් දය (සොර සිතින්) ගන්නා මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

නො දුන් දය (සොර සිතින්) ගන්නා හෙතුමයන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : වසු පසක් හෝ අයිරාපස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දයක් සොරසිතින් ගනී නම් පරිට් ඇවැත් වෙයි, අයිරා මස්සක් හෝ උතු පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දයක් සොර සිතින් ගනී නම් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, මස්සක් හෝ උතු මස්සක් හෝ අගනා නොදන් දයක් සොර සිතින් ගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොදන් දය ගන්නා මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. දූත දූත මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

දූත දූත මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ (මෙහි) වැටි මැරේව ” යි මිනිස් සතක්හු උදෙසා පළක් කෑම් නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එහි වැටුණු කල ධනුට දුක් වෙද්දා උපදිනම් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, මැරේ නම් පරිට් ඇවැත් වේ. දූත දූත මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. (තමා මකරෙහි) අවිද්‍යාමාන වූ (ඥානාදී) උතුරු මිනිස්ධම නමා තුළ ඇතැයි පවසන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම ඇතැයි පවසන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ලාභක පැතුම් ඇත්තේ (එබඳු) ආශාවෙන් වස්තූන් ලද්දේ (තමා කෙරෙහි නැති) උතුරු මිනිස්ධම (ඇතැයි) පවසා නම් පරිට් ඇවැත් වෙයි. “ යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ ද ඒ මහණ රහත් යැ ” යි දැනුවැතියක්හට පවසා නම් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, දැනුම් නැතියක්හට පවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම (ඇතැයි) පවසන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

යතර පරිජි නිමි.

2.2

සබ්සාදිසෙසකණෙධා

1. උපකකමිනා අසුචිං මොචෙනො කති ආපතනියො ආපජ්ඣති :¹

උපකකමිනා අසුචිං මොචෙනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා. චෙනෙති උපකකමති න මුච්චති, ආපතනි පුලලච්චයසා. පයොගෙ දුක්කටසා.

2 මාතුගාමෙන සද්ධිං භාගසංසග්ගං සමාපජ්ඣනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : කායෙන කායං ආමසති, ආපතනි සබ්සාදි-සෙසසයා. කායෙන කායපට්ඨං ආමසති, ආපතනි පුලලච්චයසා. කායපට්ඨංගෙන කායපට්ඨං ආමසති, ආපතනි දුක්කටසා.

3. මාතුගාමං දුට්ඨුලාභි වාචාහි ඔහාසෙනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : වච්චමග්ගං පසාචමග්ගං ආදියා වණ්ණමපි හණති අවණ්ණමපි හණති, ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා. වච්චමග්ගං පසාචමග්ගං ධාපෙතා අධකකං උච්චාජානුමණ්ඩලං ආදියා වණ්ණමපි හණති, අවණ්ණමපි හණති, ආපතනි පුලලච්චයසා. කායපට්ඨං ආදියා වණ්ණමපි හණති, අවණ්ණමපි හණති, ආපතනි දුක්කටසා.

4. අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : මාතුගාමසා සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා. පණ්ඩකසා සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතනි පුලලච්චයසා. තීරව්ණානගතසා සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතනි දුක්කටසා.

5. සඤ්චරිතං සමාපජ්ඣනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : පටිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා. පටිගණ්හාති විමංසති න පච්චාහරති, ආපතනි පුලලච්චයසා. පටිගණ්හාති න විමංසති න පච්චාහරති, ආපතනි දුක්කටසා.

6. සඤ්ඤවිකාය කුට්ටිං කාරාපෙනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුක්කටසා. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතනි පුලලච්චයසා. තසම් පිණ්ඩෙ අගතෙ ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා.

7. මහලලකං විහාරං කාරාපෙනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුක්කටසා. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතනි පුලලච්චයසා. තසම් පිණ්ඩෙ අගතෙ ආපතනි සබ්සාදිසෙසසයා.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙනො තියෙසා ආපතනියො ආපජ්ඣති : අනොකාසං කාරාපෙතා වාචනා-ධිපපායො වදෙති, ආපතනි සබ්සාදිසෙසෙන දුක්කටසා. ඔකාසං කාරාපෙතා අකෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපතනි ඔමසවාදසා.

1. “උපකකමිනා -පෙ-ආපජ්ඣති” ම. ඡ. සං. න දියුණි.

2.2

සාධනාදිගෞරව කාණ්ඩය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මුදන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

උපක්‍රම කොට සුකුරු මුදන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද සුකුරු මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද නො මිදේ ද ථූලයි ඇවැත් වෙයි. පියෝ හි දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. මාගමක හා කායසහයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි ; කයින් කය පහරි ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබඳ දෑයක් ආමර්ශ කෙරේ ද ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දෑයෙකින් කය පිළිබඳ දෑයක් ආමර්ශ කෙරේ ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කියන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : වසමහ පසමහ අරමුණු කොට ගුණන් කියා ද අගුණන් කියා ද යහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමහ පසමහ කබා අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් මතු කය අරමුණු කොට ගුණන් කියා ද අගුණන් කියා ද ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දෑයක් අරමුණු කොට ගුණන් කියා ද අගුණන් කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද ථූලයි ඇවැත් වෙයි, තිරියන්ගියක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. මාගමුන් හා පිරිමින් අතර (හසුන් ගෙණ යනු එනු වසින්) සංක්ඛරිත්තයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : (හසුන්) පිළිගනී නම් විමසා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගනී නම් විමසා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, පිළිගනී නම් නො විමසා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. . . .

6. නමා ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කුටියක් කරවන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා ද පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් මැට පිඬෙකින් නො නිමි කල්හි ථූලයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඬ ද තැබූ කල්හි යහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන ගිවියන් ඇති) මහත් විහාරයක් කරවන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නට පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් පිඬෙකින්, නො නිමි කල්හි ථූලයි ඇවැත් වෙයි, එ පිඬ ද තැබූ කල්හි යහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. මහණක්හට අමුලක වූ පරිච්ඡි ඇවැතින් වොදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තොරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත සමග දුකුළා ඇවැත වෙයි, අවසර ගෙණ ආත්‍යාශ කිරීමේ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගවා බිණීම පිළිබඳ (ඔමසවාද) පවිත් ඇවැත් වේ.

9. හිකුටු අඤ්ඤාභාගියයා අභිකරණයා කිඤ්චිදෙසං ලෙසමනං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභිංසෙනොතිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙනා වාචනාබිපායො වදෙති. ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛංසා, ඕකාසං කාරාපෙනා අනෙකාසාබිපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදයා.

10 සම්ඝහෙදකො හිකුටු යාවනතිසං සමනුභාසියමානො¹ නපපටිතිස්සජ්ජනොතිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතිසං දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුලලච්චයා, කම්මවාචා පරියොසානෙ ආපනති සම්ඝාදිසෙසයා.

11. හෙදකානුවතකා හිකුටු යාවනතිසං සමනුභාසියමානා නපපටිතිස්සජ්ජනොතිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජනති : ඤ්ඤාතිසං දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනති සම්ඝාදිසෙසයා.

12. දුබ්බවො හිකුටු යාවනතිසං සමනුභාසියමානො නපපටිතිස්සජ්ජනොතිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතිසං දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනති සම්ඝාදිසෙසයා.

13. කුලදුසකො හිකුටු යාවනතිසං සමනුභාසියමානො නපපටිතිස්සජ්ජනොතිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතිසං දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනති සම්ඝාදිසෙසයා.

තෙරස සම්ඝාදිසෙසා නිබ්බිතා.

2.4

නිසංගගිය කණ්ණො

4.1

1. අභිරොකච්චරං දසාභං අභිකාමෙතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිසංගගියං පාචිතතිසං.

2. චකරතතං නිච්චරෙන විප්පවසනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිසංගගියං පාචිතතිසං.

3. අකාලච්චරං පටිග්ගහෙනා මාසං අභිකාමෙතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිසංගගියං පාචිතතිසං.

4 අඤ්ඤාතිකාය හිකුටුතිසං පුරාණච්චරං ධොවාපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : ධොවාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, ධොවාපිනෙ නිසංගගියං පාචිතතිසං.

5. අඤ්ඤාතිකාය හිකුටුතිසං හස්තො ච්චරං පටිග්ගණනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : ගණනාති, පයොගෙ දුක්ඛං. ගතිනෙ නිසංගගියං පාචිතතිසං.

1. සමනුභාසියමානා - ස්වා, සමනුභාසිනාය - සි. 9.

9. අනාභාග වූ අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ උපසපතක්හට පරිපි ඇවිතින් වොදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තෙරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස සමග දුකුළා ඇවිත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආත්‍රාග කරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගටා බිණීම පිළිබඳ පවති ඇවැත් වේ.

10. තුන් යළි පතක් සමනුභාසනකට කරණු ලබන සමනපහඳක පහණ ව පරද පනා හරනේ නම් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතිසෙති දුකුළා වෙයි, කම්වදන් පදනකින් පුලැයි දෙකක් වෙයි, කම්වදන් පිරිසතු සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. තුන් යළි පතක් සමනුභාසනකට කරණු ලබන පහදාපත්තක පහණහු ව් වරද පනා හරනාහු නම් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාතිසෙති දුකුළා වෙයි, කම්වදන් පදනකින් පුලැයි දෙකක් වෙයි, කම්වදන් පිරිසතු සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. තුන් යළි පතක් සමනුභාසනකට කරණු ලබන පනා කිකරු පහණ ව පරද පනා හරනේ නම් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතිසෙති දුකුළා වෙයි, කම්වදන් පදනකින් පුලැයි දෙකක් වෙයි, කම්වදන් පිරිසතු සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. තුන් යළි පතක් සමනුභාසනකට කරණු ලබන කුලද්දක පහණ ව් පරද පනා හරනේ නම් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතිසෙති දුකුළා වෙයි, කම්වදන් පදනකින් පුලැයි දෙකක් වෙයි, කම්වදන් පිරිසතු සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

තෙළෙස් සහවෙසෙස් නිමි.

2.4

නිසසග්ගිය කාණ්ඩය

4.1

1. (පනා ඉඬ පනා විකැසු) අතිපරක විවරයක් දස දිනක් ඉක්මවන පහණ පක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

2. එක් රැස්ක් තුන් සිටුරෙත් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

3. පසල් සිටුරක් පිළිගෙණ පසක් ඉක්මවන පහණ පක් නිසතිපවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

4. පනා නැ පටහෙණක ලපා පැරැති සිටුරක් පහවන කර පන පහණ පද ඇවැතකට පැමිණෙයි : පඩාවන කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පඩාවන කරවා නිපි කල්හි නිසති පවිති වේ.

5. පනා නැ පටහෙණක අතින් සිටුරක් පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසති පවිති වේ.

6. අඤ්ඤානං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

7. අඤ්ඤානං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා තතුතතරිං විවරං විඤ්ඤාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

8. පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානං ගහපතීනං උපසංඝමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : විකප්පං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, විකප්පං ආපනො නිස්සංගියං පාවිතතියං.

9. පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානං ගහපතීනං උපසංඝමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : විකප්පං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, විකප්පං ආපනො නිස්සංගියං පාවිතතියං.

10. අතිරෙකතික්ඛනං වොදනාය අතිරෙක ඡක්ඛනං ධානෙන විවරං අභිනිප්පාදෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : අභිනිප්පාදෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, අභිනිප්පාදිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

කසිනවග්ගො පඨමො.

4.2

1. කොසිගමිස්සං සන්තං කාරාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

2. සුඛකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

3. අනාදිසිඤ්ඤා නුලං ඔදුභානං නුලං ගොචරිතානං නවං සන්තං කාරාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

4. අනුචික්ඛං සන්තං කාරාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

5. අනාදිසිඤ්ඤා පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදුෂිං නවං නිසිද්ධසන්තං කාරාපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

6. ඵලකලොමානි පටිග්ගහෙඤ්ඤා තියොජනං අතික්කාමෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං තියොජනං අතික්කාමෙනි ආපතනි දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්කාමෙනි නිස්සංගියං පාවිතතියං.

7. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා ඵලකලොමානි ධොවාෂ්පෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති : ධොවාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, ධොවාපිතෙ නිස්සංගියං පාවිතතියං.

6. නො නැ ගැහැටියකුගෙන් හෝ ගැහැටියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්ලා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත්කල්හි නිසහි පවිති වේ.

7. නො නැ ගැහැටියකුගෙන් හෝ ගැහැටියකගෙන් හෝ ඉන් වැඩි සිවුරක් විනවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසහි පවිති වේ.

8. පෙර නො පවරණ ලද මහණ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසහි පවිති වේ.

9. පෙර නො පවරණ ලද මහණ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසහි පවිති වේ.

10. තෙවරකින් වැඩි වොදනාවෙන් ද සරණින් වැඩි උදෙසා සිටිමින් ද සිවුරක් නිපදවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : නිපදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නිපදවා ගත් කල්හි නිසහි පවිති වේ.

පළමුවන කථිත වර්ග යි.

4.2

1. තිහිරි හු වුසු ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසහිපවිති වේ.

2. සුදු කප් එප්ලාමින් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසහි පවිති වේ.

3. ගෙල එප්ලොම් කොටසක් ද කිඬුල්වක් එප්ලොප් කොටසක් ද නො ගණ අලුත් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසහි පවිති වේ.

4. වසක් පාසා ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසහි පවිති වේ.

5. පැරැණි ඇතිරියක අවටින් සුගත් වියනක් පමණ තැන් නොගණ අලුත් නිසදුන් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : කරවානම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසහි පවිති වේ.

6. එප්ලොප් පිළිගෙණ තුන් පයාදුනක් ඉක්මවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : පළමු පිය තුන්යොදුන ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් නිසහි පවිති වේ.

7. නොනැ මෙහෙණක ලවා එප්ලොම් යොවන කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : යොවන කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙවූ කල්හි නිසහිපවිති වේ.

8. රූපිකං පටිග්ගණනෙනා දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : ගණනාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගතිනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

9. නානපසකාරකං රූපිකසංවොහාරං සමාපජ්ඣනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : සමාපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං,

10. නානපසකාරකං කසවික්කයං සමාපජ්ඣනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : සමාපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

කොසිටගො දුතියො.

4.3

1. අතිරෙකපත්තං දසාහං අතික්කාමෙනො එකං ආපතති ආපජ්ඣති නිසංගහිතං පාවිතතිං.

8. උභයපඤ්චබ්බිකෙන පතෙන අඤ්ඤං නවං පත්තං වේතාපෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, වේතාපිනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

3 හෙසජ්ජාති පටිග්ගහෙතා සත්තාහං අතික්කාමෙනො එකං ආපතති ආපජ්ඣති නිසංගහිතං පාවිතතිං.

4 අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වසසිකසාටිකවිවරං පරියෙසනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : පරියෙසති පයොගෙ දුක්ඛං. පරිශ්ඨෙති නිසංගහිතං පාවිතතිං.

5. භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දතා කුපිනො අනත්තමනො අවජ්ඣනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : අවජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, අවජනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙතා තත්තවායෙහි විවරං වායාපෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : වායාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, වායාපිනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

7. පුබ්බෙ අප්පචාරිනො අඤ්ඤානකස්ස ගහපතිස්ස තත්තවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ඣනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : විකප්පං ආපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, විකප්පං ආපනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

8. අවෙකවිවරං පටිග්ගහෙතා විවරකාලසමයං අතික්කාමෙනො එකං ආපතති ආපජ්ඣති නිසංගහිතං පාවිතතිං.

9. තිණණං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවසනො එකං ආපතති ආපජ්ඣති නිසංගහිතං පාවිතතිං.

10. ජානං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ඣති : පරිණාමෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිණාමිනෙ නිසංගහිතං පාවිතතිං.

පතනවගො තතියො.

තිංස නිසංගහිතා පාවිතතියා නිට්ඨිතා.

8. රන් රිදී මුහු කහවණු පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසති පවිති වේ.

9. නත් වැදෑරුම් කැපවින්නි මිළ වුදල් පෙරළි කොට ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පෙරළි කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පෙරළි කළ කල්හි නිසති පවිති වේ.

10. නත් වැදෑරුම් ගණු දෙනු කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණු දෙනු කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගණු දෙනු කළ කල්හි නිසති පවිති වේ.

දෙවන කොසිය වර්ග යි.

4.3

1. (උනා ඉටු පනා වකැපු) අතිපර්ක පාත්‍රයක් අසදිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

2. උනුපස්බාන් පාත්‍රයකින් යුත් මහණ අනික් අළුත් පාත්‍රයක් විනවා ගන්නේ නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වේ.

3. බබ්ගෙත් පිළිගෙණ යන් දිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

4. අතිරේක මාසයක් ශූභ ව සිටි ගිම්හානගෙහි වැසියට සිවුර සොයන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සොයා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, සොයා නිවි කල්හි නිසති පවිති වේ.

5. මහණක්ගට පතට ම සිවුරක් දී කිසියම් පනා සතුටුසිත් ඇත්තේ අසිද ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අසිද ගත් කල්හි නිසති පවිති වේ.

6. පතට ම හු විනවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වියවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, වියවු කල්හි නිසති පවිති වේ.

7. පෙහෙරුන් වෙත එළඹ පනා නැ ගැහැවියකුගේ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන පෙර පනා පවරණ ලද මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසති පවිති වේ.

8. ඉක්මන් සිවුරක් පිළිගෙණ විවරකාලසටය ඉක්මවන මහණ එක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

9. තුන් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරක් ඇතුළුගැටු නවා අඹරා යැයක් ඉන් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසති පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

10. සහනට පිරිණමන ලද සගසතු විවරාදී ලාභයක් දැන දූත කුමහට නතුකර ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිණමන නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පිරිණැටුම කල්හි නිසති පවිති වේ.

තෙ වන පත්තවර්ග යි.

නිස් නිසති පවිති නිමි.

2.5

පාවිතනීය කණ්ඩා

5.1

1. සමපජානමුසාවාදං භාසනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති, සමපජානමුසාවාදං භාසනො පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති : පාඨවේජා ඉවජ්ජකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සබ්බමං උලපති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන බ්බමෙන අනුභංගෙති, ආපනති සබ්බාදිසෙසස්ස. 'යො තෙ විහාරෙ වසති' සො භික්ඛු අරහා'ති ගණති, පටිජානනස්ස ආපනති ථුලලවයස්ස. නප්පටි ජානනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතනියං, සමපජානමුසාවාදං භාසනො ඉමං පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. ඔමසනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඔමසති ආපනති පාවිතනියස්ස, අනුපසම්පන්නං ඔමසති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. පෙසුඤ්ඤං උපසංභරතො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංභරති ආපනති පාවිතනියස්ස, අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංභරති ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. අනුපසම්පන්නං පදසො බ්බමං වාවෙනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : වාවෙති පයොගෙ දුක්ඛටං, පදෙ පදෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

5. අනුපසම්පන්නෙන උත්තරිං දවරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං කප්පෙතො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : නිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛටං, නිපන්න ආපනති පාවිතනියස්ස.

6. මාතුගාමෙන සහසෙය්‍යං කප්පෙතො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : නිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛටං, නිපන්න ආපනති පාවිතනියස්ස.

7. මාතුගාමස්ස උත්තරිං ඡප්පඤ්චවාචාහි බ්බමං දෙසෙනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : දෙසෙති. පයොගෙ දුක්ඛටං, පදෙ පදෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

8. අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සබ්බමං භුතං ආරුච්චෙනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : ආරුච්චෙති. පයොගෙ දුක්ඛටං, ආරුච්චිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

9. භික්ඛුස්ස දුට්ඨලං ආපනති අනුපසම්පන්නස්ස ආරුච්චෙනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : ආරුච්චෙති පයොගෙ දුක්ඛටං, ආරුච්චිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

10. පථවිං බණ්ණෙනො ඤෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : බණ්ණති පයොගෙ දුක්ඛටං, පභාරෙ පභාරෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

මුසාවාදවගෙනා පඨමො.

2.5

පාචිතනිය කාණ්ඩය

5.1

1. දූත දූත මුසවා කියන මහණ කෙනෙක් ඇවැනට පැමිණේ ද යත් : දූත දූත මුසවා කියන මහණ පස් ඇවැනකට පැමිණෙයි : ලාභක අදහස් ඇති වැ එයින් මඩනා ලද වැ තමා කෙරෙහි අවිද්‍යමාන වූ, නොවූ උතුරු මිනිස්දම් තමා වෙත ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, මුල් තැනි පරිථි ඇවැනකින් මහණත්තට වොදනා කෙරේ නම් යහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, “ යම් මහණෙක් නොපගේ විහාරායහි වෙසේ ද, “ථි මහණ රහත්ය” යි දැනුවැතියක්තට කියා නම් පුලැයි ඇවැත් වෙයි, නො දැනුවැතියක්තට කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දූත දූත මුසවා කීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. දූත දූත මුසවා කියන මහණ මේ පස් ඇවැනට පැමිණේ.

2. (ජාත්‍යාදියෙන්) ගටා බණින මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උපසපනත්තට ගටා බණේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අනුපසපනත්තට ගටා එබණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. පෙහෙසුන් බස් එළවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උපසපනත්තට පෙහෙසුන් බස් එළවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අනුපසපනත්තට පෙහෙසුන්බස් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. අනුපසපනත්තට පදයොඩම් කියන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කියවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

5. අනුපසපනත්ත හා දෙකුන් රැයකින් මන්තෙහි එක් සෙනස්තෙහි හොවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : හොවි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හොත්කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. මාගමක හා එක් සෙනස්තෙහි හොවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි. හොවි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. මාගමත්තට යපස් පෙදෙකින් මන්තෙහි දහම් දෙසන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : දෙසා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, යපදෙහි යපදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

8. අනුපසපනත්තට තමා තුළ ඇති උතුරු මිනිස්දම් ආරොවන කරණ මහණ තෙමේ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : ආරොවන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොවන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මහණත්තගේ කුළුල් ඇවැනක් අනුපසපනත්තට ආරොවන කරණ මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : ආරොවන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොවන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. පොළොව කණින මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කණි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පළමුවන මුසාවාද වර්ග යි.

5.2

1. භූතගාමං පාතෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : පාතෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පභාරෙ පභාරෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

2. අඤ්ඤානඤ්ඤං පරිවරණො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : අනාරොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පරිවරති ආපතති දුක්ඛං, ආරොපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පරිවරති ආපතති පාවිතතියස්ස.

3. භික්ඛුං උජ්ඣාපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : උජ්ඣාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උජ්ඣාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

4. සඛ්ඝිකං මඤ්චං වා පිඨං වා භිසිං වා කොවුඡං වා අජෙඤ්ඤාකාසෙ සඤ්චරිතො අනුඤ්චරිතො අනාපුච්ඡා පක්ඛමනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : පඨමං පාදං ලෙඛ්වුපාතං අතික්ඛාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

5. සඛ්ඝිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතො අනුඤ්චරිතො අනාපුච්ඡා පක්ඛමනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්ඛාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

6. සඛ්ඝිකෙ විහාරෙ ජානං පුබ්බපගතං භික්ඛුං අනුපබ්ජ්ඡ සෙය්‍යං කපෙතො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : නිපජ්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනො ආපතති පාවිතතියස්ස.

7. භික්ඛුං කුපිතො අනහනමනො සඛ්ඝිකා විහාරා නික්ඛඤ්ඤිතො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : නික්ඛඤ්ඤිති පයොගෙ දුක්ඛං, නික්ඛඤ්ඤිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

8. සඛ්ඝිකෙ විහාරෙ උපරිවෙහාසකුපිතො අහවච්ඡාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අභිනිසිදනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : අභිනිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිනිසිදනෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

9. ආතනිපරියායෙ අබ්බිභිතො තතුනනරිං¹ අබ්බිභනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : අබ්බිභාති පයොගෙ දුක්ඛං, අබ්බිභිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

10. ජානං සප්පාණකං උදකං තිණං වා මතතිකං වා සිඤ්චනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : සිඤ්චති පයොගෙ දුක්ඛං, සිඤ්චිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

භූතගාමමගො දුතියො.

5.3

1. අසමමනො භික්ඛුතියො ඔවදනො දො ආපතියො ආපජ්ඡති : ඔවදති පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

1. තතුනනරි - මජ්ඣං

5.2

1. රැකියා කලකුරුවන වහන්සේ දෙඇවැත්තට පැමිණෙයි : කලකුරුවා නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අන්‍යවර්තයකින් අන්‍යවර්තයක් වියන වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : අන්‍යවාදක කර්මය ආරෝපණය නොකළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වයා නම් දුකුලා වෙයි, අන්‍යවාදක කර්මය ආරෝපණය කළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වයා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

3. වහන්සේගේ මහලා දක්නා මහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : හෙළා දක්නේ නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, හෙළා දුටු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. යහසතු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් මෝ බදුවෙමින් හෝ එළිමහනෙහි අනුව නඟා නොතබා නොපිළිවිය බැහැර යන මහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පළුපු පිය කැටක් හෙළන තැන ඉක්මවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

5. යහසතු වටහෙරෙහි අස්නක් අනුව නඟා නොතබා නොපිළිවිය බැහැර යන වහන්සේ දෙඇවැත්තට පැමිණෙයි : පළුපු පිය පිරිකෙම ඉක්මවා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. යහසතු වෙහෙරෙහි දූත දූත පළුපු වළඬි වහන්සේගේ වෙතට එළඹ ගයනය කරණ වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : මොව් නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, මොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. කිටියෝ මොයියෙන් වැ යහසතු වෙහෙරින් වහන්සේගේ තොරපන සිත් ඇති වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : තොරපා නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, තොරප කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. යහසතු වෙහෙරෙහි අභය කිළියෙහි වයල් ධිද සිට ගන්වා කළ හා ඇති ඇඳක හෝ පුටුවක හෝ හිඳින මහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : හිඳිනම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පිරිකට පෙවෙහි දෙකක් කුණක් ධ්‍යාන කොට ඉන් වැඩියක් විධාන කරණ වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ධ්‍යාන කෙරේ නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, විධාන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. දූත දූත පණුවන් සහිත දිය තණට මෝ පැටියට හෝ ඉසින වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ඉසි නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, ඉසි කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

දෙවන භූතභාම වර්ග යි.

5.3

1. වෙහෙණන්තට සවා දෙන සම්මතය නොලද වහන්සේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් දුකුලා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අත්භූතනෙ සුරියෙ භික්ඛුනියො ඔවදනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : ඔවදති පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

3. භික්ඛුනුපස්සයං උපසඛිකමිත්වා භික්ඛුනියො ඔවදනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : ඔවදති පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

4. අමිසගෙතු භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවදනති හණනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : හණති පයොගෙ දුක්ඛං, හණිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

5. අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා විවරං දෙනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : දෙති පයොගෙ දුක්ඛං, දිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

6. අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා විවරං සිබ්බෙනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : සිබ්බෙති පයොගෙ දුක්ඛං, ආරපථෙ ආරපථෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

7. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකදානමග්ගං පටිපජ්ජනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

8. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : අභිරුහිති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිරුලෙහ අපතනි පාවිතනියස්ස.

9. ජානං භික්ඛුනීපටිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : භුඤ්ඤස්සාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

10 භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

ඔවාදවගෙනා තනියො.

5.4

1. නතුත්තරි¹ අවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : භුඤ්ඤස්සාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛා-භාරෙ අජේඛාභාරෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

2. ගණභොජනං භුඤ්ඤනොනා ඥෙ අපතනියො අපජ්ජති : භුඤ්ඤස්සාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

1. නතුත්තරි - මජ්ඣං.

2. හිර අවරට ගියකල්හි මෙහෙණන්හට ඔවාදෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. මෙහෙණවරට එළඹ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. “ හික්මුණු ආපේස හෙකු තොට මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති ” යි කියන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කියා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කී කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. නො නැ මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නො නැ මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙන්නම් කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගෙන්නම් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හිදියෙහි හිදියෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

7. මෙහෙණක හා ගිවිය ගෙණ එක් අදන් මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. මෙහෙණක හා ගිවිය ගෙණ එක් නැවකට නහින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : නහි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, නැහි කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මෙහෙණක නිපද වූ අහරක් දෑන දෑන වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුද්ධින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. එකලා මෙහෙණක හා රහස්හි හිඳිම කරණ එකලා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

කෙවන ඔවාද වර්ග යි.

5.4

1. එයට (දිනකට) වඩා මහි ආදින් පදහා සකස් කළ ආවසර පිණිස වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුද්ධින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. ගණ බොජුන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුද්ධින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පරවපරභොජනං භුඤ්ජනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

4. ආනතිපත්තපුරෙ පුච්චෙ පටිගණනො නභුත්තරිං පටිගණනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : ගණනාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගතිනෙ ආපනති පාවිතතිසං.

5. භුත්තාපි පචාරිතො අනතරිතං බාදනිසං වා භොජනිසං වා භුඤ්ජනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : බාදිසංඝාමි භුඤ්ජ්‍යාමිති¹ පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

6. භික්ඛුං භුත්තාමිං පචාරිතං අනතිරිතෙන බාදනිසෙන වා භොජනිසෙන වා අභිභට්ඨං පචාරෙතො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : නසං වචනෙන බාදිසංඝාමි භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, භොජනපරිසොධානෙ ආපනති පාවිතතිසං.

7. විකාලෙ බාදනිසං වා භොජනිසං වා භුඤ්ජනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : බාදිසංඝාමි භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

8. සන්තිඛිකාරකං බාදනිසං වා භොජනිසං වා භුඤ්ජනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : බාදිසංඝාමි භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

9. පණ්ණිකභොජනාති අත්තනො අත්තං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ජනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

10. අදින්නං මුඛොරං ආභාරං ආභරතො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : භුඤ්ජ්‍යාමිති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතිසං.

භොජනිකගො වතුකො.

5.5

1. අචෙළකසං වා පරිබ්භාජකසං වා පරිබ්භාජිකාසං වා සහත්ථා බාදනිසං වා භොජනිසං වා දෙනො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : දෙති පයොගෙ දුක්ඛං, දින්නෙ ආපනති පාවිතතිසං.

2. භික්ඛුං 'ඵහාට්ඨසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාසං පටිසිසංඝාමා'ති, නසං දුපෙනා වා අදුපෙනා වා උය්‍යාපෙතො දො ආපනතිසො ආපජ්ජති : උය්‍යාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උය්‍යාපෙනෙ ආපනති පාවිතතිසං.

1. භුඤ්ජ්‍යාමිති - මජ්ඣං.

3. පරම්පරාගතව වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

4. දෙතුන් පයක් පුරා පු පිළිගෙන ඊට වඩා පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පිළිගනී නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පිළිගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. වළඳානිමවු පැවරු මහණ අයිරිත් නො කළ කැයුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ වළඳන්නේ නම් දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි ” යි “ බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

6. වළඳානිමවු පැවරු මහණක්හු අයිරිත් නො කළ කැයුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ එළවා පවරණ මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : සහුරන් වචනයෙන් “ කන්නෙමි, බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, බොජුන් පිරියනැ පවිති ඇවැත් වේ.

7. විකාලයෙහි කැයුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි ” “ බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

8. පිළිගෙන එකරැයකුදු තබන ලද කැයුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි, බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පිණි බොජුන් තමා පිණිය විනවා වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි. “ බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. නුදුන් අහරක් මුවදොරට එළවන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ බුදින්තෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සිවුවැනි භාෂන වර්ග යි.

5.5

1. නග්න තවුසකට හෝ පිරිවැටියකට හෝ පිරිවැටියකට හෝ කැයුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ සියනින් දෙන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට “ ඇවන, එනු මැනව, ගතකට හෝ නියමගතකට හෝ පිඩු පිණිය පිවිසෙන්නෙමු ” කියා ඒ මහණහට (යම් කිසි අහරක්) දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ නතා යවන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : නතා යවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, නතා යැවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං. නිසිනෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

4. මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තෙ ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

6. නිමිනාතියො සහතො, සමානො පුරෙහතනං වා පච්ඡාහතනං වා සනතං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා කුලෙසු වාරිතනං¹ ආපජ්ජතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං උපචාරං² අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපතති පාවිතියස්ස.

7. තතුතනරිං හෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිතෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

8. උය්‍යතනං සෙනං දස්සනාය ගච්ඡන්තො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති ආපතති දුක්ඛං, යත්ථ සීතො පස්සති ආපතති පාවිතියස්ස.

9 අතිරෙකතිරතනං සෙනාය වසන්තො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : වසති පයොගෙ දුක්ඛං, වයිතෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

10. උය්‍යාධිකං ගච්ඡන්තො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති ආපතති දුක්ඛං, යත්ථ සීතො පස්සති ආපතති පාවිතියස්ස.

අවෙලිකවග්ගො පඤ්චමො.

5.6

1. මජ්ජං පිචන්තො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : පිචිස්සාමිති පටිගණ්හාති ආපතති දුක්ඛං, අජේක්ඛාභාරෙ අජේක්ඛාභාරෙ ආපතති පාවිතියස්ස.

2. භික්ඛුං අභ්‍යුලිපතොදනෙන භාසෙතො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : භාසෙති පයොගෙ දුක්ඛං, භාසිතො³ ආපතති පාවිතියස්ස.

3. උදකෙ කිලිකො, ඥෙ ආපතියො ආපජ්ජති : හෙට්ඨා ගොප්ඨකෙ උදකෙ කිලිති ආපතති දුක්ඛං, උපරි ගොප්ඨකෙ කිලිති ආපතති පාවිතියස්ස.

1. පුරෙහතනං පච්ඡාහතනං කුලෙසු වාරිතනං-ම.ජ.සං.

2. උච්චාරං - ම.ජ.සං.

3. සමනුභාසිගමානෙ. ස්‍යා.

3. මෙවුන්දමරායෙන් යුත් පුමිතිරි දෙදෙනෙකුත් ඇති යහන් ගෙයි වැඩිහිටින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මාගමක හා රහස්හි පිළියන් අස්නෙකැ හිඳින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා රහස්හි හිඳින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නිමන්ත්‍රණ ලද බත් ඇති වැ පෙරවරු හෝ පස්වරු හෝ අරම්භය මහණක්හු නො පිළිවිසැ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය උපවාර ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

7. එයට (පවරණ ලද පමණට) වඩා බෙහෙත් විනවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, විනවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සටනට නිකුත් (සිවුරහ) සෙනහ දක්මට යන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. අයිරා තෙරයක් සෙනාවෙහි වසන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වෙස්නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, විසූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. යුදබිමට යන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

පස්වැනි අවෙලක වර්ග යි.

5.6

1. රහමෙර බොන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බොන්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. ගිරිති කැවීමෙන් මහණක්හු සිනහ ගන්වන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සිනා ගන්වා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සිනා ගැන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දිය කෙළනා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගොප් ඇටයෙන් යට ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගොප් ඇටයෙන් මතු ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. අනාදරියං කරුණෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කරුණි පයොගෙ දුක්ඛං, කතෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

5. භික්ඛුං භිංසාපෙන්නො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භිංසාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, භිංසාපිතෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

6. ජොතිං සමාදහිත්වා විසිබ්බෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : සමාදහති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාදහිතෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

7. ඔරෙනභිමාසං නභායනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : නභායති පයොගෙ දුක්ඛං, නභානපරියොසානෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

8. අනාදිසිත්වා තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණ්ණ කරණං නචං විවරං පරිභුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙන ආපනති පාවිතතියස්ස.

9. භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුතිසා වා සික්ඛමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං විවරං වික්ඛපෙත්වා අපච්චුඨාරකං¹ පරි-භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙන ආපනති පාවිතතියස්ස.

10. භික්ඛුස්ස පතනං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුචිහරං වා කාය-බ්ඤ්ඤානං වා අපනිබෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : අපනිබෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අපනිඤ්ඤා² ආපනති පාවිතතියස්ස.

සුගමෙරයටගොගා ඡටෙඨා.

5.7

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙන්නො කති ආපනතියො ආපජ්ජති : සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙන්නො චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොදිස්ස ඔපාතං බණ්ති 'යො කොචි පප-තිත්වා මරිස්සති'ති ආපනති දුක්ඛං. මනුස්සො තස්මිං පපතිත්වා මරති, ආපනති පාරජිකස්ස. යකෙඛා වා පෙනො වා නිරවජානගත-මනුස්සවිග්ගහො වා තස්මිං පපතිත්වා මරති, ආපනති දුලුච්චයස්ස. තිරවජානගතො තස්මිං පපතිත්වා මරති, ආපනති පාවිතතියස්ස. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙන්නො ඉමා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙන ආපනති පාවිතතියස්ස.

3. ජානං යථාධම්මං නිභතාධිකරණං පුත කම්මාය උකෙකාටෙන්නො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : උකෙකාටෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උකෙකාපිතෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

1. අපච්චුඨාරණං - මඡ්ඡං. 2. අපනිතිතෙ - මඡ්ඡං.

4. (සිකපදයෙන් ඔවාදෙන පුභුලාට හෝ දහමට) අනදර කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනදර කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අනදර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මහණක්හු බියගන්වන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බිය ගන්වා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, බිය ගැන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ගිනි දල්වා තප්පා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දල්වා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දල්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අඩමයෙකින් මොබ ස්නාන කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ස්නාන කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ස්නාන අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. තෙවැදෑරුම් දුර්වර්ණ කිරීම් අතුරින් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් නො ගෙන නව සිවුරක් පරිභෝග කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මහණක්හට හෝ චෙතෙණකට හෝ ගිනිමෙණුවකට හෝ හෙරණකට හෝ හෙරණයකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරුවා වළඳ කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳ කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, වළඳ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මහණක්හුගේ පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ ගිදිගුලාවක් හෝ කාබානක් හෝ යහවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යහවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, යහවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවැනි සුරාමෙරය වර්ග යි.

5.7

1. දූත දූත සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දූත දූත සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ එකකු නො උදෙසා යම් මැ එකෙක් වැටී මැරෙන්නේ මැනැවැ ” යයි වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි, මිනියෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, යකෙක් හෝ ප්‍රෙතයෙක් හෝ තිරියන් ගිය මිනිස් සිරුරු ඇත්තෙක් හෝ එහි වැටී මැරේ නම් ථූලායි ඇවැත් වෙයි, තිරියන් ගතයෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. දූත දූත සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. දූත දූත පණුවන් සහිත පැන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, වළඳු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දහැමින් සන්සිදුවන ලද අධිකරණයක් දූත දූත නැවැත විනය පිණිස උගුළුවන (චතු කරණ) මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උගුළුවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උගුළු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පටිච්ඡාදෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : පාවිතතිංසං.

5. ජානං උභනච්ඡතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : උපසම්පාදෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපසම්පාදිතෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

6. ජානං ථෙය්‍යසිකේන සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමග්ගං පටි-පජ්ජනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපන්නෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

7. මාකුභාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපන්නෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

8. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතිංසං සමනුභාසියමානො,¹ නපටිතිස්සජ්ජනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං, කම්ම වාචාපරියොසානෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා අකතානුබලෙමන² තං දිට්ඨිං අපට්ඨිතිස්සට්ඨන සද්ධිං සම්මුඤ්ජනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : සම්මුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, සම්මුතෙන ආපතති පාවිතතිංසං.

10. ජානං තථා නායිතං සම්ඤ්ඤෙය්‍යං උපලාපෙනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : උපලාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපලාපිතෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

සප්පාණ්කවගෙහා සත්තමො.

5•8

1. භික්ඛුහි සහධමේකං වුවම්මානො 'න තාවාහං ආවුසො එතස්මිං සිකඛාපදෙ සිකඛිස්සාමි, යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං වියතතං විනායධරං පටිපුච්ඡිස්සාමි'ති භණ්ණො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : භණ්ණති පයොගෙ දුක්ඛං, භණ්ණිතෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

2. විනයං විචණේණෙනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : විචණේණති පයොගෙ දුක්ඛං, විචණේණිතෙ ආපතති පාවිතතිංසං.

3. මොහෙනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති දුක්ඛංසං, ආරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති පාවිතතිංසං.

4. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙනො ඤේ ආපතතිංසො ආපජ්ජති : පහරති පයොගෙ දුක්ඛං, පහරිතො³ ආපතති පාවිතතිංසං.

1. සමනුභාසනාය - ම.ජ.සං.

2. අකටානුබලෙමන - ම.ජ.සං.

3. පහතෙ - ම.ජ.සං.

4. මහණක්හුගේ තුළුල් ඇවැනක් දැන දැන යහවන මහණ එක් ඇවැනකට පැමිණෙයි : පවිති ඇවැනයි.

5. දැන දැන උනුවිසිවස් ඇති පුතුලක්හු උපසපත් කරණ මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උපසපත් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කළ කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

6. දැන දැන සොරයන්වාමුලක් යමග ගිවිය ගෙණ එක් අදන් මහකට පිළිපන් මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : මහට බඩි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

7. වාගටක හා ගිවිය ගෙණ එක් අදන්මහකට පිළිපන් මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : මහට බඩි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

8. තුන් යළ තෙක් සටනුගායනකම් කරණු ලබන මහණ ලාමක දෘෂ්ටිය නො හරිණුයේ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : ඤාන්තියෙහි දුකුළා වෙයි. කම්මදන් පිරියකැ පවිති ඇවැන් වේ.

9. “ අන්තරායකර ” යයි බුදුරදුන් වදහළ දහම “ අන්තරායකර නො වේ ” යයි කියන, නො කළ ඔයාරණ කම් ඇති, ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ මහණක්හු යමග දැන දැන ධර්මාමිෂ් සම්මොග කරණ මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : සම්මොග කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, සම්මොග කළ කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

10. එයේ තෙරණ ලද ගෙරණ දැන දැන ආර්ථසයෙන් උපලාලන කරණ මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : යඬග්ග කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, යඬග්ග කළ කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

සත්වැනි සප්පාණක වර්ග යි.

5.8

1. හික්මුන් විසින් කරුණු සහිත වැ (සිකපදයෙන්) කියනු ලබන්නේ “ ඇවැන ව්‍යක්ත විනයධර අන් මහණක්හු යම්තාක් නො විවාරම් ද ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො හික්වෙන්නෙමි ” යි කියන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : බෙරණේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. බිණු කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

2. විනය සිකපදයනට අවමන් කරණ මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

3. මුළා කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : මොහාරොපණය නොකළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැන් වෙයි. මොහාරොපණය කළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් පවිති ඇවැන් වේ.

4. මහණ කිපියේ නො සියමන් ව මහණක්හට පහර දෙන්නේ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පහර දේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. පහර දුන් කල්හි පවිති ඇවැන් වේ.

5. හිකුඩුසාය කුමිනෝ අනන්තමනෝ නලසතනිකං උග්ගිරිනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : උග්ගිරිති පයොගෙ දුක්ඛං, උග්ගිරිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

6. හිකුඩුං අමුලකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන අනුභංගෙනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : අනුභංගෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, අනුභංගිනෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

7. හිකුඩුසාය සඤ්ඤාවිච්චි කුහකුච්චං උපදහනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : උපදහති පයොගෙ දුක්ඛං, උපදහිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

8. හිකුඩුනං භංගිනජාතානං කලහජාතානං විවාදපත්තානං උපස්සතිං නිට්ඨනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : සොස්සාමිති ගච්ඡති ආපතනි දුක්ඛං, සත්ථ සීනෝ සුභාති ආපතනි පාවිතනියසාය.

9. ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දක්ඛා පච්ඡා බීයනධම්මං ආපජ්ජනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : බීයති පයොගෙ දුක්ඛං, බීයිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

10. සඤ්ඤා විනිවිජ්ජකථාය චතතමානාය ඡන්දං අදක්ඛා උඨායාසනා පක්ඛමනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පරිසාය ගත්ථපාසං විජ්ඣනාසාය ආපතනි දුක්ඛං, විජ්ඣිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

11. සම්මෙතන සඤ්ඤන විචරං දක්ඛා පච්ඡා බීයනධම්මං ආපජ්ජනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : බීයති පයොගෙ දුක්ඛං, බීයිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

12. ජානං සඤ්ඤිතං ලාභං පරිණතං පුග්ගලසාය පරිණාමෙනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පරිණාමෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, පරිණාමිනෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

සහබ්බමිකානිගොගා අධ්වමො.

5.9

1. පුබ්බෙ අප්පට්ඨං විදිතෝ රක්ඛෙසු අනෙතපුරං පටිසනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පඨමං පාදං උමාරං අතික්කාමෙති ආපතනි දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතනි පාවිතනියසාය.

2. රතනං උග්ගණ්ණනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : ගණ්ණාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගණිතෙ ආපතනි පාවිතනියසාය.

3. සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසනෝ දො ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පඨමං පාදං පරිකෙට්ඨං අතික්කාමෙති ආපතනි දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතනි පාවිතනියසාය.

5. මහණ කිසියේ නො සියමත් ව මහණක්හට අතුල්තල නහා දක්වන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අතුල් තල නහා දක්වා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. නහා දක්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. අමුලක සහ වෙසෙසින් මහණක්හට වොදනා කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වොදනා කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. වොදනා කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. දූත දූත මහණක්හට කුකුස් උපදවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කුකුස් උපදවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. ඉපද වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. උපන් ධබර ඇති උපන් කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන් ගේ බස් ඇසෙන තැන සිටින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “අයත්තෙමි ” යි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනක සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. ධාර්මික කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව ගුණ කැණ බණන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. සහ මැද විනිශ්චය කථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී බැහැර යන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිස්හි අත්පය හරනා හට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. සමග සබ්බසා විසින් සිවුරක් දී පසුව දෙස් පහළ කරණුයේ දෙ ඇවැතකට පැමිණේ : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. දූත දූත සහසතු, සහනට පිරිනැවූ වස්තුවක් පුද්ගලයක්හට පිරිනමන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිනමා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. පිරිනැවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

අටවැනි සහධම්මික වර්ග යි.

5.9

1. පළමු නො දත්වන ලද වැ රජුගේ ඇතොවුරට පිවිසෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය එළිපත ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. රුවනක් නහා තබා දෙනු පිණිස ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. ගත්කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දෙළොස් රියන් අත්පය සිටි මහණහු නො පිළිවිස විකාරයෙහි ගම් වදින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය පිරිකෙව් ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. අට්ඨමයං වා දන්තමයං වා විසාණමයං වා සුචිස්රං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

5. පමාණාතික්කන්තං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා තුලොනඛං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

7. පමාණාතික්කන්තං නිසීදනං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

8. පමාණාතික්කන්තං කණ්ණුපච්චජ්ඣං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

9. පමාණාතික්කන්තං වසසිකසාටිකං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස.

10. සුගතච්චරපමාණං චිවරං කාරුපෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති : සුගතච්චරපමාණං චිවරං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ ආපනති පාචිතතියස්ස. සුගතච්චරපමාණං චිවරං කාරුපෙනො ඉමා දො ආපනතියො ආපජ්ජති.

රාජවග්ගො නවමො.

දෙව නමුති පාචිතතියා නිවසිතා.

2.6

පාටිදෙසනියකණ්ඩො

1. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා අන්තර්ග්රං පච්චාර්යා හත්ථො බාදනියං වා භොජනියං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජන්තො කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා අන්තර්ග්රං පච්චාර්යා හත්ථො බාදනියං වා භොජනියං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජන්තො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණ්හාති ආපනති දුක්ඛං, අජෙඤ්ඤාතො අජෙඤ්ඤාතො ආපනති පාටිදෙසනියස්ස. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා අන්තර්ග්රං පච්චාර්යා හත්ථො බාදනියං වා භොජනියං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජන්තො ඉමා දො ආපනතියො ආපජ්ජති.

4. ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ අංමුවා හෝ හිඳි ගුලාවක් කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. පුළුන් එවැ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. පමණ ඉක්මවූ නිසිදනයක් කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. පමණ ඉක්මවූ කස්පිළියනක් කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පමණ ඉක්ම වූ වැසි සඵවක් කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. සුගත්සිවුර පමණ සිවුරක් කරවන මහණ කෙනෙක් ඇවැනට පැමිණේ ද යත් : සුගත්සිවුර පමණ සිවුරක් කරවන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ. සුගත්සිවුර පමණ සිවුරක් කරවන මහණ මේ දෙ ඇවැනට පැමිණේ.

නව වැනි රාජවර්ග යි.

දෙ අනු පවිති නිමි.

2.6

පාට්ඨෙයනියකාණ්ඩය

1. ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ කෙනෙක් ඇවැනට පැමිණේ ද යත් : ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක්, හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : “ බුද්ධිනෙමි ” යි පිළිගෙණ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාට්ඨෙයනිය ඇවැත් වේ. ඇතුළු ගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ මේ දෙ ඇවැනට පැමිණේ.

2. හික්කුනියා වෛසාසනනියා න නිවාරෙනා භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පරිගණනාති ආපනති දුක්ඛටස්ස, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිදෙසනීයස්ස.

3. සෙබ්බමධෙනසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහන්තා පරිඤ්ඤානො භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පරිගණනාති ආපනති දුක්ඛටස්ස, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිදෙසනීයස්ස.

4 ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පරිඤ්ඤානො භුඤ්ජනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති : ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පරිඤ්ඤානො භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පරිගණනාති ආපනති දුක්ඛටස්ස, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපනති පාවිදෙසනීයස්ස. ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහන්තා පරිඤ්ඤානො භුඤ්ජනො ඉමා දො ආපනතියො ආපජ්ජති.

වතනාරො පාවිදෙසනියා නිබ්බිතා.

2.7

සෙබ්බියා

7.1

1. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලමෙඛනො නිවාසෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලමෙඛනො නිවාසෙනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලමෙඛනො නිවාසෙනො ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලමෙඛනො පාරුපතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

3 අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිතො අන්තර්ඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිතො අන්තර්ඝරෙ නිසීදනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

5. අනාදරියං පටිච්ච හන්තං වා පාදං වා කිලාපෙනො අන්තර්ඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

6. අනාදරියං පටිච්ච හන්තං වා පාදං වා කිලාපෙනො අන්තර්ඝරෙ නිසීදනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

2. මෙහෙණක විධාන කරණ කල්හි ඇය නොවළක්වා වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ වළඳමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාරිදෙසනීය ඇවැත් වේ.

3. සෙබසවමනය ලත් කුලයන්හි කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියනින් පිළිගෙන වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ වළඳමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාරිදෙසනීය ඇවැත් වේ.

4. වන සෙනසුන්හි පෙර නොදන්වනලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියනින් පිළිගෙන වළඳන මහණ කෙනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරමතුළ දී සියනින් පිළිගෙන වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “ වළඳමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාරිදෙසනීය ඇවැත් වේ. වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියනින් පිළිගෙන වළඳන මහණ මේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණේ.

සතර පාරිදෙසනීය නිමි.

2.7

සෙබසාකාණ්ඩය

7.1

1. අනදර පිණිය ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ කෙනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිය ඉදිරිපසින් හෝ පසු පසින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි. අනදර පිණිය ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ මේ එක් ඇවැත්තට පැමිණේ.

2. අනදර පිණිය ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

3. අනදර පිණිය කය විවෘත කොට ඇතුළුම වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

4. අනදර පිණිය කය විවෘත කොට ඇතුළුම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

5. අනදර පිණිය අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුම වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

6. අනදර පිණිය අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

7. අනාදරියං පරිච්ච නහං නහං ඔලොකෙනො අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පරිච්ච නහං නහං ඔලොකෙනො අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පරිච්ච උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පරිච්ච උක්ඛිත්තකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

පරිමණ්ඩලවග්ගො පස්මො.

7.2

1. අනාදරියං පරිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පරිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පරිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොන්තො අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පරිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරෙන්නො අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පරිච්ච කායපපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පරිච්ච කායපපවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පරිච්ච බාහුපපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පරිච්ච බාහුපපවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පරිච්ච සීඝ්‍රපපවාලකං අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පරිච්ච සීඝ්‍රපපවාලකං අනතරසරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

උජ්ජග්ගිකවග්ගො දුතියො.

7. අනදර පිණිස තැනැත්තා බලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස තැනැත්තා බලමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වූ ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වූ ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

පළමුවැනි පරිමණ්ඩල වර්ග යි.

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිතාවෙන් යුතු වූ ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

2. අනදර පිණිස මහසිතාවෙන් යුතු වූ ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

3. අනදර පිණිස උස්ගම මහගම නහමින් ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

4. අනදර පිණිස උස්ගම මහගම නහමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනදර පිණිස කොඩ (උරගිස) සලමින් ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස කොඩ සලමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළු වූ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

- දෙවැනි උප්පණ්ණික වර්ග යි.

7.3

1. අනාදරියං පරිච්ච බම්බකතො අනතර්ඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
- 2 අනාදරියං පරිච්ච බම්බකතො අනතර්ඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
3. අනාදරියං පරිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනතර්ඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
4. අනාදරියං පරිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනතර්ඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
- 5 අනාදරියං පරිච්ච උක්ඛුට්ඨිකාය අනතර්ඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
6. අනාදරියං පරිච්ච පලලක්ඛිකාය අනතර්ඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
7. අනාදරියං පරිච්ච අසකකම්මං පිණ්ඩපාතං පරිගණ්හන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
- 8 අනාදරියං පරිච්ච තභං තභං ඔලොකෙන්තො පිණ්ඩපාතං පරිගණ්හන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
9. අනාදරියං පරිච්ච සුපඤ්ඤෙව බහුං පරිගණ්හන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
10. අනාදරියං පරිච්ච ථූපිකතං පිණ්ඩපාතං පරිගණ්හන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.

බම්බකතචගෙහො තතියො.

7.4

1. අනාදරියං පරිච්ච අසකකම්මං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
2. අනාදරියං පරිච්ච තභං තභං ඔලොකෙන්තො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
3. අනාදරියං පරිච්ච තභං තභං ඔමසිත්වා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
4. අනාදරියං පරිච්ච සුපඤ්ඤෙව බහුං භුඤ්ජන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
5. අනාදරියං පරිච්ච ථූපකතො ඔමදදිත්වා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.
6. අනාදරියං පරිච්ච සුපං වා බසඤ්ජනං වා ඕදනෙන පරිච්ඡිදෙන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛකමං.

7.3

1. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළුගම් වදින මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළුගමු හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළුගම් වදින මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළුගමු හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස අක් පත්ලෙන් හෝ විලුඹින් හෝ ඇතුළුගම් වදින මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස අකවුටු ගත්වා ඇතුළුගමු හිඳුනා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
7. අනදර පිණිස නො යකස් වැ පිටුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
8. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිටු පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
10. අනදර පිණිස මුදුන් කළ පිටුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

තෙවැනි බමහකක වර්ග යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො යකස් වැ පිටුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිටුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ හනා පිටුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස බත මුදුනෙන් මැඩ පිටුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස සුපය හෝ වාස්ථනය හෝ බතින් වැන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා ඔදනං වා අභිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසඤ්ඤී පරෙසං පත්තං ඔලොකෙනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච මහත්තං කබලං කරොනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච දීඝං ආලොපං කරොනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

පිණ්ඩපාතවග්ගො චතුස්සො.

7.5

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාහටෙ කබලෙ මුඛදාරං විවරනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච භුඤ්ජමානො සබ්බං හත්ථං මුඛෙ පකම්පනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාභරනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච පිණ්ඩකේඨපකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච කබලාවචේදකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච අවගණ්ඨකාරකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථනිශ්චිතකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච ජීවහානිවර්ණකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච චප්පචප්පකාරකං භුඤ්ජනො ඵකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

කබලවග්ගො පඤ්චමො.

7. අනදර පිණිස සුපය හෝ බත හෝ නො ගිලන් වැ තමා උදෙසා විනවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස කිපිසින් ඇති වැ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස (මොනර බිජුවට සා) මහත් කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස දිගු කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

සිවුවැනි පිණ්ඩපාත වර්ග යි.

7.5

1. අනදර පිණිස පිඩු මුවදෙරට නො එළවූ කල්හි මුව විවර කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

2. අනදර පිණිස අත ගැට (ඇඟිලි) මියෙහි බහමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

3. අනදර පිණිස පිඩු සහිත මුවෙන් කපා කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

4. අනදර පිණිස පිඩු මියෙහි නහනහා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

6. අනදර පිණිස කොපුලෑ පිඩු රැස් කොට වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනදර පිණිස අත සල සලා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස හුලු විසුරුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස දිව තෙර තෙරා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස “ වපු වපු ” යන හඬ නගමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

පස්වැනි කබල වර්ග යි.

7.6

1. අනාදරියං පටිච්ච සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජනො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථනිලොහකං භුඤ්ජනො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පටිච්ච පත්තනිලොහකං භුඤ්ජනො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පටිච්ච ඔට්ඨනිලොහකං භුඤ්ජනො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පටිච්ච සාමිසෙන හත්ථෙන පානිසදාලකං පටිගණ්හනො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පටිච්ච සසිත්ථකං පත්තබොවනං අන්තර්ගරෙ ඡබ්බෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
7. අනාදරියං පටිච්ච ඡත්තපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
8. අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
9. අනාදරියං පටිච්ච සත්ථපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
10. අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

සුරුසුරුවගො ඡබ්බො.

7.7

1. අනාදරියං පටිච්ච පාදකාරුලහස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පටිච්ච උපාහනාරුලහස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පටිච්ච යානගතස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පටිච්ච සයනගතස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පටිච්ච පලලඡ්ඤාය නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පටිච්ච වෙසිතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙතො එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7.6

1. අනදර පිණිස “සුරු සුරු” යන හඬ නඟමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
2. අනදර පිණිස අත ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
3. අනදර පිණිස (එක් ඇඟිල්ලකින්) පාත්‍රය ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
4. අනදර පිණිස තොල් ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
5. අනදර පිණිස ඉදුල් සහිත අතින් පැන් වලාව පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
6. අනදර පිණිස හුදු සහිත පාත්‍ර දෙව් දිය ඇතුළුවා ගෙන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
7. අනදර පිණිස සත්ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
8. අනදර පිණිස දඩුගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
9. අනදර පිණිස කඩු ඇසැත්ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
10. අනදර පිණිස (දුනු ඇ) අවි ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

සවැනි සුරුසුරු වර්ග යි.

7.7

1. අනදර පිණිස පය ලූ මිටිවැඩි ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
2. අනදර පිණිස පය ලූ වහන් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
3. අනදර පිණිස යානයෙහි හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
4. අනදර පිණිස යහන්හි හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
5. අනදර පිණිස අකවුඩු අවුලුවා හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.
6. අනදර පිණිස වෙළන ලද හිය ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

7. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණේනසිසංඝං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිදිත්වා ආසනෙ නිසින්නං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසිදිත්වා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච සිත්තො නිසින්නං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො පුරන්තො ගච්ඡන්නං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපථෙන ගච්ඡන්තො පථෙන ගච්ඡන්නං ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

13. අනාදරියං පටිච්ච සිත්තො උච්චාරං වා පස්සාවං වා කඤ්ඤො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

14. අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙද්දං වා කඤ්ඤො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

15. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙද්දං වා කඤ්ඤො කති ආපනතිං ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙද්දං වා කඤ්ඤො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙද්දං වා කඤ්ඤො ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

පාදුකාවග්ගො සත්තමො.

සෙබ්බො නිට්ඨිතො.

කතාපනතිවාරෙහි නිට්ඨිතො දුතියො.

7. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවියනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස බිමැ හිඳ අසුනෙහි හුන්නනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස මිටි අස්නෙකැ හිඳ උස් අසුනෙකැ හුන්නනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස නැගී සිටිමින් හුන්නනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

11. අනදර පිණිස පසුව යමින් පෙරවුව යන්නනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

12. අනදර පිණිස නොමඟින් යමින් මගින් යන්නනුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

13. අනදර පිණිස සිටිමින් මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

14. අනදර පිණිස තෘණයෙන් නිල් වූ පෙදෙසෙහි මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

15. අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභොග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි. අනදර පිණිස පරිභොග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ මේ එක් ඇවතට පැමිණේ.

සත්වැනි පාදකා වර්ග යි.

සෙබියා නිමි.

දෙවැනි කතාපත්තිවාරය නිමි.

3. විපතනිවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං දො විපතනියො හජනති : සියා සීලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරොන්නස්ස ආපතනි චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරොන්නස්ස ආපතනි චතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනති : ආචාරවිපතනිං.

විපතනිවාරොනෙ නිට්ඨිතො තනියො.

4. සංගහිතවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුංචානං කතිහි ආපතනිකකුංචානි සංගහිතා : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුංචානං නිහි ආපතනිකකුංචානි සංගහිතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකුංචාන, සියා ථුල්ලච්චයාපතනිකකුංචාන, සියා දුක්ඛපාපතනිකකුංචාන-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරොන්නස්ස ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුංචානං කතිහි ආපතනි-කකුංචානි සංගහිතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරොන්නස්ස ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුංචානං එකෙන ආපතනිකකුංචාන සංගහිතා : දුක්ඛපාපතනිකකුංචාන.

සංගහිතවාරොනෙ නිට්ඨිතො චතුස්සො.

3. විපතනිවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්ති අතුරෙන් විපත් දෙකක් හජනය කෙරෙයි : ශීල විපත්ති ද විය හෙයි. ආචාර විපත්ති ද විය හේ. . . .

2. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්ති අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් විපත්තියක් හජනය කෙරෙයි : ආචාර විපත්ති යි.

කෙවැනි විපත්තිවාරය නිමි.

4. සංගහිතවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක ථුල්ලවිටයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදය. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදී.

සිවුවන සංගහිතවාරය නිමි.

5. සමුදායානවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතියො ඡන්තං ආපනති සමුදායානං කතීති සමුදායානෙහි සමුදායහනති : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතියො ඡන්තං ආපනති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙන සමුදායහනති¹ කායනො ච චිත්තනො ච සමුදායහනති, න වාචනො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරුණනස්ස ආපනති ඡන්තං ආපනති සමුදායානං කතීති සමුදායානෙහි සමුදායාති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරුණනස්ස ආපනති ඡන්තං ආපනති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙන සමුදායාති : කායනො ච චිත්තනො ච සමුදායාති : න වාචනො.

සමුදායානවාරොහි නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

6. අධිකරණවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතියො චතුන්නං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතියො චතුන්නං අධිකරණං ආපනතාධිකරණං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරුණනස්ස ආපනති චතුන්නං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරුණනස්ස ආපනති චතුන්නං අධිකරණං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාරොහි නිට්ඨිතො ඡතධායා.

1. සමුදායනති - ම.ඡ.සං.

5. සමුච්ඡානවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟි ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයෙකින් නඟිති, කයිත් ද සිතිත් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නඟිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟි ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයෙකින් නඟියි. කයිත් ද සිතිත් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟි.

සස්වන සමුච්ඡානවාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුචූදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුචූදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුචූදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුචූදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණවාරය නිමි.

7. සමථචාරො

1. මෙජ්ඣනිමං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතිස්සො සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමනති : මෙජ්ඣනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපනතිස්සො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවජ්ඣාරකෙන ච-පෙ-.

2. අනාදරිඤං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙදුං වා කාරුණනස්ස ආපනති සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමනති : අනාදරිඤං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙදුං වා කාරුණනස්ස ආපනති සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවජ්ඣාරකෙන ච.

සමථචාරොති නිවසිතො සත්තමො.

7. සමථචාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්නු සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්හිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්නු සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්හිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්හිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්හිදේ.

සත්වන සමථචාරය නිමි.

8. සමුවවයවාරො

1 මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො කති ආපතියො ආපජ්ඡති :
 මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො තිස්සො ආපතියො ආපජ්ඡති :
 අකබ්බිනො¹ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති පාරාජිකස්ස.
 යෙභුයොන බ්බිනො² සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති
 පුලලව්වස්ස. වත්තකතො³ මුඛෙ අවජ්ජපනං අඛණ්ණං පවෙසෙති,
 ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො ඉමා තිස්සො
 ආපතියො ආපජ්ඡති.

තා ආපතියො චතුන්නං විපතතිනං කති විපතියො හජ්ඣති :
 සත්තන්නං ආපතතිකඤ්ඤානං කතිති ආපතතිකඤ්ඤෙති සඛගතිතා :
 ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගතති :
 චතුන්නං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තන්නං සමථානං
 කතිති සමපේති සමමනති :

තා ආපතියො චතුන්නං විපතතිනං දො විපතියො හජ්ඣති :
 සියා සීලවිපතතිං සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තන්නං ආපතතිකඤ්ඤානං
 තිති ආපතතිකඤ්ඤෙති සඛගතිතා : සියා පාරාජිකාපතතිකඤ්ඤෙන,
 සියා පුලලව්වපතතිකඤ්ඤෙන, සියා දුක්ඛට්ඨාපතතිකඤ්ඤෙන. ඡන්නං
 ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගතති : කායතො ච
 විතතතො ච සමුට්ඨගතති, න වාචතො චතුන්නං අභිකරණානං
 ආපතනාඨිකරණා; සත්තන්නං සමථානං තිති සමපේති සමමනති.
 සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙ-
 න ච තිණ්ණවජාරකෙන ච -පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා
 කරුණො කති ආපතියො ආපජ්ඡති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ
 උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරුණො එකං ආපතතිං
 ආපජ්ඡති : දුක්ඛට්ඨං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං
 වා බෙදුං වා කරුණො ඉමං එකං ආපතතිං ආපජ්ඡති.

සා ආපතති චතුන්නං විපතතිනං කති විපතියො හජ්ඣති : සත්තන්නං
 ආපතතිකඤ්ඤානං කතිති ආපතතිකඤ්ඤෙති සඛගතිතා : ඡන්නං
 ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : චතුන්නං අභිකර-
 ණානං කතමං අභිකරණං : සත්තන්නං සමථානං කතිති, සමපේති
 සමමති : සා ආපතති චතුන්නං විපතතිනං එකං විපතති. හජ්ඣති :

1. අකබ්බිනො - මජ්ඣං

2. බ්බිනො - මජ්ඣං

3. වට්ඨකතො - මජ්ඣං

8. සමූපයවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කරණ මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කරණ මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් පුලුස්සී ඇවැත් වෙයි, අභාළ මියෙහි රහසහ නො පහරමින් පිටිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සෙවනය කරණ මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තින් බෙපේ ද යත් : සත් වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ද, සවැදෑරුම් ආපත්ති සමූපයානයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමූපයානයෙන් නහී ද, සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදෑරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

ඒ ඇවැත් සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙයි. සත් වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලව්වයාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ය. සවැදෑරුම් ආපත්තිසමූපයානයන් අතුරෙන් එක් සමූපයානයෙකින් නහිය : කයින් ද සිතින් ද නහිය, වචනයෙන් නො නහී. සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත් වැදෑරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද, තිණ වත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මුත්‍ර හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තින් බෙපේ ද, සත් වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ද, සවැදෑරුම් ආපත්තිසමූපයානයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමූපයානයෙන් නහී ද, සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදෑරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : ඒ ඇවැත් සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙන් ආචාරවිපත්ති නම් වූ එක් ම විපත්තිය බෙපේ. සත් වැදෑරුම්

ආචාරවිපතනිං. සත්තනනං ආපනතිකකිංචනං එකෙන ආපනතිකකිංචනෙ
සඛගතිනා, දුක්ඛකපාපනතිකකිංචන. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව විභවනො ව සමුට්ඨාති,
න වාචනො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තනනං
සමථානං නිභි සමපෙති සමමති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාන
කරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

සමූච්චයවග්ගේ නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

ඉමෙ අට්ඨමාග් සජ්ඣායනාමග්ගන¹ ලිඛිතා.

තස්සද්දනං :

කත්ථ පඤ්ඤානති කති ව විපතති සඛගගෙන ව,
සමුට්ඨානාධිකරණා සමපො සමුච්චයෙන වාති.

1. සජ්ඣාය මග්ගෙ - ම ඡ සං.

ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලද. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චයානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චයානයකින් නම්. කයින් ද සිතින් ද නඟිසි, වචනයෙන් නො නඟි. සිවුචැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත් වැදැරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ.

අටවැනි සමුච්චයවාරය නිමි.

මේ අෂ්ටවාරයෝ සජ්ඣායනාමාර්ගයෙන් ලියන ලදහ.

එහි උද්දනය :

කත්ථපඤ්ඤත්තිවාරය ද කතිපඤ්ඤත්තිවාරය ද විපත්තිවාරය ද සභිග්‍රහවාරය ද සමුච්චයාන අධිකරණ වාරයෝ ද සමථවාරය ද සමුච්චයවාරය දැයි වාර අටෙකි.

9. කන්ථපඤ්ඤානතිවාරො

9.1

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන මෙජ්ඣනං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භා, කිසම්මි වජ්ඣස්මිං -පෙ- කෙනාභතනති.

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන මෙජ්ඣනං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනති : වෙසාලියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : සුදින්නං කලඤ්ඤාතතං ආරබ්භා. කිසම්මි වජ්ඣස්මිනති : සුදින්නො කලඤ්ඤාතතො පුරාණදුතිසිකාය මෙජ්ඣනං ධම්මං පරිසෙවි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. අපි තන්ථ පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති : එකා පඤ්ඤාතති, ද්වෙ අනුපඤ්ඤාතතියො. අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තස්මිං නපි. සබ්බන්ථ පඤ්ඤාතති පදෙස-පඤ්ඤාතති : පබ්බන්ථ පඤ්ඤාතති. සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණ-පඤ්ඤාතති : සාධාරණ පඤ්ඤාතති. එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති : උභතො පඤ්ඤාතති. පඤ්චතනං පාතිමොක්ඛාද්දෙසානං කන්ථොගධං කන්ථ පරියාපන්නනති නිදුනොගධං : නිදුනපරියාපන්නං කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගමිතිති : දුතිසෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගමිති. චතුන්තං විපතනිනං කතමා විපතනිති : සීලවිපතති. සත්තනනං ආපතතිකඛ්ඛානං කතමො ආපතතිකඛ්ඛාති : පාරාජිකා-පතතිකඛ්ඛො. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං කතිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨාතිති : එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති, න වාචතො. -පෙ- කෙනාභතනති : පරමපරාභතං :

“උපාලි දාසකො වෙච සොණකො සිග්ගවො තථා මොග්ගලිපුත්තෙන පඤ්චමා එතෙ ජලේසිරිවහයෙ -පෙ- එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනසඤ්ඤා මග්ගකොවිදු විනසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තම්බපණ්ණිකා” ති.

2. යං තෙන භගවතා -පෙ- අදින්නං ආදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනති : රාජගහෙ පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : ධනියං කුම්භකාරපුත්තං ආරබ්භා. කිසම්මි වජ්ඣස්මිනති : ධනියො කුම්භකාර-පුත්තො රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නාති¹ ආදිසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං තිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨාති : සියා කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති, න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති, න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති -පෙ-

1. අදින්නං - මජ්ඣං.

9. කතෘපඤ්ඤානිවාරය

9.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවුනා නිසා වන පරිජිය සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවන් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද ? කවරක්හු ඇරඹ ද ? කිනම් වස්තුවෙකි ද ? . . . කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද ද ?

මෙවුන්දම් සෙවුනා නිසා වන පරිජිය සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවන් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : වසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සුදින්න නම් කලන්දපුත්‍රයා ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සුදින්න කලන්ද පුත්‍ර තෙමේ පැරණි (ගිහි කල) අඹුව සමග මෙවුන්දම් සෙවන කෙළේය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුපපන්තපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි. අනුපපන්තපඤ්ඤාත්ති එහි නැත. සබ්බන්තප පඤ්ඤාත්ති වේ ද, පදෙසපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සබ්බන්තප පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සබ්බන්තප පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ. එකතො පඤ්ඤාත්ති වේ ද උභතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : උභතොපඤ්ඤාත්ති යැ. පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිට අතුරෙන් ශතාහි පිහිටියේ වේ ද, කොහි ඇතුළත් වේ ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය, නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයකින් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවු වැදෑරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කවර විපත්තියක් වේ ද යත් : ශීලවිපත්ති යි. ස්පන්තපත්තිස්සන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තිස්සන්ධයක් වේ ද යත් : පාරාජිකාපත්තිස්සන්ධ යි. සවැදෑරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟී ද යත් : එක් සමුට්ඨාන යෙකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙනඑන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලීපුත්තස්ස ස්ථවිර පස්වතු කොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිව විනයධර පරපුරෙහි වෙති. . . . මහා ප්‍රාඤ, විනය දන්නා මාර්ගඤ්ඤායෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂිණාසුචයෝ විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවසූහ.

2. නුදුන් දෙය සොර සිතින් ගැණිම් හෙතුවෙන් වන පරිජිය ඒ භාග්‍යවන් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍ර තෙමේ රජහු සතු නුදුන් දෑව ගත්තේ ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟීයි, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

3. සඤ්චිත මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපනපච්චයා පාරජිකං කන්ත පඤ්ඤාතනනාති : වෙසාලියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්බලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මානාති : සමබ්බලා භික්ඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසුං, තස්මි වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අසන්තං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා පාරජිකං කන්ත පඤ්ඤාතනනාති : වෙසාලියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : වග්ගමුද්ගතිරියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මානාති : වග්ගමුද්ගතිරියා භික්ඛු භිජිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උතතරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිංසු, තස්මි වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

වතනාගේ පාරජිකා නිවසිතා.

9.2

සම්භාදිසෙසකණ්ඩාදයෝ

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උපකකම්භා අසුචිං මොචනපච්චයා සම්භාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතෙතා : කං ආරබ්භ : කිසම් වජ්ජසම්මං -පෙ-කෙනාභතනාති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උපකකම්භා අසුචිං මොචනපච්චයා සම්භාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං සෙය්‍යසිකං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මානාති : ආයස්මා සෙය්‍යසිකො උපකකම්භා අසුචිං මොචෙයි, තස්මි වජ්ජසම්මං. අනම් තන්ත පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපන්නපඤ්ඤාතති : එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපන්න පඤ්ඤාතති තස්මි නනම්, සබ්බන්ත පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති : සබ්බන්ත පඤ්ඤාතති, සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති : අසාධාරණ පඤ්ඤාතති, එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති : එකතො පඤ්ඤාතති. පඤ්චන්තං පාතිමොකත්ථුද්දෙසානං කන්තොගං, කන්ත පරියා-පන්නනාති : නිදුන්තොගං, නිදුන්තපරියාපන්නං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : තතිසෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතතිනං කතමා විපතති : ධීලවිපතති. සත්තන්තං ආපතතිකකඤ්ඤානං කතමො ආපතතිකකඤ්ඤාති : සම්භාදිසෙසා පතතිකකඤ්ඤා ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, ත වාචතො-පෙ- කෙනාභතනාති : පරමපර්වතනං :

3. දැන දැන මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම හෙතෙමයෙන් වන පරිසිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : වසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොර කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නැගී : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී, කයින් නො නගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගී. . . .

4. තමා කෙරෙහි නැති තමා කෙරෙහි නොවූ (ධ්‍යානාදි) උතුරුමිනිස්ධම් තමා කෙරෙහි ඇතැයි පැවැසීම හෙතෙමයෙන් වන පරිසිය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : වසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : වත්ගුලිය ගංතොර වැසි භික්ෂූන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වත්ගුලිය ගංතොර වැසි භික්ෂූහු ගිහියනට ඔවුනොවුන්ගේ උතුරුමිනිස්ධම් පිළිබඳ ගුණ කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නැගී. . . .

සතර පරිච්ඡි නම්.

9.2

සංඝාදිගෙෂ කාණ්ඩාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුතුරු මිදීම හෙතෙමයෙන් වන සහවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද ? කවරක්හු ඇරඹ ද ? කවර වස්තුවෙකින් ද, . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද ?

උපක්‍රම කොට සුතුරු මිදීම හෙතෙමයෙන් වන සහවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණු ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණ උපක්‍රම කොට සුතුරු මිදී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකිනෙකි. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති වෙ ද, පදෙසපඤ්ඤාත්ති වෙ ද යත් : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති වෙ ද, අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති වෙ ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤාත්ති වෙ ද, උභතොපඤ්ඤාත්ති වෙ ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යැ. පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද යනාදී ඇතුළත් වෙ ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කවර උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : කෙ වැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවු වැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කවර විපත්තියෙක් වෙ ද යත් : ශිලිවිපත්ති යැ, සජ්ජාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තිස්කන්ධයෙක් වෙ ද යත් : සංඝාදිගෙෂාපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නැගී ද යත් : එක් සමුට්ඨාන යෙකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නගී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි දසකො වෙව සොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලීපුතොතන පඤ්චමා එතෙ ජලද්වයිට්ඨකයෙ-පෙ-
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤ විතසඤ්ඤ මග්ගකොවිදා,
විතසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තමෙපණ්ණියාති.

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනපථවයා සංඝාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : ආයසමා උදයි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකොත සමුට්ඨානොත සමුට්ඨාති : කායකො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ-

3. මාතුගාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි ඔහාසනපථවයා සංඝාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : ආයසමා උදයි මාතු-ගාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි ඔහාසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානොති සමුට්ඨාති : සියා කායකො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො. සියා වාචනො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායකො. සියා කායකො ව වාචනො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

4. මාතුගාමස්ස සන්තකො අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසන පථවයා සංඝාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : ආයසමා උදයි මාතුගාමස්ස සන්තකො අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං අභාසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨා-නානං තිහි සමුට්ඨානොති සමුට්ඨාති-පෙ-

5. සඤ්චරිතනං සමාපජ්ජනපථවයා සංඝාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : ආයසමා උදයි සඤ්චරිතනං සමා-පජ්ජි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානොති සමුට්ඨාති : සියා කායකො සමුට්ඨාති, න වාචනො න විතතතො. සියා වාචනො සමුට්ඨාති, න කායකො න විතතතො. සියා කායකො ව වාචනො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායකො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො, සියා වාචනො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායකො. සියා කායකො ව වාචනො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

6. සඤ්ඤාචිකාය කුට්ඨං කාරුපනපථවයා සංඝාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතාති : ආලච්ඡයං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති : ආලච්ඡකො හිකුඤ්ඤ ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : ආලච්ඡකා හිකුඤ්ඤ සඤ්ඤාචිකාය කුට්ඨයො කාරුපෙසුං, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානොති සමුට්ඨාති-පෙ-

උපාලි ස්ථවිර යැ දසක ස්ථවිර යැ සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ මොග්ගලීපුත්ත ස්ථවිර පස්වනු කොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිව විනයයට පරපුරෙහි වෙති. . . . මහාප්‍රාඥ වූ විනය දන්තා මාර්ගඤ්ඤායෙහි දක්ෂ වූ මේ ක්ෂේණාසුරියෝ හෙළ දිවැ විනයපිටකය පැවසූහ.

2. මාගමක හා කාසසභයට සමවැදීම හෙතෙයෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරුන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරහු මාගමක හා කාසසංඝර්ගයට පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨාන අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණීම හෙතෙයෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරුන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරහු මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

4. මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණීම හෙතෙයෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී මහණහු ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී මහණ මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නහී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යනු එනුවට) හැසිරීම හෙතෙයෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරුන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උදයී තෙරහු ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරිත්තයට' පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් සමුට්ඨාන සයෙන් නහියි : කිසි විටෙක කයින් නහියි, වචනයෙන් ද සිතින් ද නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නහියි, කයින් ද සිතින් ද නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම හෙතෙයෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : අළුව නුවැදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : අළුවපුර වැසි හික්මුන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යන් : අළුව පුරවැසි හික්මුනු තමන් ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කුටි කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නහී : . . .

7. මහලලකං විහාරකං කාරුපනපච්චයා සමසාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : කොසමිඛං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : ආයස්මා ඡන්තො විහාරචන්ද්‍ර සොධෙන්නො අඤ්ඤාතරං චෙතියරුක්කං ඡෙද්දපෙසි, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා සමසාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : රාජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : මෙතනියහුමමජ්ජෙ භික්ඛු ආරබ්භ කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : මෙතනියහුමමජ්ජෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලප්පතං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙසුං, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාතාභියස්ස අභිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා සමසාදි සෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : රාජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : මෙතනියහුමමජ්ජෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : මෙතනිය හුමමජ්ජෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලප්පතං අඤ්ඤාතාභියස්ස අභිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙසුං, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සමසහෙදකස්ස භික්ඛුනො යාවතතිසං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිස්සජනපච්චයා සමසාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : රාජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : දෙවදත්තං ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : දෙවදත්තො සමග්ගස්ස සමසස්ස හෙදස පරික්කමි, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

11. හෙදකානුචත්තකානං භික්ඛුනං යාවතතිසං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිස්සජනපච්චයා සමසාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : රාජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධො භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : සම්බුද්ධො භික්ඛු දෙවදත්තස්ස සමසහෙදස පරික්කමන්තස්ස අනුචත්තකා අහෙසුං වග්ගවාදකා, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

12. දුබ්බවස්ස භික්ඛුනො යාවතතිසං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිස්සජනපච්චයා සමසාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : කොසමිඛං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්මතාති : ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුති සඛබ්බමිකං උච්චමානො අත්තානං අවචන්තං අකාසි, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් විහාරයක් කරවීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් විහාර වාස්තුවක් (ගෙබ්ම) හෙළිකරන්නාහු එක්තරා පිදියයුතු රුකක් සිද්ධුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟී. . . .

8. අමුලක වූ පරිඨි ඇවිත් මහණක්හට වොදනා කිරීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂූන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්තට අමුලක පරිඨි ඇවිත් වොදනා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නඟී. . . .

9. අනාභාගීය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් (ජාත්‍යාදි) ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිඨි ඇවිත් වොදනා කිරීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂූන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්තට අනාභාගීය අධිකරණයක්හු ගේ කිසියම් ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ පරිඨි ඇවිත් වොදනා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨාන යෙකින් නඟී. . . .

10. සඛ්‍යාගෙදක භික්ෂූහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : දෙවදත් මහණහු ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : දෙවදත් මහණ සමගසඛ්‍යා බිඳවිම පිණිස උත්සාහ කෙළේ ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

11. හෙදනානුවත්තක භික්ෂූන්ට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වර්ගවාදි වූ බොහෝ භික්ෂූහු සඛ්‍යාගෙදය පිණිස වැයම් කරණ දෙවදත්තට අනුවර්තක වූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

12. දුර්වට මහණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම හෙතෙයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවරදී පණවන ලදී. කවරක් හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් භික්ෂූන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියයුත්තක්හු කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

13. කුලද්වයක සිටිනුයේ යාවනිය. සමනලාසනය නපටි නියුජනපවය, සමනලාසනය කන්ද පසුකතව්වගේ : සාවනිය. පසුකතව්ව, කං ආරම්භය : අසුජනබලයක සිටිනු ආරම්භ. කියමි වඩුසමිනි : අසුජනබලයක සිටිනු සමනලාසනය පවනජනිය කමකතා සිටිනු ජනගමන දෙසගමන, මොහගමන, හගගමන පාපෙසු, තසමි වඩුසමි. එක පසුකතව්ව, ජනග ආපතනි සමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායනො ව වාචනො ව විතතනො ව සමුදානි - පෙ-

14 යං තෙන භගවතා ජානතා පසුකතා අරගතා සමනලාසනයෙහි අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පසුකතං වා බෙලං වා කරණ පවයා දුක්ඛං කන්ද පසුකතව්වගේ : සාවනිය. පසුකතව්ව, කං ආරම්භය : ජනගමන සිටිනු ආරම්භ. කියමි වඩුසමිනි : ජනගමන සිටිනු උදකො උච්චාරමි පසුකතමි බෙලමි අකංසු, තසමි වඩුසමි. එක පසුකතව්ව, එක අනුපසුකතව්ව, ජනග ආපතනි සමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායනො ව විතතනො ව සමුදානි, න වාචනො - පෙ-

කන්දපසුකතව්වගේ නිබ්බිතො පඨමො.

13. කුලද්‍රව්‍ය භික්ෂුභව තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (එය) නොහැරීම් හෙතෙසෙන් වන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : අස්සජි-පුනඛසුක භික්ෂුන් ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අස්සජි-පුනඛසුක භික්ෂුහු සභිගයා විසින් පබ්බාජනීය කර්මය කරණ ලද්දහු කාරක භික්ෂුන් ජන්දගාමීන්වයෙන් ද්වෙෂගාමීන්වයෙන් මොහගාමීන්ව යෙන් භයගාමීන්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

14. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ පහකිරීම් හෙතෙසෙන් වන දුකුළා සිබ කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු පිරිබෝ දියෙහි මල ද මු ද කෙළ ද එවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහී, වචනයෙන් නො නහී. . . .

පළමුවන කත්ථපඤ්ඤාත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපනතිවාරො

10.1

පාරාජික කණේඩා

1. මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා චනයො ආපතනියො ආපජ්ජති : අකඛ්ඝිතෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති පාරාජිකස්ස. යෙභුයෙන ඛිඛිතෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. චතතකතෙ මුඛෙ අවුප්පනං අභ්ගජානං පච්චෙසෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස. ජතුමට්ඨකො¹ පාචිතනියං. මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ඉමා චනයො ආපතනියො ආපජ්ජති.

2. අදින්නං ආදියනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අදින්නං ආදියනපච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අතිරේකමාසකං වා උග්ගපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. මාසකං වා උග්ගමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අදින්නං ආදියනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපන පච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපාතං ඛණ්ඨි පපතීනා මරිස්සතිති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පපතීතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලලපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලලපන-පච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලලපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'යො තෙ විහාරෙ වසති කො භික්ඛු අරහා'ති භණ්ඨි, පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පුලලච්චයස්ස. නප්පට්ඨිජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලලපනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති

වතනාගේ පාරාජිකා නිබ්බිතා.

1. ජතුමට්ඨකො - මර්ජනං.

10. කතාපනතිවාරය

10.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවුනා හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතකට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන් දම් සෙවුනා හෙතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණේ. ක්ෂය නො වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි. බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් ඵලැයි ඇවැත් වෙයි. අහළ මියෙහි නො පහරමින් හදන් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. උතුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි නම් පවිති ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සෙවීම හෙතුවෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිතින් ගැණිම් හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිතින් ගැණිම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. පස් මස්සක් හෝ අයිරා පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි. අයිරා මස්සක් හෝ උනු පස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දෙය තෙතා ගණි නම් ඵලැයි ඇවැත් වෙයි. මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො දුන් දෙය ගැණිම් හෙතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. දූන දූන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දූන දූන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. 'වැටී මැරෙන්නේ මැනවැ' යි මිනිසකු උදෙසා වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදි නම් ඵලැයි ඇවැත් වෙයි. මැරේ නම් පරිථි ඇවැත් වේ. දූන දූන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හෙතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරුමිනිස්ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ලාමක අභ්‍යස් ඇත්තේ ලාමක අභ්‍යසින් මධ්‍යා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි. ඔබගේ විහාරයෙහි යම් මහණෙක් වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත් '' යැ යි දැනුමැතියක්හට බෙණේ නම් ඵලැයි ඇවැත් වෙයි. නො දැනුමැතියක්හට නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරුමිනිස්ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

සකර පරිථි නිමි.

10.2

සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ.

1. උපකකමිතො අසුචිං මොචනපච්චයා කති ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : උපකකමිතො අසුචිං මොචනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : වෙනෙති උපකකමති ඉව්චති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ. වෙනෙති උපකකමති න ඉව්චති, ආපතති පුලලව්චයස්ස. පයොගෙ දුක්ඛං. උපකකමිතො අසුචිං මොචනපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති.

2. කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා කති ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා පඤ්ච ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : අවස්සනා භික්ඛුනී අවස්සනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකඛිකං උඛහජ්ඣාණු මණ්ඩලං ගහණං සාදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුං කායෙන කායං ආමසති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ. කායෙන කායපටිබ්ඛං ආමසති, ආපතති පුලලව්චයස්ස. කායපටිබ්ඛෙන කායපටිබ්ඛං ආමසති, ආපතති දුක්ඛං. අභිඤ්ඤාපනොදකො පාචිතියං. කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපතතිශෝ ආපජ්ජති.

3. මාතුගාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි ඔහාසනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදියස්ස වණ්ණමපි හණති අවණ්ණමපි හණති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ. වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ධර්මෙන අධිකඛිකං උඛහජ්ඣාණු මණ්ඩලං ආදියස්ස වණ්ණමපි හණති, අවණ්ණමපි හණති, ආපතති පුලලව්චයස්ස. කායපටිබ්ඛං ආදියස්ස වණ්ණමපි හණති, අවණ්ණමපි හණති ආපතති දුක්ඛං.

4. අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : මාතුගාමස්ස සනතිකො අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ. පණ්ඩිතස්ස සනතිකො අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතති පුලලව්චයස්ස. තීරවජ්ජානගතස්ස සනතිකො අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, ආපතති දුක්ඛං.

5. සඤ්ඤානිතං සමාපජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : පටිගණනානි¹ චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ. පටිගණනානි චිමංසති න පච්චාහරති, ආපතති පුලලව්චයස්ස. පටිගණනානි, න චිමංසති, න පච්චාහරති, ආපතති දුක්ඛං.

6. සඤ්ඤාපිකාය කුටිං කාරාපනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : කාරාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං² අනාගතෙ ආපතති පුලලව්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ.

7. මහලකං විහාරං කාරාපනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : කාරාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලව්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා තිස්සො ආපතතිශෝ ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙනි, වාචනාධිපතා-යො වදෙති, ආපතති සම්පාදිතසහකර්මාදයෝ දුක්ඛං. ඔකාසං කාරාපෙනි අනොකාසාධිපතායො වදෙති, ආපතති ඔමසවාදස්ස.

1. පග්ගණනානි - මජ්ඣිමං.

2. එකපිණ්ඩං - සරා.

10.2

සධ්‍යාදිගෙෂ කාණ්ඩාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් මුදු නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් නො මුදු නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, පියෝගි දුකුළා වේ. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම හෙතෙයෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. කාසසහයට පැමිණීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාස සහයට පැමිණීම හෙතෙයෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් එම රාගයෙන් තෙත් වූ පිරිමි පුභුලක්හු විසින් අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැන්ම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණ (තමා ගේ) කයින් (මාගමක ගේ) කය ආමඬ කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබඳයක් ආමඬ කෙරේ නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳයකින් කය පිළිබඳයක් ආමඬ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගිරිති කැටිමෙහි පවිත් ඇවැත් වේ. කාසසහයට පැමිණීම හෙතෙයෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. වසමහ පසමහ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමහ පසමහ තබා අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳයක් අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණකීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයකු හමුයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, තිරිසන්ගතයකු හමුවෙහි තමහට මෙවුන් දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. ජ්‍යේෂ්ඨ පුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරිත්ත' හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් නො විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි ධුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් වූ උභාරයක් කරවීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි ධුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. අමුලුපරිච්ඡි ඇවැත්නි මහණක්හට වොදනා කිරීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ (භික්ෂුභාවයෙන්) චූත කරවනු කැමැති ව වොදනා කෙරේ නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආක්‍රොශ කරණ අදහස් ඇති ව වොදනා කෙරේ නම් ඔමසවාද පවිති ඇවැත් වේ.

9. භික්ෂුං අඤ්ඤාභාගිතස්ස අධිකරණස්ස නිඤ්ඤෙසං ලෙඝමත්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභිංසනපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙක්ඛා වාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස, ඕකාසං කාරාපෙක්ඛා අනෙකාසාධිප්පායො වදෙති, ආපතති ඔමසවාදස්ස.

10. සම්ඝහෙදකො භික්ෂු යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි තිස්සජනපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතියා දුක්ඛටං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස

11. හෙදකානුචතතකා භික්ෂු යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි තිස්සජනපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතියා දුක්ඛටං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

12. දුබ්බවො භික්ෂු යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි තිස්සජන පච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතියා දුක්ඛටං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදි-සෙසස්ස.

13. කුලදුසකො භික්ෂු යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි තිස්සජනපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤ්ඤාතියා දුක්ඛටං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා නති ආපතතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපතති ආපජ්ජති.

කතාපනතිවාර්ග නිබ්බිතො දුතියො.

9. අත්‍යාභාගීය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් ලෙග මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිච්ඡි ඇවිත් වෛද්‍යා කිරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ: අවසර නො ගෙණ (හික්ෂුභාවයෙන්) චූත කරවනු කැමැතිව වෛද්‍යා කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ අක්‍රොශ කරණ අදහස් ඇති ව වෛද්‍යා කෙරේ නම් ඔමසවාද පවති ඇවැත් වේ.

10. සධ්‍යහෙදක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. හෙදකානුවත්තක මහණහු තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. නො කීකරු මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. කුලදුෂක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ථය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථූලයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. . . .

14. අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ එවීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතන්ට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ එවීම හෙතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පරිභොග දියෙහි මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ එවීම හෙතුවෙන් ඔම එක් ඇවැතට පැමිණේ.

දෙවන කතාපතිවාරය නිමි.

11. විපතනිවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො චතුන්නං විපතනීනං කතී විපතනියො භජනී : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා-ආපතනියො චතුන්නං විපතනීනං දො විපතනියො භජනී : සියා සීල විපතනී, සියා ආචාරවිපතනී-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී චතුන්නං විපතනීනං කතී විපතනියො භජනී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණ-පච්චයා ආපතනී චතුන්නං විපතනීනං එකං විපතනී භජනී : ආචාර විපතනී.

විපතනිවාරෙණ නිට්ඨතො තතියො.

12. සංගහිතවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං කතී ආපතනිකකුක්ඛි සංගහිතා : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං චතුක්ඛි ආපතනිකකුක්ඛි සංගහිතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකුක්ඛෙන, සියා ජුලලච්චයාපතනිකකුක්ඛෙන, සියා පාචිතනියාපතනිකකුක්ඛෙන, සියා දුක්ඛාපතනිකකුක්ඛෙන-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං කතී ආපතනි-කකුක්ඛි සංගහිතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං එකෙන ආපතනිකකුක්ඛි සංගහිතා : දුක්ඛාපතනිකකුක්ඛෙන.

සංගහිතවාරෙණ නිට්ඨතො චතුක්ඛො.

11. විපක්තිවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් හජනය කෙරෙද්ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසි විටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙ දෙන හජනය කෙරෙත්. . . .

2. අනදර පිණිය පරිභොග දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේ ද යත් : අනදර පිණිය පරිභොග දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක්ම ආචාර විපත්තිය බෙජේ.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සඩගහිතවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඩග්‍රහ කරණ ලද්දහු ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක ඉල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලද්දහු ය. . . .

2. අනදර පිණිය පරිභොග දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඩග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : අනදර පිණිය පරිභොග දියෙහි මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධය නම් වූ එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලදී.

සතරවන සඩග්‍රහිත වාරය නිමි.

13. සමුට්ඨානවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතිඥො ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨහනති : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතිඥො ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසංඝාවං වා බෙළුං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසංඝාවං වා බෙළුං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො.

සමුට්ඨානවාගේ නිබ්බිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතිඥො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතිඥො චතුත්තං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසංඝාවං වා බෙළුං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසංඝාවං වා බෙළුං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුත්තං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාගේ නිබ්බිතො ඡට්ඨො.

13. සමුට්ඨානවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨාන යන්න අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිද ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිද යත් : අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි ; කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී.

සස්වන සමුට්ඨාන වාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම් හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක යත් : අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සිවු වැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණ වාරය නිමි.

15. සමථචාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමනති : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තත්තං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සීයා සමමුඛා විනයයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සීයා සමමුඛා විනයයෙන ව තිණ්-වත්ථාරකෙන ව-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඝං වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනති සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමනති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඝං වා බෙදුං වා කරණ-පච්චයා ආපනති සත්තත්තං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සීයා සමමුඛා විනයයෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව, සීයා සමමුඛා විනයයෙන ව තිණ්වත්ථාරකෙන ව.

සමථචාරෙහි නිවසිනො සත්තමො.

15. සමථචාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම හෙතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සත් වදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හෙතුවෙන් වන ඇවැත් සත් වදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදේ.

සත්වන සමථචාරය නිමි.

16. සමුවවයවාරො

1. මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති :
මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති :
අකකසිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති පාරුජිකස්ස.
සෙභුසොන ඛසිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති
පුලලච්චයස්ස. චතතකතෙ මුඛෙ අචුප්පනතං අභිගජාතං පචෙසෙති,
ආපනති දුක්ඛටස්ස. ජතුමට්ඨකො පාවිතතියං. මෙපුනං ධම්මං පටි-
සෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. තා ආපනතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජනති :
සත්තත්තං ආපනතිකඛ්ඛානං කතිති ආපනතිකඛ්ඛෙති සභගතිතා :
ජත්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාහනති :
චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : සත්තත්තං සමථානං කතිති
සමථෙති සමමනති :

තා ආපනතියො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජනති ;
සියා සීලවිපතති, සියා ආචාරවිපතති. සත්තත්තං ආපනතිකඛ්ඛානං
චතුති ආපනතිකඛ්ඛෙති සභගතිතා : සියා පාරුජිකාපනතිකඛ්ඛෙති,
සියා පුලලච්චයාපනතිකඛ්ඛෙති, සියා පාවිතතියාපනතිකඛ්ඛෙති, සියා
දුක්ඛටාපනතිකඛ්ඛෙති. ජත්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-
නෙන සමුට්ඨාහනති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාහනති, න වාචතො.
චතුත්තං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිති
සමථෙති සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාකාරණෙන ච,
සියා සමමුඛාවිනයෙන ච නිණ්ඤාරකෙන ච-පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා
කරණපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ
උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා එකං ආපනති
ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා
බෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපනති ආපජ්ජති.

4. සා ආපනති චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජනති :
සත්තත්තං ආපනතිකඛ්ඛානං කතිති ආපනතිකඛ්ඛෙති සභගතිතා :
ජත්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාහි : චතුත්තං
අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : සත්තත්තං සමථානං කතිති
සමථෙති සමමති :

16. සමුවටයවාරය

1. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම හෙතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරේ නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, අභාල මියෙහි හඳුන් නො පහරමින් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ලතුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි පවති ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සෙවනය කිරීම හෙතුවෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් හජනය කෙරෙද් ද : සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟිද්ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්තිදෙද්ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙදෙන හජනය කෙරෙත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දහු ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟිත් : කයින් ද සිතින් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නඟිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදෙත්.

3. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හෙතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හෙතුවෙන් මේ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

4. ඒ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද, සජ්ඣාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟිද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්තිදෙද්ද යත් :

සා අපනති චතුත්තං විපතන්තං එකං විපතතිං භජති : අචාර-
විපතතිං. සත්තත්තං අපනතිකඛ්ඛානං එකෙන අපනතිකඛ්ඛෙන
සඛිතතීනා : දුක්ඛටාපනතිකඛ්ඛෙන. ඡන්තං අපනතිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාතී,
න වාචනො. චතුත්තං අභිකරණානං අපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං
සමථානං තිභි සමපේභි සමවති : සීයා සමුච්චාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන
කරණෙන ච, සීයා සමුච්චාවිනයෙන ච තිණ්වජාරකෙන ච.

සමුච්චයවාරො නිට්ඨිනො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයවාරා නිට්ඨිනා.

මහාවිහරෙහි සොලෙහ මහාවාරා නිට්ඨිනා.

නිට්ඨිනො ච මහාවිහරෙහි.¹

1. නිකුක් විහරිත මහාවාරො නිට්ඨිනො - මජ්ඣ.

ඒ ඇවැත සිවු වැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් එක්ම ආවාරවිපත්තිය බෙණේ. සජ්භාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්ති ස්කන්ධ නම් වූ එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලදී. සවැදූරුම් ආපත්ති සමූව්‍යවාරයන් අතුරෙහි එක් සමූව්‍යවාරයෙකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් සමථයන් අතුරෙහි කිසි විටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්භිඳේ.

අවචැති සමූව්‍යවාරය නිමි.

අශ්ව ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

වහාවිහඬුයෙහි සොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

මහා විහඬුගය ද නිමියේ යි.

භික්ෂුනී විභංගො

1. කන්ථපඤ්ඤානී වාරො

1.1

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ථ පඤ්ඤානං, කං අරඹන, කිසමිං වජ්ජසමිං, අප්පි තත්ථ පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපත්තපඤ්ඤාතති, සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති, පදෙසපඤ්ඤාතති, සංඛාරණපඤ්ඤාතති, අසංඛාරණ පඤ්ඤාතති, එකතො පඤ්ඤාතති, උභතො පඤ්ඤාතති, චතුත්තං පාතිමොක්ඛද්දොසානං කත්ථොගං, කන්ථ පරිසංපත්තං, කතමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං අගච්ඡති, චතුත්තං විපතනීනං කතමා විපතති, සත්තත්තං ආපතති කඛ්ඤානං කතමො ආපතති කඛ්ඤො, ඡත්තං ආපතති සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතීති සමපේති සමමති, කො තත්ථ විනායො; කො තත්ථ අභිවිනායො, කිං තත්ථ පාතිමොක්ඛං කිං තත්ථ අධිපාතිමොක්ඛං, කා විපතති, කා සමපතති, කා පටිපතති, කති අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං පඤ්ඤානං, කා සික්ඛනති, කා සික්ඛිතසික්ඛා, කන්ථ සීතං, කා ධාරෙනති, කස්ස විවතා, කෙනාභතතති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ථ පඤ්ඤානනති : සංවජ්ජිතං පඤ්ඤාතතං.

කං අරඹනාති : සුඤ්චිතඤං භික්ෂුනිං අරඹන.

කිසමිං වජ්ජසමිනති : සුඤ්චිතඤං භික්ෂුනී අවස්සුතා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිසි, තසමිං වජ්ජසමිං.

අප්පි තත්ථ පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපත්තපඤ්ඤාතති ති : එකා පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති අනුපපත්තපඤ්ඤාතති තසමිං නප්පි.

සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති ති : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති.

සංඛාරණපඤ්ඤාතති අසංඛාරණපඤ්ඤාතති ති : අසංඛාරණපඤ්ඤාතති.

එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති ති : එකතො පඤ්ඤාතති.

චතුත්තං පාතිමොක්ඛද්දොසානං කත්ථොගං කන්ථ පරිසංපත්තනති : නිදුනොගං, නිදුනපරිසංපත්තං.

කතමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං අගච්ඡති ති : දුතියෙන උද්දොසෙන උද්දොසං අගච්ඡති.

හිතවූ චිත්ත විභවය

1. කතුවරුන්ගේ චිත්ත විභවය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කලාත්මක දක්තා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක්සමබ්‍රද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වැනි පරිච්ඡේදයක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක ඇඳබ ද, කිනම් වස්තුවකින් ද, එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති සබ්බන්ත පඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති එකකොපඤ්ඤාත්ති උභයොපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද, සිවුවැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද, සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියක් වේ ද, සත් වැදූරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයක් වේ ද, සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්ඡායයෙන් නම් ද, සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් වේ ද, සත් වැදූරුම් සමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමථයෙන් සන්තිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, විපත්ති කවර යැ, සමපත්ති කවර යැ, ප්‍රතිපත්ති කවර යැ, කෙතෙක් කලාත්මක පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිච්ඡේදයක් පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙත් ද, කවුරු හික්මුනු සිබැතිගේ ද, කවුරුත් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරත් ද, කවුරුන්ගේ වචනයක් ද, කවුරුත් විසින් ගෙණඵන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කලාත්මක දක්තා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක්සමබ්‍රද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වන පරිච්ඡේදයක් පණවන ලද නම් කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක ඇඳබ ද යත් : සුඤ්චිනඤා හික්මුණිය ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් යැ යත් : කාමරාගයෙන් තෙත් වූ සුත්ඤ්චිනඤා මෙහෙණ කාමරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පරිමියකුගේ කායසංසර්ගය ඉවසුවා ය, ඒ වස්තුවකින් යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති යැ.

සාධාරණ පඤ්ඤාත්ති අසාධාරණ පඤ්ඤාත්ති ද යත් : අසාධාරණ පඤ්ඤාත්ති යැ.

එකකොපඤ්ඤාත්ති උභයොපඤ්ඤාත්ති ද යත් : එකකොපඤ්ඤාත්ති යැ.

සිවුවැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනගෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනගෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : දෙවැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

චතුත්තං විපතනිනං කතමා විපතනිති : සිලවිපතනි.

සත්තත්තං ආපතනිකකිංකරං කතමො ආපතනිකකිංකරො : පාරාජිකාපතනිකකිංකරො.

ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කනිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානිති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාචතො.

චතුත්තං අබිකරණානං කතමං අබිකරණනිති : ආපතනාබිකරණං

සත්තත්තං සමථානං කනිති සමපේති සමමනිති : ද්විති සමපේති සමමනි, සමමුඛා විනයෙන ච, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච :

කො තත්ථ විනයො කො තත්ථ අභිවිනයොති : පඤ්ඤානි විනයො, විභතනි අභිවිනයො.

කිං තත්ථ පාතිමොකං, කිං තත්ථ අභිපාතිමොකනිති : පඤ්ඤානි පාතිමොකං, විභතනි අභිපාතිමොකං.

කා විපතනිති : අසංවරෙ විපතනි.

කා සමපතනිති : සංවරො සමපතනි.

කා පටිපතනිති : 'න එවරුපං කරිස්සාමි' ති යාවජ්චං ආපාණ්-කොපිකං සමාදාය සිකති සිකාපදෙසු.

කති අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛුනීනං පඤ්චමං පාරාජිකං පඤ්ඤාතනනි : දස අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛුනීනං පඤ්චමං පාරාජිකං පඤ්ඤාතනං : සංඝස්සට්ඨ්ථාය, සංඝථාස්සට්ඨ්ථාය, දුමමඛකුනීනං¹ භික්ඛුනීනං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනීනං ථාසුචිහාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය සමපරාසිකානං ආසවානං පටිසාතාය, අපපසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භියෝගාවාය, සංඛම්මට්ඨිතිතා, විනයානුග්ගහාය.

කා සිකතිනිති : සෙකං ච, පුපුඡ්ඡනකල්යාණිකා ච සිකතිනි

කා සිකතිසිකතිති : අරහතා සිකතිසිකති.

කත්ථ සිතනති : සිකතිකාමාසු සිතං.

කා ධාරෙනනිති : යාසං චතතනති, තා ධාරෙනති.

කස්ස වචනනති : භගවතො වචනං අරහතො සමමාසමුදායස්ස.

කෙනාභතනති පරමපරාභතං.

1. උපාලි දසකො වෙච්ච සොණකො සිග්ගවො නථා, මොග්ගලීපුතෙනන පඤ්චමා එතෙ ජලේසිරිවහසෙ.

2. තතො මනිඤ්ඤ ඉට්ඨිසො උතතිසො වෙච්ච සමෙලො,² හද්දතාමො ච පණ්ඨිතො, එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤ ජලේදිපා ඉධාගතා.

3 විනයං තෙ වාචසිංසු පිටකං තබ්බපණ්ණීයා, නිකායෙ පඤ්ච වාචෙසු සත්ත වෙච්ච පකරණෙ.

1. දුමමඛකුනං - මජ්ඣං.

2. සමෙලො නථා - මජ්ඣං.

සිවුවැදැරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : ශීලවිපත්ති යි.

සත්වැදැරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නති ද යත් : එක් සමුට්ඨානයෙකින් නතියි : කසින් ද සිනින් ද නතියි, වචනයෙන් නො නතී.

සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකැ යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත් වැදැරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛා වනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පඤ්ඤාන්තිය විනය යැ, පදභාජනිය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිමැ, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම යැ යත් : ප්‍රඥප්තිය ප්‍රාතිමොක්ෂ යැ, පදභාජනිය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත් කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත් කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත් කවර යත් : “ දිව්ගිම් කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි ” යි දිව්පමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිජිකිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිජිකිකපදය පණවන ලදී : සඬ්ඝ්‍යාගේ මනාබව පිණිස යැ, සඬ්ඝ්‍යාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් මෙහෙණන්ගේ නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීල භික්ෂුණින්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ. දිවුදුමයෙහි විදියයුතු දුක් ගැහැට වැළකීම පිණිස යැ, පරලෙව්හි විදියයුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන් සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙති යත් : ශෛක්ෂ භික්ෂුණිහු ද කල්‍යාණ පාඨග්ජන භික්ෂුණිහු ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිබ ඇතියෝ යැ යත් : රහත් මෙහෙණහු හික්මුණු සිබඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාමිනීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරති යත් : යම් කෙනකුන්හට විනයපෙළ අටුවා වනපොත් ද ඔහු දරත්.

කවුරුන්ගේ වචනයෙකැ යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේ වචන යි. කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවිර යැ දසකස්ථවිර යැ සොණකස්ථවිර යැ එසේම සිග්ගව ස්ථවිර යැ මොග්ගලිපුත්තකිස්ස ස්ථවිර පස්වැනි කොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිවැ විනයධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්බිති මහින්ද යැ ඉට්ඨිය යැ උත්තිය යැ එසේ ම සම්බල යැ පණ්ඩිත වූ හද්ද නාම යැ මහපෑණැති මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිව්හි විනය පිටකය හැදෑරූහ, සහිසස ද ප්‍රකරණ සක ද හැදෑරූහ.

4. නතො අරිට්ඨො මෙධානි තිස්සදන්තො ච පණ්ණිනො
විසාරදො කාලසුමනො ථෙරො ච දිඝනාමකො
දිඝසුමනො ච පණ්ණිනො.
5. පුනදෙව කාලසුමනො නාගන්ථෙරො ච බුද්ධිරක්ඛිනො,
තිස්සන්ථෙරො ච මෙධානි දෙවන්ථෙරො ච පණ්ණිනො.
6. පුනදෙව සුමනො මෙධානි විනයෙ ච විසාරදො,
බහුස්සුනො චූළනාගො ගජොච දුප්ඵංසියො.
7. ධම්මපාලිතනාමො ච රොහණො සාධු පූජිතො,
නස්ස සිස්සො මහාපඤ්ඤ බෙමනාමො තිපෙට්ඨො,
දිපෙ නාරකරාජාච පඤ්ඤාය අතිරොච්ඡ.
8. උපතිස්සො ච මෙධානි ථුස්සදෙවො මහාකපි,
පුනදෙව සුමනො මෙධානි පුප්ඵනාමො¹ බහුස්සුනො.
9. මහාකපි මහාසිවො පිටකෙ සබ්බන්ථ කොවිදො,
පුනදෙව උපාලි මෙධානි විනයෙ ච විසාරදො.
10. මහානාගො මහාපඤ්ඤ සද්ධම්මවංසකොවිදො,
පුනදෙව අභගො මෙධානි පිටකෙ සබ්බන්ථ කොවිදො.
11. තිස්සන්ථෙරො ච මෙධානි විනයෙ ච විසාරදො,
නස්ස සිස්සො මහාපඤ්ඤ පුප්ඵනාමො² බහුස්සුනො,
සාසනං අනුරක්ඛන්තො ජලිබ්දිපෙ පතිට්ඨිතො.
12. චූළාභයො ච මෙධානි විනයෙ ච විසාරදො,
තිස්සන්ථෙරො ච මෙධානි සද්ධම්මවංසකොවිදො.
13. ථුස්සදෙවො ච³ මෙධානි විනයෙ ච විසාරදො,
සිව්ඤ්ඤො ච මෙධානි විනයෙ සබ්බන්ථ කොවිදො.
14. එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤ විනයඤ්ඤ මහගකොවිදා,
විනයං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තබ්බපණ්ණීයාති.

2. යං තෙන භගවතා ජාතනා පස්සනා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධො
භික්ඛුනිනං ඡරිඨං පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාත්තනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තනං.
කං ආරබ්භාති : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මානි :
ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි ජාතං පාරාජිකං ධම්මං අප්ඤ්ඤාපත්තං භික්ඛුනිං
නෙවත්තනා පටිච්චොදෙසි, න ගණස්ස ආරොචෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මං.
එකා පඤ්ඤාතති. ඡත්තං ආපත්තිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන
සම්මුට්ඨානි : කායනො ච වාචනො ච විත්තනො ච සම්මුට්ඨානි -පෙ-

3. භික්ඛුනිනං සත්තමං පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාත්තනනි : සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති; ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මං
වජ්ජසම්මානි : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සම්මග්ගො සම්මෙසන උක්ඛිතනං අරිට්ඨං
භික්ඛුං ගද්ධාබිප්පබ්බං අනුච්ඡති, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති.
ඡත්තං ආපත්තිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි
ධුරතීකෙතිපෙ -පෙ-

1. ථුස්සනාමො - සිමු.
2. ථුස්සනාමො - සිමු.
3. මුලදෙවො ච - ඡේතං.

4. ඉක්බිති ප්‍රාඥ වූ අර්ධයැ පණ්ඩිත වූ නිස්සදන්ත යැ විශාරද වූ කාළසුමන යැ දිසනාමස්ථිර යැ පණ්ඩිත වූ දීඝසුමන යැ,

5. වැළියු කාළසුමන යැ නාගස්ථිර යැ බුද්ධරක්ඛිත යැ නුවණැති නිස්ස ස්ථිර යැ පණ්ඩිත දෙවස්ථිර යැ,

6. නැවත ප්‍රාඥ වූ චිතයෙහි විශාරද වූ සුමන ස්ථිර යැ අනභිභවනිය භස්තිරාජයකු බඳු වූ බහුශ්‍රැත චූළනාග ස්ථිර යැ.

7. යායුත් විසින් පුද්ගලද රොහණ ධම්මපාලිත නම් ස්ථිර යැ ඔබගේ ශිෂ්‍ය වූ හෙළදිවැ වන්ද්‍රයාමෙන් ප්‍රඥයෙන් උසස් වැ බැබළුණු මහාප්‍රාඥ ත්‍රිපිටකධර බෙම නම් ස්ථිර යැ,

8. නුවණැති උපතිස්ස ස්ථිර යැ මහාකට්ඨක වූ චූස්සදෙව ස්ථිර යැ ඉක්බිති නුවණැති සුමන ස්ථිර යැ, බහුශ්‍රැත පුජ්‍ය (පදුම) නම් ස්ථිර යැ,

9. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකට්ඨක මහාසිව යැ වැළියු ප්‍රශස්ත නුවණැති චිතයෙහි විශාරද වූ උපාලි ස්ථිර යැ,

10. ශාසනවාංශය දැනීමෙහි දක්ෂ වූ මහාප්‍රාඥ වූ මහානාග ස්ථිර යැ නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ අභය ස්ථිර ද,

11. නුවණැති චිතයෙහි දක්ෂ වූ නිස්ස ස්ථිර යැ ඔබගේ ශිෂ්‍ය (උක්දිවින් ගොස්) සසුන් රකිමින් දඹදිවැ වැඩහුන් මහාප්‍රාඥ වූ බහුශ්‍රැත පුජ්‍ය (සුමන) නම් ස්ථිර යැ,

12. නුවණැති චිතයෙහි ද දක්ෂ චූළාභය ස්ථිර යැ ප්‍රාඥ වූ ශාසනවාංශයෙහි දක්ෂ නිස්ස ස්ථිර යැ,

13. බුද්ධිමත් චිතයෙහි ද විශාරද චූළදෙව ස්ථිර යැ නුවණැති සියලු චිතයෙහි දක්ෂ සිවස්ථිර යැ,

14. මහාප්‍රාඥ වූ චිතය දන්නා මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂීණස්‍රවයෝ චිතය පිටකය හෙළදිවැ පැවසුහු.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් සවැනි පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනාදා භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ දැන දැන පරිච්ඡිකපද පැණවීම මෙහෙණකට නොමෝ නොම වෛද්‍යා කළා ය, මෙහෙණගණයාගට නො දුන් වූ ය, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිකින් ද නැති. . . .

3. මෙහෙණන් පිළිබඳ සත්වැනි පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ සමගසසායා විසින් උක්කපණිය කර්මයෙන් තෙරණ ලද පෙරැ ගිජුලිහිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අර්ධ භික්ෂුගට අනුවර්තක වූ ය, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි. ධූර්නික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

4. භික්ෂුනීනං අට්ඨමං පාරාජිකං කන්ත පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගිතා භික්ෂුනීයො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බගගිතා භික්ෂුනීයො අට්ඨමං වජ්ඣං පරිපුරෙසුං, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරනිකෙබ්බෙ -පෙ-

අට්ඨ පාරාජිකා නිවේශනා.

තස්සුද්දානං :

මෙපුනාදිත්තදානඤ්ච මනුස්සවිගගහුතතරි,
කායසංසග්ගං ඡාදෙති උකඛිතතා අට්ඨවජ්ඣකා;
පඤ්ඤාපෙසි මහාවීරො ඡේජ්ජවජ්ඣ අසංසයාති.

1.2

සංඝාදිසෙස කණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උස්සයවාදිකාය භික්ෂුනීයා අට්ඨං කරොනනිතා සංඝාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතෙනා-පෙ-කෙනානතනනි.

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උස්සයවාදිකාය භික්ෂුනීයා අට්ඨං කරොනනිතා සංඝාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතෙනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතෙනා.

කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ෂුනීං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣස්මිනනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ෂුනී උස්සයවාදිකා විහරි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

අපි තන්ත පඤ්ඤාතනි, අනුපඤ්ඤාතනි අනුපපන්නපඤ්ඤාතනිති : එකා පඤ්ඤාතනි, අනුපඤ්ඤාතනි අනුපපන්නපඤ්ඤාතනි තස්මිං නඤ්ඤි

සබ්බන්ත පඤ්ඤාතනි පදෙසපඤ්ඤාතනිති : සබ්බන්ත පඤ්ඤාතනි.

සාධාරණපඤ්ඤාතනි අසාධාරණපඤ්ඤාතනිති : අසාධාරණපඤ්ඤාතනි.

එකතො පඤ්ඤාතනි උභතො පඤ්ඤාතනිති : එකතො පඤ්ඤාතනි.

වතුන්නං පාතිමොක්ඛද්දෙසානං කථොගධං කන්ත පරියාපන්නනනි : නිදුනොගධං නිදුනපරියාපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡතිති : තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති.

වතුන්නං විපතනිතං කතමා විපතනිති : සිලවිපතනි.

සත්තතනං ආපතනිකබ්බොනං කතමො ආපතනිකබ්බොනාති : සංඝාදිසෙසාපතනිකබ්බොනං.

4. මෙහෙණන් පිළිබඳ අටවැනි පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි යැ යත් : සවග මෙහෙණහු අටවැනි පරිච්ඡික වස්තුව පිටවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, සවදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැගිටී : ධුරන්තිමෙපයෙහි යැ. . . .

අට පරිච්ඡිකිම්.

එහි වස්තූනාමාවලිය :

මෙවුන්දම් පරිච්ඡික යැ, අයිතාදන් පරිච්ඡික යැ, මිනිස්විකා පරිච්ඡික යැ, උතුරුමිනිස්දම් පරිච්ඡික යැ, කාසසගපරිච්ඡික යැ, වජ්ජපට්ඨාදික පරිච්ඡික යැ, උක්ඛිත්තානුවත්තක පරිච්ඡික යැ, අට්ඨවත්ථුක පරිච්ඡික යැ යි මේ අට නිසැකයෙන් ඡෙද්‍යවස්තු යැයි මහාවීර වූ මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ පණවා වදාළ සේකි.

1.2

සධ්‍යාදිශෙෂ කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රොධොත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ, කවරක ඇඳබ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ, . . . කවුරුත් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රොධොත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ මානත්‍රොධොත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදී වූයු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකක, අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති යි.

සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ.

එකතොපඤ්ඤාත්ති උභතොපඤ්ඤාත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යි.

සිවුචෑරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : තෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවුචෑරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : ශීලවිපත්ති යි.

සන්චෑරුම් ආපත්තිස්සන්ධයෙන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්සන්ධයෙකැ යත් : සධ්‍යාදිශෙෂාපත්තිස්සන්ධ යි,

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානිති : ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි : සියා කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨානි, න චිත්තනො, සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානි -පෙ- කෙනාභගනති : පරමපරාගතං.

උපාලි දසකො ඔවව-පෙ-පිටකං තමෙපණ්ණේයාති.

2. චොරි: වුට්ඨාපෙනායා සමිසාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි චොරිං වුට්ඨාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි : සියා වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානි, න කායනො සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානි-පෙ-

3. එකාය ගාමනතරං ගවජනතියා සමිසාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි එකාව ගාමනතරං ගවජී, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති තිසො අනු-පඤ්ඤාතතියො. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : පරමපරාජිකෙ-පෙ-

4. සමග්ගෙන සමෙසෙන උකඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ජ සාසනෙන අනප්ප්‍රානෙත්වා කාරකසමිසං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨස්ස ඡන්දං ඔසාරෙනායා සමිසාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති : ථුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සමග්ගෙන සමෙසෙන උකඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ජසාසනෙන අනප්ප්‍රානෙත්වා කාරක-සමිසං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨස්ස ඡන්දං ඔසාරෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, ධුරනිකෙව-පෙ-පෙ-

5. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස භන්ධො බාදනියං වා හොජනියං වා සහන්ධා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනතියා සමිසාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සුඤ්ඤනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති : සුඤ්ඤනඤ්ඤං භික්ඛුනි අවස්සුතා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස භන්ධො ආසිසං පටිග්ගහෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, පරමපරාජිකෙ-පෙ-

සවැදුරුම් ආපත්ති සමූහයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමූහයන් නම් යැ යත් : සමූහයන් දෙකෙකින් නම් : කිසිවිටෙක කිසිත් ද වචනයෙන් ද නම්, සිතීන් නො නම්. කිසිවිටෙක කිසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නම්. . . . කවුරුත් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි සම්ප්‍රදාය යැ, දසක ස්වර්ණ යැ, . . . විනය පිටකය තබාගත් නම් වූ හෙළිවිහි පැවසුණු.

2. සෙරක උපසපත් කරවන්නිය පිළිබඳ සහවෙසෙය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ සෙරක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමූහයන් අතුරෙහි සමූහයන් දෙකෙකින් නම් : කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතීන් ද නම්, කිසිත් නො නම්. කිසිවිටෙක කිසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නම්. . . .

3. එකලා වැ අත් ගමකට යන මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ : එක්තරා මෙහෙණක් හුදෙකලා වූවා ම අත් ගමකට ගියා යැ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ, පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති තුණකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමූහයන් අතුරෙහි එක් සමූහයෙකින් නම් : පරිවාරාභික සමූහයෙකින් නම්. . . .

4. සමගයභූත් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උඛෙවුනිකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසංඝයා නො විවාරා එම කාරකගණයාගේ අදහස නො දැන සාරණකම් කරන්නිය පිළිබඳ සහවෙසෙය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ සමගයභූත් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උඛෙවුනිකම් කරණ ලද මෙහෙණක කාරකසංඝයා නො විවාරා එම කාරක ගණයාගේ අදහස නො දැන ඇතුළත් කරගත, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමූහයන් අතුරෙහි එක් සමූහයෙකින් නම් : ධුරන්ධරපරයෙහි යැ. . . .

5. මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ අතින් කැපුණු දෑයක් හෝ බිඳියුණු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ, යත් : සුන්දරිනන්ද භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ : සුන්දරිනන්ද මෙහෙණ මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූවා මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ අතින් අහරක් පිළිගත, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමූහයන් අතුරෙහි එක් සමූහයෙකින් නම් : පරිවාරාභික සමූහයෙකින් යැ. . . .

6. “කිං තෙ අයෙය, එසො පුරිසපුග්ගලො කරිසසති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා, යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛසයෙය, යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, නං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උයොසෙන්නියා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච වජ්ජසම්මානි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුති “කිං තෙ අයෙය, එසො පුරිසපුග්ගලො කරිසසති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛසයෙය, යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, නං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උයොසෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. කුපිතාය අනතතමනාය භික්ඛුනියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිති සාප්පනනියා¹ සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : වණ්ඤිකාලිං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච වජ්ජසම්මානි : වණ්ඤිකාලිං භික්ඛුති කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “බුද්ධං පච්චාචිකකාමි, ධම්මං පච්චාචිකකාමි, සඛ්ඤං පච්චාචිකකාමි, සිකකං පච්චාචිකකාමි”ති, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරන්තෙකෙපෙ -පෙ-.

8. කිසම්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකනාය භික්ඛුනියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිති සාප්පනනියා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : වණ්ඤිකාලිං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච වජ්ජසම්මානි : වණ්ඤිකාලිං භික්ඛුති කිසම්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකනා කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “ඡන්දගාමි නියො ව භික්ඛුනියො දෙගගාමිනියො ව භික්ඛුනියො මොගගාමිනියො ව භික්ඛුනියො භගගාමිනියො ව භික්ඛුනියො”ති, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරන්තෙකෙපෙ -පෙ-

9. සංසට්ඨානං භික්ඛුනිනං යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටි-
ජානිසසනනිනං සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ඩ පඤ්ඤානෙතාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච වජ්ජසම්මානි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො සංසට්ඨා විහරිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරන්තෙකෙපෙ -පෙ-

1. නපපටිති සාප්පනනියා - මඡ්ඤං.

6. “ආයතන, තෙල පුරුපුද්ගල මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දමාරයෙන් නොතෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයතන, තෙල පුරුපුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ තිට රද් ද, එය තෝ සියනින් පිළිගෙන කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යොදවන මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දි පණවන ලදි. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තු යෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් “ ආයතන, ” තෙල පුරුපුද්ගල මෙවුන්දමාරයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දමාරයෙන් නො තෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයතන, තෙල පුරුපුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ තිට රද් නම් එය තෝ සියනින් පිළිගෙන කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යෙදවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණකින් නහියි. . . .

7. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ කිපියා වූ නොසියමන් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදි. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිපියා නොසියමන් වූවා “ බුදුන් ප්‍රත්‍යා බ්‍යාන කෙරෙහි, ධර්මය ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කෙරෙහි, සංඝයා ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කෙරෙහි, ගික්ඛා ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කෙරෙහි ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි. ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

8. (සිවු අධිකරණයන් අතුරෙන්) කිසියම් අධිකරණයෙකින් පැරද වූ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණක පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන්හිදි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දි පණවන ලදි. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිසියම් අධිකරණයෙකින් පරදවන ලද්දි කිපියා නොසියමන් වූවා “ භික්ෂුණිහු ඡන්ද ණයනුදු අගනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු ද්වේෂයෙහිදු අගනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු ආරාමයෙහිදු අගනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු භයෙහිදු අගනියට ගියාහු ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

9. (නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන්) ගිහි මිනිසුන් හා එක් වූ තුන් යළ තෙක් සමනු භාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණන් පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන් හිදි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දි පණවන ලදි. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහි මිනිසුන් හා නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන් එක්වැ විසූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙප යෙහි යැ. . . .

10. “සංසඨාචා අයෙය තුමෙහ විහරථ. මා තුමෙහ නානා විහරථා” කී¹ උයෙයාඡේනනියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටි- නිසසඡනනියා සමසාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතෙතානි : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි “සංසඨාචා අයෙය තුමෙහ විහරථ, මා තුමෙහ නානා විහරථා” කී උයෙයාඡේසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එතෙත සමුට්ඨානෙත සමුට්ඨානි; ධුරනිකෙතපෙ -පෙ-

දස සමසාදිසෙසං නිට්ඨිතා.

තසසුද්දනං :

උසසය වොරී ගාමනනරං² උකඛිතතං බාදතෙන ව,
කිං තෙ කුපිතා කිසමිච්ඡි සංසඨාචා ඤායතෙ දසාති.

1.3

නියමගතියකණ්ඩා

1. යං තෙත භගවතා ජානනා පසසතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන පනතසනතිවයං. කරොනනියා නිසසගතියං පාචිතනියං. කන්ත පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති : ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො පනතසනතිවයං අකංසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දඬිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි, කසිනකො -පෙ-

2. අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිට්ඨතිතා භාජාපෙනතියා නිසසගතියං පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිට්ඨතිතා භාජාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

3. භික්ඛුනියා සද්ධිං විවරං පරිවතෙතනා අච්ඡිදනනියා නිසසගතියං පාචිතනියං කන්ත පඤ්ඤාතතනාති : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි භික්ඛුනියා සද්ධිං විවරං පරිවතෙතනා අච්ඡිදි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි, -පෙ-

1. විහරිත්ථාති - මඡසං.

2. ගාමනනං - මඡසං.

3. කිසමිංචි - ම ඡසං.

10. "ආයතීචෙනි, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වසවු, තෙපි වෙන් වැ නොවසවු" යි මෙහෙයවන්නාවූ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තූයෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ "ආයතීචෙනි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව ම වසවු, වෙන් වැ නො වසවු" යි මෙහෙයවූවා යැ. ඒ වස්තූයෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

දස සහ වෙසෙස් නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය :

ලස්ස යැ වොරි යැ ගාමන්තර යැ බාදන ය සමගලක්ඛිත්ත යැ කිංතෙ යැ කුපිතා යැ කිස්මිම්බි යැ සංසට්ඨදෙක යැ යි දසසිංඝ දන්නා ලැබේ.

1.3

නිසසග්ගිය කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දක්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් (ඉටන් පොහෝනා) පාත්‍රයක් නො ඉටා නො විකපා එක දවසකුදු තබා ගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තූයෙකැ යත් : සවගමෙහෙණහු (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස් කොට තබාගත්හ, ඒ වස්තූයෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නැතියි : කඨිනක සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

2. අකාලච්චරයක් කාලච්චරයැ යි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තූයෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අකාලච්චරය කාලච්චර යැයි ඉටා බෙදවූ යැ, ඒ වස්තූයෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නැති. . . .

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟිපවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තූයෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිද ගන්නා යැ, ඒ වස්තූයෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නැති. . . .

4. අනෙකක් විනවා (එය නබා) අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පවිත්‍ර කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ තොමෝ අනෙකක් විනවා (එය නබා) අනෙකක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපන්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨානසයෙන් ම නැති. . .

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසර්ග පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දැන්වූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්තිසමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් 11 නහි. . . .

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසති පවිතිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තු යෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නසම්ප්‍රධානායත් අනුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් ම නති. . . .

7. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහයකු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවන වෙහෙණ පිළිබඳ නියති පවිතිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : යැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනව වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහයකු පිරිකරින් තමන් විසින් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක්හු විනවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්නියමුවියානගන් අතුරෙහි සමුවියානසයෙන් ම නගි. . . .

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන වෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පවිත්‍ර කොතැන්හි පණවන උදයා යන් : සැවැතෙහි දී පණවන උදි. කවරක ඇඳබ යා යන් : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳබ යා. කිනම් වස්තු යෙකා යන් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවුන, ඒ වස්තුවෙහි යා. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපන්තිසම්බධානයන් අතරෙහි සම්බධාන සයෙන් ම නගි. . . .

9. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කීනම් වස්තුයෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවූහ, ඒ වස්තු යෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපන්නියමුවියාන යන් අතුරෙහි සමුවියාන සයෙන් ම නගී. . . .

10. අඤ්ඤාදන්තකෙන පරික්කාරෙන අඤ්ඤාදාසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාපිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙනායා නිසංගතියං පාචිතතියං කතෘ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනන්ද හික්ඛුති අඤ්ඤාදන්තකෙන පරික්කාරෙන අඤ්ඤාදාසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාපිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

11. අතිරෙකව්‍යුක්තකංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනායා නිසංගතියං පාචිතතියං කතෘ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනන්ද හික්ඛුති රාජානං කමබලං විඤ්ඤාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

12. අතිරෙකඅසිංහෙයාකංසපරමං ලහුපාපුරණං වේතාපෙනායා නිසංගතියං පාචිතතියං කතෘ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනන්ද හික්ඛුති රාජානං බොමං විඤ්ඤාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

දමාදස නිසංගතියා පාචිතතියා නිවේනා

කසුද්දනං :

පතනං අකාලං කාලඤ්ච පරිවතෙන ව විඤ්ඤාපෙ,
වේතාපෙනා අඤ්ඤාදන්ත සබ්බිකඤ්ච මහාජනිකං,
සඤ්ඤාපිකා පුග්ගලිකා වතුක්කංසසිංහෙයාකාති.

I.4

පාචිතතිය කණ්ණො

4.1

1. යං තෙන හගවතා ජානතා පසංඝා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන ලහුණං බාදනතියා පාචිතතියං කතෘ පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනන්ද හික්ඛුති න මත්තං ජාතිතා බහුං ලහුණං හරපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දූඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති, එළකලොමකො -පෙ-

10. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුහුල්සතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : ථුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුහුල්සතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් ම නඟී. . . .

11. සොළොස් කහවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරෝණා) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් පලසක් විනවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් ම නඟී. . . .

12. කහවණු දසයකට වඩා අගනා (උෂ්ණකාලයෙහි පොරෝණා) ලුහුපාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් කොමුපිළියක් විනවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් ම නඟී. . . .

දෙළොස් නිසඟිපවිති නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය

පාත්‍ර යැ, අකාල යැ, කාල යැ, පරිවර්තන යැ, විඤ්ඤාන යැ, වෙනාපන යැ, අඤ්ඤා දත්තික යැ, සඨිසික යැ, මහාජනික යැ, සංයාවිත යැ, පුග්ගලික යැ, චතුක්කංසපරම යැ, අභිභ්වෙය්‍ය කංසපරම යැයි සිකපද දෙළොසෙකි.

1.4

පාවිතනිය කාණ්ඩය

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ලුහුණු අනුභව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ යම් පවිති සිඛයෙක් පණවනලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ පටණ නො දන බොහෝ ලුහුණු ගෙන්වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමක සමුට්ඨානයෙනි. . . .

2. සම්බන්ධ ලොම සංභරණයෙන් පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : ජනගහනය, භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : ජනගහනය, භික්ෂුනියෝ සම්බන්ධ ලොම සංභරණය, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං ව්‍යුහ සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ -පෙ-

3. නිලසාධක පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : දේ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : දේ භික්ෂුනියෝ නිලසාධක අනුසාර, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං එකෙක සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ පරිපාලන -පෙ-

4. ජනමට්ටම පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ ජනමට්ටම ආදිය, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං එකෙක සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ, පරිපාලන -පෙ-

5. අතිරේකදායක පරිපාලන උදාහරණයක් : අසුභයාර්ථ පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ අතිරේකදායක උදාහරණයක් ආදිය, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං එකෙක සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ, පරිපාලන -පෙ-

6. භික්ෂුනියා භුක්ෂුනියා පාවිච්ඡා වා විධිපනෙන් ව උප-නිධිපනියා පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ භික්ෂුනියා භුක්ෂුනියා පාවිච්ඡා වා විධිපනෙන් ව උපනිධි, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං දිනි සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ. එළකලොමකෙ -පෙ-

7. අමතකයකු විසුරුවා හැරීම පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : සම්බන්ධ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : සම්බන්ධ භික්ෂුනියෝ අමතකයකු විසුරුවා හැරීම, තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං ව්‍යුහ සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ -පෙ-

8. උපායාර්ථ වා පසුබිම වා සම්බන්ධ වා විසුරුවා හැරීම වා නිරෝධායක වා නිරෝධායක වා ජනගහනය පාවිච්ඡා කළ පසුබිම : සංවර්ධය පසුබිම. කං ආරම්භය : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසිම ව්‍යුහයෙන් : අසුභයාර්ථ භික්ෂුනියෝ උපායාර්ථ නිරෝධායක නිරෝධායක ජනගහනය තසම් ව්‍යුහය. එක පසුබිම. ජනන ආපනසම්බන්ධයානං ජනි සම්බන්ධයෙන් සම්බන්ධ -පෙ-

1. නිරෝධායක ජනගහනය - මජ්ඣිම.

2. සම්බාධස්ථානයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිඛය කොහි පණවනලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු සම්බාධස්ථානයෙහි ලොම් හැරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සතරෙකින් නම්. . . .

3. තලගැටීමෙහි පවිත්‍රසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : මෙහෙණ දෙනමක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : මෙහෙණ දෙනමක් තලගැටුම් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්. පද්ම පාරාජික සමුච්ඡාදනයෙහි. . . .

4. ජනුමට්ටකයෙහි සිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ලකුයෙන් කළ මට්ටුවක් රහසහෙහි ලූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම් : පද්ම පාරාජික සමුච්ඡාදනයෙහි. . . .

5. අයිරා දෑහුල් පුරුකකට වඩා උදකගුද්ධිය ගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍ය දනවුහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් දියෙන් පස මහ ඉතා ගැඹුරු කොට දෙවාපූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්. පද්මපාරාජික සමුච්ඡාදනයෙහි . . .

6. වළඳන මහණක්හට පැනින් හෝ විසිතියෙන් හෝ උවටැන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් වළඳන මහණක්හට පැනින් ද විසිතියෙන් ද උවටැන් කරමින් සිටියා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම් : එළකලොමක සමුච්ඡාදනයෙහි. . . .

7. අමු ධාන්‍ය විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍ර සිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අමු ධාන්‍ය විනවා වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සතරෙකින් නම්. . . .

8. මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ බිත්තියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් මල බිත්තියෙන් පිටත දමූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් ම නම්. . . .

9. උව්වාරං වා පසාචං වා සඛකාරං වා විශාසං වා¹ හරිතෙ ඡරෙතිනායා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො උව්වාරමපි පසාචමපි සඛකාරමපි විශාසමපි හරිතෙ ඡරෙතිසු, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

9. නව්වං වා ගිතං වා වාදිතං වා දසසනාය ගච්ඡන්තියා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඡරෙතිනා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : ඡරෙතිනා භික්ඛුනියො නව්වමපි ගිතමපි වාදිතමපි දසසනාය ගතමසු, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-

ලසුග්ගමග්ගා පඨමො.

4.2

1 රත්තකිකාරෙ අපපදිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනායා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි රත්තකිකාරෙ අපපදිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-

2. පරිවජ්ජෙන ඕකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනායා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පරිවජ්ජෙන ඕකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති, සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

3. අපේක්ඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනායා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි අපේක්ඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

4. රජියා² වා බ්‍රහ්මෙ වා සිඛසාටකෙ වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනායා පාචිතයං කන්ධ පඤ්ඤාතනනානි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : පුරුනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්මනානි : පුරුනඤ්ඤා භික්ඛුනි රජියාපි බ්‍රහ්මෙපි සිඛසාටකෙපි පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තසම්. වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-

1. උව්වාරමපි පසාචමපි සඛකාරමපි විශාසමපි (ඉතිපි)

2. රජියා - මජ්ඣං.

9. නිල් තණබිමක මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ දමන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යත් : බොහෝ මෙහෙණහු නිල් තණ බිමෙහි මල ද මු ද කෙළ ද කසළ ද ඉඳුල් ද දමූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන්ම නගී. . . .

10. නවනු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිස යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිති සිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යත් : සවග මෙහෙණහු නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි : එළක ලොමක සමුට්ඨානයෙනි. . . .

පළමුවන ලප්පක වර්ග යි

(4.2)

1. පහන් නැති රෑ අඳුරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා ව වෙනැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් කිසිදු එළියක් නැති රෑ අඳුරෙහි එකලා පිරිමියකු හා එකලා ව ලං වැ සිටියා ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි : ථෙය්‍යසත්ථකයෙහි ය. . . .

2. පිළියන් පියසෙක්හි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ලං වැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යත් : එක්තරා මෙහෙණක් පිළියන් පියසෙක්හි එකලා පිරිමියකු හා එකලා වැ ලං වැ සිටියා ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨාන යන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි : ථෙය්‍යසත්ථකයෙහි යැ. . . .

3. එළිමහතෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ලං වැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එළිමහතෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ලං වැ සිටියා ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි. ථෙය්‍යසත්ථකයෙහි යැ. . . .

4. විරියෙහි හෝ විනිවිද නො ගිය කුඩා විරියෙහි හෝ සතර මංසන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ වෙනැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ විරියෙහි ද විනිවිද නොගිය විරියෙහි ද සතරමං සන්ධියෙහි ද එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා ව වෙනැ සිටියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගීයි. ථෙය්‍යසත්ථකයෙහි යැ. . . .

5. පුරෙහත්තං කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා පක්කමන්තියා පාවිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාත්තන්තානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පුරෙහත්තං කුලානි උපසඛකමිත්වා ආසනෙන නිසිදිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා පක්කමි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. කාසිනකො-පෙ-.

6. පච්ඡාභත්තං කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසිදන්තියා පාවිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාත්තන්තානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි පච්ඡාභත්තං කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසිදි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. කාසිනකො-පෙ-

7. විකාලෙ කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධිත්වා වා සන්ධරුපෙත්වා වා අභිනිසිදන්තියා පාවිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාත්තන්තානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ කියමිං වජ්ජසමිනාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො විකාලෙ කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකො අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධිත්වා අභිනිසිදිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. කාසිනකො-පෙ-

8. දුග්ගතිවෙන දුපධාරිවෙන පරං උඤ්ඤාපෙන්නියා පාවිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාත්තන්තානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි දුග්ගතිවෙන දුපධාරිවෙන පරං උඤ්ඤාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. අත්තානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මවරියෙන වා අභිසංපන්නියා පාවිත්තියං, කන්ද පඤ්ඤානති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : චණ්ඩකාලි භික්ඛුනි අත්තානං පරමපි නිරයෙනපි බ්‍රහ්මවරියෙනපි අභිසංපි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-

10. අත්තානං වගිත්වා වගිත්වා රෙදන්තියා පාවිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාත්තන්තානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : චණ්ඩකාලි භික්ඛුනි අත්තානං වගිත්වා රෙදි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. යුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-පෙ-

රත්තනිකාරවග්ගො දුතියො.

5. පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස බැහැර යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ ආසනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිස බැහැර ගියා ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : කඨිනකයෙහි යැ. . . .

6. පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍ර සිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳහතු. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : කඨිනසමුච්ඡාදනයෙනි.

7. විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ශය්‍යාවක් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ හිඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ශය්‍යාවක් අතුරා හුන්හ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි. කඨිනසමුච්ඡාදනයෙනි. . . .

8. නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවූ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුනෙකින් නම්යි. . . .

9. තමාට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බ්‍රහ්මරික් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ තමාට ද අන් උපසපන් මෙහෙණකට ද නිරයෙන් ද බ්‍රහ්මරික් ද සාප කළා ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුනෙකින් නම්යි. . . .

10. තමාට පැහැර හඬන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ තමාට පැහැර පැහැර හැඬූ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්යි : ධුරන්තිකපයෙහි යැ. . . .

දෙවන රත්නත්ඨකාර වර්ග යි

(4.3)

1. නග්ගාය නග්ගායනායා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුනියො නග්ගා නග්ගාසිංසු, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. එළකලොමකො -පෙ-

2. පමාණාතිකතනං උදකසාපිකං කාරාපෙනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අපපමාණිකායො උදකසාපිකායො කාරෙසුං. තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

3. භික්ඛුනියා විවරං විසිබ්බෙතා වා විසිබ්බාපෙනා වා නෙව සිබ්බෙතනියා න සිබ්බාපනාය උස්සුකකං කරොනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනි භික්ඛුනියා විවරං විසිබ්බාපෙනා නෙව සිබ්බෙසි, න සිබ්බාපනාය උස්සුකකං අකාසි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙබ්බෙපෙ -පෙ-

4. පඤ්චාසිකං සමසාපිවරං අතිකකාමෙනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුනියො භික්ඛුනිනං හත්ථෙ විවරං නිකම්පිතා සනතරාගතරෙන ඡනපද්ධාරිකං පක්කමිංසු, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කසිනකො -පෙ-

5. විවරසමකම්පිතං ධාරෙනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනි අඤ්ඤාතරාය භික්ඛුනියා විවරං අනාපුච්ඡා පාරාපි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කසිනකො -පෙ-

6. ගණස්ස විවරලාභං අනතරායං කරොනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනි ගණස්ස විවරලාභං අනතරායං අකාසි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

7. ධම්මකං විවරවිහරිතං පටිබාහනතියා පාචිතනියං කත්ථ පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣමිනනි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනි ධම්මකං විවරවිහරිතං පටිබාහි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

(4.3)

1. නග්න වැනන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙයන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙයෙහු නග්න වැනන කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නග්න : එළකලොම සම්ප්‍රධානයෙනි. . . .

2. පමණ ඉක්මවූ දියසළු කරවන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙයන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සවග මෙහෙයෙහු පමණ ඉක්මවූ දියසළු දැරූහ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් ම නග්න. . . .

3. මෙහෙයකගේ සිවුරක් ගෙන්නම් හැර හෝ ගෙන්නම් හරවා හෝ නොම ගෙන්නම් කරණ ගෙන්නම් කිරීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය මෙහෙයකගේ සිවුරක් ගෙන්නම් හරවා නොමෝ නොම ගෙන්නම් කළා ය. ගෙන්නම් කරවීමට ද වැයම් නොකළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නග්න : ධුර්නික්ෂෙප යෙහි යැ. . . .

4. පස් දවසක් පිරිබෝ කිරීම විසින් හෝ අවගස්සීම විසින් හෝ සිවුරු පෙරළීම ඉක්මවන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙයන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙයෙහු අත් මෙහෙයන් අතැ සිවුරු තබා අදනය හා පොරොණයෙන් යුතු වැ දනවූ සැරිසැරීමට ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නග්න : කඨින සම්ප්‍රධානයෙනි යැ. . . .

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙයක් එක්තරා මෙහෙයකගේ සිවුරක් නො පිළිවිස පෙරළූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නග්න : කඨින සම්ප්‍රධානයෙනි යැ. . . .

6. මෙහෙයගණයාගේ චීවරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය මෙහෙයගණයාගේ චීවරලාභයට අනතුරු කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුනෙකින් නග්න : . . .

7. දහැම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙය දහැම් සිවුරු බෙදීමක් වැළකූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුනෙකින් නග්න : . . .

8. අගාරිකයා වා පරිබාජකයා වා පරිබාජිකයා වා සමණවිවරං දෙනෙයා පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදු හිකඛුති අගාරිකයා සමණවිවරං අදුසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

9. දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙනෙයා පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදු හිකඛුති දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. ධම්මිකං කසිනුඤ්ඤාං පරිබාහනනියා පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදු හිකඛුති ධම්මිකං කසිනුඤ්ඤාං පරිබාහි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

නභානවග්ගො නනිගො.

(4.4)

1. දවන්තං හිකඛුතිනං එකමඤ්ඤෙව තුවට්ටෙනනිනං පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : සබ්බසුලා හිකඛුතියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි ; සබ්බසුලා හිකඛුතියො දො එකමඤ්ඤෙව තුවට්ටෙසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ -පෙ-

2 දවන්තං හිකඛුතිනං එකන්දරණපාපුරණෙ තුවට්ටෙනනිනං පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : සබ්බසුලා හිකඛුතියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : සබ්බසුලා හිකඛුතියො දො එකන්දරණපාපුරණෙ තුවට්ටෙසු. තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ -පෙ-

3. හිකඛුතියා සඤ්චිච්ච අඵාසුං කරොනනියා පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදු හිකඛුති හිකඛුතියා සඤ්චිච්ච අඵාසුං අකාසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-

4. දුක්ඛිනං සහජ්ඣිතිං නෙව උපට්ඨෙනනියා න උපට්ඨාපනාය උසුඤ්ඤාං කරොනනියා පාවිතයං කන්ද පසැකැත්තනනි : සාවජියං පසැකැත්තං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං

8. ගිවිසිල්ලට හෝ පිරිවැරියකට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ගිවිසිල්ලට සිවුරක් දුනා. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් ම නගියි . . .

9. දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : . . .

10. දහම් කෙළින් සිවුර ඉදිරි වළකන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ දහම් කෙළින් සිවුර ඉදිරි වළකා. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : . . .

තුන්වන නභාන වර්ග යි.

(4.4)

1. එක් හැඳෙහි හොවන මෙහෙණන් දෙනමක් පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙනම දෙනම එක ඇඳෙහි ගයනය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි. . . .

2. එක් ම ඇතිරි පොරොනා ඇති යහන්හි හෝනා මෙහෙණන් දෙනමක් පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙනම දෙනම එක් ම ඇතිරි පොරොනා ඇති යහන්හි ගයනය කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

3. දූත දූත මෙහෙණක්හට නො පහසුබව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්හට දූත දූත නො පහසුබව කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : . . .

4. ගිලන් වූ සඳ්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම්

විච්ඡේදනාදි : ඵලලාභාදි භික්ෂුනී දුක්ඛිතං සහජ්ඣිතං නෙව උපට්ඨෙයි. න උපට්ඨාපනාය උස්සුකකං අකාසි. තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුර- නිකේඛපෙ-පෙ-

5. භික්ෂුනියා උපස්සං දඤා කුපිතා අනත්තමනා නික්කමිසි- නාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඵලලාභාදි භික්ෂුනීං ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : ඵලලාභාදි භික්ෂුනී භික්ෂුනියා උපස්සං දඤා කුපිතා අනත්තමනා නික්කමිසි, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිසි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති.

6. සංසට්ඨාය භික්ෂුනියා යාවතියං සමනුභාසනාය නපටි- නිස්සජ්ජනාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ෂුනීං ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : චණ්ඩකාලි භික්ෂුනී සංසට්ඨා විහරි, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුර- නිකේඛපෙ-පෙ-

7. අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපට්ඨිතයෙ අසත්ථිකාය වාරිකං වරනාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ෂුනියො ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : සමබහුලා භික්ෂුනියො අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපට්ඨිතයෙ අසත්ථිකායො වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති- සමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකෙ-පෙ-

8. තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපට්ඨිතයෙ අසත්ථිකාය වාරිකං වරනාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ෂුනියො ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : සමබහුලා භික්ෂුනියො තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපට්ඨිතයෙ අසත්ථි කායො වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකෙ-පෙ-

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං වරනාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ෂුනියො ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : සමබහුලා භික්ෂුනියො අනෙතාවස්සං වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨා- නානං දභිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකෙ-පෙ-

10. වස්සං චුත්ථාය¹ භික්ෂුනියා වාරිකං න පකකමනාතියා පාචිතියං කත්ථ පඤ්ඤාතනනාති : රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ෂුනියො ආරබ්භ. කිසමිං විච්ඡේදනාදි : සමබහුලා භික්ෂුනියො වස්සං චුත්ථා වාරිකං න පකකමිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරුජිකෙ-පෙ-.

තුට්ඨමමනෙතා වතුඤ්ඤා.

1. වස්සං චුට්ඨාය - මජ්ඣං.

වස්තුයෙකු යන් : උල්ලන්දා මෙහෙණ ගිලන් වූ ස්වදේශිකයෙකුට නො ම උවැටන් කළා යැ, උවැටන් කරවීමට වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයෙකින් නගියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණක්හට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටු සිත් ඇතිවැ (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යන් : උල්ලන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකු යන් : උල්ලන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්හට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටුසිත් ඇත්ති (ඇය) ඉන් බැහැර කළා යැ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නගියි : . . .

6. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසයහ ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී : කවරක ඇරැඹ යැ යන් : වණ්ඩකාලි මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකු යන් : වණ්ඩකාලි මෙහෙණ ගිහිසයහ ඇති වැ වුණු. ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයෙකින් නගියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

7. සැක සහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ නමා වසන රටතුළ සන්චාවන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යන් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකු යන් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තපන් වසන රටතුළ සන්චාවන් නැති වැ හැසුරුණහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

8. සැක සහිත යැයි දන්තාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටක සන්චාවන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යන් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකු යන් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිතයැයි දන්තාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටක සන්චාවන් නැති ව හැසුරුණහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

9. වස්කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යන් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකු යන් : බොහෝ මෙහෙණහු වස්කාලය තුළ සැරි සැරුහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

10. සැරිසැරීමට නො යන වුණුවස් ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යන් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකින් ද යන් : බොහෝ මෙහෙණහු වුණුවස් ඇති යානු නො සැරිසැරුහ. ඒ වස්තුයෙහි යැ. පසැඤ්ඤානි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන එකෙකින් නගියි : පඨමපාරාජිකසමුප්පාදන යෙහි යැ. . . .

සිවුවන තුවටට වර්ග සි.

4.5

1. රුජාගාරං වා විතතාගාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා පොකක-
රණීං වා දසසනාය ගච්ඡන්තියා පාචිත්තියං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනානි :
සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමභාති : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො
ආරාමභ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනනි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො රුජාගාරවපි
විතතාගාරවපි දසසනාය අගමංසු. තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි.
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි ඵලකලො-
මකෙ-පෙ-.

2. ආසඤ්චි වා පලලඛිකං වා පරිභුඤ්ජන්තියා පාචිත්තියං, කන්‍යා
පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමභාති : සම්බහුලා
භික්ඛුනියො ආරාමභ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො
ආසඤ්චිවපි පලලඛිකවපි පරිභුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි.
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි. ඵලකලො-
මකෙ-පෙ-.

3. සුත්තං කන්තනන්තියා පාචිත්තියං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමභාති : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරාමභ කිසම්මි
වජ්ඣසම්මනනි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො සුත්තං කන්තංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි.
එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති
සමුට්ඨානි ඵලකලොමකෙ-පෙ-.

4. ගිහිවේය්‍යාවච්චං කාරෙන්නතියා පාචිත්තියං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනානි :
සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමභාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරාමභ.
කිසම්මි වජ්ඣසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ගිහිවේය්‍යාවච්චං අකංසු,
තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි
සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි. ඵලකලොමකෙ-පෙ-.

5. භික්ඛුනීහි¹ 'ඵහයෙය ඉමං අභිකරණං වූපසමෙහි'ති වූච්චමානාය
සාධුති පටිසසුඤ්ඤා² නෙව උපසමෙන්නතියා න උපසමාය උසසුකකං
කාරෙන්නතියා පාචිත්තියං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.
කං ආරාමභාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරාමභ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනනි :
පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී භික්ඛුනීහි 'ඵහයෙය ඉමං අභිකරණං වූපසමෙහි, ති
වූච්චමානා සාධුති පටිසසුඤ්ඤා නෙව උපසමෙහි, න උපසමාය උසසුකකං
අකාසි, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි. ධූරනිකෙකපෙ-පෙ-.

6. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සහජා,
බාදනියං වා භොජනියං වා දෙනතියා පාචිත්තියං කන්‍යා පඤ්ඤාතතනානි :
සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමභාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරාමභ.
කිසම්මි වජ්ඣසම්මනනි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී අගාරිකස්ස සහජා බාදනියමපි
භොජනියමපි අදසි, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති
සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි. ඵලකලොමකෙ-පෙ-.

1. භික්ඛුනියා - මජ්ඣං.

2. පටිසසුඤ්ඤා - මජ්ඣං.

4.5

1. රජුගේ ක්‍රියාගාරයක් හෝ විත්‍යාගාරයක් හෝ උපවනයක් හෝ ක්‍රියාදායකයක් හෝ ක්‍රියා පුස්තකයක් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවග මෙහෙණහු රජුගේ ක්‍රියාගාරය ද විත්‍යාගාරය ද දැකීමට ගියහ, ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

2. දික්භහලාපුට්‍රවක් හෝ පාදයෙහි ව්‍යාලරූප නභා කළ පලගක් හෝ පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් දික්භහලා පුට්‍ර ද පලග ද පිරිබෝ කළහ. ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

3. හු කවින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවග මෙහෙණහු හු කැටුහු, ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියනට මෙහෙවර කළහ, ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණන් විසින් “එව ආයාච, මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්තැ” යි කියනු ලබන කල්හි “මැනැවැ” යි ගිවිස නො ම සන්තිද්‍රවන සන්තිද්‍රවිමට වැයම් නොකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණන් විසින් “එව ආයාච, මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්තැ” යි කියනු ලබන්නී මැනැවැයි ගිවිස නො සන්තිද්‍රවු යැ සන්තිද්‍රවිමට වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයකින් නගියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

6. ගිහියකුට හෝ පිරිවැජියකුට හෝ පිරිවැජියකට හෝ සියතින් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ සියතින් ගිහියකුට කැයුතු දය ද බිදියුතු දය ද දුන. ඒ වස්තුවක් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුප්පාදනයෙහි යැ.

7. ආවසථවිවරං අනිසංස්කෘතියා පරිභුඤ්ඤානභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනි ආවසථවිවරං අනිසංස්කෘතියා පරිභුඤ්ඤානං. කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

8. ආවසථං අනිසංස්කෘතියා වාරිකං පකකමනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනි ආවසථං අනිසංස්කෘතියා වාරිකං පකකමි. කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

9. තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණ්ණනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණ්ණං, කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි පදසොධම්මෙ -පෙ-

10. තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙතනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙසුං, කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි, පදසොධම්මෙ -පෙ-

විනාශාගාරවග්ගො පඤ්ඤමො.

(4.6)

1. ජානං සහික්ඛුකං ආරාමං අනාපුච්ඡා පවිසනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො අනාපුච්ඡා ආරාමං පවිසංසු, කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. දො අනුපඤ්ඤානභියො ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

2. භික්ඛුං අකෙකාසනභිවාරෝ පරිභාසනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : වෙසාලියං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : ඡබ්බගගියං භික්ඛුනියො ආසංසන්නං උපාලිං අකෙකාසිංසු, කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

3. වණ්ඨිකතාය ගණං පරිභාසනභිවාරෝ පාවිතභිවාරෝ කළු පඤ්ඤානභිවාරෝ : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානි : පුලලනඤ්ඤානං භික්ඛුනි වණ්ඨිකතාය ගණං පරිභාසි, කසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානභි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

7. අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නැගී : කාන්තාසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

8. (දෙරකවුළු තැබූ) සෙනස්නක් (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ (දෙර කවුළු තැබූ) සෙනස්නක් (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට ගියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නැගී : කාන්තාසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

9. නිර්ග්විතවිද්‍යාව පුහුණු කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : සවගමෙහෙණහු නිර්ග්විතවිද්‍යාව පුහුණු කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නැගී : පදසොධම්මසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

10. නිර්ග්විත විද්‍යාව හදරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : සවගමෙහෙණහු (පරුපසාතක) නිර්ග්විත විද්‍යාව හදරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නැගී : පදසොධම්මසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

පණවන වින්තාගාරවර්ග යි.

4.6

1. දූත දූත මහණන් ඇති අරමකට නො පිළිවිස පිවිසෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු නො පිළිවිස අරමකට පිවිසියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයකින් නැගී : ධුරනික්ඛෙපයෙහි යැ. . . .

2. මහණක්හට ආක්‍රොශ කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : සවගමෙහෙණහු ආයුස්මත් උපාලි තෙරුන්ට අක්‍රොශ කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නැගී : . . .

3. සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණගණයාහට අවමන් කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නැගී : . . .

4. නිමනනිකාය වා පවාරිකාය වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සාවජනීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො භුතතාපිනීයො පවාරිකා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤාප්ප, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි -පෙ-.

6. කුලං මච්ඡරායනනීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සාවජනීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : අඤ්ඤානරා භික්ඛුනි කුලං මච්ඡරාසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි -පෙ-

6 අභික්ඛුකෙ ආවාසෙ වස්සං වසනනීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සාවජනීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො අභික්ඛුකෙ ආවාසෙ වස්සං වසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං දුතීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි. එළක-ලොමකෙ -පෙ-

7. වස්සං චුජ්ඣාය භික්ඛුනීයා උභතො සබ්බෙ තිති ධානෙනි නපපවාරෙතනීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සාවජනීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො වස්සං චුජ්ඣා භික්ඛුනිසබ්බෙ¹ නපපවාරෙසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරනිකෙබ්බෙ -පෙ-

8. ඔවාදුය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡනනීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගීයා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ඡබ්බගගීයා භික්ඛුනීයො ඔවාදං න ගච්ඡිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-

9. උපොසථමපි න පුච්ඡනනීයා ඔවාදමපි න යාවනනීයා පාචිතනීයං කන්‍යා පඤ්ඤානනනනි : සාවජනීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො උපොසථමපි න පුච්ඡිංසු, ඔවාදමපි න යාවිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරනිකෙබ්බෙ -පෙ-

1. භික්ඛුසම්බ්සං - ම.ඡ.සං.

2. රුඛිතං - ම.ඡ.සං.

4. කැපුණු දෑස් හෝ බිදිය යුතු දෑස් හෝ අකැප නිමන්ත්‍රණයෙන් නිමන්ත්‍රණය කරණ ලදුව හෝ පවරණ ලදුව හෝ අන් තැනෙක්හි වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වළඳා නිමියාහු පවරණ ලද්දහු අන් තැනෙකැ වැළඳුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සතරෙකින් නඟියි : ...

5. කුලමසුරුව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් කුලමසුරුවූවා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නඟියි : ...

6. මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වසන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් විසූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නඟියි : පළකලොම සමුච්ඡාදන යෙහි යැ. ...

7. උභතො සංඝසංඝකෙරෙහි දිව්‍ය සුත්ත පරිසංඝිත යන කරුණු තුනින් නො පවරන්නා වූ වස් විසූ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වස් විසූවාහු භික්ෂුණී සංඝසංඝකෙරෙහි නො පැවරූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නඟියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. ...

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විචාරණු පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍ය දන්තවුහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවිග මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : සවිග මෙහෙණහු අවවාද අසන්නට නො ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නඟියි : පඨම පාරාචික සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. ...

9. පෙහෙවස් දිනය නො විචාරන්නා වූ ද අවවාදය නො යදින්නා වූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රී සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු පෙහෙවස් දිනය ද නො පිළිවිසිහ, අවවාදය ද නො යැදූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නඟියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. ...

10. පසාබේ ජාතං ගණං වා රුහිතං වා අනපලොකොති සංඝං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය හෙදපෙනායා පාවිතායං කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං. කං ආරම්භාති : අසැකැත්තරං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : අසැකැත්තරං භික්ඛුනි පසාබේ ජාතං ගණං පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙයි, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. කතීනකො -පෙ-.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො

(4·7)

1. ගමිතිනිං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතායං, කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං. කං ආරම්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ගමිතිනිං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

2. පායනතිං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතායං කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං. කං ආරම්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො පායනතිං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

3 දො වස්සාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතායං කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං. කං ආරම්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො දො වස්සාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

4. දො වස්සාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සංඝෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතායං කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං. කං ආරම්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො දො වස්සාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සංඝෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. උභනදාදසවස්සං ගිතිගතං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතායං කන්ද පසැකැත්තනාති : සාවච්ඡියං පසැකැත්තං, කං ආරම්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්නාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො උභනදාදසවස්සං ගිතිගතං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නං, එකා පසැකැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. යටිතල පහසුකම් හටගත් ගඩක් හෝ වණයක් හෝ වෙහෙණකහු හෝ වෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිස එකලා පුරුපයක් හා එකලා වැ බිඳු වන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : එක්තරා වෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : එක්තරා වෙහෙණක් යටිතල පහසුකම් හටගත් ගඩක් එකලා පුරුපයක් හා එකලා වැ බිඳු වූ. ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් දෙකකින් නිසි : කඩිනමින් සම්මුතියක් යැ.

සමන ආරාම වර්ග යි.

(4.7)

1. ගැබ්ගත උපයෝගී කරවන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ගැබ්ගත උපයෝගී කරවනු, ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් තිබේ : . . .

2. කිරි පොවන්නිය උපයෝගී කරවන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් කිරි පොවන්නිය උපයෝගී කරවනු, ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් තිබේ : . . .

3. දෙවසක් සැලැල්ම ධර්මයන්හි නො ගිණිවුනු සිට ඇති සිත්බවනාට උපයෝගී කරවන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් දෙවසක් සැලැල්ම ධර්මයන්හි නොගිණිවුනු සිට ඇති සිත්බව උපයෝගී කරවනු, ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් තිබේ : . . .

4. වෙහෙණ සහන වසින් සමන නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සැලැල්ම ධර්මයන්හි ගිණිවුනු සිට ඇති සිත්බවනාට උපයෝගී කරවන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් වෙහෙණ සහන වසින් සමන නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සැලැල්ම ධර්මයන්හි ගිණිවුනු සිට ඇති සිත්බව උපයෝගී කරවනු, ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් තිබේ : . . .

5. ගිහිගත පැමිණි නො පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇති සිත්බවනාට උපයෝගී කරවන වෙහෙණ පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැලැකිලි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් උතුරොදොස්වස් ඇති පිරිසන්තරගත වූ සිත්බව උපයෝගී කරවනු, ඒ වස්තුවක් යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැලැල්ම ආපන්න සම්මුතියක් අතුරෙහි සම්මුතියක් තිබේ : . . .

6. පරිපුණ්ණඤාදසවස්සං ගිහිගතං දො වස්සානි ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙනානියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භං කියමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණඤාදසවස්සං ගිහිගතං දො වස්සානි ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. පරිපුණ්ණඤාදසවස්සං ගිහිගතං දො වස්සානි ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සංකෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනානියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භං කියමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණඤාදසවස්සං ගිහිගතං දො වස්සානි ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සංකෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වස්සානි නෙව අනුග්ගණනානියා න අනුග්ගණනාපෙනානියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : පුලලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භං කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වස්සානි නෙව අනුග්ගණෙසි, න අනුග්ගණනාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

9. වුට්ඨාපිතං පවතනිතිං දො වස්සානි නානුබ්බිකානියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භං කියමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො වුට්ඨාපිතං පවතනිතිං දො වස්සානි නානුබ්බිකං, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරාජකෙ -පෙ-.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වූපකාසෙනානියා න වූපකාසා-පෙනානියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි ; සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති ; පුලලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භං කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වූපකාසෙසි, න වූපකාසාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

ගබ්භිනිවග්ගො සත්තමො

6. දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති පුරිසන්තරගත පිරිසුන් දෙළොස්වස් ඇතිසක උපසපත් කරවන ටෙහෙණ පිළිබඳ පවතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ ටෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : බොහෝ ටෙහෙණහු දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති පුරිසන්තරගත පිරිසුන් දෙළොස්වස් ඇතිසක උපසපත් කරපුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නහිසි : . . .

7. ටෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති පුරිසන්තරගත පිරිසුන් දෙළොස්වස් ඇතිසක උපසපත් කරවන ටෙහෙණ පිළිබඳ පවතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ ටෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : බොහෝ ටෙහෙණහු ටෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති පුරිසන්තරගත පිරිසුන් දෙළොස්වස් ඇතිසක උපසපත් කරපුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නහිසි : . . .

8. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා දෙවසක් (උද්දසදාදිත්) සඬගුහ නො කරණ අනුත් ලවා සඬගුහ නො කරවන ටෙහෙණ පිළිබඳ පවතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : මුල්ල නන්දා ටෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : මුල්ලනන්දා ටෙහෙණ සද්ධිවිහාරිණියක උපසපත් කරවා දෙවසක් නො ට සඬගුහ කළා යැ. අනුත් ලවා ද සඬගුහ නො කරපු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානගෙකින් නහිසි : ධුරන්තිකප්පෙයෙහි යැ. . . .

9. කිසි උපසපත් කරපු උපාද්ධාය හික්මුණියට දෙවසක් උවටන් නො කරණ ටෙහෙණ පිළිබඳ පවතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ ටෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : බොහෝ ටෙහෙණහු තවත් උපසපත් කරපු උපාද්ධාය හික්මුණියට දෙවසක් උවටන් නො කළාහුයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානගෙකින් නහිසි : පඨව්පාරාජිකසමුට්ඨාන ගෙහි. . . .

10. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා නම් කැඳවා ගෙණ නො යන කැඳවා ගෙණ යැව්ව අනෙකකිහට නියොග නො කරණ ටෙහෙණ පිළිබඳ පවතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : මුල්ලනන්දා ටෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : මුල්ලනන්දා ටෙහෙණ සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා නො ට කැඳවා ගෙණ ගියා යැ, කැඳවා ගෙණ යනු පිණිස අනුන්ට නියොග ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානගෙකින් නහිසි : ධුරන්තිකප්පෙයෙහි යැ. . . .

4.8

1. උනන්දුව සහිතව සිටින සුමාරිහුනට වුවද පෙනෙන්නේ පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : සමබලා භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : සමබලා භික්ෂුනියෝ උනන්දුව සහිතව සිටින සුමාරිහුනට වුවද පෙනෙන, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති -පෙ-.

2. පරිපුණ්ණවිසතිව සිටින සුමාරිහුනට දෙව වසානි ඡත්ත ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛි. වුවද පෙනෙන්නේ පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : සමබලා භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : සමබලා භික්ෂුනියෝ පරිපුණ්ණවිසතිව සිටින සුමාරිහුනට දෙව වසානි ඡත්ත ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛි. වුවද පෙනෙන, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති -පෙ-.

3. පරිපුණ්ණවිසතිව සිටින සුමාරිහුනට දෙව වසානි ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛි. සමබලා අසමමන. වුවද පෙනෙන්නේ පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : සමබලා භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : සමබලා භික්ෂුනියෝ පරිපුණ්ණවිසතිව සිටින සුමාරිහුනට දෙව වසානි ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛි. සමබලා අසමමන. වුවද පෙනෙන, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති -පෙ-.

4. උනන්දුව සහිතව සිටින සුමාරිහුනට වුවද පෙනෙන්නේ පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : සමබලා භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : සමබලා භික්ෂුනියෝ උනන්දුව සහිතව සිටින සුමාරිහුනට වුවද පෙනෙන, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති -පෙ-.

5. පරිපුණ්ණආදානව සිටින සමබලා අසමමන. වුවද පෙනෙන්නේ පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : සමබලා භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : සමබලා භික්ෂුනියෝ පරිපුණ්ණආදානව සිටින සමබලා අසමමන. වුවද පෙනෙන, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති. එළකලොමකෙ -පෙ-.

6. 'අලං නාව තෙ අයෙ ප්‍රියාපිනෙන' නි ප්‍රියමානාය සාධුති පටිසංසුඤ්ඤා පච්ඡා බිඤ්ඤාමං ආපඤ්ඤානි පාඩමකි. කන්ද පසුකැපෙන නිසා : සාවිජයං පසුකැපෙන. කං ආරම්භාති : වුත්තකාලි භික්ෂුනියෝ ආරම්භ. කිසම් ව්‍යුත්පන්න : වුත්තකාලි භික්ෂුනියෝ 'අලං නාව තෙ අයෙ ප්‍රියාපිනෙන' නි ප්‍රියමානා සාධුති පටිසංසුඤ්ඤා පච්ඡා බිඤ්ඤාමං ආපඤ්ඤානි, තසම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පසුකැපෙන. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං නිති සමුප්පාදෙනි සමුප්පාති -පෙ-.

4.8

1. උනු විසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු උනුවිසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරු ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : ...

2. දෙවසක් සැවැපුරුම යාපයන්හි නො ගික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙවසක් සැවැපුරුම ධර්මයන්හි නො ගික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරුම ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : ...

3. මෙහෙණ සහුන් විසින් සමචන නො කරන ලද දෙවසක් සැවැපුරුම ධර්මයන්හි ගික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සහුන් විසින් සමචන නො කරන ලද දෙවසක් සැවැපුරුම ධර්මයන්හි ගික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුටියක උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරුම ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : ...

4. උනුදාළොසය ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු උනුදාළොසවස් ඇති වැ උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරුම ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : ...

5. මෙහෙණ සහුන් විසින් සමචන නො කරන ලද වැ පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සහුන් විසින් සමචන නො කරන ලද්දහු පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇත්තාහු උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරුම ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : එළකලොමසමුට්ඨානගෙහි. ...

6. ආයාචනි, නොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැයි කියනු ලබන්නී ලැනැවැයි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැවිණින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැපනහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරබ යැ යත් : වණ්ඩකාලි මෙහෙණ ඇරබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වණ්ඩකාලි මෙහෙණ " ආයාචනි, නොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැ " යි කියනු ලබන්නී " ලැනැවැ " යි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැවිණිය යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සැවැපුරුම ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නගියි : ...

7. සික්කමානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සයි, එවාහං නං ට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා නෙව ට්ඨාපෙනායා න ට්ඨාපනාය උස්සකකං කරොනායා පාචිතයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං හිකඛුති සික්කමානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සයි, එවාහං නං ට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා නෙව ට්ඨාපෙයි, න ට්ඨාපනාය උස්සකකං අභාසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙඛපෙ-පෙ-.

8. සික්කමානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සාති අනුබ්භිස්සයි එවාහං නං ට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා නෙව ට්ඨාපෙනායා න ට්ඨාපනාය උස්සකකං කරොනායා පාචිතයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං හිකඛුති සික්කමානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සාති අනුබ්භිස්සයි, එවාහං නං ට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා නෙව ට්ඨාපෙයි, න ට්ඨාපනාය උස්සකකං අභාසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙඛපෙ-පෙ-.

9. පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකසංසට්ඨං චණ්ඩිං සොකාවස්සං¹ සික්කමානං ට්ඨාපෙනායා පාචිතයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං හිකඛුති පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකසංසට්ඨං චණ්ඩිකං සොකාවස්සං සික්කමානං ට්ඨාපෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. මාතාපිතුහි වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤාතං සික්කමානං ට්ඨාපෙනායා පාචිතයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං හිකඛුති මාතාපිතුහිපි සාමිකෙනපි අනනුඤ්ඤාතං සික්කමානං ට්ඨාපෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං චතුහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියා වාචනො සමුට්ඨාති, න කායනො න විතතනො. සියා කායනොච වාචනොච සමුට්ඨාති, න විතතනො. සියා වාචනොච විතතනොච සමුට්ඨාති, න කායනො. සියා කායනොච වාචනොච විතතනොච සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. පාරිවාසිකජ්ඣදුනෙන සික්කමානං ට්ඨාපෙනායා පාචිතයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : රුජගහෙ පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනදං හිකඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනනි : පුලලනදං හිකඛුති පාරිවාසිකජ්ඣදුනෙන සික්කමානං ට්ඨාපෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

1. සොකාවාසං ම.ඡ.සං.

7. සික්ඛවාතාවකට “ආයුධ, ඉදින් තෙපි මට සිටුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම නොප උපසපත් කරවන්නෙයි” යි කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමෙහි වැයව නො කරවන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොහි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ සික්ඛවකට “ආයුධ, ඉදින් තෙපි මට සිටුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම නොප උපසපත් කරවන්නෙයි” කියා නො ම උපසපත් කරවූ, උපසපත් කරවීම පිණිස වැයව ද නොකළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨාන යන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

8. “ආයුධ, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙනු නම් එකල්හි මම උපසපත් කරවන්නෙයි” යි සික්ඛවකට කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමට වැයව නො කරවන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ “ආයුධ, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙනු නම් එකල්හි මම මාප උපසපත් කරවන්නෙයි” යි සික්ඛවකට කියා නො ම උපසපත් කරවූ යැ, උපසපත් කරවීමට වැයව ද නොකළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

9. පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැරැ වූ මොක ඇති කරන්නාවූ සික්ඛවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැරැ වූ මොක ඇති කරන්නාවූ හික්ඛවක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණකින් නඟියි : . . .

10. පාපියන් විසින් මෝ හිමියා විසින් මෝ නො අනුදන් හික්ඛවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ මා පියන් විසින් ද හිමියා විසින් ද නො අනුදන් හික්ඛවක උපසපත් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ, පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරකින් නඟියි : කිසිවිටෙක වචනයෙන් නඟියි, කයින් නො නඟි, සිතින් නො නඟි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතින් නො නඟි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟි. කයින් මො නඟි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟි. . . .

11. පාරිවාසිකව ඡන්දය දීමෙන් හික්ඛවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රිකය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ පාරිවාසික ඡන්දය දීමෙන් හික්ඛවක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණකින් නඟියි : . . .

12. අනුවසං වුට්ඨාපෙනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : සම්මනුලා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : සම්මනුලා භික්ඛුනිසො අනුවසං වුට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං තිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති-පෙ-.

13. එකං වසං දො වුට්ඨාපෙනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : සම්මනුලා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : සම්මනුලා භික්ඛුනිසො එකං වසං දො වුට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං තිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති-පෙ-.

කුමාරිභූතමගේ අට්ඨමො.

4.9

1. ඡන්දපාහනං ධාරෙනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ඡන්දපාහනං ධාරෙසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. එකා අනුවසං. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

2. යානෙන යාගනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො යානෙන යාගිසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. එකා අනුවසං. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

3. සමසාණිං ධාරෙනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : අසුකැවිම භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : අසුකැවිම භික්ඛුනිසො සමසාණිං ධාරෙසි, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

4. ඉත්ථාලඛකාරං ධාරෙනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ඉත්ථාලඛකාරං ධාරෙසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

5. ගඤ්චණ්ණකෙන නගාගනතිසා පාචිතතිසං කන්ද පසුකැවිමගේ : සාවජිසං පසුකැවිම. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්මනති : ඡබ්බගතිසා භික්ඛුනිසො ගඤ්චණ්ණකෙන නගාගිසුං, තසම් වජ්ජසම්ම. එකා පසුකැවිම. ඡන්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං දිති සම්මට්ඨානෙති සම්මට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

12. අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්යි : ...

13. එක් වසකට දෙදෙනෙකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු එක් වසකට දෙදෙනෙකුත් උපසපත් කරවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්යි : ...

අටවැනි කුමාරිභූත වර්ග යි.

4.9

1. ඡත්‍ර හා වහන් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි යත් : සවග මෙහෙණහු ඡත්‍ර හා වහන් දරුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. අනුපඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි. එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. ...

2. යානයකින් යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු යානයෙන් ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. අනුපඤ්ඤානම් එකකි, සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. ...

3. ඉණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ඉණ පළඳනාවක් දරු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. ...

4. ඉතිරි අබරණ පළඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මෙහෙණහු ඉතිරි අබරණ දරුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. ...

5. ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් නහන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි යත් : සවග මෙහෙණහු ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් ස්නානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදූරුම ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. ...

6. වාසිතකෙන පිඤ්ඤකෙන නභායනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො වාසිතකෙන පිඤ්ඤකෙන නභායංසු, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති ; එළකලොමකො-පෙ-.

7. භික්ඛුනියා උම්මද්දපෙනනියා පරිමද්දපෙනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො භික්ඛුනියා උම්මද්දපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකො පෙ-.

8. සිකම්මානාය උම්මද්දපෙනනියා පරිමද්දපෙනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො සිකම්මානාය උම්මද්දපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකො පෙ-.

9. සාමණේරියා උම්මද්දපෙනනියා පරිමද්දපෙනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො සාමණේරියා උම්මද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකො-පෙ-.

10. ගිහිනියා උම්මද්දපෙනනියා පරිමද්දපෙනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ගිහිනියා උම්මද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකො පෙ-.

11. භික්ඛුසා පුරතො අනාපුච්ඡා අසනෙ නිසිදනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො භික්ඛුසා පුරතො අනාපුච්ඡා අසනෙ නිසිදංසු, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. කසිතකො-පෙ-.

12. අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤං පුච්ඡනනියා පාවිතනියං කන්ථ පඤ්ඤතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤං පුච්ඡංසු, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. පදසො ධම්මො-පෙ-.

6. සුවඳ කවන ලද තලසුන්ගෙන් තහන වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : සවන වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : සවන වෙහෙණහු සුවඳ කවන ලද තලසුන්ගෙන් ස්නානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : එළකලොමසමුට්ඨාන ගෙහි යැ. . . .

7. වෙහෙණක ලවා ඇඟ උලවන පිරිවෙලන වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණහු වෙහෙණක ලවා ඇඟ ඉලවුන. පිරිවැද්දුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : එළකලොමසමුට්ඨානගෙහි යැ. . . .

8. හික්මුණුක ලවා ඇඟ උලවන පිරිවෙලන වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් හික්මුණුක ලවා ඇඟ ඉලවුන. පිරිවැද්දුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : එළකලොමසමුට්ඨානගෙහි යැ. . .

9. හෙරණක ලවා ඇඟ උලවන පිරිවෙලන වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණහු හෙරණක ලවා ඇඟ ඉලවුන. පිරිවැද්දුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : එළකලොමසමුට්ඨානගෙහි යැ. . . .

10. ගැහැණියක ලවා ඇඟ උලවන පිරිවෙලන වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණහු ගැහැණියක ලවා ඇඟ ඉලවුන. පිරිවැද්දුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : එළකලොම සමුට්ඨානගෙහි යැ. . . .

11. වහණන්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳින වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණහු වහණන්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආසනයෙහි හුන්න, ඒ වස්තුවෙහි යැ පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : කඩිනසමුට්ඨානගෙහි යැ. . . .

12. අවසර නොලත් ගෙණක්හුගෙන් පැන පිළිවිසින වෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණ කොන්දාසි පණවන ලද යැ යන්න : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනට වස්තුවෙකු යැ යන්න : බොහෝ වෙහෙණහු අවසර නොලත් ගෙණක්හුගෙන් පැන පුටුවුන්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳුනැති එකකි. සවැඳුරුව ආපන්නි සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගිටි : පදසොධම්මසමුට්ඨානගෙහි යැ. . . .

13. අසලකවිකාය ගාමං පවිසනායං පාවිනායං කන්ද පසුබිමකින් : සාවනියං පසුබිමක. කං ආරම්භාති : හික්මුනිං ආරම්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති : අසුබුද්ධාර හික්මුනි අසලකවිකා ගාමං පාවිසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පසුබිමකින්. ඡන්තං ආපනතිසමුප්පාදානං දවති සමුප්පාදානෙති සමුප්පාදාති : සියා කායතො සමුප්පාදාති න වාචතො. විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුප්පාදාති න වාචතො-

ඡන්දාපාහනවග්ගො නවමො.

නවමග්ගවුද්දකා නිබ්බිතා.

තසුද්දානං :

1. ලසුණං සංගරෙ ලොමං තලමට්ඨස්සව පුද්ධිකං,
භුඤ්ජනාමකාධස්සදානං දො විසාසෙන දසසනා.
2. අකිකාතෙ පටිච්ඡනෙන අජේඛාකාසෙ රපිකාය ව,
පුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ව දුගහති තිරසෙ වග්ගි.
3. නග්ගොදකා විසිබ්බෙත්වා පසුචාහිකං සලකමිනියං,
ගණවිගග්ගසමණං දුබ්බලං කසිනෙන ව.
4. එකමස්සවත්තරණෙන සසුද්ධිව සගජ්චිතිං,
දත්වා සංසර්පි අනෙතා ව තිරොවසං න පක්කමෙ.

13. සංකච්ඡිකායෙන් තොරවැ ගම්වදින මෙහෙණ පිළිබඳ පවතින බලය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් නොමෝ කිසිලි පටින් තෙරවැ ගම් වැදුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සැවැරැම් ආපත්ති සමුච්ඡායෙන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකෙකින් නගියි : කිසිවිටෙක කයින් නගියි, වචනයෙන් නො නගියි, සිතින් නො නගි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගි. . . .

නවවන ඡන්ද්‍රපාහන වර්ග යි.

නවවර්ගයෙහි ක්ෂුද්‍රකයෝ නිමියහ.

වර්ගනවයෙහි පවිත්තාමාවලිය :

1. (ලසුන—වර්ගයෙහි :)

ලසුනධාදන පවිති යැ, ලොමසංහරණ පවිති යැ, නලසානක පවිති යැ, ඡතුම්ච්චක පවිති යැ, උදකසුද්ධික පවිති යැ, භුක්ඡන්ත. (වික්ඡු) උපට්ඨාන පවිති යැ, ආමකධක්ඛ්ඤ (වක්ඛ්ඤපන) පවිති යැ, විශාස ඡඩ්ඛික පවිති පදක යැ, (නව්වාදි-) දස්සන පවිති යැ,

2. (රත්තන්ධකාර—වර්ගයෙහි :)

(ඌ අදුරෙහි එකලා පුරුපසකු හා එකලා වැ සිටුනා පටහෙණට වදළ) රත්තන්ධකාර පවිති යැ, (පිළියන් තන්හි පලසෙ සිටුනා මෙහෙණට වදළ) පටිච්ඡන්තොකාස පවිති යැ, (අජ්ඣක්ඛාකාසයෙහි පලසෙ සිටුනිට වදළ) අජ්ඣක්ඛාකාස පවිති යැ, රටිකා පවිති යැ, පුරවතන පවිති යැ, පටිජාහන පවිති යැ, විකාල පවිති යැ, දුග්ගතික පවිති යැ, (නිදායෙන් ගවන) නිරය පවිති යැ, (නාම වැ උච්ච කැරැගෙන හඬන මෙහෙණට වදළ) ආත්මචිංසා පවිති යැ,

3. (නභාන—වර්ගයෙහි :)

නග්න වැ නගන මෙහෙණට වදළ පවිති යැ, උදකසුද්ධික පවිති යැ, විවරවිසිබික පවිති යැ, පක්ඛානිකසංඛාරාපිච්චාර පවිති යැ, විවරසංඛිකමන පවිති යැ, (ගණයානට විවරලාභානන්තරාය භියා වදළ) ගණ පවිති යැ, විවරවිසභිගපටිකාහන පවිති යැ, සංඝට්ඨිවරදන පවිති යැ, (දුර්වලවිවර ප්‍රත්‍යාසායෙන් විවරකාලය ඉක්මවා යන මෙහෙණට වදළ) දුබ්බල ... පවිති යැ, කඨිනුද්ධාරපටිකාහන පවිති යැ,

4. කුච්චට—වර්ගයෙහි :)

එකමක්ඛ්චකුච්චට පවිති යැ, එකත්ථරණකුච්චට පවිති යැ, සක්ඛ්චිච්ච අභාසුකරණ පවිති යැ, සගජ්චිති පවිති යැ, උපස්සයනික්කඩ්ඪන පවිති යැ, සංසට්ඨ පවිති යැ, අන්තොරට්ඨ පවිති යැ, නිරොරට්ඨ පවිති යැ, අන්තොවස්ස පවිති යැ, (වාරිකා පිණිස නොවදනා මෙහෙණට වදළ) නපක්කමණ පවිති යැ,

5. රජා ආසනේ සුනනඤ්ච ගිහි වූපසමෙන ව,
දදෙ විවරවසථං පරියාපුණඤ්ච වාචසෙ.
6. ආරුමකොකාසවණ්ඨි ව භුඤ්ජයා කුලමච්ඡරී,
වාසො පචාරණොවාදා¹ දො ධම්මා පසාබෙන ව.
7. ගබ්භිනී² පායනානි ඡ ධම්මෙ අසම්මනුනවාදස,
පරිපුණ්ණඤ්ච සබ්බෙසු සහවුට්ඨා ඡ පඤ්ච ව.
8. කුමාරී දො ව සබ්බෙසු ආදස සම්මතෙන ව,
අලං සචෙ ව දො වස්සං සංසව්වා සාමිකෙන ව.
9. පාරිවාසිකානුවස්සං දුචෙ වුට්ඨාපනෙන ව,
ඡතන යානෙන සබ්බාණි ඉත්ථාලඛකාරවණ්ණකෙ.
10. පිකුඤ්ඤ භික්ඛුනී චෙච සිකඛා ව සාමණේරිකා,
ගිහිනී භික්ඛුස්ස පුරතො අනොකාසමසඛකච්චිකානි.

තෙසං වග්ගානං උද්දානං :

ලසුණකිකාරනභානා තුවට්ට විහතාගාරකා,³
ආරුම⁴ ගබ්භිනී චෙච කුමාරී ඡතනුපාහනානි.

1. වාසෙ පචාරණොවාද. ම.ජ.සං.

2. ගබ්භි ම.ජ.සං.

3. විහතාගාරකා, ම.ජ.සං.

4. ආරුම, ම.ජ.සං.

5. (විත්තාගාර—වර්ගයෙහි :)

රාජාගාරදස්සන පවිති යැ, ආසන්නදිපටිංභාග පවිති යැ, සුන්දරකන්තන පවිති යැ, ගිහිවෙය්‍යාවච්ච පවිති යැ, (අධිකරණපුස්සපටිංභාග වද්ද) වුසසටින පවිති යැ, (ගෙවැසි ආදිනට සියනින් බාද්‍යානොපා දන්තියට වද්ද) දන පවිති යැ, ආවසරවිවර පවිති යැ, ආවසර පවිති යැ, (නිරන්තරවිද්‍යා පුත්‍රා කරන්නියට වද්ද) පටිසාපුන පවිති යැ, (නිරන්තර විද්‍යා පිළිබඳ) වාචනා පවිති යැ,

6. (ආරාම—වර්ගයෙහි :)

ආරාම පවිති යැ, අක්කාය පවිති යැ, වන්ධිකනා පවිති යැ, භොජන පවිති යැ, කුල චරිතෙර පවිති යැ, වස්සාචාරය පවිති යැ, පව ධර්මාද පවිති යැ, (ලංකාසර පවාරණ නොපුළුස්සන, ධර්ම පිණසැ මනා යදන පටිපත්තට වන) ධර්ම පවිති යැ, පසාඛ පවිති යැ.

7. (ගබ්හිනි—වර්ගයෙහි :)

ගබ්හිනිපුට්ඨාසන පවිති යැ, පායන්තිපුට්ඨාසන පවිති යැ, (පටිපට්ඨ ගිහිකා ධර්මයෙහි අගිත්තෙක සිත්තපානාප පිළිබඳ කොට ඇති) ඡංඝර පවිති යැ, (සඬහ සමචන නැති වැ ගිහික සමචන නැති වැ ගිහික සිත්තපානාපගේ පුට්ඨාසනය නිසා වන) අසමචන පවිති යැ, ද්වාරදස්සන පවිති යැ, පටිපුණ්ණ ද්වාරදස්සන පවිති යැ, (සඬහසමචන නැති වැ සිත්තපානාපුට්ඨාසනනිසා වන) සසස ... පවිති යැ, සහජීවිනි පුට්ඨාසන පවිති යැ.

8. (කුමාරිහුත—වර්ගයෙහි :)

(ලංකාසර පවාරණය පිළිබඳ) කුමාරි පුට්ඨාසන පවිති යැ, (දෙවන) කුමාරි පුට්ඨාසන පවිති යැ, (පෙරකකු, (පිටිපුන් ටිසිපස් ඇති) පවිතිකුමාරියක් සඬහ සමචන නැතිවැ පුට්ඨාසන කෙළෙන් වද්ද) පුට්ඨාසන පවිති යැ, (ලංකාද්‍යලාස්ස ඇති) පවිති කුමාරියක පිළිබඳ පුට්ඨාසන පවිති යැ, (පිටිපුන් දෙලාස්ස ඇති) පවිති කුමාරියක සඬහසමචන නැති වැ පුට්ඨාසන කෙළෙන් වද්ද) පුට්ඨාසන පවිති යැ, ('අලංකාර) නාදින් 'අලං' ගබ්ද ප්‍රායාගය පෙණුණු) පවිති යැ, (සිත්තපානා සමච) යනාදින් 'සමච, නිසාන පෙණුණු) පවිති යැ ('දෙව වස්සානි යනු යදහන් ලත්) පවිති යැ, ('පුට්ඨසසාසමච' යනාදින් ස සමච ගබ්ද ප්‍රායාග ඇති) සිත්තපානාපුට්ඨාසන පවිති යැ, ('පානාපිකුණිථා යාමකනාපා' යනාදින් වද්ද) අනානුසංයුත සිත්තපානාපුට්ඨාසන පවිති යැ, ('පාරිභාසික ඡන්දන' යෙන්) ගිත්තපානාපුට්ඨාසන පවිති යැ, අනුච්ඡිකපුට්ඨාසන පවිති යැ, ('ඵකංචස්සං දෙව වුට්ඨාසෙත්ති' යි වද්ද) වුට්ඨාසන පවිති යැ,

9—10. (ඡන්ද්‍රපාහන වර්ගයෙහි :)

ඡන්ද්‍රපාහන පවිති යැ, යාන පවිති යැ, සඬහණි පවිති යැ, ඉත්ථාලකිකාච පවිති යැ, ගන්ධවණ්ණක පවිති යැ, පාසිනපිණ්ණක පවිති යැ හා (ගිහිකුනි) පටිපද්ද පන පවිති යැ යන දෙක යැ, (සිත්තපානා) පටිපද්දපන පවිති යැ, (සමචණ්ඩ) පටිපද්දපන පවිති යැ, (ගිහිනි) පටිපද්දපන පවිති යැ, (ගිහිපුත්‍ර) ඉදිරියෙහි දාපුච්ඡා නොකොට ගිදැගැන්වෙත් වන) නිසිදන පවිති යැ, (අධිකාශ නොලැබූ ගිහිපු කෙනකුන් අතින් වැන පිළිවිසිලෙන් වන) පසන්දපවිතන පවිති යැ, අසඬහකවිතන පවිති යැ යන ඇදැන්වු නට වර්ගයෙහි වන බුද්දකනාමාවලියෙහි ඇතුළත්.

ඒ වර්ගයන්ගේ නාමාවලිය :

ලසුන යැ අත්ධකාර යැ නහන යැ කුච්චට යැ විත්තාගාර යැ ආරාම යැ ගබ්හිනි යැ කුමාරි යැ ඡන්ද්‍රපාහන යැ යි වර්ග නවයෙකි.

පාරිදේශනීය කණ්ඩා

1. සපරිං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා පසුභාවනාති : සාවිජ්ජිං පසුභාවනං. කං ආරාමනාති : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කිසම්ච චජ්ජසම්මනනී : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො සපරිං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි. එකා පසුභාවනී. එකා අනුපසුභාවනී. ඡත්තං ආපනතිසම්මුඛානානං චතුභි සම්මුඛානෙති සම්මුඛානී-පෙ-.

2. තෙලං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා පසුභාවනාති : සාවිජ්ජිං පසුභාවනං. කං ආරාමනාති : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කිසම්ච චජ්ජසම්මනනී : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො තෙලං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

3. මධුං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා-පෙ- ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො මධුං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

4. එංගුලං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා-පෙ- ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො එංගුලං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

5. මච්ඡං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා-පෙ- ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො මච්ඡං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

6. මංසං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා-පෙ- ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො මංසං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

7. ඛේරං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා-පෙ- ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො ඛේරං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි-පෙ-.

8. දුග්ධං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජනීයා, පාරිදේශනීයං, කාන්තා පසුභාවනාති : සාවිජ්ජිං පසුභාවනං. කං ආරාමනාති : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කිසම්ච චජ්ජසම්මනනී : ඡබ්බග්ගියා, භික්ඛුනීයො දුග්ධං විසුද්ධපෙතා, භුඤ්ජංසු, තස්මිං චජ්ජසම්මි. එකා පසුභාවනී. එකා අනු-

පාරිඥකත්ව කාණ්ඩය

8. දිග් විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පාවිඳෙයනිය සිබ කොතැන්හි පණවන ලද ද යත්: සැවැතෙහි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත්: සවග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත්: සවග මෙහෙණෝ දිග් විනවා වැළඳුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පස්සැන්හි එකකි, අනුපස්සැන්හි එකකි. සවදාරුම් ආපත්ති

පඤ්ඤානි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී,
සියා කායනො සමුට්ඨානී, න වාචනො. න චිත්තනො. සියා කායනො ච
වාචනො ච සමුට්ඨානී, න චිත්තනො, සියා කායනො ච චිත්තනො ච
සමුට්ඨානී, න වාචනො. සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච
සමුට්ඨානී-පෙ-.

අට්ඨ පාටිදෙසනීයා නිට්ඨිතා.

නසුද්දනං :

සප්පිං තෙලං මධුඤ්ඤව ඵාණීතං මච්ඡමෙව ච,
මංසං බීරං දඬිඤ්ඤාපි විඤ්ඤපෙත්වාන භික්ඛුනී,
පාටිදෙසනීයා අට්ඨ සමුද්දෙන පකාසිතානි.¹

සෙ සිකඛාපදා භික්ඛුචිහමෙහ විඤ්ඤානා,
තෙ සංඛිතා² භික්ඛුනී චිහමෙහ.

කළු පඤ්ඤානිවාසො නිට්ඨිතො පඨමො.

1. සසං බුච්ඡෙන දෙවතානි ම.ඡ.සං.

2. සංඛිතා-සිඉ 1.2

සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරකින් නභි. කිසිවිටෙක කයින් නභි. වචනයෙන් නොනභි. සිතින් නොනභි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නභි, සිතින් නොනභි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නභි. වචනයෙන් නො නභි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නභි. . . .

අට පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

එහි වස්තුතාමාවලිය :

සප්පියැ, තෙලයැ, ඔඩුයැ, ආණ්ඩුයැ, චච්ඡයැ, මංසයැ, බීරයැ, දධියැ, සි විනවැ ගැනීමෙන් (නභින) මෙහෙණ පිළිබඳ පිළිදෙස්නි අට සිබයෝ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පවසන ලදහ.

භික්ෂු විහඬගයෙහි යම් ශික්ෂාපද කෙනෙක් වස්තර කරණ ලද්දහු ද, ඒ ශික්ෂාපදයෝ භික්ෂුණි විහඬගයෙහි සංක්ෂිප්තයහ.

පළමුවන කතෘපඤ්ඤානතිවාරය නිමියේ යි.

2. කතාපතනිවාරො

2.1

පාරාජික කණේධා

1. අවස්සුනා හිකුටුනි අවස්සුනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්ති කති අපතනියො අපජ්ජති : අවස්සුනා හිකුටුනි අවස්සුනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්ති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : අධිකකං උඛහජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති අපතනි පාරාජිකස්ස. උඛහකකං අධොජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස, කායපටිබ්භගහණං සාදිගති, අපතනි දුක්ඛකටස්ස. අවස්සුනා හිකුටුනි අවස්සුනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්ති ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

2. වජ්ජපටිච්ඡාදිකා හිකුටුනි වජ්ජං පටිච්ඡාදෙනති කති අපතනියො අපජ්ජති : වජ්ජපටිච්ඡාදිකා හිකුටුනි වජ්ජං පටිච්ඡාදෙනති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : ජානං පාරාජිකං ධම්මං පටිච්ඡාදෙනි අපතනි පාරාජිකස්ස, චෙමතිකා පටිච්ඡාදෙනි, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අචාර විපතතිං පටිච්ඡාදෙනි, අපතනි දුක්ඛකටස්ස. වජ්ජපටිච්ඡාදිකා හිකුටුනි වජ්ජං පටිච්ඡාදෙනති ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

3. උක්ඛිත්තානුවතනිකා හිකුටුනි යාව තතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්ති කති අපතනියො අපජ්ජති : උක්ඛිත්තානුවතනිකා හිකුටුනි යාව තතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්ති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛකටං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපටියොසානෙන අපතනි පාරාජිකස්ස. උක්ඛිත්තානුවතනිකා හිකුටුනි යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්ති ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

4. අධ්මං වච්ඡං පරිපුරෙනති කති අපතනියො අපජ්ජති : අධ්මං වච්ඡං පරිපුරෙනති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : “පුරිසෙන ඉත්තනාමං ගහනං අගච්ඡා”ති වුත්තා ගච්ඡති. අපතනි දුක්ඛකටස්ස. පුරිසස්ස හත්ථපාසං ඔක්කන්තමනෙන අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අධ්මං වච්ඡං පරිපුරෙනි අපතනි පාරාජිකස්ස. අධ්මං වච්ඡං පරිපුරෙනති ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

පාරාජිකා හිකුටුනා.

2.2

සධ්ඤාදිසෙස කණේධා

1. උස්සගවාදිකා හිකුටුනි අට්ටං කරොන්ති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : එකස්ස අරොවෙනි, අපතනි දුක්ඛකටස්ස. දුතියස්ස අරොවෙනි, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ටපටියොසානෙන අපතනි සධ්ඤාදිසෙසස්ස.

1. ඉත්තනාමං ඔක්කාසං ම.ජ.සං. ඉත්තනාමං ගබ්භ. ස්‍යා,

2. කතාපනතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කාසසහරාය ඉවසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කාසසහරාය ඉවසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අකු ඇටයෙන් යට දණ වඩලින් උඩ ගැණීම ඉවසා නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, අකු ඇටයෙන් උඩ දණ වෙලෙන් යට ගැණීම ඉවසා නම් ජුලැසි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් ගැණීම ඉවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කාසසහරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කාසසහරාය ඉවසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දූත දූත පරිපි ඇවැත වසා නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, මිමි ඇතියා වසා නම් ජුලැසි ඇවැත් වෙයි, ආචාරවපන්නිය වසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. උබෙවනිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නොහරින්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උබෙවනිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසන කම් කළ කල්හි එය අත්නොහරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සැත්තියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම් වදනින් ජුලැසිහු වෙති. කම්වදන් අවසන්හි පරිපි ඇවැත් වේ. උබෙවනි කම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නො හරින්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : පුරුෂයකු විසින් මෙනම තැනට එවයි කියන ලද්දී යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පුරුෂයක් හුගේ අත්පසට පැමිණි කල්හි ජුලැසි ඇවැත් වෙයි, කය එළවීම් සභිධාන අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරණ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

පරිපි නිමි.

2.2

සධ්‍යාදිශෙෂ කාණ්ඩය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක් හට සැළ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නක් හට සැළ කෙරේ නම් ජුලැසි ඇවැත් වෙයි. අධිකරණය අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2. වොරිං වුට්ඨාපෙනති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

3. එකා ගාමනතරං ගච්ඡන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති ආපතති දුක්ඛංස්ස. පථම් පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති සම්ඝාදි-සෙසස්ස.

4 සමග්ගෙන සංවේසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සද්දුසාසනෙන අනපද්‍රොකෙත්වා කාරකසම්ඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරෙන්නති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදි-සෙසස්ස.

5. අවස්සුතා භික්ඛුනි අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හත්ථො බාද-නියං වා, භොජනියං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණහාති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. අපේඛාහාරෙ අපේඛාහාරෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස. උදකදන්තපොණං පටිග්ගණහාති, ආපතති දුක්ඛංස්ස.

6. “කිං තෙ අයො ඵසො පුරිසපුග්ගලො කර්ස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො තුං අනවස්සුතා, ඉම්ඝයො යං තෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, තං තුං සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා භුඤ්ජ වා”ති උයොජෙන්නති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : තස්සා වචනෙන බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණහාති, ආපතති දුක්ඛංස්ස. අපේඛාහාරෙ අපේඛාහාරෙ ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස භොජනපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

7. කුපිතා භික්ඛුනි යාව තතියං සමනුභාසනාය නපපටි නිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

8. කිසම්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා භික්ඛුනි යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිනිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියො-සානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

9. සංඝට්ඨා භික්ඛුනියො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි නිස්සජ්ජන්තියො තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජන්ති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදි-සෙසස්ස.

10. “සංඝට්ඨාවග්ගෙ තුමෙහ විහරථ. මා තුමෙහ නානා විහරිත්ථා”ති උයොජෙන්නති යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිනිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස.

සම්ඝාදිසෙසා නිව්ඛිතා.

2. සෙරක උපසපත් කරණ මෙහෙණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලාව අත් ගමකට යන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්පෙපය ඉක්මවා නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමග සහනු විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උචෙච්ඡිකම් කළ මෙහෙණකට කාරකසඨසයා නො පිළිවිස ගණයාගේ අදහස නො දූන ඕසාරණකම් කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම් වදන් අවසන්හි සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ අතින් කැපුනු දූයක් හෝ බිදියුනු දූයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “කන්නෙම් වළඳන්නෙම්”යි පිළිගණි නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. දිය හා දූහටි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයඝාව, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්රාගයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තීට කුමක් කෙරේද, යම් හෙයකින් තෝ මෙවුන්රාගයෙන් නො තෙත් වූයෙහි ද එවැබවින් ආයඝාව, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ තීට යම් කැපුනු දූයක් හෝ බිදිය යුතු දූයක් හෝ දේ නම් තෝ එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ යි මෙහෙයවන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඇය ගේ වචනයෙන් “කන්නෙම් වළඳන්නෙම්”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, වළඳා අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියාවූ මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පැරදවූ මෙහෙණ තුන්යළතෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ගිහි මිනිසුන් හා එක්වූ තුන් යළ තාක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරනාවූ මෙහෙණහු තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. ආයඝාවෙහි, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වාසය කරවූ, තෙපි වෙන්ව නො වසවූ කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලාසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2.3

නිසංගතිය කණ්ඩාව

1. පනතසන්නිවයං කණ්ඩානි එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : නිසංගතියං පාවිත්තියං.

2. අකාලච්චරං කාලච්චරනති අබ්බන්ධිත්වා භාජාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : භාජාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං, භාජාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

3. භික්ඛුනියා සද්ධිං ච්චරං පරිවතෙනත්වා අවජ්ජන්ති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : අවජ්ජන්ති පයොගෙ දුක්ඛං. අවජ්ජන්ති නිසංගතියං පාවිත්තියං.

4. අඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනත්වා අඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

5. අඤ්ඤං වේතාපෙනත්වා අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

6. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන සඛිසිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

7. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන සඛිසිකෙන සඤ්ඤාපිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

8. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

9. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන සඤ්ඤාපිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

10. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන පුත්තලිකෙන සඤ්ඤාපිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

11. අතිරේකවතුකකංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

12. අතිරේකඅසිඛිකෙයාකංසපරමං ලුප්තපාපුරණං වේතාපෙනති දො ආපනතිංයො ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිත්තියං.

නිසංගතියා පාවිත්තියා නිබ්බිතා.

2.3

නියෝගිතා කාණ්ඩය

1. (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස්කොට තබන මෙහෙණ එක්ම නිසිපවිනි ඇවතට පැමිණේ.

2. අකාලවිවරයක් කාලවිවරයයි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : බෙදවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, බෙදවූ කල්හි නිසි පවිනි වේ.

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරළිකොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අසිද ගත්කල්හි නිසි පවිනි වේ.

4. අනෙකක් විනවා අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : දන්වා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දන්වූ කල්හි නිසි පවිනි වේ.

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

7. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

9. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

10. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුහුල් සතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

11. සොළොස් කහවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරෝණ) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

12. කහවණු දසයකට වඩා අගනා (උෂ්ණ කාලයෙහි පොරෝණ) ලුහු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසි පවිනි වේ.

නිසි පවිනි නිමි.

2.4

පාච්ඡන්දිය කණ්ණඩා

4.1

1. ලසුණං බාදනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : බාදිස්සමිති පටිගණ්හාති¹ ආපතති දුක්ඛං, අජේක්ඛාභාරෙ අජේක්ඛාභාරෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

2. සම්මාධෙ ලොමං සංහරුපෙනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : සංහරුපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. සංහරුපිතෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

3. තලභාතකං කරුණති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : කරුණි, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

4. ජත්තම්චකං ආදියනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදිසිතෙ² ආපතති පාවිතතිස්ස.

5. අතිරෙකද්විභූලපබ්බපරමං උදකසුද්ධිකං ආදියනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදිනො ආපතති පාවිතතිස්ස.

6. භික්ඛුස්ස භුඤ්ජනස්ස පාතියෙන වා විට්ඨපනෙන වා උපතිට්ඨනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : භන්දපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතතිස්ස. භන්දපාසං විජ්ජිත්වා තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛං.

7. ආමකධඤ්ඤං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණ්හාති ආපතති දුක්ඛං. අජේක්ඛාභාරෙ අජේක්ඛාභාරෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

8. උච්චාරං වා පස්සාවං වා සඛකාරං වා විභාසං වා තිරෙකුඤ්චි වා තිරෙපාකාරෙ වා ඡබ්බිනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : ඡබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං, ඡබ්බිතෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

9. උච්චාරං වා පස්සාවං වා සඛකාරං වා විභාසං වා හරිතෙ ඡබ්බිනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : ඡබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං. ඡබ්බිතෙ ආපතති පාවිතතිස්ස.

10. නච්චං වා සීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගච්ඡනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති, ආපතති දුක්ඛං. යන්ද්විසීතා පස්සති වා සුණාති වා ආපතති පාවිතතිස්ස.

ලසුණවණ්ණා පඨමො.

1. පටිගණ්හාති - සිල 1, 2 මජ්ඣං.

2.4

පාචිතනිය කාණ්ඩය

4.1

1. අමු පුද්ගලයන් අනුභව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ අනුභව කරන්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. සම්බාධ ස්ථානයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බැහැර කරවා නම් පියෝගි දුකුළාවෙයි, බැහැර කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. කලසාතනය කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ඡතුම්චටකය (ලහමට) ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගනී නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. අභිරා දූගුල් පුරුකකට වඩා උදකභුද්ධිය ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගනී නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. වළඳන ටහණක්හට පැනින් හෝ විසිනියෙන් හෝ උවැටත් කරමින් සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

7. අමු ධාන්‍ය විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳන්නෙමි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

8. මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ හිත්තියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දමූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ නිල් තණ බිමෙක දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දමූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. නටනු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිස යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම් හෝ අසා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

පළමුවන ලඝුණ වර්ග යි.

4.2

1. රත්නකිකාරෙ අපදිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතතියස්ස. හත්ථපාසං විජ්ජිත්වා තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

2. පටිච්ඡේදන ඔකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතති-යස්ස. හත්ථපාසං විජ්ජිත්වා තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

3. අජේඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතතියස්ස. හත්ථපාසං විජ්ජිත්වා තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

4. රජියා වා බ්‍යුහෙ වා සිඛ්ඛාටකෙ වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතතියස්ස. හත්ථපාසං විජ්ජිත්වා තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛටස්ස.

5. පුරෙහත්තං කුලානි උපසඛික්ඛිත්වා ආසනෙ නිසීදිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පක්ඛමනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං අනොවස්සනං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛටස්ස. දුතියං පාදං අතික්කමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

6. පච්ඡාභත්තං කුලානි උපසඛික්ඛිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසීදනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : නිසීදති පයොගෙ දුක්ඛටං. නිසිනෙන ආපතති පාවිතතියස්ස.

7. විකාලෙ කුලානි උපසඛික්ඛිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ථරිත්වා වා සන්ථරාපෙත්වා වා අභිනිසීදනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අභිනිසීදති පයොගෙ දුක්ඛටං, අභිනිසිනෙන ආපතති පාවිතතියස්ස.

8. උග්ගභිතෙන දුපධාරිතෙන පරං උජ්ඣාපෙනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : උජ්ඣාපෙති පයොගෙ දුක්ඛටං. උජ්ඣාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

9. අත්තානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා අභිසපනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අභිසපති පයොගෙ දුක්ඛටං. අභිසපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

10. අත්තානං වධිත්වා වධිත්වා රොදනාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වධිති රොදති ආපතති පාවිතතියස්ස. වධිති න රොදති ආපතති දුක්ඛටස්ස,

රත්නකිකාරවග්ගො දුතියො,

4.2

1. පහන් නැති රූ අප්පරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියක්හු හා එකලා වැ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පයෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පය හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. පිළියන් පියෙයෙක්හි එකලා මිනිස් පිරිමියක්හු හා එකලා ව වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පයෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පය හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියක්හු හා එකලා වැ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පයෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පය හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. විමියෙහි හෝ විනිවිද නො ගිය කුඩා විමියෙහි හෝ යතර මංයන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියක්හු හා එකලා වැ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පයෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පය හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. පෙරැබන්හි කුලයන් කරා එළඹ ආයනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිය බැහැර යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර අගුව ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. පසුබන්හි කුලයන් කරා එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ආයනයෙහි හිඳිනා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ගයාාවක් අතුට හෝ අතුරුවා හෝ හිඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. නපුරු කොට ගැණිමෙන් නපුරු කොට දැකිමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. තමාට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බබ්සරින් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සාප කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සාප කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. තමන් වෙර පැහැර පැහැර හඬන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පහරා නම් හඬා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, පහරා නම් නො හඬා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

දෙවන රත්තන්ධකාර වර්ග යි.

4.3

1. නගනා නගනයන් දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : නගනයනි පයොගෙ දුක්ඛං. නගනාපරියොසානෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

2. පමාණාතික්කන්තං උදකසාවිකං කාරාපෙනී දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : කාරාපෙනී පයොගෙ දුක්ඛං. කාරාපිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

3. භික්ඛුනියා චිවරං විසිබ්බන්ධා වා විසිබ්බාපෙක්ඛා වා නෙව සිබ්බෙනති න සිබ්බාපනය උස්සුක්කං කරොන්ති එකං අපතනිං අපජ්ජති : පාවිතනියං.

4. පඤ්චාහිකං සබ්බසම්මාරං¹ අතික්කාමෙනති එකං අපතනිං අපජ්ජති : පාවිතනියං.

5. චිවරසබ්බමනියං ධාරොන්ති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : ධාරොති පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

6. ගණස්ස චිවරලාභං අන්තරායං කරොන්ති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : කරොති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

7. ධම්මිකං චිවරවිහබ්බං පට්ඨාහන්ති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : පට්ඨාහති පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨාහිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

8. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සමණචිවරං දෙන්ති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : දෙති පයොගෙ දුක්ඛං. දිනෙත අපතනි පාවිතනියස්ස.

9. දුබ්බලචිවරපට්ඨාසාය චිවරකාලසමයං අතික්කාමෙනති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : අතික්කාමෙති පයොගෙ දුක්ඛං. අතික්කාමිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

10. ධම්මිකං කසිනුඤ්ඤාරං පට්ඨාහන්ති දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජති : පට්ඨාහති පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨාහිනෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

නිගානවගෙහා තතියො.

4.4

1. දෙට් භික්ඛුනියො එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටෙනතියො දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජන්ති : නිපජ්ජන්ති පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙත අපතනි පාවිතනියස්ස.

2. දෙට් භික්ඛුනියො එකඤ්ඤපාපුරණා තුවට්ටෙනතියො දෙට් අපතනියෝ අපජ්ජන්ති : නිපජ්ජන්ති පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙත අපතනි පාවිතනියස්ස.

1. සබ්බසම්මාරං - මජ්ඣං.

4.3

1. නග්න වැ නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සනහා අවසන්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

2. පමණ ඉක්මවූ දියසඵව කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

3. මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හැර හෝ ගෙත්තම් හරවා හෝ නො ම ගෙත්තම් කරණ ගෙත්තම් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

4. පස් දවසක් පිරිබෝ කිරිම විසින් හෝ අවුගැස්සීම විසින් හෝ සිවුරු පෙරළීම ඉක්මවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

6. මෙහෙණ ගණයාගේ විවරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනතුරු කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, අනතුරු කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

7. දෑහැම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

8. ගිතියකුට හෝ පිරිවැටියකුට හෝ පිරිවැටියකට හෝ ශ්‍රමණ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

9. දුර්වල වූ විවරාශායෙන් විවරකාලයමය ඉක්මවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඉක්මවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ඉක්ම වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

10. දෑහැම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

තෙවන නහාන වර්ග යි.

4.4

1. මෙහෙණ දෙනමක් එක් ඇදෙකැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙති : හොවින් නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

2. මෙහෙණ දෙනමක් එකක් ම ඇතිරීම පෙරවීම කොට ඇති වැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙති : හොවින් නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

3. භික්ෂුනියෝ සඤ්චිව්ව අළුආසුං කරොන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : කරොති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

4. දුක්ඛිතං සහජ්චිතිං නෙව උපට්ඨගන්ති න උපට්ඨාපනාය උස්සුකස්ස කරොන්ති එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

5. භික්ෂුනියා උපස්සයං දන්වා කුපිතා අනතතමනා නික්කඛ්ඨිනී ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : නික්කඛ්ඨිනී පයොගෙ දුක්ඛං. නික්කඛ්ඨිනෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

6. සංසට්ඨා භික්ෂුනී යාව තතියං සම්නුභාසනාය නපපටි-නියස්සජ්ජන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛං. කම්ම-වාචාපරියෙසානෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

7. අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛ්ඛසම්මතෙ සපපටිභයෙ අසන්තිකා වාරිකං වරන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

8. තිරොරට්ඨෙ සාසඛ්ඛසම්මතෙ සපපටිභයෙ අසන්තිකා වාරිකං වරන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං වරන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

10. වස්සං චුළා භික්ෂුනී වාරිකං න පක්ඛමන්ති එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

නුවම්මම්මෙහො වතුඤ්ඤා.

4.5

1. රාජාභාරං වා විතතාභාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා පොක්කරණීං වා දස්සනාය ගච්ඡන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : ගච්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං. යත්ථ සීතා¹ පස්සති, ආපතනි පාවිතනියස්ස.

2. ආසන්දිං වා පලලඛිකං වා පරිභුඤ්ජන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

3. සුත්තං කන්තන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : කන්තනි පයොගෙ දුක්ඛං. උජ්ජචුජ්ජවෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

4. ගිහිවෙය්‍යාවච්චං කරොන්ති ඥෙ ආපතනියෝ ආපජ්ජති : කරොති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

3. දූත දූත මෙහෙණක්හට අපහසුබව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : අපහසුබව කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, අපහසුබව කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිලන් වූ සද්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වෑයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්ව පැමිණේ.

5. මෙහෙණක්හට නිවහනක් දී කිපියා නො සතුටුසිත් ඇත්ති (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : බැහැර කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, බැහැර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. තුන් යළ තෙත් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසසහ ඇති මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. සැක සහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ නමා වසන රට තුළ සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පිළිපදි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සැකසහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන් රටෙක සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පිළිපදි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. වස් කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පිළිපදි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. වුසු වස් ඇති මෙහෙණ සැරිසැරීමට නො යන්නි එක් ම පවිති ඇවැනකට පැමිණේ.

සිවුවන තුවටට වර්ග යි.

4.5

1. රජුගේ ක්‍රියාගාරයක් හෝ චිත්‍රාගාරයක් හෝ උපවනයක් හෝ ක්‍රීඩාදානයක් හෝ ක්‍රීඩා පුෂ්කරිණියක් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. දික් හහලා පුටුවක් හෝ පලගක් හෝ පරිභෝග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හූ කට්ත මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි ; හූ කට් නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හූ වතෙක්හි හූ වතෙක්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : මෙහෙ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, මෙහෙ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. හික්කුනිතා “එහයෙහි ඉමිං අතිකරණං වූපසමෙති” ති වූවිමානා සාධුති පටිසංසුඤ්ඤා නෙව වූපසමෙතී න වූපසමාය උස්සුකකං කරොන්ති එකං ආපතති. ආපජ්ජති : පාවිතතියං.

6. අභාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සහස්වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : දෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. දිනො ආපතති පාවිතතියං.

7. ආවසථව්වරං අනිස්සජ්ජතා පරිභුඤ්ඤාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ඤාති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතො ආපතති පාවිතතියං.

8. ආවසථං අනිස්සජ්ජතා වාරිකං පකාමන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඨපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාවිතතියං.

9. තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරියාපුණාති, පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියං.

10. තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වාචෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියං.

විනාශාදවගො පඤ්ඤමො.

4.6

1. ජානං සතිකුක්ඛං ආරාමං අනාපුච්ඡා පටිසන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඨපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාවිතතියං.

2. හික්කුං අකෙකාසන්ති පරිභාසන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අකෙකාසති පයොගෙ දුක්ඛං, අකෙකාසිතො ආපතති පාවිතතියං.

3. වණ්ඤිකතා¹ ගණං පරිභාසන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභාසති පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභාසිතො ආපතති පාවිතතියං.

4. නිමන්තිතා වා පචාරිතා වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ඤාති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : බාදිස්සාමි භුඤ්ඤාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාවිතතියං.

5. කුලං වා මච්ඡරාගන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : මච්ඡරාගති පයොගෙ දුක්ඛං. මච්ඡරිතො ආපතති පාවිතතියං.

1. වණ්ඤිකතා - සිමු, 2.

5. මෙහෙණක වීසින් “ එව ආයාච, මේ අධිකරණය සන්තිද්වන්තැ ” යි කියනු ලබන්නී “ මැනැවැ ” යි පිළිගෙන නො ට සන්තිද්වන්ති සන්තිද්විමට උත්සාහ නො කරන්නී එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

6. ගිහියකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතීන් කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝගි දුකුළාවෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අවස්ථිත පිද්ධාච පරිභොග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිබෝ කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පරිභොග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. (දරු කපුටු නැඬු) සෙනස්තක් (රක්තා පිණිය) නොදී සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්පෙපස ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැනි පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. තිරස්ථිත පිද්ධාච පුහුණු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පුහුණු කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. තිරස්ථිත පිද්ධාච හදුරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හදුරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පස්වන විත්තාගාර වර්ග යි.

4.6

1. දූත දූත චිහණින් ඇති අරමකට නො පිළිවිය පිටසෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්පෙපස ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට ආත්තාග කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආත්තාග කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ආත්තාග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. සැබ බැවින් මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. නිමිතන ලද්ද හෝ පවරණ ලද්ද හෝ කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ කන්තොථි බුද්ධිත්තොථි ” යි පිළිගනි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

5. කුල මසුරුබව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : මසුරුබව කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, මසුරුබව කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. අභිකල්පකෙ අවශ්‍ය වස්තු වසනම් දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වස්සං වසිස්සාමිති සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, පාතියං වා පරිභොජනියං වා උපට්ඨපෙති, පරිවේණං වා සම්මජ්ජති අපතනි දුක්ඛටස්ස. සහ අරුණ්ණගමනා අපතනි පාවිතනියස්ස.

7. වස්සං වුත්ථා භික්ඛුනි උභතො සබ්බෙ නිති ධානෙහි නප්ප-
වාරෙනති එකං අපතනිං අපජ්ජති : පාවිතනියං.

8. ඔවාදය වා සංවාසාය වා න ගව්ජනති එකං අපතනිං අපජ්ජති : පාවිතනියං.

9. උපොසථම්පි න පුච්ඡනති ඔවාදම්පි න යාවනති එකං අපතනිං අපජ්ජති : පාවිතනියං.

10. පසාබෙ ජාතං ගණ්ඨං වා රුහිතං වා අනපලොකෙනා සබ්බං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : හෙදපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. හෙදපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

4.7

1. ගබ්හිතිං වුට්ඨාපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

2. පායනතිං වුට්ඨාපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

3. දෙව වස්සානි ඡත්ථ ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨා-
පෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

4. දෙව වස්සානි ඡත්ථ ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සබ්බෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති, පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

5. උනදාදසවස්සං ඕඨිගතං වුට්ඨාපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

6. පරිපුණ්ණදාදසවස්සං ඕඨිගතං දෙව වස්සානි ඡත්ථ ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙනති දෙව අපතනියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙති පඨොගෙ දුක්ඛටං. වුට්ඨාපිතෙ අපතනි පාවිතනියස්ස.

6. මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වසන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ වස් වසන්නෙමි ” යි සෙනසුන් පණවා නම් පියයුතු පැන් හෝ පිරිබෝ දිය හෝ එළවා නම් පිරිවෙණ හෝ හමදී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අරුණ නැතිම සමග පවිති ඇවැත් වේ.

7. වස් වීසු මෙහෙණ මෙහෙණ දෙසතුන් කෙරෙහි (දිවය-සුන-පරිසංකිත යන) තුන් කරුණින් නො පවරන්නි එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විවාරණු පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

9. පෙහෙවස් දිනය ද නො විවාරණ, අවවාදය ද නොව යදින මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

10. යටිකය පෙදෙසෙහි හටගත් ගඬක් හෝ වණයක් හෝ මෙහෙණ සහසු හෝ මෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිස එකලා පුරුපයක්හු හා සමග එකලාව බිඳුවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : බිඳුවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, බිඳවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවන ආරාම වර්ග යි.

4.7

1. ගැබිනියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. කිරි පොවන්නිය උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දෙ වසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මෙහෙණ සහසු විසින් සම්මත කරණ ලද දෙ වසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. පුරුප සමාගමයට පැමිණි නො පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇති දෙ වසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නොහික්වුනු සිබ ඇති පුරුප සමාගමයට පැමිණියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. පරිපූර්ණආදායකවරයා සිහිගතය. දෙව වරයානි ඡත්ත ධම්මෙසු සිහිබිඳසිකම් සමූහෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දෙව වරයානි නෙව අනුග්ගණනනති නානුග්ගණනාපෙනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

9. වුට්ඨාපිතං පවතනතිං දෙව වරයානි නානුබ්බනනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙනති න වුපකාසාපෙනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

ගබ්හිනිවග්ගො සත්තමො.

4.8

1. උනවිසතිවරයා කුමාරිභූතං වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

2. පරිපූර්ණවිසතිවරයා කුමාරිභූතං දෙව වරයානි ඡත්ත ධම්මෙසු අසිහිබිඳසිකම් වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

3. පරිපූර්ණවිසතිවරයා කුමාරිභූතං දෙව වරයානි ඡත්ත ධම්මෙසු සිහිබිඳසිකම් සමූහෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

4. උනආදායකවරයා වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

5. පරිපූර්ණආදායකවරයා සමූහෙන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

6. “අලං තාව තෙ අයෙස වුට්ඨාපිතෙනා” ති වුච්චමානා සාමුති පටිසංසුණ්ණිකා පච්ඡා බිඳනබ්බමං ආපජ්ජනති දෙව ආපනනියො ආපජ්ජති : බිඳති පයොගෙ දුක්ඛං. බිඳිතෙ ආපනති පාවිතනියං.

සිකම්මානං “සචෙ මෙ තං අයෙස විවරං දස්සාසි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි” ති වච්ඡා නෙව වුට්ඨාපෙනති න වුට්ඨාපනාය උස්සුකකං කරොනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

7. පිරිපුන් දොළොස් වස් ඇති දෙ වසක් සවැදැරැම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති මෙහෙණසහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද පුරුෂ සමාගමයට පැමිණියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කොට දෙ වසක් (උද්දෙස දනාදීන්) සඬග්ග නො කරණ අනුන් ලවා ද සඬග්ග නො කරවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. නමා උපසපත් කරවූ උපාදධ්‍යාය හික්වුණියට දෙ වසක් උවැටන් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

10. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා කැඳවා ගණ නො යන කැඳවා ගණ යනු පිණිස අනෙකක්හට නියොග නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

සත්වන ගබ්හිනි වර්ග යි.

4.8

1. උනු විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. පිරිපුන් විසිවස් ඇති දෙ වසක් සවැදැරැම් ධර්මයන්හි නොහික්වුනු සිබ ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පිරිපුන් විසිවස් ඇති දෙවසක් සවැදැරැම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති මෙහෙණ-සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. උනු දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මෙහෙණසහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ආයඨාව, නොපගේ උපසපත් කරවීමෙන් කමනැතැයි කියනු ලබන්නි මැනවැයි ගිවිස පසුව දෙස් පහළ කරණ බවට පැමිණෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. ආයඨාව, ඉදින් කෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම නොප උපසපත් කරවමි, හික්වෙනුකට කියා නොම උපසපත් කරවන උපසපත් කරවීමට වැයම නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

8. සිකම්මානං “භවෙ මං තං අයො දො වසානි අනුබ්බසසි,
එවාහං තං වුට්ඨාපෙසාමි”ති චක්ඛා නෙව වුට්ඨාපෙනති න වුට්ඨාපනාය
උසුකකං කරෙන්නති එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : පාවිතතියං.

9. පුරිසසංඝට්ඨං කුමාරකසංඝට්ඨං චණ්ඩි සොකාවසං සිකම්මානං
වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

10. මානාපිතුති වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤතං සිකම්මානං
වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

11. පාරිවාසිකඡන්දදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො
ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති
පාවිතතියස්ස.

12. අනුචසං වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨා-
පෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

13. එකං වසං දො වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති :
වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

කුමාරිභූතවගෙහා අට්ඨමො.

4.9

1. ඡන්දාපාහනං ධාරෙන්නති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ධාරෙති
පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

2. යානෙන යායන්නති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : යායති පයොගෙ
දුක්ඛං. යාමිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

3. සඛ්ඝාණිං ධාරෙන්නති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ධාරෙති
පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

4. ඉන්ද්‍රාලඛකාරං ධාරෙන්නති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ධාරෙති
දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

5. ගක්ඛවණ්ණකෙන නභායන්නති දො ආපතතියො ආපජ්ජති
නභායති පයොගෙ දුක්ඛං. නභානපරිසොසානෙ ආපතති
පාවිතතියස්ස.

6. වාසිනකෙන පිඤ්ඤකෙන නභායන්නති දො ආපතතියො
ආපජ්ජති : නභායති පයොගෙ දුක්ඛං. නභානපරිසොසානෙ
ආපතති පාවිතතියස්ස.

8. ආයතීය ඉදිත් තෙපි දෙවසක් වා අනුව වැටෙහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි, හික්වනුවකට කියා නොම උපසපත් කරවන උපසපත් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. පිරිමින් හා එක් වූ කුමරුන් හා එක් වූ සැබවු ශොක උපදවන සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මා පියන් විසින් හෝ හිමියා විසින් හෝ නො අනුදත් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. පාරිවාසිකවිජන්දය දීමෙන් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. වසක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. එක් වසකට දෙදෙනකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

අටවන කුමාරිභූත වර්ග යි.

4.9

1. කුඩ වහන් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. යානයෙන් යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ගිය කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හිණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ඉතිරි අඛරණ පළඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. සුවඳින් පැයෙන් යුතු උලනුයෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. සුවඳ කවන ලද තලසුන්නෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. හික්මුණියා උමමඤ්ඤපෙනති පරිමඤ්ඤපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උමමඤ්ඤපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. උමමඤ්ඤපෙනෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

8. සික්කමානාය උමමඤ්ඤපෙනති පරිමඤ්ඤපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උමමඤ්ඤපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. උමමඤ්ඤපෙනෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

9. සාමණේරියා උමමඤ්ඤපෙනති පරිමඤ්ඤපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උමමඤ්ඤපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. උමමඤ්ඤපෙනෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

10. ඕනිනියා උමමඤ්ඤපෙනති පරිමඤ්ඤපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උමමඤ්ඤපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. උමමඤ්ඤපෙනෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

11. හික්මුණු පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසිදනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : නිසිදනි පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙන ආපතනි පාවිතනියස්ස.

12. අනොකාසං කතං හික්මුං පඤ්ඤං පුච්ඡනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : පුච්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං. පුච්ඡිතෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

13. අසඹකච්ඡිකා ගාමං පටිසනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං පරිකෙඨපං අතික්කාමෙති ආපතනි දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතනි පාවිතනියස්ස.

ජතතුපාහනවග්ගො නවමො.

නවවග්ගවුද්දකා¹ නිට්ඨිතා.

2.5

පාටිදෙසනිය කණ්ණධා

1. සප්පිං විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණනාති,² ආපතනි දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනියස්ස.

2. තෙලං විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණනාති, ආපතනි දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනියස්ස.

3. මට්ඨං විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණනාති, ආපතනි දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනියස්ස.

1. වුද්දකං නිට්ඨිතං. මජ්ඣං.

2. පටිගණනාති - සීලු, මජ්ඣං.

7. මෙහෙණක ලවා ඇග උලවන පිරිවදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සික්වනුවක ලවා ඇග උලවන පිරිවදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. හෙරණියක ලවා ඇග උලවන පිරිවදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. ගැහැණියක ලවා ඇග උලවන පිරිවදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. මහණක්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිය ආයනයෙහි හිඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි ; හිඳි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. අවසර නො ලත් මහණක්හුගෙන් පැන පිළිවිසින මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පිළිවිසි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, පුළුවන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. කිසිලිපවින් තොර වැ ගම්වදනා මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරීක්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නවවන ජන්තුපාහන වර්ග යි.

නව වර්ග ක්ෂුද්‍රකයෝ නිමියහ.

2.5

පාට්ඨෙසනීය කාණ්ඩය

1. ගිතෙල් විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

2. නලතෙල් විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

3. මි විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැනකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

4. එංග්ලන්තයේ විශ්වවිද්‍යාලවලදී පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :

5. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලවලදී පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :

6. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලවලදී පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :

7. බිට්ටන් විශ්වවිද්‍යාලවලදී පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :

8. දකුණු විශ්වවිද්‍යාලවලදී පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :
 පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය, පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය :

අවසාන පරිදි පාලනය වන ප්‍රධාන අංශය.

කතාපතනිවෘත්ත නිවැරදිව පවතී.

4. උක්සකුරු චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “වළඳන්නෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ.

5. දියමස් චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “වළඳන්නෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ.

6. ගොඩමස් චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “වළඳන්නෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ.

7. කිරි චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “වළඳන්නෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ.

8. දිගි චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : “වළඳන්නෙමි”යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ.

අට පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

දෙවන කතෘපනතිවාරය නිමි.

3. විපතනිවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
සග්ගං සාදියනනියා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො
භජනති : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
සග්ගං සාදියනනියා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතනියො
භජනති : සියං සීලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනනියා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං
කති විපතනියො භජනති : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනනියා ආපතනියො
චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං භජනති : ආචාරවිපතනිං.

විපතනිවාරො නිවේනො තනියො.

4. සංගහවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
සග්ගං සාදියනනියා ආපතනියො සත්තනනං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිති
ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහතිතා : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනනියා ආපතනියො සත්තනනං
ආපතනිකකුඤ්ඤානං තිති ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහතිතා : සියං පාරුජිකා-
පතනිකකුඤ්ඤාන, සියං පුලලව්වයාපතනිකකුඤ්ඤාන, සියං දුක්ඛොපතනි-
කකුඤ්ඤාන-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනනියා ආපතනියො සත්තනනං
ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිති ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහතිතා : දබ්බං විඤ්ඤ-
පෙඤා භුඤ්ජනනියා ආපතනියො සත්තනනං ආපතනිකකුඤ්ඤානං දව්ඨිති
ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහතිතා : සියං පාටිදෙසනීයාපතනිකකුඤ්ඤාන, සියං
දුක්ඛොපතනිකකුඤ්ඤාන.

සංගහවාරො නිවේනො චතුසේඨා.

3. විපතනිවාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සිටුවැදැරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙහෙත්ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සිටුවැදැරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙහෙත්. . . .

2. දිහි චිතවා චළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සිටුවැදැරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙහෙත් ද යත් : දිහි චිතවා චළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සිටුවැදැරුම් විපත් අතුරෙන් එක් මැ ආචාරවිපත්තිය බෙහෙත්.

තෙවන විපත්තිවාරය නිමි.

4. සඬගහිතවාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාපිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලච්චවයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුෂ්කානාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු යැ. . . .

2. දිහි චිතවා චළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු ද යත් : දිහි චිතවා චළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාට්ඨෙසනියාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුෂ්කානාපත්ති ස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු යැ.

සිටුවන සඬග්ග වාරය නිමි.

5. සමුදානවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගනනියා අපනනියො ඡන්තං අපනනිසමුදානානං කනිභි සමුදානෙහි සමුදාහනනි : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගනනියා අපනනියො ඡන්තං අපනනි සමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදාහනනි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදාහනනි, න වාචතො -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනනියා අපනනියො ඡන්තං අපනනි සමුදානානං කනිභි සමුදානෙහි සමුදාහනනි : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනනියා අපනනියො ඡන්තං අපනනිසමුදානානං චතුභි සමුදානෙහි සමුදාහනනි : සියා කායතො සමුදාහනනි, න වාචතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච වාචතො ච සමුදාහනනි, න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුදාහනනි, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුදාහනනි.

සමුදානවාරො නිබ්බිතො පඤ්චමො.

6. අබ්බකරණවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගනනියා අපනනියො චතුත්තං අබ්බකරණානං කතමං අබ්බකරණං : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගනනියා අපනනියො චතුත්තං අබ්බකරණානං අපනනාබ්බකරණං -පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනනියා අපනනියො චතුත්තං අබ්බකරණානං කතමං අබ්බකරණං : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනනියා අපනනියො චතුත්තං අබ්බකරණානං අපනනාබ්බකරණං.

අබ්බකරණවාරො නිබ්බිතො ඡතෙධා

5. සමුච්ඡානවාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත්වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟිද්ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත්වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත්වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟිද්ද යත් : දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් සිවු සමුච්ඡානයකින් නගිති, කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

පස්වන සමුච්ඡාන වාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවු වැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණ වාරය නිමි.

7. සමථචාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිදනනියා අපතනියො සත්තනන්තං සමථානං තනිති සමපේභි සමවනති : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිදනනියා අපතනියො සත්තනන්තං සමථානං තනිති සමපේභි සමවනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච -පෙ-

2. දුඨං විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤනනියා අපතනියො සත්තනන්තං සමථානං තනිති සමපේභි සමවනති : දුඨං විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤනනියා අපතනියො සත්තනන්තං සමථානං තනිති සමපේභි සමවනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

සමථචාරො නිබ්බිතො සත්තමො.

7. සමථචාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙද් ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිනයෙන් ද නිෂ්චන්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. දිඞ්චිනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙද් ද යත් : දිඞ්චිනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද නිෂ්චන්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්තිදෙත්.

සත්චන සමථචාරය නිමි.

8. සමුවවයවාරො

1. අවස්සනා හික්කුනි අවස්සනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිදන්ති කති අපතනියො අපජ්ජති : අවස්සනා හික්කුනි අවස්සනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිදන්ති තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : අධිකං උඛහජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිදති, අපතනි පාරාජිකස්ස උඛහකං අධොජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිදති, අපතනි පුලලවවයස්ස කායපටිබ්භං ගහණං සාදිදති, අපතනි දුක්ඛටස්ස අවස්සනා හික්කුනි අවස්සනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිදන්ති ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

නා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්නති, සත්තත්තං අපතනිකක්ඛානං කතිහි අපතනිකක්ඛෙති සම්භගිතා, ඡත්තං අපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති, චතුත්තං අධිකරණානං කතිමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමපේති සම්මනති :

නා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතනියො හජ්නති : සියා සිලවිපතනිං සියා ආචාරවිපතනිං, සත්තත්තං අපතනිකක්ඛානං නිහි අපතනිකක්ඛෙති සම්භගිතා : සියා පාරාජිකාපතනිකක්ඛෙතං, සියා පුලලවවයාපතනිකක්ඛෙතං, සියා දුක්ඛටාපතනිකක්ඛෙතං, ඡත්තං අපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති න වාචතො. චතුත්තං අධිකරණානං අපතනා භිකරණං, සත්තත්තං සමථානං නිහි සමපේති සම්මනති : සියා සමමුඛා-විනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සමමුඛා-විනයෙන ච තිණ වතාරකෙන ච -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජන්ති කති අපතනියො අපජ්ජති : දබ්බං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජන්ති දො අපතනියො අපජ්ජති : භුඤ්ජන්ති පටිගණනාති, අපතනි දුක්ඛටස්ස.. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ අපතනි පාටිදෙසනියස්ස. දබ්බං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජන්ති ඉමා දො අපතනියො අපජ්ජති.

නා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්නති, සත්තත්තං අපතනිකක්ඛානං කතිහි අපතනිකක්ඛෙති සම්භගිතා, ඡත්තං අපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති, චතුත්තං අධිකරණානං කතිමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමපේති සම්මනති :

8. සමූවයවාරය

1. කාසසභරායෙන් තෙත්වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : අතු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැණීම ඉවසා නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, අතුඇටයෙන් උඩ දණ මඩලින් යට ගැණීම ඉවසා නම් ථුලුසි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් ගැණීම ඉවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙජෙත් ද සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු ද සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තියදැයි විපත් දෙකක් බෙජෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් හෝ නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද කිණවත්ථරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්. . . .

2. දිගි චිත්තා වළඳන මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : දිගි චිත්තා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : “ වළඳන්තෙමි ” යි පිළිගැණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිගි චිත්තා වළඳන මෙහෙණ මේ දෙ ඇවතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

3. තා ආපතියො චතුත්තං විපතීනං එකං විපතීං හජන්ති :
 ආචාරවිපතීං, සත්තත්තං ආපතීකම්භානං ද්විති ආපතීකම්භෙති
 සම්භවිතා : සිය පාරිදේශනීයාපතීකම්භෙත, සිය දුක්ඛවාපතී-
 කම්භෙත. ඡන්ත, ආපතීකම්භානං චතුති සමූච්චානෙති සමූච්චනති :
 සිය කායනො සමූච්චනති, න වාචනො න විතනනො, සිය කායනො ච
 වාචනො ච සමූච්චනති න විතනනො. සිය කායනො ච විතනනො ච
 සමූච්චනති න වාචනො. සිය කායනො ච වාචනො ච විතනනො ච
 සමූච්චනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං
 සම්භවං නිති සම්භවං සම්භවං : සිය සම්මුඛාචිතයෙන ච පරිඤ්ඤාන-
 කරණෙන ච. සිය සම්මුඛාචිතයෙන ච තිණවත්තරකෙන ච.

සමූච්චයවාර්ගික නිවසිතො අධිකමො.

3. ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් ම ආවාරවිපත්තිය බෙරෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාට්ඨෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්ති ස්කන්ධයෙන්දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් සිවු සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද තීණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙන්.

අටවන සමූව්‍යවාරය නිමි.

9. කන්ථපඤ්ඤානතිවාරො

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංසග්ගං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භා, කීසම්මං චජ්ඣසම්මං, -පෙ- කෙනාභ්ගතනති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංසග්ගං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනනති : සංවජ්ඣයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සුඤ්ඤිනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භා කීසම්මං චජ්ඣසම්මනති, සුඤ්ඤිනඤ්ඤං භික්ඛුති අවිසසුතා අවිසසුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිය, තසම්මං චජ්ඣසම්මං. අත්ථි තත්ථ පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්න පඤ්ඤාතනති : එකා පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසම්මං නත්ථි. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති පදෙස-පඤ්ඤාතනති : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතති. සංඛාරණපඤ්ඤාතති, අසංඛාරණ පඤ්ඤාතනති : අසංඛාරණපඤ්ඤාතති. එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතනති : එකතො පඤ්ඤාතති. චතුන්නං පාතිමොක්ඛාද්දොසානං කන්ථොගධං කන්ථ පරියාපන්නනති : නිදානොගධං, නිදානපරියාපන්නං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : දුතීයෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතනීනං කතමා විපතනීති : සීලවිපතනී, සත්තකකං ආපතතිකකසානං කතමො ආපතතිකකකොති : පාරාජිකා-පතතිකකකො. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො -පෙ- කෙනාභ්ගතනති : පරම්පරාභතං. උපාලී දාසකො වෙච්ච -පෙ- පිටකං තමිපණ්ණීයාති.

2. විජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනනති : සංවජ්ඣයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භා කීසම්මං චජ්ඣසම්මනති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුති ජානං පාරාජිකං ධම්මං අර්ක්ඛාපන්නං භික්ඛුතිං නෙවත්තනා පටිච්චොදෙසී, න ගණස්ස ආරොවෙසී, තසම්මං චජ්ඣසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : ධුරනිකෙකපෙ -පෙ-

3. යංව තතීසං සම්මනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනනති : සංවජ්ඣයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භා කීසම්මං චජ්ඣසම්මනති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුති සම්මග්ගෙන සමෙකෙන උකඛිතතං අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඬබ්බසිද්ධබ්බං අනුචතති, තසම්මං චජ්ඣසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : ධුරනිකෙකපෙ -පෙ-

9. කතුවකුකුතතිවාරය

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතු යෙන් පණවන ලද පරිච්ඡෙද කොතැන්හි පණවන ලද ද කවරක ඇඳබ ද කිනම් වස්තු යෙක්හි ද . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතු යෙන් පණවන ලද පරිච්ඡෙද කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : සුන්දරිතන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සුන්දරිතන්දා භික්ෂුණී කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත්වූවා කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හු ගේ කායසංසර්ගය ඉවසූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පත්තපඤ්ඤත්ති ඇත් ද යත් : පඤ්ඤත්ති එකකි. අනු පඤ්ඤත්ති අනුප්පත්තපඤ්ඤත්ති එහි නැත. සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතො පඤ්ඤත්ති යැ. සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය. නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : දෙවැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : ශීල විපත්ති යැ. සත් වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයෙක යත් : පාරාජිකා පත්ති ස්කන්ධ යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨාන යෙන් නගී ද යත් : එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ. . . විනයපිටකය තඹපැන් නම් වූ හෙළදිව පැවසූහ.

2. වරද සැහවිම් හෙතෙයෙන් සිදු වන පරිච්ඡෙද කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණී දූන දූන පරිච්ඡි ඇවැත් අවන් මෙහෙණකට තොමෝ වොදනා නො කළාය. භික්ෂුණී ගණයට නො දන් වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නගියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

3. තුන් යළි කෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන පරිච්ඡෙද කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණී සමගසහසු විසින් උබෙච්ඡිකම් කරණලද පෙර ගිජුලිභිණින් නැසූ කුලයෙහි උපන් අරිට්ඨ මහණගට අනුව පැවැත්තා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

4. අධිමං වජ්‍රං පරිපූරණපච්චයා පාරාජිකං කන්‍යා පඤ්ඤානනනි සාවන්තියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ, කිසම්. වජ්‍රසම්නනි ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො අධිමං වජ්‍රං පරිපූරණං, නසම්. වජ්‍රසම්. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : ධුරනිකේඛපෙ -පෙ-

පාරාජිකා නිවසිනා.

සම්භාදිසෙසකණේධා

1. යං තෙන භගවතා -පෙ- උසායවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ඨ කරණපච්චයා සම්භාදිසෙසො කන්‍යා පඤ්ඤානෙනා, කං ආරබ්භ, කිසම්. වජ්‍රසම්, -පෙ- කෙනාභතනනි.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසලබ්‍රද්ධෙන උසායවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ඨකරණපච්චයා සම්භාදිසෙසො කන්‍යා පඤ්ඤානෙනා සාවන්තියං පඤ්ඤානෙනා. කං ආරබ්භාති, පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසම්. වජ්‍රසම්නනි පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි උසායවාදිකා විහරි, නසම්. වජ්‍රසම්. අපි තත්‍ය පඤ්ඤානනි අනුපඤ්ඤානනි අනුපපන්න පඤ්ඤානනි එකා පඤ්ඤානනි. අනුපඤ්ඤානනි අනුපපන්නපඤ්ඤානනි නසම්. නපි. සබ්බත්‍ය පඤ්ඤානනි පදෙසපඤ්ඤානනි සබ්බත්‍ය පඤ්ඤානනි. සාධාරණපඤ්ඤානනි අසාධාරණපඤ්ඤානනි අසාධාරණපඤ්ඤානනි. එකතොපඤ්ඤානනි උභතොපඤ්ඤානනි එකතොපඤ්ඤානනි. චතුන්නං පාතිමොක්ඛද්‍රෝශානං කතොගධං කන්‍යා පරියාපන්නනනි නිදනොගධං නිදනපරියාපන්නං කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගල්ඡනිති තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගල්ඡනි. චතුන්නං විපතනිනං කතමො විපතනිති සිලවිපතනි. සත්තන්නං ආපනතිකක්ඛානං කතමො ආපනතිකක්ඛානෙති සම්භාදිසෙසපනතිකක්ඛානො. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං හනිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානිති, ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨානි, න විතතතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨානි. කෙනාභතනනි, පරමපරාභතා :

උපාලි දසකො වෙච සොණකො සිග්ගවො තපා,
මොග්ගලිපුතෙනා ච පඤ්චමා එතෙ ජලබ්‍රසිරිච්ඡායෙ-පෙ-

එතෙ භාගා මහාපඤ්ඤා විතසඤ්ඤා මග්ගකොවිදා,
විතසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තමෙපණ්ණිකාති.

3. චොරිං වුට්ඨාපනපච්චයා සම්භාදිසෙසො කන්‍යා පඤ්ඤානෙනානි : සාවන්තියං පඤ්ඤානෙනා. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසම්. වජ්‍රසම්නනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි චොරිං වුට්ඨාපෙසි, නසම්. වජ්‍රසම්. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : සියා වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨානි, න කායතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨානි.

4. කස ඵලවිම් සධ්මාන අවචන වස්තුව පිරවිම් හෙතුවෙන් සිදුවන පරිපිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරැබ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මෙහෙණහු අස්වම වස්තුව පිරවුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : ධුරනික්ඛෙපයෙහි යැ. . . .

පරිපි නිමි.

සධ්මාදිශෙෂ කාණ්ඩාදිය

1. සිකපද පැණවිමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවිමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක ඇරැබ ද, කිනම් වස්තුවෙකැ . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද :

2. සිකපද පැණවිමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවිමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් සිහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ හෙතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදි. කවරක ඇරැබ ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරැබය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණී විවාද ඇතිසා වැ වාසය කළායැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤන්ති අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති ඇත් ද, යත් : පඤ්ඤන්ති එකකි. අනුපඤ්ඤන්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤන්ති එහි නැති. සබ්බන්තපඤ්ඤන්ති පදෙසපඤ්ඤන්ති ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤන්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤන්ති අසාධාරණපඤ්ඤන්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤන්ති යි. එකතොපඤ්ඤන්ති උභතොපඤ්ඤන්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤන්ති යි. සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ. සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියක් ද යත් : සිලවිපත්ති යි. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : සධ්මාදිශෙෂපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නගි ද යත් : දෙ සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගියි, සිතින් නො නගි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගි. කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදි.

උපාලි ස්ථවිර යැ. දසක ස්ථවිර යැ . . . විනය පිටකය තබපැත් නම් වූ හෙළදිවැ පැවසුහු.

3. (සිකපද පැණවිමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවිමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින්) සෙරක උපසපත් කරවිම් හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරැබ ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරැබය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණී සෙරක උපසපත් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙන් දෙ සමුට්ඨානායෙකින් නගි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගියි, කයින් නො නගි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගි. . . .

4. එකා ගාමනතරං ගමනපච්චයං සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමීනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී එකා ගාමනතරං ගච්ඡී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. තිසෙසා අනුපඤ්ඤාතතියො, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-

5. සමග්ගෙහ සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සඤ්ඤාසංගතෙන අනපච්චොකෙත්වා කාරකසඛිකං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨස්ස ඡන්දං ඕතාරණපච්චයං සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමීනති පුලලනන්ද භික්ඛුනී සමග්ගෙහ සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සඤ්ඤාසංගතෙන අනපච්චොකෙත්වා කාරකසඛිකං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨස්ස ඡන්දං ඕතාරෙයි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරන්තිකෙබ්බෙ -පෙ-

6. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස ගන්ථතො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහන්තා පටිග්ගහෙත්වා භුංඤ්නපච්චයං සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සුඤ්ඤිනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමීනති : සුඤ්ඤිනන්ද භික්ඛුනී අවස්සුතා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස ගන්ථතො බාදනීයමපි භොජනීයමපි පටිග්ගහෙස්ස, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-.

7. කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො තං අනවස්සුතා, ඉඛිසයෙස යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං තං සහන්තා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා භුංඤ් වා”ති උයොජනපච්චයං සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමීනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී “කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො තං අනවස්සුතා, ඉඛිසයෙස යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං තං සහන්තා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා භුංඤ් වා”ති උයොජනපච්චයං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

8 කුට්ඨිකාය අනත්තමනාය භික්ඛුනියා යාවතනියං සම්මුත්තාසනාය නප්පට්ඨිතස්ස ජනපච්චයං සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනී කුට්ඨිකා අනත්තමනා ථවං අවච්ච : ‘බුද්ධං පච්චකාමි. ධම්මං පච්චකාමි. සඛිකං පච්චකාමි සිකං පච්චකාමි” ති, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරන්තිකෙබ්බෙ -පෙ-.

4. එකලාවැ අත් ගමකට යැමි හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එකලාවැ අත් ගමකට ගියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : ප්‍රථම පාරාජිකයෙහි යැ. . . .

5. ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් සමග සහග්‍ර විසින් උචෙච්චිකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසංඝසයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඔසාරණකම් කිරීම හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණි ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘ ශාසනයෙන් සමගසහග්‍ර විසින් උචෙච්චිකම් කළ මෙහෙණක කාරකසංඝසයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඇතුළත් කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : ධුරන්තිකපෙයෙහි යැ. . . .

6. මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණි මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත්වූවා මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් ආමිසයක් පිළිගත්ති යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : ප්‍රථම පාරාජිකයෙහි යැ. . . .

7. ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් හෙයකින් තෙපි මෙවුන්දම්මරායෙන් නො තෙත් වහු ද එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවීම හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් හෙයකින් තෙපි මෙවුන්දම්මරායෙන් නො තෙත් වහු ද, එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ තොපට දේද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නගි. . . .

8. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි කිපුණු නො සතුටු සිත් ඇති මෙහෙණහට එය නො හැරීම හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදි පණවන ලදි. කවරක ඇරඹ ද යත් : වණ්ඩකාලි භික්ෂුණිය ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාලි භික්ෂුණි කිපියා නො සතුටු සිත් ඇත්ති, “ඉුන් ප්‍රතික්ෂෙප කරමි, ධර්මය ප්‍රතික්ෂෙප කරමි, සංඝසයා ප්‍රතික්ෂෙප කරමි, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කරමි” යි මෙසේ කිවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගියි : ධුරන්තිකපෙයෙහි යැ. . . .

9. කිසම්විදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතාය භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නාපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා සඛිසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොති: සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති: වණ්ඛකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති: වණ්ඛකාලි භික්ඛුනි කිසම්විදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනතතමනා එවං අවච: ‘ඡන්දගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. දෙසගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. මොහගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. භයගාමිනියො ච භික්ඛුනියො’ති, තස්මිං වජ්ඣසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙබ්බෙ -පෙ-.

10. සංසට්ඨානං භික්ඛුනිනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නාපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා සඛිසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොති: සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති: සම්මනුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති: සම්මනුලා භික්ඛුනියො සංසට්ඨා විහරිංසු, තස්මිං වජ්ඣසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙබ්බෙ -පෙ-.

11. “සංසට්ඨා විශෙය භූමෙහ විහරථ. මා භූමෙහ නානා විහරථා” ති උයොසජ්ජනතියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නාපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා සඛිසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොති: සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති: පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති: පුලලනඤ්ඤ භික්ඛුනි ‘සංසට්ඨා විශෙය භූමෙහ විහරථ. මා භූමෙහ නානා විහරිත්ථා’ ති උයොසජ්ජන, තස්මිං වජ්ඣසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙබ්බෙ -පෙ-.

12. දසිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනපච්චයා පාටිදෙසනියං කන්ද පඤ්ඤාතොති: සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති: ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති: ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො දසිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජිංසු, තස්මිං වජ්ඣසම්. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විතුහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-.

කන්දපඤ්ඤානිවාසෙහි නිවසිතො පසිමො.

9. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද මෙහෙණහට තුන් යළි තෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි එය නො හැරීම් හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : වණ්ඩකාලි භික්ෂුණිය ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : වණ්ඩකාලි භික්ෂුණි කිසියම් අධිකරණ යෙක්හි පරදවන ලද්දී කිසියා නො සනුට්ටිත් ඇත්ති “ භික්ෂුණිහු ජන්දයෙන් අගනියට ගියෝ යැ, ද්වෙෂයෙන් අගනියට ගියෝ යැ, මොහයෙන් අගනියට ගියෝ යැ, ඛියෙන් අගනියට ගියෝ යැ ” යි මෙසේ කිවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

10. තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ගිහියන් හා එක්වූ මෙහෙණන් හට වරද නො හැරීම් හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියන් හා එක්ව වසුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

11. “ ආයාබ්වෙති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නොවසවු ” කියා මෙහෙයවන මෙහෙණහට තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ඒ වරද නො හැරීම් හෙතෙයෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණි “ ආයාබ්වෙති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නො වසවු ” කියා මෙහෙය වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

12. දිග්චිතවා වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන පිළිදෙස්නි ඇවැත කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සවග මෙහෙණහු දිග්චිතවා වැළඳුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් සමුට්ඨාන සතරෙකින් නගියි : . . .

පළමුවන කත්ථ පඤ්ඤාත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපතනිවාරො

1. කායසංඝඤ්ඤාං සාදිසනපච්චයා කති අපතනියො අපජ්ජති : කායසංඝඤ්ඤාං සාදිසනපච්චයා පඤ්ඤා අපතනියො අපජ්ජති : අවස්සවා භික්ඛුනී අවස්සවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකකං උබ්බජාණ්ණමණ්ඩලං ගහණං සාදියති, අපතනි පාරුජිකස්ස. භික්ඛු කායෙන කායං ආමසති, අපතනි සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, අපතනි දුක්ඛං චස්ස. අභිගුලිපනොදකො පාචිතනියං. කායසංඝඤ්ඤාං සාදිසනපච්චයා ඉමා පඤ්ඤා අපතනියො අපජ්ජති.

2. චජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා කති අපතනියො අපජ්ජති : චජ්ජ පටිච්ඡාදනපච්චයා චතස්සො අපතනියො අපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං පාරුජිකං ධම්මං¹ පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පාරුජිකස්ස. චෙමෙනිකා පටිච්ඡාදෙති, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පාචිතනියස්ස. අපාරම්පතනීං පටිච්ඡාදෙති අපතනි දුක්ඛං චස්ස චජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා ඉමා චතස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

3. යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා කති අපතනියො අපජ්ජති : යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන-පච්චයා පඤ්ඤා අපතනියො අපජ්ජති : උක්ඛිතතානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤාතනියා දුක්ඛං, දමිති කම්මවාචානි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානො අපතනි පාරුජිකස්ස : භෙදකානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටි-තිස්සජ්ජති, අපතනි සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, අපතනි පාචිතනියස්ස. යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා ඉමා පඤ්ඤා අපතනියො අපජ්ජති.

4. අට්ඨමං ච්ඡන්දං පරිපූරණපච්චයා කති අපතනියො අපජ්ජති අට්ඨමං ච්ඡන්දං පරිපූරණපච්චයා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති : පුරි-සෙන “ඉත්තනාම ගහනං අගච්ඡ”ති වුත්තා ගච්ඡති අපතනි දුක්ඛං චස්ස. පුරිසස්ස හත්තපාසං ඕක්ඛනනමත්තො අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨමං ච්ඡන්දං පරිපූරෙති, අපතනි පාරුජිකස්ස. අට්ඨමං ච්ඡන්දං පරිපූරණ පච්චයා ඉමා තිස්සො අපතනියො අපජ්ජති.

පාරුජිකා නිවේශනා.

1. ධම්මං අජ්ඣාපනං සත්ථා.

10. කතාපනතිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : කායසංසර්ගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් කායසංසර්ගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අකුඤ්චයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැනිට ඉවසා නම් පරිඡි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. කයින් කය පිළිබඳයක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳයෙකින් කය පිළිබඳයක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇඟිල්ලෙන් ගිරිනි කැටිමෙහි පවති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

2. වරද සැහවීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : වරද සැහවීම හෙතෙවෙන් සිවු ඇවතකට පැමිණෙයි : මෙහෙණක් දෑත දෑත පරිඡි ඇවැත් වෙයි නම් පරිඡි ඇවැත් වෙයි, විමනි ඇතියා වසා නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් සහ වෙසෙසක් සහවා නම් පවති ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තියක් සහවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද සැහවීම හෙතෙවෙන් මේ සිවු ඇවතට පැමිණේ.

3. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හෙතෙවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : උඛෙවනිකම්කරණ ලද්දු අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ථුලාසි වෙති, කම්වදන් අවසන්හි පරිඡි ඇවැත් වෙයි, හෙදකයනට අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ලාමක දෘෂ්ටියෙන් යුත් මෙහෙණහට තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් පවති ඇවැත් වේ. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හෙතෙවෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හෙතෙයෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හෙතෙවෙන් තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : පිරිමියක්හු විසින් " මෙනම් තැනට යව " යි කියන ලද්දි යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පිරිමියක්හුගේ අත්පසට වත් කල්හි ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, කය ඵළවීම සඛ්ඛාත අෂ්ටම වස්තුව පුරවා නම් පරිඡි ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හෙතෙයෙන් මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ

පරිඡි නිමි.

සංඛ්‍යාදිසෙසකණෙධා

1. උසස්වැදිකා හිකුඩුනි අටකරණපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : එකසො ආරොවෙනි, ආපනනි දුක්ඛටසො. දුතියසො ආරොවෙනි, ආපනනි ථුල්ලවයසො, අටපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

2 වොරිං වුට්ඨාපනපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ඤාතනියා දුක්ඛටං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලවයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

3. එකා ගාමනතරං ගමනපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ගච්ඡති, ආපනනි දුක්ඛටසො. පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතිකකාමෙනි ආපනනි ථුල්ලවයසො. දුතියං පාදං අතිකකාමෙනි, ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

4. සමග්ගෙන සංවේසන උක්ඛිතං හිකුඩුනිං ධම්මෙන විනයෙන සද්දුසාසනෙන අනප්‍රොකේනා කාරකසංඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරණපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ඤාතනියා දුක්ඛටං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලවයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

5. අවස්සුතා හිකුඩුනි අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හන්ථනො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහන්ථා පටිග්ගහෙතො භුඤ්ජනපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණ්හාති, ආපනනි ථුල්ලවයසො. අජේඤාභාරෙ අජේඤාභාරෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො. උදකදන්තපොණං පටිගණ්හාති, ආපනනි දුක්ඛටසො.

6. “කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො නං අනවස්සුතා, ඉඛස්සෙය යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙනි බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං නං සහන්ථා පටිග්ගහෙතො බාද වා භුඤ්ජ වා”ති උයොජනපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : නස්සා වට්ඨෙනෙ බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණ්හාති, ආපනනි දුක්ඛටසො. අජේඤාභාරෙ අජේඤාභාරෙ ආපනනි ථුල්ලවයසො. භොජනපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

7. කුපිතා හිකුඩුනි යාවතනියං සම්මුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන පවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ඤාතනියා දුක්ඛටං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලවයා, කම්මවාචා පරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

8. කිසම්චිදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතා හිකුඩුනි යාවතනියං සම්මුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජනපවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ඤාතනියා දුක්ඛටං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලවයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

9. සංසට්ඨා හිකුඩුනි යාවතනියං සම්මුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන පවයා නිසොසා ආපනනියො ආපජ්ජනි : ඤාතනියා දුක්ඛටං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලවයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසසො.

සාධනාදිගෞෂ කාණ්ඩාදිය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කිරීම් හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක්හට ඇරොණ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නකට ඇරොණ නම් පුලැයි ඇවැත් වෙයි, අධිකරණය නිමිකල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2. සෙරෙක උපසපන් කරවීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් පුලැයිහු වෙති. කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලා වැ අන් ගමකට යැමි හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් පුලැයි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමගසගුන් විසින් ධර්මයෙන් චනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙව්නිකම් කළ මෙහෙණක කාරක සාධකයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දැන ඇතුළත් කර ගැනීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් පුලැයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම්රායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් මෙවුන්දම්රායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වැළඳීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “කන්නෙමි, වළඳන්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් පුලැයි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිය දහැටි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයඨාව, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දම්රායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද, යම්හෙයෙකින් තෙපි මෙවුන්දම්රායෙන් නො තෙත් වුහු ද, එබැවින් ආයඨාව, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවීම හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඇයගේ වචන යෙන් “ කන්නෙමි වළඳන්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, වළඳා නිමි කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියා වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් පුලැයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් පුලැයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ගිහියන් හා එක් වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතෙයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් පුලැයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. “සංඝඨාංචයෙහි තුලෙහි විහරථ. මා තුලෙහි නානා විහරිත්ථ” ති උයොජෙනති යාවතතිං සමනුභාසනාය නාපපටිතිස්සනපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. දව්ඨි කම්මවාචාති ඵලලච්චයා. කම්මවාචා පරියොසානෙ ආපතති සඤ්ඤාදිසෙසස්ස -පෙ-

දසසඤ්ඤාදිසෙසො නිබ්බිනා.

යථා හෙවධා නථා වික්ඛාරෙතඤ්ඤා,

පච්චයමෙව නානාකරණං.

11. දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ජනපච්චයා කති ආපතතියො ආපජ්ජති : දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ජනපච්චයා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණනාති, ආපතති දුක්ඛං. අජෙක්ඛා-භාරෙ අජෙක්ඛාභාරෙ ආපතති පාරිදෙසනීයස්ස. දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ජනපච්චයා ඉමා දො ආපතතියො ආපජ්ජති.

කතාපතනිවාරො නිබ්බිතො දුතිස්සො.

10. "ආයතීවෙනි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව මැ වසව, තෙපි වෙන්ව නො වසව," කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතුයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ඵලැසිනු වෙනි, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙ. . . .

දස සහවෙසෙස් නිමි.

යට කී සෙයින් විස්තර කටයුතු යැ, හෙතුව පටණෙක් මැ වෙනයි.

11. දිග්ඵි විනවා වැළඳීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : දිග්ඵි විනවා වැළඳීම හෙතුයෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්තෙමි " යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ. දිග්ඵි විනවා වැළඳීම හෙතුයෙන් මේ දෙ ඇවතට පැමිණේ.

දෙවන කතාපතිවාරය නිමි.

11. විපතනිවාරො

1. කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො භජනති : කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං දො විපතනියො භජනති : සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං -පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො භජනති : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනිං භජනති : ආචාර-විපතනිං.

විපතනිවාරො ගිමසිතො තතියො.

12. සංගහවාරො

1. කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිභි ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහිතා : කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං පඤ්චභි ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහිතා : සියා පාරිජිකාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා සංඝාදිසෙයාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා ථුලලච්චයාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා පාචිතියාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා දුක්ඛථාපතනිකකුඤ්ඤානං -පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිභි ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහිතා : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං දව්භි ආපතනිකකුඤ්ඤාති සංගහිතා : සියා පාචිදෙසනියාපතනිකකුඤ්ඤානං සියා දුක්ඛථාපතනිකකුඤ්ඤානං.

සංගහවාරො ගිමසිතො චතුසො.

11. විපතනිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවු වැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තින් බෙජෙත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙත්. . . .

2. දිගි චිතවා වැළඳිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තින් බෙජෙත් ද යත් : දිගි චිතවා වැළඳිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් එක් මැ ආචාර විපත්තිය බෙජෙත්.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සංග්‍රහවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සංඛ්‍යාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිවිධාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සංග්‍රහ කරණ ලදහු ය. . . .

2. දිගි චිතවා වැළඳිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු ද යත් : දිගි චිතවා වැළඳිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාචිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු ය.

සිවුවන සංග්‍රහවාරය නිමි.

13. සමුට්ඨානවාරො

1. කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපතති යො ඡත්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං කන්ති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගනති : කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපතති යො ඡත්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගනති : කායනො ව විත්තනො ව සමුට්ඨගනති, න වාචනො-පෙ-.

2. දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතති යො ඡත්තං ආපතති සමුට්ඨානානං කන්ති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගනති : දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතති යො ඡත්තං ආපතති සමුට්ඨානානං උතුහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගනති : සියා කායනො සමුට්ඨගනති, න වාචනො න විත්තනො. සියා කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨගනති, න විත්තනො සියා කායනො ව විත්තනො ව සමුට්ඨගනති, න වාචනො. සියා කායනො ව වාචනො ව විත්තනො ව සමුට්ඨගනති.

සමුට්ඨානවාරොහි නිවසිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපතති යො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපතති යො චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං -පෙ-.

2. දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතති යො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතති යො චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං.

අධිකරණවාරොහි නිවසිතො ඡට්ඨො.

13. සමුච්ඡානවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නගිත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයෙකින් නගිති : කසින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නගිත් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් සිවුසමුච්ඡානයෙකින් නගිත්. කසිවිටෙක කසින් නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කසි විටෙක කසින් ද වචනයෙන් ද නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කසිවිටෙක කසින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. කසිවිටෙක කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

පස්වැනි සමුච්ඡානවාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවැනි අධිකරණවාරය නිමි.

15. සමථචාරො

1. කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපනතියො සත්තනන්තං සමථානං කනිභි සමපේභි සමමනනි : කායසංසග්ගං සාදිසනපච්චයා ආපනතියො සත්තනන්තං සමථානං නිභි සමපේභි සමමනනි : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච, තිණුවන්තරකෙන ච -පෙ-.

2. දඬිං විඤ්ඤාපෙක්ඛා භුඤ්ජනපච්චයා ආපනතියො සත්තනන්තං සමථානං කනිභි සමපේභි සමමනනි : දඬිං විඤ්ඤාපෙක්ඛා භුඤ්ජනපච්චයා ආපනතියො සත්තනන්තං සමථානං නිභි සමපේභි සමමනනි : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණුවන්තරකෙන ච.

සමථචාරෙහි නිවේශනා සත්තමො.

15. සමථචාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සන්වැදූරුව ගමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්භිඳෙන් ද යන් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු ගමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤානකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද නිණවන්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගමථයෙන් සන්භිඳෙන්. . . .

2. දිගි චිත්තවා චැලදිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සන්වැදූරුව ගමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්භිඳෙන් ද යන් : දිගි චිත්තවා චැලදිම් හෙතෙයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සන්වැදූරුව ගමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤානකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද නිණවන්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගමථයෙන් සන්භිඳෙන්.

සන්වැනි සමථචාරය නිමි.

16. සමුවවයවාරො

1. කායසංසග්ගං සාදියනපච්චයා කති ආපතතියො ආපජ්ජති : කායසංසග්ගං සාදියනපච්චයා පඤ්ච ආපතතියො ආපජ්ජති : අවස්සුනා තිකුඤ්ඤි අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අඛකකං උබ්භජ්ජාණමණ්ඩලං ගහණං සාදියති ආපතතිපාරුජ්ජිකස්ස. තිකුඤ්ඤි කායෙන කායං අමසති, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස. කායෙන කායපටිබද්ධං අමසති, ආපතති ථුල්ලච්චයස්ස. කායපටිබද්ධෙන කායපටිපද්ධං අමසති, ආපතති දුක්ඛච්චයස්ස. අඛතුලීපතොදකො පාචිතතියං. කායසංසග්ගං සාදියන-පච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපතතියො ආපජ්ජති.

නා ආපතතියො චතුක්ඛං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජනති, සත්තත්තං ආපතතිකකිකුං කතිති ආපතතිකකිකෙති සම්භගිතා, ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහනති, චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති :

නා ආපතතියො චතුක්ඛං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජනති : සියං සීලවිපතතිං සියං ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකිකුං පඤ්චති ආපතතිකකිකෙති සම්භගිතා : සියං පාරුජ්ජිකාපතතිකකිකෙති, සියං සම්ඝාදිසෙසාපතතිකකිකෙති, සියං ථුල්ලච්චයාපතතිකකිකෙති, සියං පාචිතතියාපතතිකකිකෙති, සියං දුක්ඛච්චයාපතතිකකිකෙති. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච චිතතතො ච සමුට්ඨහනති, න වාචතො. චතුක්ඛං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියං සමමුඛා විනායෙන ච, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. සියං සමමුඛා විනායෙන ච තිණ්වත්ථාරකෙන ච-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤනපච්චයා කති ආපතතියො ආපජ්ජති : දබ්බං විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤනපච්චයා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ඤස්සාමිති පටිගණහාති, ආපතති දුක්ඛච්චයා. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාටිදෙසනීයස්ස. දබ්බං විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤන-පච්චයා ඉමා දො ආපතතියො ආපජ්ජති.

නා ආපතතියො චතුක්ඛං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජනති, සත්තත්තං ආපතතිකකිකුං කතිති ආපතතිකකිකෙති සම්භගිතා, ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහනති, චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණානං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති :

16. සමුවවයවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතුවෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණේ. කයසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අකුඇටයෙන් යට දණමඩලින් උඩ ගැණීම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් පුලැසි ඇවැත් වෙයි, කයපිළිබඳියෙකින් කයපිළිබඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇඟිල්ලෙන් ගිරති කැවීමෙහි පවති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම හෙතුවෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලදහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවධානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුවධානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙත්. සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සඛ්‍යාදිශෙෂාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවිවයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ඡුෂ්කානාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඩග්‍රහ කරණ ලදහු ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුවධානයන් අතුරෙන් එක් සමුවධානයෙකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. දිගි විනවා වැළඳීම හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිගි විනවා වැළඳීම හෙතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වළඳන්නෙමි ” යි පිළිගැණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිගි විනවා වැළඳීම හෙතුවෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලදහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවධානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුවධානයෙන් නගිත්ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

තා ආපතතිකො චතුත්තං විපතතිනං චිතං විපතතිං හජනති :
 ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකිකානං දව්ඨි ආපතතිකකිකෙති
 සඛගතිතා : සියා පාටිදෙසනියාපතතිකකිකෙති, සියා දුක්ඛකපාපතතිකකි
 කෙති. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාගනති.
 සියා කායතො සමුට්ඨාගනති න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච
 වාචතො ච සමුට්ඨාගනති, න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච
 සමුට්ඨාගනති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
 සමුට්ඨාගනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං. සත්තත්තං
 සමථානං තීඨි සමපේති සම්මනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන
 කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණිකරකෙන වාති.

සමුවවයවාගේ නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයදාග් නිට්ඨිතා.

තෙසං උද්දානං :

කතිවාගේ ච විපතතිවාගේ ච සඛගගවාගේ
 සමුට්ඨානවාගේ වෙච අධිකරණවාගේ ච,
 සමථවාගේ ච සමුවවයවාගේ ච ඉමෙ සත්ත වාර
 ආදිතො පඤ්ඤාතතිවාරෙන සහ අට්ඨ වාර හොනති.

හික්ඛුතිවිහමෙන සොලස මහාවාග් නිට්ඨිතා.

නිට්ඨිතො ච හික්ඛුති විහමෙගා.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙන් එක් ම ආචාර විපත්තිය බෙණෙන් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි, දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සභිග්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදූරුම් ආපත්තිසමූච්චයානයන් අතුරෙන් සිවු සමූච්චයානයෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් ශම්පයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද, නිෂ්චන්ද්‍රාකයෙන් දැයි තුන් ශම්පයෙන් සන්තිදෙන්.

අටවැනි සමූච්චයවාරය නිමි.

අෂ්ට ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

ඒ වාරයන්ගේ උද්දනය :

කතාපත්තිවාරය ද, විපත්තිවාරය ද, සංගහවාරය ද, සමූච්චයවාරය ද, අධිකරණ වාරය ද, සමප්තවාරය ද, සමූච්චයවාරය ද, යන මේ සජ්ඣ වාරයෝ ආදියෙහි දක්වන ලද කත්ථපඤ්ඤාත්තවාරය සමග (පටිවයවාරයෙහි) මහාවාරයෝ අටදෙනෙක් වෙත්.

හික්කුති විහඬිතයෙහි සොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

හික්කුති විහඬිතය ද නිමියේ යි.

සමුට්ඨානසීසසංඛේතො

සමුට්ඨානසූත්තං:

1. අනිච්චා, සබ්බෙ සංඛාරා දුක්ඛා'නන්තා ච සංඛිතා,
නිබ්බානංඤ්ච පඤ්ඤානි අනන්තා ඉති නිවර්ණා.
2. බුද්ධිච්ඤ්ඤා අනුප්පන්නෙ බුද්ධිදිවෙව අනුග්ගතෙ,
තෙසං සභාගධම්මානං නාමමත්තං න ඤ්ඤති.
3. දුක්ඛකරං විවිධං කත්වා පූර්වසිත්තාන පාරමී,
උප්පජ්ජන්ති මහාථිරා චකඛුභූතා සමුගමකො.
4. තෙ දෙසසන්ති සද්ධම්මං දුක්ඛභානිං සුඛාවහං,
අභිතිරසො සත්තාමුති සබ්බභූතානුකම්පකො.
5. සබ්බසත්තානුත්තමො සිංහො පිටකෙ නිශ්ඤ්ඤා දෙසසී,
සුත්තන්තං අභිධම්මඤ්ච විනසඤ්ච මහාගුණං.
6. එවං නිසග්ගි සද්ධම්මො, විනසො යදි නිට්ඨති,
උභයො ච විභවිතානි ඛණ්ඩා යා ච මානිකා.
7. මාලාසුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන ගජවීරා,
තස්සෙව පරිවාරස්ස සමුට්ඨානං නගනො¹ කතං.
8. සමෙමදං නිදනඤ්චඤ්ඤං සුත්තෙ දිස්සන්ති උපරි,
තස්මා, සිංහෙව පරිවාරං ධම්මකාමො සුපෙසලොති.

තෙරසසමුට්ඨානානි

9. විභවෙහ ද්වීපු පඤ්ඤානං උද්දිසන්ති උපොසථෙ,
පච්ඤාමි සමුට්ඨානං යථාඤ්ඤං සුණාථ මෙ.
10. පාරජිකං යං පඨමං දුතිසඤ්ච තතො පරං,
සඤ්චරිත්තානුභාසඤ්ච¹ අතිරේකඤ්ච විවරං.
11. ලොමානි පදස්සො ධම්මො භූතං සංවිධානෙන ච,
ථෙය්‍යදෙසනචොරිං ච අනුඤ්ඤාතාස තෙරස
12. තෙරසෙනෙ සමුට්ඨානන්තො විඤ්ඤාති විනානි,
එකෙකස්මිං සමුට්ඨානෙ සද්දිසා ඉධ දිස්සරෙ.

1. සඤ්චරිත්තානු භාසනඤ්ච. ම ඡ.සං.

2. නිගනො, සි.මු. ම.ඡ.සං.

සමුදාය ගිණිසටෙකපය

සමුදාය පිළිබඳ නාමාවලිය

1. සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍යය, දුඃඛය, අනාත්මය, සංස්කෘතය යි ද නිර්වාණය හා ප්‍රඥප්තිය අනාත්මයයි ද නිශ්චිතය හ.
2. බුද්ධ නමැති වන්ද්‍යා නූපත් කල්හි බුද්ධ නමැති සුයංඝා නො නැති කල්හි අනිත්‍යාදියෙන් සභාග වූ ඒ සඛික ධර්මයන් රෝ නාමොත්‍ර යෙකුදු නොදන්නා ලැබේ.
3. නානාවිධ දුෂ්කර ක්‍රියා කොට පැරැටි පුරා (දෙව්) බඩුන් සහිත ලෙව්හි වක්පුර් හුත වූ මහාවිරයෝ උපදිත්.
4. ඒ මහාවිරවු බුදුවරු දුක් නසන සුව ඵලවන සද්ධර්මය දෙසත්. (එහෙයින්) සියලුහින් නික්මෙන කාන්ති ඇති ශාක්‍යමුනින්ද වූ හැමසතත් වෙත පතළ කුලුණැති,
5. සර්වසංචාරිතම වුතිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මහඅනුරාධ ඇති සුත්‍රපිටකය ද අභිධර්මය ද විනය දැයි ත්‍රිපිටකය දෙසූහ.
6. ඉදින් විනය පාලිය පවති නමටමසේ ඇති කල්හි ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිවේධ සද්ධර්මය ඵලවනු ලැබෙයි, උභය විහිසගයෝ ද බන්ධකයෝ ද යම් උභය ප්‍රාතිමොක්ෂයෙක් වේ නම් හෙද,
7. හුයෙකින් ගෙනු උල්දමක් සෙයින් පරිවාරයෙන් ගෙනන ලදහ. ඒ පරිවාරයා හෝ ම සමුදායය ද නය විසින් කරන ලදි.
8. එයින් අත්‍ය වූ සමුදායා සම්මෙදය ද නිදනය ද මතු සූත්‍රයෙහි ම පෙණෙයි, එබැවින් විනයධර්මානුලාභි ප්‍රියගිල ගික්පුතෙම පරිවාරය පුහුණු කරන්නේ යි.

ත්‍රයොදශ සමුදායයෝ

9. උභය විහිසගයෙහි පණවනලද යම් සිකපද සමූහයක් පෙහෙවස් දිනයෙහි උදෙසන් ද, ඒ සිකපද සමූහයා ගේ ආපත්ති සමුදායා යුක්ති පරිද්දෙන් කියන්නෙමි. ඒ මා කියන වදන් අසවු.
10. යම් ප්‍රථම පාරාජික සමුදායයෙක් වේ නම් එය ද ඉන් මත්තෙහි ද්විතීය පාරාජිකසමුදායය ද සඤ්චරිත්තය ද සමනුභාසනය ද කඨිනය ද,
11. ඵලක ලොමය ද පදසොධම්මය ද භුතාරොචනය ද අද්ධානගමනය ද චේය්‍ය සත්ථය ද ධම්මදෙසනා ද චොරිවුට්ඨාපනය ද අනනුඤ්ඤාය දැයි තෙළෙසෙකි.
12. මේ තෙළෙස් සමුදායා ක්‍රමයෝ නුවණැත්තන් විසින් සිතන ලද්දහ, එක් එක් සමුදායයෙහි (ඇතුළත්වන අන්‍යවූ) සමසමුදායයෝ ද මේ උභයවිහිසගයේ පෙණෙත්.

පට්මපාරාජික සමුදායාන.

13. මෙළුනං සුක්කසංසග්ගො අනියතා පරමිතා,
සුබ්බපපරිපාවිතා රහො හික්ඛුනියා සහ.
14. සහොජනෙ² රහො චෙව අභිභූලී උදකෙ හසං,
පහාරෙ උගහිතර දො ව තෙපඤ්ඤාසා ව සෙබ්බො
15. අබික්කකගාමවස්සුතා නලමට්ඨඤ්ඤා සුද්ධිකා,
වස්සං වුත්ථා ව ඔවාදං නානුබ්බෙහි පවතතිනිං.
16. ඡසත්තති ඉමා සික්කා කායමානසිකා කතා,
සබ්බෙ එකසමුදායානා පරමං පාරජිකං යථා.

පට්මපාරාජිකසමුදායානං නිවේශිතං.

දුතියපාරාජික සමුදායානං.

17. අදින්නං විගහනුත්තරිං දුට්ඨලලං අත්තකාමිනා,¹
අමුලා අඤ්ඤාසාගියා අනියතා දුතිසිකා.
18. අච්ඡිඤ්ඤා පරිණාමනෙ මුතා ඔමස පෙසුනා,
දුට්ඨලලා පරමිං බණෙ භූතං අඤ්ඤාය උජ්ඣපෙ.
19. නික්කඛ්ඛිනං සිඤ්ඤානඤ්ඤා ආමිසගෙභු භූතනාමි,
එහි අනාදරි හිංසා අපනිබ්බෙ ව ජිවිතං.
20. ජානං සපපාණකං කමමං උනෙන සංවාසනාසනා,
සහබමිකං විලෙඛා ව මොහො අමුලකෙන ව.
21. කුකකුච්චං බමමිකං විවරං³ පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලෙ,
කිං තෙ අකාලං අච්ඡිඤ්ඤා දුග්ගහිත⁴ නිරසෙන ව.
22. ගණං විගහිතං දුබ්බලං කසිනාථාසු පස්සයං,
අකෙකාසවණ්ඨි මච්ඡරි ගබ්හිනි ව පායනතියා.
23. දො වස්සං සික්කා සබ්බෙසන නයො චෙව ගිහිගතා,
කුමාරිභූතා තියෙසො ව උනදාදස සම්මතා.
24. අලං තාව තොකාවස්සං ඡද්‍ය අනුවස්සා ව දො,
සික්කාපද්‍ය සත්තතිමෙ සමුදායානා නිකා කතා.
25. කායවිතෙතන න වාචා විතනං න කාසිකං,
නිති වාරෙහි ජායනති පාරජිකං දුතියං යථා.

දුතිය පාරාජිකසමුදායානං නිවේශිතං.

1. අත්තකාමිනං සි.මු.

2. දො ම.ඡ.සං.

3. කුකකුච්චං බමමිකං විවරං දතා ම.ඡ.සං. කුකකුච්චං.

4. දුග්ගහි ම.ඡ.සං. (බමමිකං දතා සා.)

ප්‍රථම පාරාජික සමුට්ඨානය

13. ඉච්චනය ද සුක්කවිස්සවසිය ද කායසංසර්ගය ද පළුල්වන අනියනය ද පුබ්බසහනය ද (හික්ෂුණි) පරිපාචිතය ද හික්ෂුණියක සමග රහොනිසජ්ජනය ද,

14. සහොජනය ද රහොනිසජ්ජා දෙන ද අභිභුලපනොදය ද උදකහස්සධම්මය ද පහාරදනය ද තලසත්තිඋග්ගිරණය ද තෙපණස් සෙට්ඨාසොවෝ ද,

15. අධක්ඛකය ද ගාමන්තරගමනය ද අවස්සුතය ද තලසාතය ද ඡතුම්ච්චය ද උදකසුද්ධිය ද වස්සංචුත්ථය ද ඔවාද අගමනය ද නානුබන්ධපචන්තිතිය දැයි,

16. මේ සඤ්ඤා සිඛයෝ කායවිත්තසමුට්ඨානිකයෝ කරණලදහ. (මේ) සියලු සිකපදයෝ ප්‍රථම පාරාජිකය මෙන් එක් සමුට්ඨානයක් ඇත්තෝ වෙත්.

පඨම පාරාජික සමුට්ඨානය නිමි.

උච්චිත පාරාජික සමුට්ඨානය

17. අදන්තාදනය ද මනුස්සවිග්ගහය ද උත්තරිමනුස්සධම්මය ද දුට්ඨල්ලය ද අත්තකාමපාරිවරියාව ද අමුලය ද අඤ්ඤාභාගිය ද දෙවන අනියනය ද,

18. අවිජ්ජිතය ද පරිණාමනය ද ප්‍රියාචාදය ද ඔමසචාදය ද (හික්ඛු) පෙසුඤ්ඤය ද උදුට්ඨල්ලාපත්තිආරොචනය ද පඨවිබණ්ණය ද භූතගාමය ද අඤ්ඤාචාදනය ද උප්ඝාපනය ද,

19. නික්කඛ්ඤනය ද සිඤ්ඤනය ද ආරිසහෙතුව ද භුත්තාටි (පවාරණ)ය ද ඒභාචුසො ගාමං වා යනු ද අනාදරිය ද භිංසාපනය ද අපනිධානය ද ජීවිතවොරොපනය ද,

20. ජානං සජ්ජාණකං යනු ද (උක්කොටන) කම්මය ද උනාටියතිවස්සය ද සංවාසය ද නාසනය ද සහධම්මිකය ද විලෙඛය ද මොහනය ද අමුලකය ද,

21. කුක්කුච්චය ද ධම්මිකය ද චීවරය ද පුග්ගලපරිණාමනය ද 'කිංතෙ' යනු ද අකාලචීවරය ද චීවර අවිජ්ජිතය ද දුග්ගහිතය ද (නිරයාදිත්) අභිසෙතය ද,

22. ගණචීවරන්තරාය ද චීවරවිහඪිතය ද දුබ්බචීවරය ද කඤ්ඤාදාරය ද අභාසුකරණය ද උපස්සය ද අත්තොසනය ද වණ්ඨිකාන්තය ද මච්ඡරිය ද ගබ්භිනි වුට්ඨාපනය ද පායන්ති වුට්ඨාපනය ද,

23. 'ද්වෙ වස්සං' යනු ද 'සඤ්ඤා අසම්මතං' යනු ද ගිහිගත තෙසිඛය ද කුමාරිභූත තෙසිඛය ද උනා ද්වාදසවුට්ඨාපනය ද (පරිපුණ්ණද්වාදස) අසම්මත වුට්ඨාපනය ද,

24. 'අලං තාව' යනු ද 'සොකාවස්සං' යනු ද ඡන්දදනය ද අනුචස්සවුට්ඨාපනය ද ද්වෙවුට්ඨාපනය දැයි, මේ සඤ්ඤා සිකපදයෝ නිකසමුට්ඨානහ සි කරණ ලද හ.

25. කසින් ද සිතින් ද නැගෙනි, වචනයෙන් නො නැගෙත්, වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගෙනි, කසින් නො නැගෙත්, මෙසේ දෙවන පරිච්ඡ මෙන් තිදොරින් උපදිත්.

දුතිය පාරාජික සමුට්ඨානය නිමි.

සඤ්චරිතන සමුට්ඨානං

26. සඤ්චරි කුටි විහාරෙ ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
විඤ්ඤානතුනතරි අභිහංචිං උභින්නං දුතකෙන ව.
27. කොසිස පුඬු ඤෙභාභා ඡබ්බසානි නිසීදනං,
රිඤ්ඤානති රුපිකා වෙච උභො නානපපකාරකා.
28. උභන ඛකින වසසිකා සුතනං විකප්පනෙන ව,
ආර දුන සිබ්බති ව පුච්චපච්චය ජොති ව.
29. රතනං සුචි මඤ්ඤො ව තුලං නිසීදනං කණ්ඩු ව,
වසසිකා ව සුගතෙන විඤ්ඤානති අඤ්ඤං චේතාපනා.
30. ඤෙ සබ්බිකා මහාජනී ඤෙ පුග්ගලා ලුහුකා ගරා,
ඤෙ විසාසා සාරිකා ච සමණවිචරෙන ව.
31. සමපඤ්ඤාසිමෙ ධම්මා ඡති ධානෙහි ජායරෙ,
කායතො න චිත්තා වාචතො න කායමනා.
32. කායවාචා න චිත්තතො¹ කායචිත්තා න වාචතො,
වාචා චිත්තා න කායෙන නිති ආරොති² ජායරෙ,
ඡ සමුට්ඨානිකා වෙනෙ සඤ්චරිතෙනන සාදිසා.

සඤ්චරිතනසමුට්ඨානං නිමිතං.

සමනුභාසන සමුට්ඨානං

33. හෙදුනුවතනදුබ්බව දුස දුට්ඨලල දිවසී ව,
ඡන්දං උජ්ජගසිකා ඤෙ ව ඤෙ ව සද්දා න බ්‍යාහරෙ.
34. ඡමා නිවාසනෙ ධානං පච්ඡතො උපපථෙන ව,
වජ්ජානුවතනිගහණා ඔසාරෙ පච්චාපිකකිනා.
35. කිසම් සංසථා ඤෙ වධි විසිබ්බෙ දුක්ඛිතාය ව,
සුන සංසථා න වූපසමෙ අරුමඤ්ච පචාරණා.
36. අනුභවමාසං සහජවි ඤෙ විවරං අනුබ්බකිනා,
සත්තකිංස ඉමෙ ධම්මා කායවාචාය චිත්තතො,
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා සමනුභාසනා යථා.

සමනුභාසනසමුට්ඨානං නිමිතං.

1. චිත්තා ම.ජ.සං.

2. නිති ධානෙහි ස්‍යා.

සඳුබරිනා සමුටයානයි

26. සඤ්චිත්තය ද ඤානාරය ද චිතාරකාරය ද (චිත්ත) මොචනය ද (චිත්ත) පචිත්තනය ද අඤ්ඤාතඤ්ඤාත්තිය ද තතුන්තරිසාදියනය ද උපක්ඛට්ඨෙදසිය ද රාජසිය ද,

27. කොසිය ජීවිතය ද සුද්ධිකාලය ද ද්වේශය ද ප්‍රබන්ධය ද නිසිදන (යන්වන) යද එළකලොම බොව්වන ය ද රුපිය පටිභවන ය ද (රුපියවොතර කයවික්කය) නානාප්‍රකාර දෙසිබය ද,

28. උපාපඤ්චිනිධිතය ද වස්සකසාටිතය ද සුන්තට්ඨකඤ්ජනාය ද විකල්පාපස්ථිතිය ද ද්වාරකොස—වීරද්‍රත—වීර සිබින නකසිබය ද පුච්චාරණ පච්චය පචාරණ—ජොතිසමාදහන නකසිබය ද,

29. රත්නය ද සුවිසරය ද වඤ්චකාරාමනය ද තුළ නිසිදන කණ්ඩු පටිච්ඡා-
දන භනයිබය ද වස්සිකසාටික සුගතවිචාර දෙසිබය ද විඤ්ඤානීතිය ද ඤෙඤ්ඤවතාපනය ද,

30. සම්පින දෙ සිබය ද මහාජනික දෙසිබය ද පුග්ගල ලෙහුන ගරුක නෙ සිබය ද විසාය දෙසිබය ද උදකසාවිකා සමණවිවර දෙසිබය ද,

31. ෧෧ යම්කිසි සිතපදයක් යනුනම් උපදිනි: කයින් උපදිනි, වචනායෙන් සිතින් නුපදිත්, වචනායෙන් උපදිනි, කයින් සිතින් නුපදිත්.

32. කයින් ද වචනායෙන් ද උපදිනි, සිතින් භූපදිනි, කයින් ද සිතින් ද උපදිනි වචනායෙන් භූපදිනි, වචනායෙන් ද සිතින් ද උපදිනි, කයින් භූපදිනි, (කාවිසිංහ) නිදහරින් උපදිනි. පොහු සඤ්චරින්ගා සිකපදය හා සම්ප්‍රවෘත්ති සම්ප්‍රධාන සයක් ඇත්තෝ මෙය.

සඤ්චරිත්ත සමුට්ඨානය නිමි.

සමානාභාසන, සමුච්චානයි

33. හෙදනුවත්තන දුබ්බව කුලසුක දුටුල්ලපට්ඨිතාදන දිවසිඤ්ජම නිස්සජ්ජන පස් සිබ ද ඡන්දය ද - උජ්ජ්වලික දෙ සිබය ද අජ්ජසද්ද දෙ සිබය ද නබ්බාහරණය ද,

34. ජමා ත්‍රිවිසන්ධාන කෙසිබය ද, පවිත්තො ගහන උප්පට්ඨගහන දෙසිබය ද වස්සවටිඡාදන උත්තිත්තානුවත්තන හත්ථගහන තෙසිබය ද ඔසරණය ද ප්‍රත්‍යා-බ්‍යානස ද,

35. කිසිවිඥාපිදෙව සිංහය ද සංඝවර්ග ද සිංහය ද රොදනාය ද විසිඳිනන දුක්ඛිත ද සිංහය ද (පුන) සංඝවර්ග නවුපසව් රදසිංහය ද ආරාම ඵචාරණ ද සිංහය ද,

36. අත්වද්ධ මාසය ද සහජීව දෙසිබිය ද චීවරය ද ද්වේව්ස්සානුබන්ධනය දැයි මේ සන්නිෂ් කිසපදයෝ කය වචන සිනිත් උපදිත් නුයි සියල්ලෝ සමනුභාසනය මෙන් එක සමුට්ඨානයක් ඇත්තෝ වෙත්.

සමතුහාසන සමුට්ඨානස නිමි.

කසීන සමුපයානං.

37. උබ්භතං කසීනං නිඤ්ඤි පඨවිං පත්තහෙසජ්ජං,
අචෙට්ඨකං චාපි සාසඛිකං පක්කමනෙතන වා දුඛේ.
38. උපස්සයං පරමපරං අනතිරිතතං නිමිත්තනං,
විකප්පං රඤ්ඤාදි විකාලෙ වොසාසාරඤ්ඤාකෙන ච.
39. උස්සයං සන්නිවයඤ්ච පුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ච,
පඤ්චාභිකා සබ්බකමනී දුඛේ ආවසපෙන ච.
40. පසාබ්බෙ ආසනෙ චෙට්ඨ තිංස ඵකුන්තා ඉමෙ,
කායවාචා න විතතා නිභි ආරෙභි ජායරෙ,
ඥෙ සමුපයානිකා සබ්බෙ කසීනෙන සභා සමා.

කසීනසමුපයානං නිට්ඨිතං.

ඵලකලොම සමුපයානං.

41. ඵලකලොමා ඥෙ සෙය්‍යං ආහව්ව පිණ්ඩභොජනං,
ගණි විකාල සන්නිට්ඨි දන්තපොණෙන චෙලකා.
42. උය්‍යුත්තං සෙනං උය්‍යොධි සුරං ඔරෙන නභායනා,
දුබ්බණ්ණෙන ඥෙ දෙසනීයං¹ ලසුණුපභිට්ඨි නව්වනා.
43. නභානං අත්ථරණං සෙය්‍යං අනෙතා රට්ඨි තථා බහි,
අනෙතාවස්සං විතතාගාරං ආසජ්ඣං සුත්තකන්තනා.
44. වෙය්‍යාවච්චං සහත්ථා ච අභිකඬුකාවාසෙන ච,
ජන්තං යානඤ්ච සබ්බසාඤ්ඤිං අලභිකාරං ගතව්‍යාසිතං.
45. භිකඬුනි සිකඛමානා ච සාමණේරී ඕනිනීයා,
අසංකච්චිකා ආපනති චත්තාරියා චතුත්තරී.
46. කායෙන න වාචා විතෙතන කායවිතෙතන න වාචනො,
ඥෙ සමුපයානිකා සබ්බෙ සමා ඵලකලොමානි.

ඵලකලොමසමුපයානං නිට්ඨිතං.

1 දෙසනීකා ම.ජ.සං.

කඩිනම් සම්මුතිය

37. උපකරණයෙන් තෙහිමය ද පස්පෙන් නෙයප් දෙසිමය ද අවබෝධවරය ද සාසනිකය ද (සෙතාසන) නපක්කම දෙ සිමය ද,

38. හික්වුනුපස්සය ද පරමපරමොජනය ද අනනිතිත්තය ද නිමිත්තණය ද වික්කප්පනය ද අත්තෙපුර සිමය ද විකාලෙ ගාමිප්පවෙසනය ද වොසාසමාන සිමය ද ආරක්කක සිමය ද,

39. උස්සයවාදිකා පත්තසන්නිවය දෙ සිමය ද පුරෙහත්ත පඨාහත්ත විකාල (කුලුපසකිකමන) තෙ සිමය ද පුක්කවාහික සකිසාට්ඨාර විවරසකිකමනිය දෙ සිමය ද ආවස්ථ දෙ සිමය ද,

40. පසාන සිමය ද (නො පිළිවිය අස්තෙහි හිදිට) ආයනසිමය දෙසි මෙ එකුත්තිය සිකපදයෝ කය වචන දෙකින් උපදිත්. සිතින් නුපදිති, නිදොරින් උපදිත්.

කඩිනම් සම්මුතිය නිමි.

එළකලොම සම්මුතිය

41. එළකලොමය ද සහසෙයා දෙ සිමය ද ආහවවසාද ආවස්ථ පිණ්ඩ භොජන දෙ සිමය ද ගණකොජන විකාලභොජන යන්නිකාර තෙ සිමය ද අත්තපොණ සිමය ද අවෙලක සිමය ද,

42. උයුත්ත සෙතා දෙ සිමය ද උයෙහාසිකය ද පුරාපාන නහාන දෙ සිමයා, දුබ්බන්ත කරණය ද පාට්ඨෙයනික දෙසිමය ද ලසුණ උපනිව්ඨන නව්වන තෙසිමය ද,

43. නහාන අත්ථරණ කුච්චවසයන තෙ සිමය ද එසේ ව අත්තොරව්ඨ නිරෙ රට්ඨ දෙ සිමය ද අත්තොවස්ස විත්තාහාර දෙසිමය ද ආයන්දි පුක්කකත්තන දෙ සිමය ද

44. වෙය්භාවව්ච සහත්ථ දෙ සිමය ද අහික්වුකාට්ඨය ද ඡන්ද්‍රසාහන යාන සකිසාණි තෙ සිමය ද ඉත්ථාලකිකාර ගන්ධවුණ්ණ වාසින යන තෙසිමය ද,

45. හික්වුනි සික්කමානා සාට්ඨෙහි ගිහිනි (උට්ඨද්දන) සිවුසිමය ද අයංකව්චක සිමය දෙසි සිවුසාළිය සිකපදයෝ

46. කසින් නගිනි, වචනයෙන් සිතින් නො නගිත්, කසින් ද සිතින් ද නගිනි, වචනයෙන් නො නගිත්, සියල්ලෝ එළඵලොමකසිමය සමාන දිවෝ ද්විසම්මුතියනික වෙත්.

එළකලොම සම්මුතිය නිමි.

පදසොධමම සමුදායන.

47. පදසොධමම අසමමන: අසමමනෙන ව,
නිරවර්ණවිජය: දො වුනත: අනොකාසෙ ව පුච්ඡනා.
 48. සතත සිකාපද එතෙ වාචා න කායවිනතො,
වාචා විතෙන ජායනති න තු කායෙන ජායරෙ,
දො සමුදායනිකා සබ්බ පදසොධමමසාදිතා.
- පදසොධමමසමුදායන: නිවසිතං.

අදායන සමුදායන.

49. අදායනං නාචං පඤ්ඤං මානුෂාමෙන සංහරෙ,
බ්බසාදං නිමනතිතා චෙව අච්ච ව පාච්ඤෙසති.
 50. සිකා පණ්ණරසා එතෙ කායා න වාචා න මනා,
කායවාචාහි ජායනති න තෙ විතෙන ජායරෙ
 51. කායවිතෙන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
කායවාචාහි විතෙන සමුදායනා චතුරිඛිධා,
පසාදනතා බුද්ධසාදනෙ අදායනෙන සභා සමා.¹
- අදායනසමුදායන: නිවසිතං.

ථෙය්‍යසත්ථ සමුදායන.

52. ථෙය්‍යසත්ථං උපසංසුති සුපං විසංසුපනෙන ව,
රතති ඡන්දාසාදා ඔකාසං එතෙ බ්‍රහ්මෙන සතතමා.
 53. කාය විතෙන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
නිති දාරෙහි ජායනති දො සමුදායනිකා ඉමෙ,
ථෙය්‍යසත්ථසමුදායනා දෙසිතාදිවබ්බනා.
- ථෙය්‍යසත්ථසමුදායන: නිවසිතං.

ධම්මදෙසන සමුදායන.

54. ඡන්දපාණිස්ස සද්ධම්මං න දෙසෙනති නරාගනා,
තථෙව² දණ්ඩපාණිස්ස සත්ථාදායධම්මපාණිතං.
 55. පාදුකුපාගනා යානං සෙය්‍ය පලුඤ්ඤාසං ව,
වෙසිතො ගුණිතො චෙව එකාදස මනුෂ්‍යකා.
 56. වාචා විතෙන ජායනති න තෙ ජායනති කායතො,
සබ්බ එකසමුදායනා සමකා ධම්මදෙසනො.
- ධම්මදෙසනසමුදායන: නිවසිතං.

1. සමානාසා සා. 2. එවමෙව - ම.ජ.සං.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය

47. පදසොධම්ම අක්ඛණ්ඩ වික්ඛණ්ඩපුට්ඨ අසම්මත යන තෙසිනස ද එසේ ම අත්ථසගතසුට්ඨ සිතස ද තිරවිජාන විජ්ජා දෙසිතස ද අනොකාස පක්ඛණ්ඩවිජ්ජා සිතස ද,

48. මෙ සත්ථ සිතපදසෝ වචනයෙන් උපදිති, කසින් සිතින් නුපදිත්. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිති, කසින් නො ම උපදිත්. (මේ) සියල්ලෝ පදසොධම්මසිතස හා සමාන වූවෝ ද්විසමුට්ඨානික වෙත්.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය නිමි.

අද්ධාන සමුට්ඨානය

49. අද්ධාන නාවාහිරුහන පණිනභොජන මතසිතස ද පාතුගාමසංවිධානය ද මලාමසංහරණස ද ධක්ඛණ්ඩ වික්ඛණ්ඩපුට්ඨ නිමන්තන දෙ සිතස ද මෙහෙණන්තම (පැණවු) ආට්ඨෙසනිස සිත අටදසි,

50. මේ පසළොස් සිතපදසෝ කසින් උපදිති, වචනයෙන් ද සිතින් ද නුපදිත්, කසින් හා වචනයෙන් උපදිති, ඔහු සිතින් නුපදිත්.

51. කසින් හා සිතින් උපදිති, ධුහු වචනයෙන් නුපදිති, කස වචන සිත යන තිදෙවින් උපදිත්. මේ සිටුවැදුරුම් සමුට්ඨානයෝ අද්ධාන සිතපදස හා සමකොට බුදුනුවණින් පණවන ලදහ.

අද්ධාන සමුට්ඨානය නිමි.

ථෙය්‍යසන්ථ සමුට්ඨානය

52. ථෙය්‍යසන්ථස ද උපස්සුති වික්ඛණ්ඩපුට්ඨ දෙසිතස ද රත්තන්ධකාරස ද පච්චිජන්තය ද අබ්භොකාසස ද බ්‍රහ්මසිතස සමග මේ සිතපදසෝ සත්දෙන,

53. කසින් හා සිතින් උපදිති, ඔහු වචනයෙන් නුපදිත්. කස වචන සිත යන තිදෙවින් උපදිත්, ථෙය්‍යසන්ථසමුට්ඨානය ඇති මේ සිතපදසෝ හිරුගොත් ඇති මුනිඳුන් විසින් ද්විසමුට්ඨානිකහසි වදරණ ලදහ.

ථෙය්‍ය සන්ථසමුට්ඨානය නිමි.

ධම්මදෙසන සමුට්ඨානය

54. තථාගතවරයෝ කුඩගන් අත් ඇත්තහුට දහම් නො දෙසත්. එසේ ම දුටුගන් අත් ඇත්තහුට ද සැත්ගන් අත් ඇත්තහුට ද අවිගන් අත් ඇත්තහුට ද,

55. මිරිවැඩි මහන් යාන යහන් නැගිටියහුට ද අකවටු අවුමවා හුන්තහුට ද හිස්වෙළුම් ඇත්තහුට ද හිස්වැසුවහුට ද (දහම් නො දෙසත්) මේ නො අඩු එකොළොස් සිතපදසෝ,

56. වචනගේන් හා සිතින් උපදිති, ඔහු කසින් නුපදිත්, (මේ) සියල්ලෝ ධම්ම දෙසන සමුට්ඨානය හා සමවූවාහු එකසමුට්ඨානිකයෝ වෙත්.

ධම්මදෙසන සමුට්ඨානය නිමි.

භූතාරොචන සමුට්ඨානං

57. භූතං කායෙන ජායති න වාචාය¹ න චිත්තතො,
වාචතො ච සමුට්ඨාති න කායං න ච චිත්තතො,
58. කායවාචාය ජායති න ච ජායති චිත්තතො,
භූතාරොචනකා නාම තිභි රාතෙහි ජායති.

භූතාරොචනසමුඛානං නිවසිතං.

වොරිවුට්ඨාපන සමුට්ඨානං

59. වොරි² වාචාය චිත්තෙන න භූ ජායති කායතො,
ජායති තිභි ආරෙහි වොරිවුට්ඨාපනං ඉදං,
අකතං දමසමුට්ඨානං ධම්මරජෙන භාසිතං.

වොරිවුට්ඨාපනසමුඛානං නිවසිතං.

අනනුඤ්ඤන සමුට්ඨානං

60. අනනුඤ්ඤනං වාචාය න කායං න ච චිත්තතො,
ජායති කායවාචාය න තං ජායති චිත්තතො,
61. ජායති වාචා චිත්තෙන න තං ජායති කායතො,
ජායති තිභි ආරෙහි අකතං චතුරානිකං.

අනනුඤ්ඤනසමුඛානං නිවසිතං.

62. සමුට්ඨානං හි සංඝේපං දස නිඤ්ඤි සුදෙසිතං,
අසමෙමාහකරං රාතං නොනනිධිමවානුලොමිකං,
ධාරයනොතා ඉමං විඤ්ඤා සමුට්ඨාතො න මුක්ඛනිති

සමුට්ඨානසියසංවේදිපො නිට්ඨිතො.

භූතාරෝචන සමුච්ඡාය

57. භූතාරෝචනය කසිත් උපදිසි, වචනයෙන් ද සිතින් ද නූපදි, වචනයෙන් ද නඟිසි, කසිත් හා සිතින් නො නඟි.

58. කසිත් හා වචනයෙන් උපදිසි, සිතින් නූපදි. භූතාරෝචනක නම් සිඛය තුන් කැනෙකින් උපදි.

භූතාරෝචන සමුච්ඡාය නිමි.

වොරිචුච්ඡායන සමුච්ඡාය

59. වොරිචුච්ඡායනය වචනයෙන් හා සිතින් උපදිසි, කසිත් නූපදි. නිදෙරින් උපදි. මෙ වොරිචුච්ඡායන සිඛය අමිග්ග වූ ද්විසමුච්ඡායනිකයායි ධර්මරාජයන් විසින් වදරණ ලදි.

වොරිචුච්ඡායන සමුච්ඡාය නිමි.

අනනුඤ්ඤත සමුච්ඡාය

60. අනනුඤ්ඤතය වචනයෙන් නූපදිසි, කසිත් හා සිතින් නූපදි, කසිත් හා වචනයෙන් උපදිසි, එය සිතින් නූපදි.

61. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිසි, එය කසිත් නූපදි. නිදෙරින් උපදි, (එහෙයින් මෙය) අමිග්ග වූ චතුසමුච්ඡායනයකි.

අනනුඤ්ඤත සමුච්ඡාය නිමි.

62. සමුච්ඡායාසංක්ෂෙපය තෙළෙසකැයි මැනැවින් වදරණ ලදි. චිත්තසාලියට අනුලොම වූ නුමුලා බව කරණ මේ කාරණය දරන නුවණැත්තෝ සමුච්ඡායයෙහි මුලා නො වන්නේයි.

සමුච්ඡාය ශීර්ෂ සංක්ෂෙපය නිමියේ යි.

අනුකර්ෂණය

කතිප්පාටාටා

කති අපතනියො, කති අපතනිකකා, කති විනිතවජ්ජනි,
කති අගාරවා, කති ගාරවා, කති විනිතවජ්ජනි, කති විපතනියො,
කති අපතනිසමුප්පාතා, කති විවාදමුලානි, කති අනුවාදමුලානි, කති
සාරණියා ධම්මා, කති හෙදකරවජ්ජනි, කති අධිකරණානි, කති සමපා :

පඤ්ච අපතනියො, පඤ්ච අපතනිකකා, පඤ්ච විනිතවජ්ජනි,
සත්ත අපතනියො, සත්ත අපතනිකකා, සත්ත විනිත වජ්ජනි,
ඡ අගාරවා, ඡ ගාරවා, ඡ විනිතවජ්ජනි, චතසො, විපතනියො,
ඡ අපතනිසමුප්පාතා, ඡ විවාදමුලානි, ඡ අනුවාදමුලානි, ඡ සාරණියා
ධම්මා, අධාරක හෙදකරවජ්ජනි, චතාරි අධිකරණානි, සත්තසමපා

1. කති කතමා පඤ්ච අපතනියො : පාරජිකාපතනි, සමසාදිසෙසා
පතනි, පාචිතනියාපතනි, පාචිදෙසනියාපතනි, දුක්ඛපාපතනි. ඉමා
පඤ්ච අපතනියො.

2. කති කතමෙ පඤ්ච අපතනිකකා : පාරජිකාපතනිකකො,
සමසාදිසෙසාපතනිකකො, පාචිතනියාපතනිකකො, පාචිදෙසනියා-
පතනිකකො, දුක්ඛපාපතනිකකො. ඉමෙ පඤ්ච අපතනිකකා.

3. කති කතමානි පඤ්ච විනිතවජ්ජනි : පඤ්චනි අපතනිකකොති
ආරති විරති පටිවිරති වෙරමණි අකිරියා අකරණං අනප්ඤ්ඤාපතනි
වෙලාඤ්ඤානිකකමො සෙතුසාධො, ඉමානි පඤ්ච විනිතවජ්ජනි.

4. කති කතමා සත්ත අපතනියො : පාරජිකාපතනි, සමසා-
දිසෙසාපතනි, පුලලව්වයාපතනි, පාචිතනියාපතනි, පාචිදෙසනියාපතනි,
දුක්ඛපාපතනි, දුක්ඛාසිතාපතනි. ඉමා සත්ත අපතනියො.

5. කති කතමෙ සත්ත අපතනිකකා : පාරජිකාපතනිකකො,
සමසාදිසෙසාපතනිකකො, පුලලව්වයාපතනිකකො, පාචිතනියා-
පතනිකකො, පාචිදෙසනියාපතනිකකො, දුක්ඛපාපතනිකකො,
දුක්ඛාසිතාපතනිකකො. ඉමෙ සත්ත අපතනිකකා.

6. කති කතමානි සත්ත විනිතවජ්ජනි : සත්තනි අපතනිකකොති
ආරති විරති පටිවිරති වෙරමණි අකිරියා අකරණං අනප්ඤ්ඤාපතනි
වෙලාඤ්ඤානිකකමො සෙතුසාධො. ඉමානි සත්ත විනිතවජ්ජනි.

7. කති කතමෙ ඡ අගාරවා : බුද්ධො අගාරවො, ධම්මො අගාරවො,
සමසාදිසෙසා අගාරවො, සිත්තාය අගාරවො, අපමාදෙ අගාරවො, පටි-
සන්ධාරෙ අගාරවො. ඉමෙ ඡ අගාරවා.

අනන්‍යතාවය

කතිප්පව්ව

ආපත්තිහි ප්‍රකාශනයක් ද, ආපත්තිස්කන්ධයක් කෙරෙහි ද, විනිත වස්තුහි කෙරෙහි ද, අගාරවයක් කෙරෙහි ද, ගෞරවයක් කෙරෙහි ද, විනිත වස්තුහි කෙරෙහි ද, විපත්තිහි කෙරෙහි ද, ආපත්ති සමුප්පාදනයක් කෙරෙහි ද, විවාද මූලයක් කෙරෙහි ද, අනුවාදමූලයක් කෙරෙහි ද, සාරණීය ධර්මයක් කෙරෙහි ද, හෙතෙම වස්තුහි කෙරෙහි ද, අධිකරණයක් කෙරෙහි ද, ඔව්වයක් කෙරෙහි ද යත් :

ආපත්තිහි පස්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයක් පස්දෙනෙකි, විනිත වස්තුහි පස්දෙනෙකි, ආපත්තිහි සත්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයක් සත්දෙනෙකි, විනිතවස්තුහි සත් දෙනෙකි. අගාරවයක් සදෙනෙකි, ගෞරවයක් සදෙනෙකි, විනිතවස්තුහි සදෙනෙකි, විපත්තිහි සිවු දෙනෙකි, ආපත්ති සමුප්පාදනයක් සදෙනෙකි, විවාදමූලයක් සදෙනෙකි, අනුවාදමූලයක් සදෙනෙකි, සාරණීය ධර්මයක් සදෙනෙකි, හෙතෙම වස්තුහි අටළොස් දෙනෙකි, අධිකරණයක් සිවුදෙනෙකි, ඔව්වයක් සත් දෙනෙකි.

1. එහි පස්වැදූරුව ආපත්තිහි කළමනාකරණය යන : පාරාධිකාපත්ති යැ, සංඛාදිසංඝ පත්ති යැ, පාවිත්තිකාපත්ති යැ, පාටිදෙස නිකායපත්ති යැ, දුක්ඛානුපත්ති යැ යි මොහු පස් වැදූරුව ආපත්තිහි යි.

2. එහි පස්වැදූරුව ආපත්තිස්කන්ධයක් කළමනාකරණය යන : පාරාධිකාපත්තිස්කන්ධය යැ, සංඛාදිසංඝපත්තිස්කන්ධය යැ, පාවිත්තිකාපත්තිස්කන්ධය යැ, පාටිදෙසනිකායපත්තිස්කන්ධය යැ, දුක්ඛානුපත්තිස්කන්ධය යැ යි මොහු පස්වැදූරුව ආපත්තිස්කන්ධයක් යි.

3. එහි පස්වැදූරුව විනිත වස්තුහි කළමනාකරණය යන : පස් වැදූරුව ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ, තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ වර්මණය යැ අක්‍රියය යැ අකරණය යැ නො පැමිණීම යැ සිමා නොකිසිවීම යැ අවැත්කළ නැතිවීම යැ යි මොහු පස්දෙන විනිතවස්තුහි යි.

4. එහි සත්වැදූරුව ආපත්තිහි කළමනාකරණය යන : පාරාධිකාපත්ති යැ, සංඛාදිසංඝ පත්ති යැ, පුල්ලවිච්ඡාපත්ති යැ, පාවිත්තිකාපත්ති යැ, පාටිදෙසනිකායපත්ති යැ, දුක්ඛානුපත්ති යැ, දුක්ඛානුපත්ති යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තිහි යි.

5. එහි සත්වැදූරුව ආපත්තිස්කන්ධයක් කළමනාකරණය යන : පාරාධිකාපත්තිස්කන්ධය යැ, සංඛාදිසංඝපත්තිස්කන්ධය යැ, පුල්ලවිච්ඡාපත්තිස්කන්ධය යැ, පාවිත්තිකාපත්තිස්කන්ධය යැ, පාටිදෙසනිකායපත්තිස්කන්ධය යැ, දුක්ඛානුපත්තිස්කන්ධය යැ, දුක්ඛානුපත්තිස්කන්ධය යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තිස්කන්ධයක් යි.

6. එහි සත්වැදූරුව විනිතවස්තුහි කළමනාකරණය යන : සත්වැදූරුව ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ වර්මණය යැ අක්‍රියය යැ අකරණය යැ නො පැමිණීම යැ සිමා නොකිසිවීම යැ අවැත්කළ නැතිවීම යැ යි මොහු සත් දෙන විනිත වස්තුහි යි.

7. එහි සවැදූරුව අගාරවයක් කළමනාකරණය යන : බුදුන් කෙරෙහි අගාරවය යැ දහමහි අගාරවය යැ සභුන් කෙරෙහි අගාරවය යැ භික්ෂූන්ගේ අගාරවය යැ අනුවාදයෙහි අගාරවය යැ පිළිසඳහන අගාරවය යැ යි මොහු සදෙන අගාරවයක් යි.

8. තත්ත්ව කතමෙ ඡ ගාරවා : බුද්ධි ගාරවො, ධම්මෙ ගාරවො, සංකප්ප ගාරවො, සිකාය ගාරවො, අප්පමාදෙ ගාරවො, පටිසංකාරෙ ගාරවො. ඉමෙ ඡ ගාරවා.

9. තත්ත්ව කතමානි ඡ විනිතවජ්ජනී : ඡහි අගාරවෙහි ආරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනුකම්පනති වෙලාඅන-තිකකමො සෙකුසානො. ඉමානි ඡ විනිතවජ්ජනී.

10. තත්ත්ව කතමා චතස්සො විපතතිසො : සිලවිපතති, ආචාර-විපතති, දිට්ඨිවිපතති, ආර්ථවිපතති. ඉමා චතස්සො විපතතිසො.

11. තත්ත්ව කතමෙ ඡ අපතතිසමුට්ඨානා : අත්ථාපතති කායනො සමුට්ඨානී, න වාචනො න චිත්තනො. අත්ථාපතති වාචනො සමුට්ඨානී, න කායනො න චිත්තනො, අත්ථාපතති කායනො ච වාචනො ච සමුට්ඨානී න චිත්තනො, අත්ථාපතති කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී, න වාචනො. අත්ථාපතති වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී, න කායනො. අත්ථාපතති කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී. ඉමෙ ඡ අපතතිසමුට්ඨානා

12. තත්ත්ව කතමානි ඡ විවාදමූලානි : ඉධ භික්ඛු කොඛනො හොති උපනාහී, යො සො භික්ඛු කොඛනො හොති උපනාහී, සො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සංකප්පෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සිකායෙපි න පරිපූරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, ධම්මෙ-පෙ-සංකප්පෙ-පෙ-සිකායෙ න පරිපූරකාරී සො සංකප්පෙ විවාදං ජනෙති, යො හොති විවාදෙ බහුජනඅභිනාය බහුජන-අසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවරූපං වෙ තුලෙන විවාදමූලං අඤ්ඤානං වා පභිභා වා සමනුප-සෙසයාථ, තත්තු තුලෙන තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පහානාය වායමෙයාථ එවරූපං වෙ තුලෙන විවාදමූලං අඤ්ඤානං වා බභිභා වා න සමනුපසෙසයාථ, තත්තු තුලෙන තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස ආයතීං අනවස්සවාය පටිපජ්ජයාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පහානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස ආයතීං අන-වස්සවො හොති

පුනචපරං භික්ඛු මිකම් හොති පලාසි-පෙ-ඉස්සුකම් හොති මච්ඡරී-පෙ-සංකප්පො හොති මායාචි-පෙ- පාපිචෙත්ථා හොති මිච්ඡාදිට්ඨි-පෙ- සන්ධිට්ඨි පරමාසි හොති ආධානගාහි දුප්පටිතිස්සගති, යො සො භික්ඛු සන්ධිට්ඨි-පරමාසි හොති ආධානගාහි දුප්පටිතිස්සගති, සො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සංකප්පෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සිකායෙපි න පරිපූරකාරී හොති, යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, ධම්මෙ-පෙ-සංකප්පෙ-පෙ-සිකායෙ න පරිපූරකාරී, සො සංකප්පෙ විවාදං

8. එහි සවැදුරුම් ගෞරවයෝ කවරහ යත් : බුදුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ දහම්හි ගෞරව යැ සතුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ ශික්ෂායෙහි ගෞරව යැ අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව යැ පිළිසඳුරෙහි ගෞරව යැ යි මොහු සදෙන ගෞරවයෝ යි.

9. එහි සවැදුරුම් චිත්තවස්තුහු කවරහ යත් : සවැදුරුම් අගෞරවයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සිටා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කඳු නැසීම යැ යි මොහු සදෙන චිත්ත වස්තුහු යි.

10. එහි සිවුසවැදුරුම් විපත්තිහු කවරහ යත් : සිලවිපත්ති යැ ආචාරවිපත්ති යැ දිට්ඨිවිපත්ති යැ ආජීවවිපත්ති යැ යි මොහු සිවු විපත්තිහු යි.

11. එහි සවැදුරුම් ආයත්තියමුට්ඨානයෝ කවරහ යත් : කයින් නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගයි, සිතින් නො නගී. වචනයෙන් නගින ඇවැතෙක් නැත, එය කයින් නො නගයි, සිතින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය සිතින් නො නගී. කයින් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගී. වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය කයින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇතැයි මොහු සවැදුරුම් ආයත්තියමුට්ඨානයෝයි.

12. එහි සවැදුරුම් විවාදමූලයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කීපෙන සුලුමුයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කීපෙන සුලුමුයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, සභිසයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ශික්ෂාව ද යම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි, යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සභිසයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවෙද, ඒ මහණ සභිසයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් ඒ විවාදයෙක් බොහෝ ජනයාට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාට අවැඩ පිණිස දෙව මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වෙද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සත්ත්ව හෝ පිටතැ හෝ දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සත්ත්ව හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ මක්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ ප්‍රභාණිය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ ගුණමකු වූයේ යුහග්‍රාහි වෙයි. . . . ඊර්ෂා කරණසුලු වූයේ පෙයුරුබව ඇත්තේ වෙයි. කපටි වූයේ මායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මීයදිටු ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරැලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරැලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සභිසයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහන් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සභිසයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවෙද, ඒ මහණ සභිසයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් විවාදයෙක් බොහෝ

ජනෙති, යො හොති විවාදෙ ඛුජනඅභිනාය ඛුජනඅසුඛාය ඛුජනො ජනස්ස අනන්තාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, එවරුපං වෙ තුමෙන විවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලකස්ස පභානාය වායමෙය්‍යාථ, එවරුපං වෙ තුමෙන විවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා න සමනු- පසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලකස්ස පභානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති, ඉමානි ඡ විවාදමූලානි

18. තත්ථ කතමානි ඡ අනුවාදමූලානි : ඉධ භික්ඛු කොට්ඨො හොති උපනාහි, යො සො භික්ඛු කොට්ඨො හොති උපනාහි, යො සත්ථිපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සඤ්ඤපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සික්ඛායපි න පරිපූරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සත්ථි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සඤ්ඤ -පෙ- සික්ඛාය න පරිපූරකාරී සො සඤ්ඤ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ ඛුජනඅභිනාය ඛුජනඅසුඛාය ඛුජනො ජනස්ස අනන්තාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙව- මනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුමෙන අනුවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස පභානාය වායමෙය්‍යාථ. එවරුපං වෙ තුමෙන අනුවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස පභානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති.

පුනචපරං භික්ඛු මනඤ්ඤානි හොති පලාසි -පෙ- ඉස්සුඤ්ඤානි හොති මච්ඡරි -පෙ- සඤ්ඤානි හොති මායාපි -පෙ- පාපිච්ඡානි හොති මිච්ඡාදුට්ඨි -පෙ- සන්ධිට්ඨිපරාමාසි හොති ආධ්‍යානගාහි දුප්පට්ඨිස්සගාහි, යො සො භික්ඛු සන්ධිට්ඨිපරාමාසි හොති ආධ්‍යානගාහි දුප්පට්ඨිස්සගාහි, සො සත්ථිපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො, සඤ්ඤපි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපූරකාරී හොති, යො සො භික්ඛු සත්ථි අගාරවො විහරති අප්පනිස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සඤ්ඤ -පෙ- සික්ඛාය න පරිපූරකාරී, සො සඤ්ඤ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ ඛුජනඅභිනාය ඛුජනඅසුඛාය ඛුජනො ජනස්ස අනන්තාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙව මනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුමෙන අනුවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස පභානාය වායමෙය්‍යාථ. එවරුපං වෙ තුමෙන අනුවාදමූලං අජඤ්ඤානං වා බහිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, නත්ත තුමෙන තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස පභානං හොති. එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුවාදමූලකස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති. ඉමානි ඡ අනුවාදමූලානි.

ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසන්නති හෝ පිටතැ හෝ දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසන්නති හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම විවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ පහකිරීම වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදුරුම් විවාද මූලයෝයි.

13 එහි සවැදුරුම් අනුවාදමූලයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කිපෙන සුදු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කිපෙනසුදු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සඬ්ඝයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සඬ්ඝයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ ද, ඒ මහණ සඬ්ඝයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි, යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සන්නති හෝ පිටතැ හෝ දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසන්නති හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවැත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ ගුණමතු වූයේ යුගග්‍රාහී වෙයි. . . . ඊර්ෂ්‍යා කරණ සුදු වූයේ මසුරුබැව් ඇත්තේ වෙයි. කපටි වූයේ වායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මිත්ථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආටර්ෂණය කරන්නේ දැඩි වැ ගන්තාසුදු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආටර්ෂණය කරන්නේ දැඩි වැ ගන්තා සුදු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සඬ්ඝයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නේ නො වේ. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සඬ්ඝයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වේ ද, ඒ මහණ සඬ්ඝයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි. යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසන්නති හෝ පිටතැ හෝ දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසන්නති හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදුරුම් අනුවාද මූලයෝයි.

14. තත්ථ කතමෙ ඡ සාරාණීයා ධම්මා : ඉධ භික්ඛුනො මෙත්තං කායකම්මං පච්චුප්පයිතං හොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති.

පුනචපරං භික්ඛුනො මෙත්තං චචිකම්මං පච්චුප්පයිතං හොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති.

පුනචපරං භික්ඛුනො මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුප්පයිතං හොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යෙ තෙ ලාභා ධම්මිකා ධම්මලභා අත්තමසො පත්තපරියාපත්තමත්තමපි, තථාරූපෙහි ලාභෙහි අප්පට්ඨිභත්තහොති හොති සීලවනෙනහි සමුග්ගචාරිහි සාධාරණහොති, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යාති තාති සීලාති අබණ්ඩාති අච්ඡදාති අසබ්බාති අකම්මාසාති භුජ්ඣාති විඤ්ඤාපපසන්ධාති අපරාමට්ඨාති සමාධිසංවත්තතිකාති, තථාරූපෙසු සීලෙසු සීලසාමඤ්ඤගතො විහරති සමුග්ගචාරිහි ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යායං දිට්ඨි අරියා නියයාතිකා නියයාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය, තථාරූපාය දිට්ඨියා දිට්ඨිසාමඤ්ඤගතො විහරති සමුග්ගචාරිහි ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛග්ගාය අවිචාදය සාමග්ගියා එක්ඛාචාය සංවත්තති, ඉමෙ ඡ සාරාණීයා ධම්මා.

15. තත්ථ කතමාති අට්ඨාරස හෙදකරව්ජුති : ඉධ භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දිපෙති, ධම්මං අධම්මොති දිපෙති, අවිනයං විනයොති දිපෙති, විනයං අවිනයොති දිපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දිපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං

14. එහි සවැදුරුම් සාරාණියධර්මයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණක්හුගේ මෙමුත්ති කායකර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්තිකායකර්මයභිබ්බාසාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුත්ති වාක්කර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්ති වාක්කර්මයභිබ්බාසාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුත්තිමනාකර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්තිමනාකර්මයභිබ්බාසාන සිහිකට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සමුග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ දහවේ වූ දහවැනි ලද්දවූ යම් ඒ ලාභයෝ වෙන් නම් යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රගත වූ පමණකුත් වෙ ද, එබඳු ලාභයන් සිල්වත් සමුම්සරුන් හා සාධාරණ පරිභොග ඇත්තේ පටිවිහත්තභෝගී නො වූයේ වෙයි. මේ ධර්මය ද සිහි කට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කරණු පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ නො කඩ වූ නො සිදුරු වූ නො සබල වූ නො කැලලි වූ නිදහස් වූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද (නෘෂ්ණ දෘෂ්ටි) නො පහස්නා ලද, සමාධිය එළවන්නා වූ යම් ඒ ශීලයෝ වෙන් ද, එබඳු ශීලයන්හි පිරිපුන් සිල්වතුන් හා සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ යට මේ (මාර්ග යටප්පුකුත්ත) දෘෂ්ටියෙන් නිදෙස් ද නොයඤාණික ද නිවණට පමුණුවන්නී ද, ඒ අනුශාසනය, කළහුගේ මොනවට දක් නැසීම පවතී ද, එබඳු වූ දෘෂ්ටියෙන් සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී. මොහු සවැදුරුම් සාරාණිය ධර්මයෝ යි.

15. එහි අටළොස් හෙදකරවස්කුහු කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ අධර්මය ධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. ධර්මය අධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. අවිනය විනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. විනය අවිනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් නො වදුරණ ලද්ද ප්‍රකාශ නො කරණ ලද්ද තථාගතයන් විසින් වදුරණ ලද යැ පවසන ලදැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් වදුරණ ලද්ද පවසන ලද්ද තථාගතයන් විසින් නො වදුරණ ලද යැ නො පවසන ලදැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් නො පුරුදු

තථාගතෙනාති දිපෙති, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දිපෙති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති දිපෙති, ආපනතිං අනාපනතිති දිපෙති, අනාපනතිං ආපනතිති දිපෙති, ලග්ගකං ආපනතිං ගරුකාපනතිති දිපෙති, ගරුකං ආපනතිං ලග්ගකාපනතිති දිපෙති, සාවසේසං ආපනතිං අනවසේසාපනතිති දිපෙති, අනවසේසං ආපනතිං සාවසේසාපනතිති දිපෙති, දුට්ඨුල්ලං ආපනනං අදුට්ඨුල්ලාපනතිති දිපෙති, අදුට්ඨුල්ලං ආපනතිං දුට්ඨුල්ලා ආපනතිති දිපෙති, ඉමාති අවසාරසං හෙදකරවස්සුති.

16. තත්ථ කතමානි චතතාරි අභිකරණානි : විවාදාභිකරණං, අනුවාදාභිකරණං, ආපනතාභිකරණං, කිම්වාභිකරණං, ඉමානි චතතාරි අභිකරණානි.

17. තත්ථ කතමේ සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතීවිනයො, අමුලහවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, යෙහුය්‍යසිකා, තස්සපාපිය්‍යසිකා, තිණ්වත්ථාරකො, ඉමේ සත්ත සමථා.

කතීපුච්ඡාවාථරො නිට්ඨිතො.

තස්සදානං :

1. ආපනති ආපනතිකකුං-විනීතා සත්තධා පුන, විනීතාගාරවා චෙව-ගාරවා මූලමෙව ච.
2. පුන විනීතා විපතති-සමුට්ඨානා විවාදනා, අනුවාද සාරුතියා-හෙදාභිකරණෙන ච, සතෙනව සමථා වුත්තා-පද සත්තරසා ඉමෙති.

ජ ආපනතිසමුට්ඨානවාදො

1. පඨමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : න තිති චත්තබ්බං. සඛ්ඤාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. ථුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. පාවිතතියං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. දුඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : න තිති චත්තබ්බං.

2. දුතියෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : න තිති චත්තබ්බං. සඛ්ඤාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. ථුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. පාවිතතියං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : න තිති චත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති චත්තබ්බං. දුඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : න තිති චත්තබ්බං.

කරණ ලද්දේ තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්දේ තථාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දේ තථාගතයන් විසින් පණවන ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් විසින් පණවන ලද්දේ තථාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දේ ප්‍රකාශ කරයි. ඇවැන නො ඇවැනැ යි ප්‍රකාශ කරයි. නො ඇවැන ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. ලුහු ඇවැන ගරු ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. ගරු ඇවැන ලුහු ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. සාවසෙස ඇවැන අනවසෙස ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. අනවසෙස ඇවැන සාවසෙස ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. තුළුල් ඇවැන නො තුළුල් ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. නො තුළුල් ඇවැන තුළුල් ඇවැනැයි ප්‍රකාශ කරයි. මොහු අටළොස් හෙදකර වස්තුහු යැ.

16. එහි සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ කවරහ යන් : විවාදාධිකරණ යැ අනුවාදාධිකරණ යැ ආපත්තාධිකරණ යැ කිව්වාධිකරණ යැ. මොහු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ යි.

17. එහි සත්වැදුරුම් ශමථයෝ කවරහ යන් : සම්මුඛාවිනය යැ සතිවිනය යැ අමුළුභවිනය යැ පටිඤ්ඤනකරණ යැ යෙහුයාසිකා යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යැ. මොහු සත්වැදුරුම් ශමථයෝ යි.

කතිප්‍රවණ්ඩාරය නිමි.

එහි නාමාවලිය :

1. ආපත්ති යැ, ආපත්තිස්සකන්ධ යැ, චිතිත යැ, යළි සන්තරිදි වූ ආපත්ති යැ, ආපත්තිස්සකන්ධ යැ, චිතිත යැ, අභාරව යැ, භාරව යැ, විවාදමූල යැ.

2. යළි චිතිත යැ, විපත්ති යැ, සමුට්ඨාන යැ, විවාද මූල යැ, හෙද අධිකරණයන් සමග අනුවාද යැ, සාරණිය යැ, සත්තසමථයා යි මේ පදයෝ සතළොසෙක් වදරණ ලදහ.

සඬාපනති සම්මුතථානවාරය

1. පළමුවන ආපත්තිසම්මුට්ඨානයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චිතියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයි. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබ්බසියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතු යි.

2. දෙවන ආපත්තිසම්මුට්ඨානයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතු යැ. පච්චිතියට පැමිණේ ද යන් : වියහැක්කැ යැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබ්බසියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතු යි.

3. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : න හිති වත්තබ්බං. සම්ඝාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලවට්ඨං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිතනිං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : න හිති වත්තබ්බං.

4. වතුකේන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. සම්ඝාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලවට්ඨං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිතනිං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : න හිති වත්තබ්බං.

5. පඤ්චමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. සම්ඝාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලවට්ඨං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිතනිං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : න හිති වත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං.

6. ඡට්ඨෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. සම්ඝාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලවට්ඨං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිතනිං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපජේය්‍යාති : න හිති වත්තබ්බං.

ඡ ආපතතිසමුට්ඨානවෘත්තනිවෘත්තො පඨමො.

කතාපතතිවෘත්ත

1. පරිමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්‍යති : පරිමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතතියො ආපජ්‍යති : හික්ඛු කපටියසඤ්ඤි සඤ්ඤාචිකාය ඤාටිං නරොති අදෙසිතවත්තකං පමාණාතිකකතං සාරථං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුල්ලවට්ඨස්ස, තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්ස. හික්ඛු කපටියසඤ්ඤි චිකාලෙ නොජනං භුඤ්ඤති, ආපතති පාවිතනියස්ස. හික්ඛු කපටියසඤ්ඤි අඤ්ඤාතිකාය හික්ඛුතියා අනන්තරං පටිට්ඨාය හත්තො බාදනියං වා නොජනියං වා සහජං පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ඤති, ආපතති පාවිදෙසනීයස්ස. පරිමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්චආපතතියො ආපජ්‍යති.

3. තුන්වන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් පරිපියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පුලැයිසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පවිතියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්තියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබැයිසට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

4. සතරවන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් පරිපියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පුලැයිසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පවිතියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්තියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබැයිසට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

5. පස්වන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් පරිපියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පුලැයිසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පවිතියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්තියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබැයිසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතු යි.

6. සවැනි ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් පරිපියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පුලැයිසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පවිතියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්තියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබැයිසට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

ප්‍රථම පඬාපත්තිසමුත්පානවාරය නිමි.

කතාපතතිවාරය

1. පළමුවන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : පළමුවන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මහණ කැපැයි හැඟීම ඇති වැ නමා අල්වා ගත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපවාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ ද, පියෝහි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම ඇති වැ නොකල්හි බොජුන් වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම ඇතිවැ ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බුදිය යුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳා නම් පිළිදෙස්ති ඇවැත් වේ. පළමුවන ආපත්තිසමුප්පාදනයෙන් මේ ඇවැත්පසට පැමිණේ.

තා ආපතතිසො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතිසො හජනති : සත්තත්තං ආපතතිකකිකානං කතිති ආපතතිකකිකෙති සඛගතිතා : ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨහනති : චතුත්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති :

තා ආපතතිසො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතිසො හජනති : සියා සීලවිපතතිං සියා ආචාරවිපතතිං සත්තත්තං ආපතතිකකිකානං පඤ්චති ආපතතිකකිකෙති සඛගතිතා : සියා සඛ්ඝාදිසෙසාපතතිකකිකෙන, සියා පුලලච්චයාපතතිකකිකෙන, සියා පාචිතතියාපතතිකකිකෙන, සියා පාචිදෙසතියාපතතිකකිකෙන, සියා දුක්කථාපතතිකකිකෙන. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො සමුට්ඨහනති, න වාචතො න විතතො. චතුත්තං අභිකරණානං ආපත්තාධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියා සමමුඛාවිතයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිතයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

2. දුතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතිසො ආපජ්ජති : දුතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන චතසො ආපතතිසො ආපජ්ජති : කපපියසඤ්ඤාදි සමාදිසති “කුට්ඨං මෙ කරොථා”ති, තස්ස කුට්ඨං කරොනති අද්දෙසිතවජ්ජිකං පමාණාතිකකත්තං සාරමහං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්කථං එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සඛ්ඝාදිසෙසස්ස, භික්ඛු කපපියසඤ්ඤාදි අනුපසම්පන්නං පදසොධම්මං වාචෙති, ආපතති පාචිතතියස්ස. දුතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා චතසො ආපත්තයො ආපජ්ජති

තා ආපතතිසො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතිසො හජනති, -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති.

තා ආපතතිසො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතිසො හජනති : සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකිකානං චතුති ආපතතිකකිකෙති සඛගතිතා : සියා සඛ්ඝාදිසෙසාපතතිකකිකෙන, සියා පුලලච්චයාපතතිකකිකෙන, සියා පාචිතතියාපතතිකකිකෙන, සියා දුක්කථාපතතිකකිකෙන. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : වාචතො සමුට්ඨහනති න කායතො න විතතො. චතුත්තං අභිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියා සමමුඛාවිතයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිතයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

3. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතිසො ආපජ්ජති : තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතතිසො ආපජ්ජති : භික්ඛු කපපියසඤ්ඤාදි සංවිදුතිත්වා කුට්ඨං කරොති අද්දෙසිතවජ්ජිකං පමාණාතිකකත්තං සාරමහං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්කථං එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලච්චයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සඛ්ඝාදිසෙසස්ස. භික්ඛු කපපියසඤ්ඤාදි පණීතහොජනානි අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාචිතතියස්ස භික්ඛු කපපියසඤ්ඤාදි භික්ඛුනීයා වොයාසනනීයා න නිවාරෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාචිදෙසතියස්ස. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්ච ආපතතිසො ආපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තින් බෙජෙන් ද, සවැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්ගකරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඬසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාටිදෙසනිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

2. දෙවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කෙනෙක් ඇවැත්නට පැමිණේ ද යත් : දෙවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් සිවු ඇවැත්නට පැමිණෙයි : මහණ කැපැයි හැඟීම ඇති වැ “ මට කුටියක් කරව ” යි කියා ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත වූ උපචාර රහිත කුටියක් කරත් නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි ථුල්ලයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම ඇති වැ අනුපසන්නත්තට පදවශයෙන් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ. දෙවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මේ සිවු ඇවැත්නට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තින් බෙජෙන් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඬසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි විතුරාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්ග කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : වචනයෙන් නගිති. කයින් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

3. තුන්වන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කිහි ඇවැත්නට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් පස් ඇවැත්නට පැමිණෙයි : මහණ කැපැයි හැඟීම ඇති වැ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි ථුල්ලයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ හැඟීම ඇති වැ පිණි බොජුන් තමා පිණිය විනවා වළදානම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම ඇතිවැ අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළදානම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ. තුන්වන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මේ පස් ඇවැත්නට පැමිණේ.

තා ආපනතියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතතියො හජනති
-පෙ- සත්තනනං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති.

තා ආපනතියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතතියො හජනති :
සියං සීලවිපතති, සියං ආචාරවිපතති, සත්තනනං ආපනතිකකුඤ්ඤානං
පඤ්ඤාති ආපනතිකකුඤ්ඤාති සමගතිතා : සියං සමසාදිසෙසාපනතිකකුඤ්ඤානං,
සියං පුලලච්චයාපනතිකකුඤ්ඤානං, සියං පාචිතතියාපනතිකකුඤ්ඤානං. සියං
පාචිදෙසනීයාපනතිකකුඤ්ඤානං, සියං දුක්ඛාපනතිකකුඤ්ඤානං, ඡන්තං
ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච
වාචතො ච සමුට්ඨහනති, න විතතතො. චතුත්තං අභිකරණානං
ආපනතාභිකරණං. සත්තනනං සමථානං තිහි සමපේති සමමනති :
සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියං සමමුඛාවිනයෙ-
න ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

4. චතුරේන ආපනතිසමුට්ඨානෙන කති ආපනතියො ආපජ්ජති.
චතුරේන ආපනතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති : හික්ඛු
මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති ආපනති පාරාජිකස්ස, හික්ඛු අකපටියසඤ්ඤා
සඤ්ඤා විකාය කුටිං කරොති අදෙසිතවජ්ජුකං පමාණාතික්කනනං සාරම්භං
අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති
පුලලච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ අගතෙ ආපනති සමසාදිසෙසස්ස.
හික්ඛු අකපටියසඤ්ඤා විකාලෙ භොජනං භුඤ්ජති, ආපනති පාචිතතියස්ස.
හික්ඛු අකපටියසඤ්ඤා අඤ්ඤාතිකාය හික්ඛුනීයං අනන්තරසරං පටිට්ඨාය
හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහත්ථං පටිගග්ගෙඤ්ඤා භුඤ්ජති,
ආපනති පාචිදෙසනීයස්ස. චතුරේන ආපනතිසමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ
ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතතියො හජනති :
-පෙ- සත්තනනං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති.

තා ආපනතියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතතියො හජනති :
සියං සීලවිපතති, සියං ආචාරවිපතති. සත්තනනං ආපනතිකකුඤ්ඤානං
ඡති ආපනතිකකුඤ්ඤාති සමගතිතා : සියං පාරාජිකාපනතිකකුඤ්ඤානං,
සියං සමසාදිසෙසාපනතිකකුඤ්ඤානං, සියං පාචිදෙසනීයාපනතිකකුඤ්ඤානං.
සියං දුක්ඛාපනතිකකුඤ්ඤානං. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති න
වාචතො. චතුත්තං අභිකරණානං. ආපනතාභිකරණං. සත්තනනං
සමථානං තිහි සමපේති සමමනති : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

5. පඤ්ඤාමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන කති ආපනතියො ආපජ්ජති :
පඤ්ඤාමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති : හික්ඛු
පාචිදෙසනීයං ඉච්ඡාපකතො අසනනං අභුතං උත්තරිමනුස්ස ධම්මං උලුපති,
ආපනති පාරාජිකස්ස. හික්ඛු අකපටියසඤ්ඤා සමාදියති “කුටිං මෙ
කරොමා”ති තස්ස කුටිං කරොනති අදෙසිතවජ්ජුකං පමාණාතික්කනනං
සමාරම්භං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ
ආපනති පුලලච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ අගතෙ ආපනති සමසාදිසෙසස්ස.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තින් බෙපෙන් ද. සත්වැදුරුම් ශමපයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමපයෙන් සන්සිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඨසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවිවිධා පත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාටිඥසනිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්‍රහ කරණ ලදු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද, නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමපයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසි විටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමපයෙන් සන්සිදෙන්.

4. සතරවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කිහි ඇවැත්නට පැමිණේ ද යත් : සතරවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් ස ඇවැත්නට පැමිණෙයි : මහණ වෙමුන්දම් සෙවනය කෙරේනම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ නමා ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවැ නො කල්හි බොජුන් වළඳානම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ කොකැපැයි හැඟීම් ඇති වැ ඇතුළුගටට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැ යුතු දැයක් හෝ බිදිය යුතු දැයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳා නම් පිළිදෙස්ති ඇවැත් වෙයි. සතරවන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මෙ සඇවැත්නට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙපෙන් ද... සත්වැදුරුම් ශමපයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමපයෙන් සන්සිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සඨසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවිවිධාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්‍රහ කරණ ලදු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධි කරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමපයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමපයෙන් සන්සිදෙන්.

5. පස්වන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කෙනෙක් ඇවැත්නට පැමිණේ ද යත් : පස් වන ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් ස ඇවැත්නට පැමිණෙයි : මහණ ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මධනාලද්දේ (කමා කෙරෙහි) නැත්තා වූ අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් මතු කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ “ මට කුටියක් කරව ” යි අණ කෙරේ ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

හිකුළු අකපපියසඤ්ඤි අනුපතවනං පදසො ධම්මං වාවෙති, ආපතති පාවිතතියං. න බ්‍රුංසෙතුකාමො න වමොතුකාමො න මිඛකුකතතුකාමො දවකමානාං තිනො තිනං වදෙති, ආපතති දුබ්‍යාසිතයං. පඤ්ඤමෙන ආපතතිසම්මට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජනති : - පෙ- සත්තත්තං සමට්ඨානං කතිහි සමපේති සමමනති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජනති : සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකුකානං ඡති ආපතතිකකුකෙහි සමිහතිතා : සියා පාරාජිකාපතතිකකුකෙන. සියා සමිහාදිසෙසාපතතිකකුකෙන, සියා පුලලව්වයාපතතිකකුකෙන. සියා පාවිතතියාපතතිකකුකෙන, සියා දුක්ඛට්ඨාපතතිකකුකෙන, සියා දුබ්‍යාසිතාපතතිකකුකෙන. ඡත්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං එකෙන සම්මට්ඨානෙන සම්මට්ඨානනති : වාවතො ච විතතතො ච සම්මට්ඨානනති, න කායතො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමට්ඨානං තිහි සමපේති සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

6. ඡට්ඨෙන ආපතතිසම්මට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති : ඡට්ඨෙන ආපතතිසම්මට්ඨානෙන ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති : හිකුළු සංවිදතිත්වා හණ්ඨං අවහරති, ආපතති පාරාජිකයං. හිකුළු අකපපියසඤ්ඤි සංවිදතිත්වා කුටිං කරොති අදෙසිතවිජුතං පමාණාතිකතත්තං සාරමං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලව්වයං, තසමිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සමිහාදිසෙසයං. හිකුළු අකපපියසඤ්ඤි පණ්ඩිතභොජනාති අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤති, ආපතති පාවිතතියං. හිකුළු අකපපියසඤ්ඤි හිකුළුතියා වොසාසනතියා න නිවාරොත්වා භුඤ්ඤති, ආපතති පාවිදෙසනීයයං. ඡට්ඨෙන ආපතති සම්මට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජනති, සත්තත්තං ආපතතිකකුකානං කතිහි ආපතතිකකුකෙහි සමිහතිතා. ඡත්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං කතිහි සම්මට්ඨානෙනහි සම්මට්ඨානනති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමට්ඨානං කතිහි සමපේති සමමනති :

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජනති, සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකුකානං ඡති ආපතතිකකුකෙහි සමිහතිතා : සියා පාරාජිකාපතතිකකුකෙන. සියා සමිහාදිසෙසාපතතිකකුකෙන. සියා පුලලව්වයාපතතිකකුකෙන. සියා පාවිතතියාපතතිකකුකෙන. සියා දුක්ඛට්ඨාපතතිකකුකෙන. ඡත්තං ආපතතිසම්මට්ඨානානං එකෙන සම්මට්ඨානෙන සම්මට්ඨානනති : කායතො ච වාවතො ච විතතතො ච සම්මට්ඨානනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමට්ඨානං තිහි සමපේති සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන වාති.

ඡ ආපතතිසම්මට්ඨානානං කතාපනතිවගේ නිබ්බිතො දුතිභො.

මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ අනුපසන්නත්තට පෙළඳහම කියවා නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි, දෙවශයෙන් ආත්‍යොශ නො කරණු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරණු කැමැත්තේ කෙළිසිතා කැමැත්තෙන් හීන ජාතිවාදයෙන් හීනජාතිකයකුට කියා නම් දුබ්බ ඇවැත් වේ. පස්වන ආපත්තිසමුට්ඨාන යෙන් මේ සඳැවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙපෙත් ද. . . සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සභිසාදියෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවිච්ඡාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුබ්බාසිතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සධාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

6. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කෙනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් ස ඇවැත්තට පැමිණෙයි : මහණ සංවිධාන කොට භාණ්ඩ සොරකම් කෙරේ නම් පරිජිඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්බි වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ ද පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් හෝ පත් කල්හි උල්ලඬ ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ පිණි බොජුන් තබා පිණිස පිනවා වළඳා නම් පවිත් ඇවැත් වෙයි, මහණ තෙමේ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ (බොජුන්හල) අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මේ ස ඇවැත්තට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙපෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සභිසාදියෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවිච්ඡාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සධාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

සධාපත්තිසමුත්ථානය පිළිබඳ වූ දෙවන කතාපත්තිවාරය නිමි.

3. ආපනතිසමුට්ඨානගාථා

1. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහසිගකොවිද.
2. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
එතං තෙ අකබ්බාමි විහසිගකොවිද.
3. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහසිගකොවිද.
4. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා චතස්සො
එතං තෙ අකබ්බාමි විහසිගකොවිද.
5. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහසිගකොවිද.
6. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
එතං තෙ අකබ්බාමි විහසිගකොවිද.
7. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහසිගකොවිද.
8. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අකබ්බාමි විහසිගකොවිද.
9. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අකබ්බා ලොකභිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපතතිසො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහසිගකොවිද.

3. ආපනති සමුදායාන ගාථා

1. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කායසමුදායාන කෙනෙක් වදරණ ලද්දු ද, එයින් නැගී ඇවැත්නු කෙනෙක් දැයි ඔබ විචාරමි. එය කියනු මැනැව.

2. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කාය සමුදායාන කෙනෙක් වදරණ ලද්දු ද, එයින් නැගී ඇවැත්නු (අකුළා, ථූලායි, සහවෙසෙස්, පච්චි, පිළිදෙස්නි) යි පසෙකි. නොපට මෙය කියමි.

3. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් වාචසිකසමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසිකසමුදායානයෙන් නැංගාවූ ඇවැත්නු කෙනෙක් දැයි නොප විචාරමි. එය කියනු මැනැව.

4. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් වාචසික සමුදායානයක් වදරණ ලද ද ඒ වාචසිකසමුදායානයෙන් නැංගාවූ ඇවැත්නු (අකුළා, ථූලායි, සහවෙසෙස්, පච්චි යි) සිටු දෙනෙකි. නොපට මෙය කියමි.

5. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුදායානයෙන් නැංගාවූ ඇවැත්නු කෙනෙක් දැයි නොප විචාරමි. එය කියනු මැනැව.

6. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුදායානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු (අකුළා, ථූලායි, සහවෙසෙස්, පච්චි, පිළිදෙස්නි) පසෙකි. නොපට මෙය කියමි.

7. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කායික මානසික සමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුදායානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙනෙක් දැයි නොප විචාරමි. එය කියනු මැනැව.

8. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් කායික මානසික සමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුදායානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු (පරිච්ඡි, අකුළා, ථූලායි, සහවෙසෙස්, පච්චි, පිළිදෙස්නි යි) සදෙනෙකි. නොපට මෙය කියමි.

9. විහඬගකොවිද, විවෙකදර්ශි වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශි වූ මුනින්ද්‍ර යන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුදායානයක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුදායානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙනෙක් දැයි නොප විචාරමි. එය කියනු මැනැව.

10. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල
අකතානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අකතාමි විහඞ්ගකොවිද.
 11. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල
අකතානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පච්ඡාමි තං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.
 12. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල
අකතානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අකතාමි විහඞ්ගකොවිදති.
- ආපතනි සමුට්ඨානානාමා නිට්ඨිනා නතිසා

4. විපතනි පට්ඨයවාරො

1. සීලවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සීලවිපතනි-
පට්ඨයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං පාරුජිකං
බමමං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි පාරුජිකස්ස. වෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති,
ආපතනි ජුලලවට්ඨයස්ස. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි
පාචිතියස්ස. අතතතො දුට්ඨුලං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි දුක්ඛකට්ඨයං.
සීලවිපතනිපට්ඨයා ඉමං චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං කති විපතනියො භජනති,
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිනි සමපේති සමමනති :

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං දො විපතනියො භජනති :
සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං. සත්තත්තං ආපතනිකකුක්ඛානං
චතුති ආපතනිකකුක්ඛෙති සංඝගතිතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකුක්ඛෙන,
සියා ජුලලවට්ඨයාපතනිකකුක්ඛෙන, සියා පාචිතියාපතනිකකුක්ඛෙන.
සියා දුක්ඛකට්ඨයාපතනිකකුක්ඛෙන. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨිගනති : කායතො ච වාචකො ච චිත්තතො ච
සමුට්ඨිගනති. චතුත්තං අභිකරණං ආපතනාභිකරණං. සත්තත්තං
සමථානං නිති සමපේති සමමනති : සියා සමුච්චාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියා සමුච්චාචිතයෙන ච තිණ්ණිකාරකෙන ච.

2. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : ආචාර-
විපතනිපට්ඨයා එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : ආචාරවිපතනිං පටිච්ඡාදෙති,
ආපතනි දුක්ඛකට්ඨයං. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා ඉමං එකං ආපතනිං
ආපජ්ජති.

සා ආපතනි චතුත්තං විපතනීනං කති විපතනියො භජනි-පෙ-
සත්තත්තං සමථානං කතිනි සමපේති සමමනති :

10. විභසිගකොච්ඡද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැගා වූ ඇවැත්හු (පරිථි, දුකුළා, ථුලුසි, සහචෙසසස්, පච්චි, දුබ්බි සී) සයෙකි. තොපට මෙය කියමි.

11. විභසිගකොච්ඡද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැගා වූ ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි තොප විට්ඨරමි. එය කියනු මැනවි.

12. විභසිගකොච්ඡද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වගිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැගා වූ ඇවැත්හු (පරිථි, දුකුළා, ථුලුසි, සහචෙසසස්, පච්චි, පිළිදෙස්නී සී) සදෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

තෙවන ආපත්ති සමුට්ඨාන ගාථා නිමි.

4. විපතනි පට්ඨසමාරය

1. ශීලවිපත්ති හෙතුයෙන් ජනනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : ශීලවිපත්ති හෙතුයෙන් සිවු ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පථහෙණ දූත දූත පරිථි ඇවැත්තක් සහවා නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, ටංති ඇත්ති සහවා නම් ථුලුසි ඇවැත් වෙයි. චහණ සහචෙසසස් සහවා නම් පච්චි ඇවැත් වෙයි. නිසාගේ කුපල් ඇවැත්තක් සහවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ශීලවිපත්ති හෙතුවෙන් මේ සිවු ඇවැත්තට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජෙන් ද, ... සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙන්. සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්සන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්සන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලථවයාපත්තිස්සන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්සන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවා පත්තිස්සන්ධයෙන් දැයි චතුරාපත්ති ස්සන්ධයෙන් සම්භ්‍රහකරණ ලදහු යැ. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගිනි : කයින් ද චතනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ සි. සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාටිතයෙන් ද පච්ඤ්ඤානකරණයෙන් ද, කිසි විටෙක සම්මුඛාටිතයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්තිදෙන්.

2. ආචාර විපත්තිහෙතුයෙන් ජනනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : ආචාර විපත්තිහෙතුයෙන් එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ආචාරවිපත්තිය පිළිසන් පකෙර් නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ආචාර විපත්තිහෙතුයෙන් මේ එක් ඇවැත්තට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේ ද, ... සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

සා අපතනි චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනී : ආචාර-
විපතනිං. සත්තත්තං අපතනිකකිකුං එකෙන අපතනිකකිකෙන
සඛගතිතා : දුක්ඛටාපතනිකකිකෙන. ඡත්තං අපතනිසමුදයානානං
එකෙන සමුදයානෙන සමුදයානී : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච
සමුදයානී. චතුත්තං අධිකරණානං අපතනාධිකරණං. සත්තත්තං
සමථානං තිභි සමපේති සමමනී : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පරිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්වත්ථාරකෙන ච.

3. දිට්ඨිවිපතනිපව්වයා කති අපතනියො අපජජනී : දිට්ඨිවිපතනි-
පව්වයා දො අපතනියො අපජජනී : පාපිකාය දිට්ඨියා යාච තතියං
සමනුභාසනාය නපටිතිසසජනී, ඤාතතියා දුක්ඛටං. කමමවාචාපරි-
යොසානෙ අපතනි පාවිතතියස්ස. දිට්ඨිවිපතනිපව්වයා ඉමා දො
අපතනියො අපජජනී.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනනී :
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිභි සමපේති සමමනනී.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනනී :
ආචාරවිපතනිං. සත්තත්තං අපතනිකකිකුං දව්භි අපතනිකකි-
කෙහි සඛගතිතා : සියං පාවිතතියාපතනිකකිකෙන. සියං දුක්ඛටා-
පතනිකකිකෙන. ඡත්තං අපතනිසමුදයානානං එකෙන සමුදයානෙන
සමුදයානනී : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුදයානනී.
චතුත්තං අධිකරණානං අපතනාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිභි
සමපේති සමමනනී : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පරිඤ්ඤානකරණෙන ච.
සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්වත්ථාරකෙන ච.

4. අජ්චවිපතනිපව්වයා කති අපතනියො අපජජනී : අජ්ච-
විපතනිපව්වයා ඡ අපතනියො අපජජනී : අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා
පාපිවෙජ්, ඉච්ඡාපකතො අසත්තං අභුතං උත්තරිමනුස්සබ්බමං
උල්ලපනී, අපතනි පාරුජ්කස්ස. අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා සඤ්චරිතතං
සමාපජනී, අපතනි සඛසාදිසෙසස්ස. අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා යො
තෙ විභාරෙ වසනී, යො භික්ඛු අරහාති හණති. පරිච්ඡානනස්ස
අපතනි පුල්ලව්වයස්ස. අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා භික්ඛු පණීත-
භොජනාති අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤති, අපතනි
පාවිතතියස්ස. අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා භික්ඛුනී පණීතභොජනාති
අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤති, අපතනි පාපිදෙසනීයස්ස.
අජ්චගෙභු අජ්චකාරණා සුපං වා ඔදනං වා අග්ගිත්තො අත්තනො
අත්ථාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤති අපතනි දුක්ඛටස්ස. අජ්චවිපතනි-
පව්වයා ඉමා ඡ අපතනියො අපජජනී.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනනී.
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිභි සමපේති සමමනනී.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතනියො හජනනී :
සියං සිලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං. සත්තත්තං අපතනිකකිකුං
ඡති අපතනිකකිකෙහි සඛගතිතා : සියං පාරුජ්කාපතනිකකිකෙන,
සියං සඛසාදිසෙසාපතනිකකිකෙන. සියං පුල්ලව්වයාපතනිකකිකෙන.

ඒ ඇවැන සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාර විපත්තිසම්මයාන එක් විපතක් බෙජේ. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුක්කටාපත්තිස්කන්ධසම්මයාන එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සම්ග්‍රහ කරණ ලද. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි: කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගී. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ.

3. දිට්ඨිවිපත්තිහෙතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැනට පැමිණේ ද යත් : දිට්ඨිවිපත්ති හෙතුයෙන් දෙඇවැනකට පැමිණෙයි : ලාමක දාය්වහෙතුයෙන් තුන් යළි තෙක් සමනුසාසනකම් කරණ කල්හි (ථය) නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්මදත් අවසන්හි පවති ඇවැත් වෙ. දිට්ඨිවිපත්තිහෙතුයෙන් මේ දෙ ඇවැනට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේත් ද . . . සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාරවිපත්තිසම්මයාන එක් විපතක් බෙජේත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත් තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨාන යෙකින් නගිති: කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාර කයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

4. ආර්ථි විපත්තිහෙතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැනට පැමිණේ ද යත් : ආර්ථිවිපත්ති හෙතුයෙන් සඇවැනකට පැමිණෙයි: දිවිපැවැත්ම හෙතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මධ්‍යා ලද්දේ (තමන් කෙරෙහි) නැති අවදාමාන වූ උතුරු මිනිස්සම් මතුකොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි, දිවි පැවැත්ම හෙතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට (ස්ත්‍රීපුරුෂයන් අතර) හැසිරීමට පැමිණේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම හෙතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට “යම් මහණෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත්” යි කියා නම් දන්නනුට ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම හෙතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට භෙණ පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම හෙතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට මෙහෙණ පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පිලිදෙස්නි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම හෙතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට නො ගිලන් වූ සුපයක් හෝ බතක් හෝ තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. ආර්ථිවිපත්තිහෙතුවෙන් මේ සඇවැනට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේත්ද . . . සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැ යි විපත් දෙකක් බෙජේත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්සාදිසෙසාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලව්වයා පත්තිස්කන්ධයෙන් ද,

සිය පාවිතනියපතනිකකිකෙන. සිය පාවිදෙසනියපතනිකකිකෙන. සිය දුකකටාපතනිකකිකෙන. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨහනති : සිය කායතො සමුට්ඨහනති, න වාචතො න චිත්තතො. සිය වාචතො සමුට්ඨහනති, න කායතො න චිත්තතො. සිය කායතො ච වාචතොච සමුට්ඨහනති, න චිත්තතො. සිය කායතො ච චිත්තතොච සමුට්ඨහනති න වාචතො, සිය වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති, න කායතො, සිය කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සිය සමමුඛාවිනසෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සිය සමමුඛාවිනසෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

විපතනිපව්වයවෘත්ත නිබ්බිතො චතුසො.

5. අධිකරණ පව්වයවෘත්ත

1. විවාදාධිකරණපව්වය කති ආපතනියො ආපජ්ජති : විවාදාධිකරණපව්වය දො ආපතනියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඔමසනි, ආපතනි පාවිතනියං. අනුපසම්පන්නං ඔමසනි, ආපතනි දුකකටං. විවාදාධිකරණපව්වය ඉමා දො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජනි, -පෙ-සත්තන්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනි. හජ්ජනි : ආචාර විපතනි, සත්තන්තං ආපතනිකකිකානං ද්විති ආපතනිකකිකෙනි සමගතිතා : සිය පාවිතනියපතනිකකිකෙන. සිය දුකකටාපතනිකකිකෙන, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨහනති : සිය කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති, න වාචතො. සිය වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති, න කායතො. සිය කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සිය සමමුඛාවිනසෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සිය සමමුඛාවිනසෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

2. අනුවාදාධිකරණපව්වය කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අනුවාදාධිකරණපව්වය තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : හිකුට්ඨං අමුලකෙන පාරුජ්ඣකෙන ධම්මෙන අනුභිංසෙති ආපතනි සමිසාදිසෙසං. අමුලකෙන සමිසාදිසෙසෙන අනුභිංසෙති ආපතනි පාවිතනියං. අමුලකාය ආචාරවිපතනියො අනුභිංසෙති ආපතනි දුකකටං. අනුවාදාධිකරණපව්වය ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිදෙසනිසපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි සමාපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුට ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් පවිසමුත්ථානයන් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නගිති, කයින් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුට ගමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් ද යි තුන් ගමථයෙන් සන්තිදෙන්.

සතරවක විපත්තිපව්වසවාරය නිමි.

5. අධිකරණ පව්වසවාරය

1. විවාදාධිකරණ මහතුයෙන් මහමතක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : විවාදාධිකරණ මහතුයෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපහක්භට (ඡානාදියෙන්) ගාමා බලයෙන් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අනුපසපහක්භට ගාමා බලයෙන් නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. විවාදාධිකරණ මහතුයෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ. *

ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන් ද, . . . සත්වැදුරුට ගමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආථාරවිපත්තිසංඛ්‍යාත ථක් විපතක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුට ආපත්තිස්කන්ධයෙන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුට ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුට ගමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් ද යි තුන් ගමථයෙන් සන්තිදෙන්.

අනුවාදාධිකරණ මහතුයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණ මහතුයෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මහණක්භට අමුලිකපාරාජිකා පත්තියෙන් මොදනා කෙරේ නම් සහවෙසස් ඇවැත් වෙයි, අමුලික සංඛ්‍යාදියෙසා පත්තියෙන් මොදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අමුලික ආචාරවිපත්තියෙන් මොදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙ. අනුවාදාධිකරණ මහතුයෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

තා ආපතියො චතුත්තං විපතීනං තති විපතියො හජන්ති :
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං තතිහි සමපේහි සමමනති.

තා ආපතියො චතුත්තං විපතීනං දෙව විපතියො හජන්ති :
සියා සීලවිපතීං, සියා ආචාරවිපතීං, සත්තත්තං ආපතතිකකුංභානං
නිති ආපතතිකකුංභෙහි සඛගනීතා : සියා සඛසාදිසෙසාපතතිකකුංභෙන.
සියා පාවිතියාපතතිකකුංභෙන. සියා දුක්ඛආපතතිකකුංභෙන. ඡත්තං
ආපතතිසමුද්ධානානං නිති සමුද්ධානෙහි සමුද්ධානනී : සියා කායතො
ච විතතතො ච සමුද්ධානනී, න වාචතො, සියා වාචතො ච විතතතො ච
සමුද්ධානනී, න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච
සමුද්ධානනී. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං, සත්තත්තං
සමථානං නිති සමපේහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිතයෙන ච තිණවිකාරකෙන ච.

3. ආපත්තාධිකරණපව්වයා තති ආපතියො ආපජ්ජති : ආපත්තා
ධිකරණපව්වයා චතසො ආපතියො ආපජ්ජති : හික්ඛුතී ජානං
පාරුජිකං ධම්මං පටිච්ඡාදෙති, ආපතති පාරුජිකස්ස. වෙළෙඳිකා
පටිච්ඡාදෙති, ආපතති පුලලව්වයස්ස. හික්ඛු සඛසාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති
ආපතතිපාවිතියස්ස. ආචාරවිපතීං පටිච්ඡාදෙති ආපතති දුක්ඛආප-
ත්තාධිකරණපව්වයා ඉමා චතසො ආපතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතියො චතුත්තං විපතීනං තති විපතියො හජන්ති
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං තතිහි සමපේහි සමමනති

තා ආපතියො චතුත්තං විපතීනං දෙව විපතියො හජන්ති :
සියා සීලවිපතීං, සියා ආචාරවිපතීං, සත්තත්තං ආපතතිකකුංභානං
චතුහි ආපතතිකකුංභෙහි සඛගනීතා : සියා පාරුජිකාපතතිකකුංභෙන.
සියා පුලලව්වයාපතතිකකුංභෙන. සියා පාවිතියාපතතිකකුංභෙන.
සියා දුක්ඛආපතතිකකුංභෙන. ඡත්තං ආපතතිසමුද්ධානානං එකෙන
සමුද්ධානෙන සමුද්ධානනී : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච
සමුද්ධානනී. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං, සත්තත්තං
සමථානං නිති සමපේහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිතයෙන ච තිණවිකාරකෙන ච.

4. කිව්වාධිකරණපව්වයා තති ආපතියො ආපජ්ජති : කිව්වාධි-
කරණපව්වයා පඤ්ච ආපතියො ආපජ්ජති : උක්ඛිත්තානුවතතිකා
හික්ඛුතී යාවතතිසං සමනුභාසනාය නපට්ඨිතිස්සජ්ජති, ඤාතියා
දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි පුලලව්වයා, කම්මවාචාපට්ඨියොසානෙ
ආපතති පාරුජිකස්ස. භෙදකානුවතතිකා හික්ඛු යාවතතිසං සමනු-
භාසනාය නපට්ඨිතිස්සජ්ජති. ආපතති සඛසාදිසෙසස්ස. පාටිකාය
දිට්ඨියා යාවතතිසං සමනුභාසනාය නපට්ඨිතිස්සජ්ජති, ආපතති
පාවිතියස්ස. කිව්වාධිකරණපව්වයා ඉමා පඤ්ච ආපතියො ආපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගමටයෙන් සන්තිදෙන් යන් :

ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්සාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨාන යෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසි විටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිටුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය යි. සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගමටයෙන් සන්තිදෙන්.

3. ආපත්තාධිකරණහෙතෙයෙන් කෙනෙක් ඇවැත්නට පැමිණේ ද යන් : ආපත්තාධි කරණ හෙතෙයෙන් සිටුවැදුරුම් පැමිණෙයි : මෙහෙණ දූන දූන පරිටි ඇවැත් සහවා නම් පරිටි ඇවැත් වෙයි, වමති ඇති වැ සහවා නම් උලැසි ඇවැත් වෙයි, මහණ සහවෙසෙසක් සහවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තිය සහවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. අපත්තාධිකරණහෙතෙයෙන් මේ සිටුවැදුරුම් පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගමටයෙන් සන්තිදෙන් ද යන් :

ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක උල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි චතුරාපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහකරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්, සිටුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය යි. සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගමටයෙන් සන්තිදෙන්.

4. කිව්වාධිකරණහෙතෙයෙන් කෙනෙක් ඇවැත්නට පැමිණේ ද යන් : කිව්වාධි කරණහෙතෙයෙන් පස් ඇවැත්නට පැමිණෙයි : උබෙවුනිකම් කරණු ලැබුවනට අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (එය) නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් උලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි පරිටි ඇවැත් වෙයි, සම්සෙසෙහෙකයා අනු වැ වැටෙන හික්මුණු තුන් යළිතෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි (එය) නො හරිත් නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, ලාමක දෘෂ්ටිය ඇතිකල්හි තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (එය) නො හරිත් නම් පවිති ඇවැත් වෙයි. කිව්වාධිකරණ හෙතෙයෙන් මේ පස් ඇවැත්නට පැමිණේ.

තා ආපතියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතියො හජනති.
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති.

තා ආපතියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතියො හජනති :
සියා සිලවිපතනි. සියා ආචාරවිපතනි. සත්තත්තං ආපතතිකකිකිනං
පඤ්චති ආපතතිකකිකිනි සමගතිතා : සියා පාරජිකාපතතිකකිකින.
සියා සමසාදිසෙසාපතතිකකිකින. සියා පුලලව්වයාපතතිකකිකින,
සියා පාවිතියාපතතිකකිකින. සියා දුක්ඛාපතතිකකිකින. ඡන්තං
ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතොච
වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං
ආපතතාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං නිති සමපේති සමමනති :
සියා සමමුඛාවිනසෙන ච පරිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සමමුඛාවින-
සෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

ථපෙනා සත්ත ආපතියො සත්තාපතතිකකිකි අවසෙසා
ආපතියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතියො හජනති, සත්තත්තං
ආපතතිකකිකිනං කතිති ආපතතිකකිකිනි සමගතිතා, ඡන්තං ආපතති-
සමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති, චතුත්තං අධිකරණානං
කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති.

ථපෙනා සත්ත ආපතියො සත්තාපතතිකකිකි අවසෙසා
ආපතියො චතුත්තං විපතනිනං න කතමං විපතනි. හජනති,
සත්තත්තං ආපතතිකකිකිනං න කතමෙන ආපතතිකකිකින සමගතිතා,
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං න කතමෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති,
චතුත්තං අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං
න කතමෙන සමපේන සමමනති. තං තිස්ස හෙතු : ථපෙනා
සත්තාපතතිකකිකි නත්ඤ්ඤාපතතියොති.

අධිකරණපව්වපාඨො ගිට්ඨිතො පඤ්චමො.

අනන්තරපෙය්‍යාලො¹ නිට්ඨිතො

තසසුද්දානං :

කති පුච්ඡා සමුට්ඨානා - කතාපතති තපේච ච,
සමුට්ඨානා විපතනි ච - තථාධිකරණෙන වාති.

1. අනන්තරපෙය්‍යාලං - සිමු.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන්න ද... සවැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගමටයෙන් සන්තිදෙන්න ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ගිලිවිපන්නියද කිසිවිටෙක ආවාරවිපන්නියද කිසි විපත් දෙකක් බෙරෙන්න. සත්වැදුරුම් ආපන්නිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපන්නිස්කන්ධයෙන්ද කිසිවිටෙක සභිකාදිසෙය්‍යාපන්නිස්කන්ධයෙන්ද කිසිවිටෙක උල්ලව්වයාපන්නිස්කන්ධයෙන්ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපන්නිස්කන්ධයෙන්ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපන්නිස්කන්ධයෙන්ද කිසි පඤ්චාපන්නිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිනි : කයින්ද වචනයෙන්ද සිතින්ද නගිනි. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපන්නාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන්ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන්ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන්ද තිණවත්පාරනයෙන්ද කිසි තුන් ගමටයෙන් සන්තිදෙන්න.

සප්තාපන්නින්ද සප්තාපන්නිස්කන්ධයන්ද තබා පෙය්‍ය ආපන්නිහු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන්නද, සත්වැදුරුම් ආපන්නිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපන්නිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදහුද. සවැදුරුම් ආපන්නි සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිනිද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක්ද, සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගමටයෙන් සන්තිදෙන්නද යත් :

සප්තාපන්නින්ද සප්තාපන්නිස්කන්ධයන්ද තබා පෙය්‍ය ආපන්නිහු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසි විපතක් නො බෙරෙන්න. සත්වැදුරුම් ආපන්නිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි ආපන්නිස්කන්ධයෙකින් සභිග්‍රහ නො කරණලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපන්නිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කිසි සමුට්ඨානයෙකින් නො නගිනි. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසි අධිකරණයෙක් නො වෙයි. සත් වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙන් කිසි ගමටයෙකින් නො සන්තිදෙන්න. කවර හෙයින්ද යත් : සප්තාපන්නින්ද සප්තාපන්නිස්කන්ධයන්ද තබා අත් ඇවැත් නැති බැවිනි.

පස්වන අධිකරණ පව්වසවාරය නිමි.

අන්තර් පෙය්‍යාලය නිමි.

එහි නාමාවලිය

කතිප්‍රවිණා යැ, ආපන්නිසමුට්ඨානා යැ, කතාපන්නි යැ, එසේ මැ සමුට්ඨානගාථා යැ එසේ මැ අධිකරණය ද සමග විපන්නිවාර යැයි.

සමථහෙදෙ

6. පරියායවාරො

1. විවාදාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භූමියො, කති හෙතු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති විවදති, විවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

2. අනුවාදාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භූමියො, කති හෙතු, කති මූලානි, කතිභාරකාරෙති අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

3. අපනතාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමං කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භූමියො, කති හෙතු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති අපනතං අපඡ්ඡති, අපනතාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

4. කිව්වාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භූමියො, කති හෙතු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති කිව්වං ජනියා, කිව්වාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති :

1. විවාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමනනි : ලොභො පුබ්බඛගමො, දෙසො පුබ්බඛගමො, මොභො පුබ්බඛගමො. අලොභො පුබ්බඛගමො, අදෙසො පුබ්බඛගමො. අමොභො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : අට්ඨාරස හෙදකරචජ්ඣනි ධානානි. කති චජ්ඣනීති : අට්ඨාරස හෙදකර චජ්ඣනි චජ්ඣනි. කති භූමියොති : අට්ඨාරස හෙදකරචජ්ඣනි භූමියො. කති හෙතූති : භව හෙතු : නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්‍යාකතහෙතු. කති මූලානීති : ආදස මූලානී. කතිභාකාරෙති විවදතීති : ද්විභාකාරෙති විවදති : ධම්මද්ධං වා, අධම්මද්ධං වා. විවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමතීති; විවාදාධිකරණං ද්විති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච යෙභුග්ගසිකාය ච.

2. අනුවාදාධිකරණස්ස කිං පුබ්බඛගමනනි : ලොභො පුබ්බඛගමො දෙසො පුබ්බඛගමො. මොභො පුබ්බඛගමො. අලොභො පුබ්බඛගමො අදෙසො පුබ්බඛගමො. අමොභො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : චතස්සො විපතනියො ධානානි, කති චජ්ඣනීති : චතස්සො විපතනියො චජ්ඣනි. කති භූමියොති : චතස්සො විපතනියො භූමියො, කති හෙතූති : භව හෙතු : නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්‍යාකත හෙතු. කති මූලානීති : චුද්දස මූලානි. කතිභාකාරෙති අනුවදතීති : ද්විභාකාරෙති අනුවදති : චජ්ඣතො වා අපනතීතො වා. අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමතීති : අනුවාදාධිකරණං චතුති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුලභවිනයෙන ච තස්සපාපියග්ග සිකාය ච.

ගමථ හෙදය

6. පරියායවාරය

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද, ස්ථානයේ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමි කෙනෙක් ද, හෙතු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරෙත් ද, විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද, ස්ථානයේ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමි කෙනෙක් ද, හෙතු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් වාදනා කෙරේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද, ස්ථානයේ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමි කෙනෙක් ද, හෙතු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් ඇවැතට පැමිණේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

4. කිව්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද, ස්ථානයේ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමි කෙනෙක් ද, හෙතු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් කාන්‍යය හටගනී ද, කිව්වාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද යත් : ලොභය පූර්වසීම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වසීම වෙයි, මොහය පූර්වසීම වෙයි, අලොභය පූර්වසීම වෙයි, අදේව්‍යය පූර්වසීම වෙයි, අමොහය පූර්වසීම වේ. ස්ථානයේ කෙනෙක යත් : අටළොස් හෙදකර වස්තු ස්ථාන වෙත්. වස්තු කෙනෙක යත් : අටළොස් හෙදකරවස්තු වස්තු වෙත්. භූමි කෙනෙක යත් : අටළොස් හෙදකරවස්තු භූමි වෙත්. හෙතු කෙනෙක යත් : හෙතු නව දෙනෙකැ : කුශලහෙතු තිදෙන යැ, අකුශලහෙතු තිදෙන යැ, අව්‍යාකෘත හෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ දෙළොසෙකි. කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරේ යත් : දෙ අයුරෙකින් විවාද කෙරෙයි : ධර්මදායකයෙන් හෝ අධර්මදායකයෙන් හෝ යි. විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුතාචනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙගමථයෙන් විවාදාධිකරණය සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වසීම වේ ද යත් : ලොභය පූර්වසීම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වසීම වෙයි, මොහය පූර්වසීම වෙයි, අලොභය පූර්වසීම වෙයි, අදේව්‍යය පූර්වසීම වෙයි, අමොහය පූර්වසීම වේ. ස්ථානයේ කෙනෙක යත් : (ශීල—ආචාර—ආජීව—ආජීව යන) සිවුවැදුරුම් විපත්ති ප්‍රස්ථාන වෙත්. වස්තු කෙනෙක යත් : සිවුවැදුරුම් විපත්ති වස්තු වෙත්. භූමි කෙනෙක යත් : සිවු වැදුරුම් විපත්ති භූමි වෙත්. හෙතු කෙනෙක යත් : හෙතු නව දෙනෙකැ : කුශල හෙතු තිදෙන යැ, අකුශලහෙතු තිදෙන යැ, අව්‍යාකෘතහෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ තුදසෙකි. කෙනෙක් අයුරෙකින් වාදනා කෙරේ ද යත් : දෙ අයුරෙකින් වාදනා කෙරෙයි : වස්තු වශයෙන් හෝ ආපත්ති වශයෙන් හෝ යි. අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ගමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුතා චනයෙන් ද සතිචනයෙන් ද අමුළුභ චනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ගමථයෙන් අනුවාදාධිකරණය සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණස්ස නිං පුබ්බඛගමනාහි : ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : සත්තාපතතිකකිකි ධානානි. කති වජ්ජනීති : සත්තාපතතිකකිකි වජ්ජනි. කති භූමියොති : සත්තාපතතිකකිකි භූමියො. කති හෙතුති : නව හෙතු¹ නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්‍යාකතහෙතු. කති මූලානීති : ඡ ආපතතිසමුට්ඨානානි මූලානි. කතිභාකාරෙහි ආපතතිං ආපජ්ජනීති : ඡභාකාරෙහි ආපතතිං ආපජ්ජනීති : අලජ්ජනා, අඤ්ඤාණනා, කුකකුච්චාපකතනා, අකපපියෙ කපපියසඤ්ඤිනා, කපපියෙ අකපපියසඤ්ඤිනා, සති සමමොසා. ආපත්තාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමනීති : ආපත්තාධිකරණං නීති සමපේති සමමනී : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවජ්ජාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණස්ස නිං පුබ්බඛගමනාහි : ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : චත්තාරි කමමානි ධානානි. කති වජ්ජනීති : චත්තාරි කමමානි වජ්ජනි. කති භූමියොති : චත්තාරි කමමානි භූමියො. කති හෙතුති : නව හෙතු නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්‍යාකතහෙතු. කති මූලානීති : එකං මූලං සබ්බසා. කතිභාකාරෙහි කිච්චං ජායනීති : ද්විභාකාරෙහි කිච්චං ජායනී : ඤාතනිතො වා, අපලොකනතො වා. කිච්චාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමනීති : කිච්චාධිකරණං එකෙන සමපේන සමමනී : සමමුඛාවිනයෙන.

කති සමථා : සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතිවිනයො, අමුල්ලවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, යෙතුය්‍යයිකා, නස්සපාපිය්‍යයිකා, තිණවජ්ජාරකො.

ඉමෙ සත්ත සමථා. සිය ඉමෙ සත්ත සමථා දස සමථා භොනති. දස සමථා සත්ත සමථා භොනති. වජ්ජවසෙන පරියායෙන සියාති.

කථඤ්ච සිය : විවාදාධිකරණස්ස ඤේ සමථා. අනුවාදාධිකරණස්ස චත්තාරෙ සමථා, ආපත්තාධිකරණස්ස නයො සමථා, කිච්චාධිකරණස්ස එකො සමපේ. එවං ඉමෙ සත්ත සමථා දසසමථා භොනති. දස සමථා සත්ත සමථා භොනති වජ්ජවසෙන පරියායෙන.

පරියායවාර්ත නිවේණො ඡට්ඨො.

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වසිඟව වේද යත් : ලොභය පූර්වසිඟව වෙයි ද්වේෂය පූර්වසිඟව වෙයි, මොහය පූර්වසිඟව වෙයි, අලොභය පූර්වසිඟව වෙයි, අද්වේෂය පූර්වසිඟව වෙයි, අමොහය පූර්වසිඟව වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සප්තආපත්ති ස්කන්ධයෝ ස්ථාන වෙති, වස්තුහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ වස්තු වෙති. භූමිහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ භූමි වෙති. භෙතුහු කෙතෙක යත් : භෙතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෙතු තිදෙන යැ අකුශලභෙතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : සවැදුරුම් ආපත්තියමුච්ඡාදනයෝ මූල වෙති. කෙතෙක් අයුරෙකින් ඇවැතව පැටිපණ්ද යත් : අලප්ථිඛව යැ නො දැනිඛව යැ කුකුස් පියවි කොට ඇතිඛව යැ නො කැපයෙහි කැපැයි භැගිම් ඇතිඛව යැ කැපයෙහි නො කැපැයි භැගිම් ඇතිඛව යැ සිහිමුළාඛවැයි ස අයුරකින් ඇවැතව පැටිපණ්ද. ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශම්පයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද සම්මුඛා විනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශම්පයෙන් සන්තිදේ.

4. කිම්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වසිඟව වේ ද යත් : ලොභය පූර්වසිඟව වෙයි, ද්වේෂය පූර්වසිඟව වෙයි, මොහය පූර්වසිඟව වෙයි, අලොභය පූර්වසිඟව වෙයි, අද්වේෂය පූර්වසිඟව වෙයි, අමොහය පූර්වසිඟව වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සිමුවැදුරුම් කර්මයෝ ස්ථාන වෙති. වස්තුහු කෙතෙක යත් : සිමුවැදුරුම් කර්මයෝ වස්තු වෙති. භූමිහු කෙතෙක යත් : සිමුවැදුරුම් කර්මයෝ භූමි වෙති. භෙතුහු කෙතෙක යත් : භෙතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෙතු තිදෙන යැ අකුශල භෙතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : එක් මූලෙකැ : සංඝ තෙමම යැ. කෙතෙක් අයුරෙකින් කෘත්‍යය භට්ගණී ද යත් : දෙ අයුරෙකින් කෘත්‍යය භට්ගණීයි : ඤාත්තියෙන් හෝ අපලොකනයෙන් හෝ යි. කිම්වාධිකරණය කෙතෙක් ශම්පයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනය නම් එක් ශම්පයෙන් කිම්වාධිකරණය සන්තිදේ.

ශම්පයෝ කෙතෙක යත් : ශම්පයෝ සත් දෙනෙකි. සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ ත්‍යග්‍යාසිකා යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යැ. මොහු සප්ත ශම්පයෝ යි.

කිසිවිටෙක මේ සප්ත ශම්පයෝ දශ ශම්පයෝ වෙති. කිසිවිටෙක වස්තු වශයෙන් ද පසංඝය වශයෙන් ද දශ ශම්පයෝ සප්ත ශම්පයෝ වෙත්.

කෙසේ වන්නේ ද යත් : විවාදාධිකරණය පිළිබඳ ශම්පයෝ දෙදෙනෙකැ. අනුවාදාධිකරණය පිළිබඳ ශම්පයෝ සිමුවැදුරුම්, ආපත්තාධිකරණය පිළිබඳ ශම්පයෝ තිදෙනෙකැ, කිම්වාධිකරණය පිළිබඳ එක් ශම්පයෙකි. මෙසේ මේ සප්ත ශම්පයෝ වස්තු වශයෙන් හා පසංඝය වශයෙන් දශ ශම්පයෝ වෙති, දශ ශම්පයෝ සප්ත ශම්පයෝ වෙත්.

සව්න අධිකරණ පරිසාය වාරය නිමි.

7. සාධාරණවාගේ

කති සමථා විවාදාදිකරණස්ස සාධාරණා, කති සමථා විවාදාදිකරණස්ස අසාධාරණා. කති සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස සාධාරණා, කති සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස අසාධාරණා. කති සමථා අපත්තාදිකරණස්ස සාධාරණා, කති සමථා අපත්තාදිකරණස්ස අසාධාරණා. කති සමථා කිව්වාදිකරණස්ස සාධාරණා, කති සමථා කිව්වාදිකරණස්ස අසාධාරණා.

1. දො සමථා විවාදාදිකරණස්ස සාධාරණා : සමමුඛාවිනයො යෙභ්ගයයිකා. පඤ්ච සමථා විවාදාදිකරණස්ස අසාධාරණා : සතිවිනයො අමුල්ලභවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නස්සපාපියයයිකා, තිණවජාරකො.

2. චත්තාරෙ සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස සාධාරණා : සමමුඛාවිනයො, සතිවිනයො, අමුල්ලභවිනයො, නස්සපාපියයයිකා. නයො සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස අසාධාරණා : යෙභ්ගයයිකා පටිඤ්ඤානකරණං, තිණවජාරකො.

3. නයො සමථා අපත්තාදිකරණස්ස සාධාරණා : සමමුඛාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණවජාරකො. චත්තාරෙ සමථා අපත්තාදිකරණස්ස අසාධාරණා, යෙභ්ගයයිකා, සතිවිනයො, අමුල්ලභවිනයො, නස්සපාපියයයිකා.

4. එකො සමථා කිව්වාදිකරණස්ස සාධාරණො : සමමුඛාවිනයො, ඡ සමථා කිව්වාදිකරණස්ස අසාධාරණා : යෙභ්ගයයිකා, සතිවිනයො, අමුල්ලභවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නස්සපාපියයයිකා, තිණවජාරකො.

සාධාරණවාගේ නිවේනො සත්තමො.

8. නබ්භාගියවාගේ

කති සමථා විවාදාදිකරණස්ස නබ්භාගියා, කති සමථා විවාදාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා. කති සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස නබ්භාගියා, කති සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා. කති සමථා අපත්තාදිකරණස්ස නබ්භාගියා, කති සමථා අපත්තාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා. කති සමථා කිව්වාදිකරණස්ස නබ්භාගියා, කති සමථා කිව්වාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා :

1. දො සමථා විවාදාදිකරණස්ස නබ්භාගියා : සමමුඛාවිනයො, යෙභ්ගයයිකා. පඤ්ච සමථා විවාදාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා : සතිවිනයො, අමුල්ලභවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නස්සපාපියයයිකා, තිණවජාරකො.

2. චත්තාරෙ සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස නබ්භාගියා : සමමුඛාවිනයො, සතිවිනයො, අමුල්ලභවිනයො, නස්සපාපියයයිකා, නයො සමථා අනුවාදාදිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා : යෙභ්ගයයිකා, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණවජාරකො.

7. සාධාරණචාරය

කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ යෙහුයා සිකා යැ. පස් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණවත්ථාරක යි.

3. තුන් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණවත්ථාරක යැ. සිවු ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශමථයෙක් කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. පටි සම්මථයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යි.

සත්වන සාධාරණ චාරය නිමි.

8. තබ්බාගීයචාරය

කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ, යෙහුයාසිකා යි. පස් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති. සම්මුඛාවිනය යැ සතිවිනය යැ අමුල්ලිවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණවත්ථාරක යි.

3. තයො සමථා අපතතාධිකරණස්ස තබ්බාගියා : සමුඛ්ඛාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණ්වජාරකො. චතතාරෙ සමථා අපතතාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා : යෙහුය්‍යසිකා, සතිවිනයො, අමුලුභවිනයො තස්සපාපිය්‍යසිකා.

4. එකො සමථො නිව්වාධිකරණස්ස තබ්බාගියො : සමුඛ්ඛාවිනයො. ඡ සමථා නිව්වාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගියා : යෙහුය්‍යසිකා සතිවිනයො, අමුලුභවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, තස්සපාපිය්‍යසිකා, තිණ්වජාරකො.

තබ්බාගියවාදෙ නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

9. සමථා සමථස්ස සාධාරණවාදො

සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සමථා සමථස්ස අසාධාරණ, සිය සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සිය සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

කථං සිය සමථා සමථස්ස සාධාරණා, කථං සිය සමථා සමථස්ස අසාධාරණා :

1. යෙහුය්‍යසිකා සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණා, සතිවිනයස්ස අමුලුභවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාය තිණ්වජාරකස්ස අසාධාරණා.

2. සතිවිනයො සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණො, අමුලුභවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාය තිණ්වජාරකස්ස යෙහුය්‍යසිකාය අසාධාරණො.

3. අමුලුභවිනයො සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණො, පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාය තිණ්වජාරකස්ස යෙහුය්‍යසිකාය සතිවිනයස්ස අසාධාරණො.

4. පටිඤ්ඤානකරණං සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණං තස්සපාපිය්‍යසිකාය තිණ්වජාරකස්ස යෙහුය්‍යසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලුභවිනයස්ස අසාධාරණං.

5. තස්සපාපිය්‍යසිකා සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණා, තිණ්වජාරකස්ස යෙහුය්‍යසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලුභවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස අසාධාරණා.

6. තිණ්වජාරකො සමුඛ්ඛාවිනයස්ස සාධාරණො, යෙහුය්‍යසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලුභවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපිය්‍යසිකාය අසාධාරණො; එවං සිය සමථා සමථස්ස සාධාරණා එවං සිය සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

සමථා සමථස්ස සාධාරණවාදො නිට්ඨිතො නවමො.

3. තුන් ශ්‍රවණයෝ ආපන්නාධිකරණයට තද්භාගිය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤානකරණ යැ නිෂ්චන්ථාරක යි. සිවු ශ්‍රවණයෝ ආපන්නාධිකරණයට අන්‍යභාගිය වෙති : සෙභ්‍රයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශ්‍රවණයෙක් කිව්වාධිකරණයට තද්භාගිය වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. සව ශ්‍රවණයෝ කිව්වාධිකරණයට අන්‍යභාගිය වෙති : සෙභ්‍රයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤානකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ නිෂ්චන්ථාරක යි.

අටවන තඹභාගියවාරය නිමි.

9. සමථ සමථයට සාධාරණචාරය

ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට සාධාරණයහ, ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට අසාධාරණයහ. කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට සාධාරණ වෙති, කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට අසාධාරණ වෙත්.

කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට කෙසේ සාධාරණ වෙත් ද, කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට කෙසේ අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

1. සෙභ්‍රයාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤානකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට නිෂ්චන්ථාරකයට අසාධාරණ වේ.

2. සතිවිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤානකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට නිෂ්චන්ථාරකයට සෙභ්‍රයාසිකාවට අසාධාරණ වේ.

3. අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, පටිඤ්ඤානකරණයට තස්ස පාපියාසිකාවට නිෂ්චන්ථාරකයට සෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අසාධාරණ වේ.

4. පටිඤ්ඤානකරණය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, තස්සපාපියාසිකාවට නිෂ්චන්ථාරකයට සෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට අසාධාරණ වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, නිෂ්චන්ථාරකයට සෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤානකරණයට අසාධාරණ වේ.

6. නිෂ්චන්ථාරකය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, සෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤානකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට අසාධාරණ වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට සාධාරණ වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ශ්‍රවණයෝ ශ්‍රවණයට අසාධාරණ වෙත්.

නවවන සමථ සමථයට සාධාරණචාරය නිමි.

10. සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියවාගේ

සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියා. සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගියා සියා සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියා. සියා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගියා.

කථං සියා සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියා, කථං සියා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගියා :

1. යෙහුග්ගසිකා සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියා, සතිවිනයස්ස අමුලහ-
විනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස නස්සපාපියග්ගසිකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස
අඤ්ඤාභාගියා.

2. සතිවිනයො සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියො. අමුලහවිනයස්ස
සටිඤ්ඤානකරණස්ස නස්සපාපියග්ගසිකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙහුග්ග-
සිකාය අඤ්ඤාභාගියො.

3. අමුලහවිනයො සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියො, පටිඤ්ඤානකරණස්ස
නස්සපාපියග්ගසිකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙහුග්ගසිකාය සතිවිනයස්ස
අඤ්ඤාභාගියො.

4. පටිඤ්ඤානකරණං සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියං, නස්සපාපියග්ග-
සිකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙහුග්ගසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලහවිනයස්ස
අඤ්ඤාභාගියං.

5. නස්සපාපියග්ගසිකා සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියා, නිණ්වජ්ඣාරකස්ස
යෙහුග්ගසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලහවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස
නස්සපාපියග්ගසිකාය අඤ්ඤාභාගියා.

6. නිණ්වජ්ඣාරකො සමුඛාවිනයස්ස නිබ්බාතියො, යෙහුග්ගසිකාය
සතිවිනයස්ස අමුලහවිනයස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස නස්සපාපියග්ගසිකාය
අඤ්ඤාභාගියො. එවං සියා සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියා. එවං සියා
සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගියා.

සමථා සමථස්ස නිබ්බාතියවාගේ නිබ්බිකො දසමො.

11. සමථසමුඛාවිනයවාගේ

සමථො සමුඛාවිනයො. සමුඛාවිනයො සමථො. සමථො
යෙහුග්ගසිකා, යෙහුග්ගසිකා සමථො. සමථො සතිවිනයො. සතිවිනයො
සමථො. සමථො අමුලහවිනයො. අමුලහවිනයො සමථො. සමථො
පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං සමථො. සමථො නස්සපාපියග්ගසිකා,
නස්සපාපියග්ගසිකා සමථො. සමථො නිණ්වජ්ඣාරකො, නිණ්වජ්ඣාරකො
සමථො.

1 යෙහුග්ගසිකා සතිවිනයො අමුලහවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං
නස්සපාපියග්ගසිකා නිණ්වජ්ඣාරකො ඉමෙ සමථා සමථා. නො සමුඛා-
විනයො. සමුඛාවිනයො සමථො වෙච්ච සමුඛාවිනයො ච.

9. සතිවිනයො අමුලහවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං නස්සපාපියග්ගසිකා
නිණ්වජ්ඣාරකො සමුඛාවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා, නො යෙහුග්ගසිකා.
යෙහුග්ගසිකා සමථො වෙච්ච යෙහුග්ගසිකා ච.

10. සමස්ත සමස්ත නිදහස වාර්තාව

ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙති, ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය අත්‍යවශ්‍ය වෙති. කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙති, කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය අත්‍යවශ්‍ය වෙති.

කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය කෙසේ නිදහස වෙත් ද, කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය කෙසේ අත්‍යවශ්‍ය වෙත් ද යත් :

1. ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, සමස්තයට අමුණුකමට පරික්ෂණකරණයට තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව අත්‍යවශ්‍ය වේ.
2. සමස්තය ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, අමුණුකමට පරික්ෂණකරණයට තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය අත්‍යවශ්‍ය වේ.
3. අමුණුකම ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, පරික්ෂණකරණයට තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය අත්‍යවශ්‍ය වේ.
4. පරික්ෂණකරණය ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය අමුණුකමට අත්‍යවශ්‍ය වේ.
5. තත්ත්වපාලනය ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය අමුණුකමට පරික්ෂණකරණයට අත්‍යවශ්‍ය වේ.
6. නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙයි, ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය අමුණුකමට පරික්ෂණකරණයට තත්ත්වපාලනයකට අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය නිදහස වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය අත්‍යවශ්‍ය වෙති.

දසවන සමස්ත සමස්ත නිදහස වාර්තාව නිමි.

11. සමස්ත සමුදාය වාර්තාව

ගමරාජ්‍යය සමුදාය වෙයි, සමුදාය වෙයි. ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය වෙයි, ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යය සමස්තය වෙයි, සමස්තය ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යය අමුණුකම වෙයි, අමුණුකම ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යය පරික්ෂණකරණය වෙයි, පරික්ෂණකරණය ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යය තත්ත්වපාලනය වෙයි, තත්ත්වපාලනය ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යය නිදහස වාර්තාව වෙයි, නිදහස වාර්තාව ගමරාජ්‍යය වෙයි.

1. ගමරාජ්‍යයේ සමස්තය අමුණුකමට පරික්ෂණකරණය තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව යන මේ ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය වෙති, සමුදාය වෙයි. සමුදාය වෙයි ගමරාජ්‍යය ද සමුදාය වෙයි ද වේ.

2. සමස්තය අමුණුකමට පරික්ෂණකරණය තත්ත්වපාලනයකට නිදහස වාර්තාව සමුදාය වෙයි යන මේ ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය වෙති, ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය වෙයි. ගමරාජ්‍යයේ ගමරාජ්‍යය ගමරාජ්‍යය වෙයි.

3. අමුල්ලභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං නසංපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනයො යෙහුයාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො සතිවිනයො. සතිවිනයො සමථො චෙව සතිවිනයො ච.

4. පටිඤ්ඤානකරණං නසංපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනයො යෙහුයාසිකා සතිවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා. නො අමුල්ලභවිනයො. අමුල්ලභවිනයො සමථො චෙව අමුල්ලභවිනයො ච.

5. නසංපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනයො යෙහුයාසිකා සතිවිනයො අමුල්ලභවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා, නො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං සමථො චෙව පටිඤ්ඤානකරණං ඤා.

6. තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනයො යෙහුයාසිකා සතිවිනයො අමුල්ලභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං ඉමෙ සමථා සමථා, නො නසංපාපියාසිකා. නසංපාපියාසිකා සමථො චෙව නසංපාපියාසිකා ච.

7. සමමුඛාචිනයො යෙහුයාසිකා සතිවිනයො අමුල්ලභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං නසංපාපියාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො තිණවජ්ඣාරකො. තිණවජ්ඣාරකො සමථො චෙව තිණවජ්ඣාරකො ච.

සමථසමමුඛාචිනයවාරො ගි ටසිතො ඵකාදසමො.

12. විනයවාරො

විනයො සමමුඛාචිනයො. සමමුඛාචිනයො විනයො. විනයො යෙහුයාසිකා. යෙහුයාසිකා විනයො. විනයො සතිවිනයො, සතිවිනයො විනයො. විනයො අමුල්ලභවිනයො, අමුල්ලභවිනයො විනයො. විනයො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං විනයො. විනයො නසංපාපියාසිකා. නසංපාපියාසිකා විනයො. විනයො තිණවජ්ඣාරකො. තිණවජ්ඣාරකො විනයො.

1. විනයො සියා සමමුඛාචිනයො. සියා න සමමුඛාචිනයො. සමමුඛාචිනයො විනයො චෙව සමමුඛාචිනයො ච.

2. විනයො සියා යෙහුයාසිකා. සියා න යෙහුයාසිකා. යෙහුයාසිකා විනයො චෙව යෙහුයාසිකා ච.

3. විනයො සියා සතිවිනයො. සියා න සතිවිනයො. සතිවිනයො විනයො චෙව සතිවිනයො ච.

4. විනයො සියා අමුල්ලභවිනයො. සියා න අමුල්ලභවිනයො. අමුල්ලභවිනයො විනයො චෙව අමුල්ලභවිනයො ච.

5. විනයො සියා පටිඤ්ඤානකරණං. සියා න පටිඤ්ඤානකරණං, පටිඤ්ඤානකරණං විනයො චෙව පටිඤ්ඤානකරණං ඤා.

3. අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤානකරණය තස්සපාපියාසිකාව නිණවත්ථාරකය සම්මුඛා විනය යෙහුයාසිකාව යන මේ ශබ්දයෝ ශබ්ද වෙති, සතිවිනය නො වෙයි. සතිවිනය ශබ්දය ද සතිවිනය ද වේ.

4. පටිඤ්ඤානකරණය තස්සපාපියාසිකාව නිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙහුයාසිකාව සතිවිනය යන මේ ශබ්දයෝ ශබ්ද වෙති, අමුල්භවිතය නො වෙයි. අමුල්භවිතය ශබ්දය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාව නිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙහුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය යන මේ ශබ්දයෝ ශබ්ද වෙති, පටිඤ්ඤානකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤානකරණය ශබ්දය ද පටිඤ්ඤානකරණය ද වේ.

6. නිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙහුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤානකරණය යන මේ ශබ්දයෝ ශබ්ද වෙති, තස්සපාපියාසිකාව නො වෙයි. තස්සපාපියාසිකාව ශබ්දය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. සම්මුඛාවිනය යෙහුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤානකරණය තස්ස පාපියාසිකාව යන මේ ශබ්දයෝ ශබ්ද වෙති, නිණවත්ථාරකය නො වෙයි. නිණවත්ථාරකය ශබ්දය ද නිණවත්ථාරකය ද වේ.

එකොළොස්වන සමථ සම්මුඛා විනය වාරය නිමි.

12. විනයවාරය

විනය සම්මුඛාවිනය වෙයි, සම්මුඛාවිනය විනය වෙයි. විනය යෙහුයාසිකා. වෙයි, යෙහුයාසිකාව විනය වෙයි. විනය සතිවිනය වෙයි, සතිවිනය විනය වෙයි. විනය අමුල්භවිතය වෙයි, අමුල්භවිතය විනය වෙයි. විනය පටිඤ්ඤානකරණය වෙයි, පටිඤ්ඤානකරණය විනය වෙයි. විනය තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, තස්සපාපියාසිකාව විනය වෙයි. විනය නිණවත්ථාරකය වෙයි, නිණවත්ථාරකය විනය වේ.

1. විනය කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය නො වෙයි. සම්මුඛාවිනය විනය ද සම්මුඛාවිනය ද වේ.

2. විනය කිසිවිටෙක යෙහුයාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක යෙහුයාසිකාව නො වෙයි. යෙහුයාසිකාව විනය ද යෙහුයාසිකා ද වේ.

3. විනය කිසිවිටෙක සතිවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සතිවිනය නො වෙයි. සති විනය විනය ද සතිවිනය ද වේ.

4. විනය කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය වෙයි, කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය නො වෙයි අමුල්භවිතය විනය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. විනය කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤානකරණය වෙයි, කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤානකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤානකරණය විනය ද පටිඤ්ඤානකරණය ද වේ.

6. විනයයෝ සියා නසස්සපාපියාසිකා සියා න නසස්සපාපියාසිකා. නසස්සපාපියාසිකා විනයයෝ චෙච් නසස්සපාපියාසිකා ච.

7. විනයයෝ සියා තිණ්ණවජ්ඣාරකො. සියා න තිණ්ණවජ්ඣාරකො. තිණ්ණවජ්ඣාරකො විනයයෝ චෙච් තිණ්ණවජ්ඣාරකො ච

විනයවාරයේ නිවසිතො දමාදසමො.

13. කුසලවාරො

සමුඛ්ඛාවිනයෝ කුසලෝ අකුසලෝ අබ්‍යාකතො. යෙභ්‍රහ්මසාසිකා කුසලා අකුසලා අබ්‍යාකතා. සතිවිනයෝ කුසලෝ අකුසලෝ අබ්‍යාකතො. අමුල්ලභවිනයෝ කුසලෝ අකුසලෝ අබ්‍යාකතො, පටිඤ්ඤානකාරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං, නසස්සපාපියාසිකා කුසලා අකුසලා අබ්‍යාකතා. තිණ්ණවජ්ඣාරකො කුසලෝ අකුසලෝ අබ්‍යාකතො.

1. සමුඛ්ඛාවිනයෝ සියා කුසලෝ සියා අකුසලෝ. නච්චි සමුඛ්ඛා විනයයෝ අකුසලෝ.

2. යෙභ්‍රහ්මසාසිකා සියා කුසලා. සියා අකුසලා. සියා අබ්‍යාකතා.

3. සතිවිනයෝ සියා කුසලෝ. සියා අකුසලෝ. සියා අබ්‍යාකතො.

4. අමුල්ලභවිනයෝ සියා කුසලෝ. සියා අකුසලෝ. සියා අබ්‍යාකතො.

5. පටිඤ්ඤානකාරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

6. නසස්සපාපියාසිකා සියා කුසලා. සියා අකුසලා. සියා අබ්‍යාකතා.

7. තිණ්ණවජ්ඣාරකො සියා කුසලෝ. සියා අකුසලෝ. සියා අබ්‍යාකතො.

විවාදාධිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. අනුච්චාදාධිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. ආපත්තාධිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. කිම්බාධිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං :

1. විවාදාධිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

2. අනුච්චාදාධිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

3. ආපත්තාධිකරණං සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං. නච්චි ආපත්තාධිකරණං කුසලං.

4. කිම්බාධිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

කුසලවාරයේ නිවසිතො තෙරසමො.

6. විනය කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව නොවෙයි. තස්සපාපියාසිකාව විනය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. විනය කිසිවිටෙක නිණවත්ථාරකය වෙයි, කිසිවිටෙක නිණවත්ථාරකය නො වෙයි. නිණවත්ථාරකය විනය ද නිණවත්ථාරකය ද වේ.

දෙළොස්වන විනයවාරය නිමි.

13. කුසලවාරය

සම්මුඛාවිනයය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, යෙහුයාසිකාව කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, සනිවිනය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, අමුල්භවිනය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, පටිඤ්ඤනකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, තස්සපාපියාසිකාව කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, නිණවත්ථාරකය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. සම්මුඛාවිනය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වෙයි, අකුසල වූ සම්මුඛාවිනයයෙක් නැති.

2. යෙහුයාසිකාව කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. සනිවිනය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

4. අමුල්භවිනය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

5. පටිඤ්ඤනකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

6. තස්සපාපියාසිකාව කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

7. නිණවත්ථාරකය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

විවාදධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, අනුවාදධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, ආපත්තාධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, කිච්චාධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. විවාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

2. අනුවාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. ආපත්තාධිකරණය කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ. කුසල වූ ආපත්තාධිකරණයෙක් නැති.

4. කිච්චාධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

තෙළොස්වන කුසලවාරය නිමි.

14. ස්වභාවික

[illegible]

2. යන් හිමිවිනයෝ ලබති. නන් සම්මුඛාවිනයෝ ලබති. යන් සම්මුඛාවිනයෝ ලබති, නන් හිමිවිනයෝ ලබති. න නන් අමුලිහිනයෝ ලබති. න නන් පරික්කුහකරණෝ ලබති. න නන් නිසංපාපියසාධකෝ ලබති. න නන් තිණවන්රකෝ ලබති. න නන් සෙහසාධකෝ ලබති.

3. යන් අමුලහවිනයෝ ලබනහි, තන් සමුඛාවිනයෝ ලබනහි. යන් සමුඛාවිනයෝ ලබනහි, තන් අමුලහවිනයෝ ලබනහි. න තන් පවිඤ්ඤානකරණෝ ලබනහි. න තන් නිසංසාපියායිකා ලබනහි. න තන් නිණවන්තරකෝ ලබනහි. න තන් යෙභ්බසායිකා ලබනහි. න තන් සතිවිනයෝ ලබනහි.

4. යන් පරික්ෂකවකරණං ලබනති, නන් සම්මුඛාවිනයො ලබනති. යන් සම්මුඛාවිනයො ලබනති, නන් පරික්ෂකවකරණං ලබනති. න නන් නිසංපාපියාසිකා ලබනති. න නන් නිණ්ඩන්දරකො ලබනති. න නන් යෙහුයාසිකා ලබනති. න නන් සතිවිනයො ලබනති. න නන් අම්මුඛවිනයො ලබනති.

5. යන් වසාපාපියසිකා ලබනි, නන් සම්මුඛාවිනයො ලබනි. යන් සම්මුඛාවිනයො ලබනි, නන් වසාපාපියසිකා ලබනි. න නන් තිණවන්රකො ලබනි. න නන් සෙභ්බසාසිකා ලබනි. න නන් සති-විනයො ලබනි, න නන් අමුලාවිනයො ලබනි. ක නන් පටිඤ්ඤාන-කරණං ලබනි.

6. යළි නිසාපාපියයිකා ලබනි, නැත් සමුඛාවිනයො ලබනි. යළි සමුඛාවිනයො ලබනි, නැත් තිණ්විජාරකො ලබනි. න නැත් ඥායාසිකා ලබනි. න නැත් සතිවිනයො ලබනි. න නැත් අමුලන-විනයො ලබනි. න නැත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනි. න නැත් නිසා-පාපියයිකා ලබනි.

7. යන් යෙහුයසිකා, තන් සමුඛ්ඛාචිතයෝ. යන් සමුඛ්ඛාචිතයෝ තන් යෙහුයසිකා. න තන් සිතිවිතයෝ. න තන් අමුලිඛිතයෝ. න තන් පටිඤ්ඤානකරණෝ. න තන් තසාපාපියසිකා. න තන් නිණ්වන්දාරකෝ.

8. යන් සතිවිනයෝ, නන් සමුඛාවිනයෝ, යන් සමුඛාවිනයෝ නන් සතිවිනයෝ. න නන් අමුලාවිනයෝ. න නන් පරිඤ්ඤානිකරණං. න නන් වස්සපාපියසිකා. න නන් තිණවන්ථාරකෝ, න නන් ඥෙභුයසිකා. (සමුඛාවිනයං කාතුනමුද්-පෙ-.)

14. යනම්වාරය

1. යම් තැනෙක යෙහුයායිකාව ලැබේ ද එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය ලැබේ ද එහි යෙහුයායිකාව ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්විනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤානකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්ස පාපියායිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවන්ථාරකය නො ලැබේ.

2. යම් තැනෙක සතිවිනය ලැබේ ද එහි සම්මුතවිනය ලැබෙයි, යථ තැනෙක සම්මුතවිනය ලැබේ ද එහි සතිවිනය ලැබෙයි, එහි අමුළුභවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤානකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාටියායිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණ වත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයායිකාව නො ලැබේ.

3. යම් තැනෙක අවුල්භවනය ලැබේ ද එහි සම්ප්‍රධානවත්‍ය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්ප්‍රධානවත්‍ය ලැබේ ද එහි අවුල්භවනය ලැබෙයි, එහි පවිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිකමත්ථාරනය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවත්‍ය නො ලැබේ.

4. යම් තැනෙක පරිඤ්ඤාකරණය ලැබේ ද එහි සම්මුතාවන්ය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්මුතාවන්ය ලැබේ ද එහි පරිඤ්ඤාකරණය ලැබෙයි, එහි තස්සපාටියා ඩිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාඨිකන්ථ නො ලැබෙයි, එහි සන්තියා නො ලැබෙයි, එහි අඬුල්භවන්ය නො ලැබේ.

5. යම් නැතෙකු තක්සාපායියායිකාව ලැබේ ද එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් නැතෙකු සම්මුඛාවිනය ලැබේ ද එහි තක්සාපායියායිකාව ලැබෙයි. එහි තිණුවන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයායිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි සුමුල්භවනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤානකරණය නො ලැබේ.

6. යම් තැනෙක නිෂ්චිතවර්ගය ලැබේ ද එහි සම්මුතවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්මුතවිනය ලැබේ ද එහි නිෂ්චිතවර්ගය ලැබෙයි, එහි කේශයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතීවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්විනය නො ලැබෙයි, එහි පරික්ෂකකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාසියාසිකාව නො ලැබේ.

7. යම් තැනෙක යෙහුයාසිකාව වේ ද එහි යම්මුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය වේ ද එහි යෙහුයාසිකාව වෙයි, එහි සනිවිනය නොවෙයි, එහි අග්‍රමුඛ විනය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤානරණය නො වෙයි. එහි තස්සපියාසිකාව නොවෙයි, එහි කිණුවන්ථාරකය නො වේ.

8. යම් තැනෙක සතිවිනය වේ ද එහි සවිමුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛා විනය වේ ද එහි සතිවිනය වෙයි, එහි අමුල්භි විනය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි, එහි තස්සපායියාසිකාව නො වෙයි, එහි තිණවත්ථාරකය නො වෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො වෙයි, (සම්මුඛාවිනය මුල්නොට . . .)

9. යන් තිණවන්දාරකො, තන් සමුඛාවිනයො යන් සමුඛාවිනයො, තන් තිණවන්දාරකො න තන් සෙභ්බසාසිකා. න තන් සතිවිනයො. න තන් අමුලහවිනයො. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං න තන් තස්සපාපියසිකා.

විකාශපෙය්‍යාලං.

යන්වාරණ නිට්ඨිතො චුද්දසමො.

15. සමථවාරො

1. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව සෙභ්බසාසිකාය ව අධිකරණං චූපසමමති, යන් සෙභ්බසාසිකා ලබති. තන් සමුඛාවිනයො ලබති, යන් සමුඛාවිනයො ලබති, තන් සෙභ්බසාසිකා ලබති. න තන් සතිවිනයො ලබති. න තන් අමුලහවිනයො ලබති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති. න තන් තස්සපාපියසිකා ලබති. න තන් තිණවන්දාරකො ලබති.

2. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අධිකරණං චූපසමමති, යන් සතිවිනයො ලබති, තන් සමුඛාවිනයො ලබති. යන් සමුඛාවිනයො ලබති, තන් සතිවිනයො ලබති. න තන් අමුලහවිනයො ලබති න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති. න තන් තස්සපාපියසිකා ලබති. න තන් තිණවන්දාරකො ලබති, න තන් සෙභ්බසාසිකා ලබති.

3. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව අමුලහවිනයෙන ව අධිකරණං චූපසමමති, යන් අමුලහවිනයො ලබති, තන් සමුඛාවිනයො ලබති. යන් සමුඛාවිනයො ලබති, තන් අමුලහවිනයො ලබති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති. න තන් තස්සපාපියසිකා ලබති. න තන් තිණවන්දාරකො ලබති. න තන් සෙභ්බසාසිකා ලබති. න තන් සතිවිනයො ලබති.

4. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව අධිකරණං චූපසමමති, යන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති, තන් සමුඛාවිනයො ලබති. යන් සමුඛාවිනයො ලබති, තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති. න තන් තස්සපාපියසිකා ලබති. න තන් තිණවන්දාරකො ලබති. න තන් සෙභ්බසාසිකා ලබති. න තන් සතිවිනයො ලබති. න තන් අමුලහවිනයො ලබති.

5. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව තස්සපාපියසිකාය ව අධිකරණං චූපසමමති, යන් තස්සපාපියසිකා ලබති, තන් සමුඛාවිනයො ලබති. යන් සමුඛාවිනයො ලබති, තන් තස්සපාපියසිකා ලබති. න තන් තිණවන්දාරකො ලබති. න තන් සෙභ්බසාසිකා ලබති. න තන් සතිවිනයො ලබති. න තන් අමුලහවිනයො ලබති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබති.

9. යම් තැනෙක නිෂ්චන්ථාරකය වේ ද එහි සම්මුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය වේ ද එහි නිෂ්චන්ථාරකය වෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො වෙයි. එහි සතිවිනය නො වෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො වේ.

වක්කපෙය්‍යාල යි

තුස්සවන යන්ථචාරය නිමි.

15. සමථචාරය

1. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි යෙහුයාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි යෙහුයාසිකාව ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චන්ථාරකය නො ලැබේ.

2. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි සතිවිනය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි සතිවිනය ලැබෙයි. එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබේ.

3. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි අමුල්භවිනය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි අමුල්භවිනය ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබේ.

4. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි පටිඤ්ඤාකරණය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි පටිඤ්ඤාකරණය ලැබෙයි. එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබේ.

5. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකාවෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තස්සපාපියාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි තස්සපාපියාසිකාව ලැබෙයි. එහි නිෂ්චන්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබේ.

6. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච අභිකණං වූපසමමති, යත් තිණවත්ථාරකො ලබ්භති, තත් සමුඛාවිනයො ලබ්භති. යත් සමුඛා විනයො ලබ්භති, තත් තිණවත්ථාරකො ලබ්භති. න තත් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. න තත් සතිවිනයො ලබ්භති. න තත් අමුල්ලවිනයො ලබ්භති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තත් තස්සපාපියසිකා ලබ්භති.

සමඨවාගෙහි නිවසිතො පණණිරසමො.

16. සංසඨවාගරො

අභිකරණනති වා සමඨාති වා ඉමෙ ධම්මා සංසඨා උදුහු විසංසඨා, ලබ්භා ච පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති :

අභිකරණනති වා සමඨාති වා ඉමෙ ධම්මා විසංසඨා, නො සංසඨා. ලබ්භා ච පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති, සො මා ගෙවනතිස්ස චචතීයො. අභිකරණනති වා සමඨාති වා ඉමෙ ධම්මා සංසඨා නො විසංසඨා. න ච ලබ්භා¹ ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං. තං කිස්ස ගෙතු : නනු වුතනං භගවතා, “චතතාරිමාති භික්ඛවෙ අභිකරණාති, සත්ත සමඨා. අභිකරණා සමපෙති සමමනති. සමඨා අභිකරණෙහි සමමනති”ති. එවං ඉමෙ ධම්මා සංසඨා නො විසංසඨා නො ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති.

සංසඨවාගෙහි නිවසිතො සොලසමො.

17. සමමතිවාගරො

විවාදාභිකරණං කතීහි සමපෙති සමමති, අනුවාදාභිකරණං කතීහි සමපෙති සමමති, ආපනනාභිකරණං කතීහි සමපෙති සමමති, කිච්චාධිකරණං කතීහි සමපෙති සමමති :

1. විවාදාභිකරණං ද්විති සමපෙති සමමති : සමුඛාවිනයෙන ච යෙභ්බසාසිකාය ව.

2. අනුවාදාභිකරණං චතුති සමපෙති සමමති : සමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුල්ලවිනයෙන ච තස්සපාපියසිකාය ව.

3. ආපනනාභිකරණං තීති සමපෙති සමමති : සමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ව.

4. කිච්චාධිකරණං එකෙන සමපෙන සමමති : සමුඛාවිනයෙන.

1. නො ච ලබ්භා - ම.ජ.සං.

6. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තිණවත්ථාරකය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි තිණවත්ථාරකය ලැබෙයි. එහි යෙහුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි.

සසළොස්වන සමට්ඨවාරය නිමි.

16. සංසඨවාරය

අධිකරණයැ යි හෝ ශමථයැ යි හෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වූවෝ ද නොහොත් අමිශ්‍ර වූවෝ ද, බෙදුලමින් මෙ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ ද යත් :

“ අධිකරණයැ යි හෝ ශමථයැ යි හෝ මේ ධර්මයෝ අමිශ්‍ර වෙති, මිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ ” යැයි (යමෙක් කියා නම්) හේ ‘මෙසේ නහමක් කිය’ යි කියයුතු වන්නේය. අධිකරණයැ යි හෝ ශමථයැ යි හෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති. අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණ වන්නට නො ලැබේ. කවර හෙයින්ද යත් : භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “ මහණෙනි, මෙ අධිකරණ සතරෙක, ශමථ සතෙක, අධිකරණයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙනි, ශමථයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත්.” යයි වදාන ලද්දේ නො වේ ද, මෙසේ මෙ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති, අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට නො ලැබේ මැ යි.

සොළොස්වන සංසඨවාරය නිමි.

17. සමමතිවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
4. කිව්වාධිකරණය සම්මුඛාවිනය සඬායාන එක් මැ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

9. අනුවාදාධිකරණයට අපතතාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට කනිහි සමපේති සමමනනි : අනුවාදාධිකරණයට අපතතාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට ජනි සමපේති සමමනනි : සමමුඛාවිනසෙන ව සනිවිනසෙන ව අමුල්විනසෙන ව පරික්ෂාකරණෙන ව නසා පාපියාධිකාය ව කිණවිකරණෙන ව,

1. විවෘතභාවය ද අනුප්‍රාප්තිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්නිදේ ද යත් :
විවෘතභාවය ද අනුප්‍රාප්තිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහියාසිකායෙන් ද සති
විනයෙන් ද ප්‍රමුළුවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි පස් ශම්භවයෙන් සන්නිදේ.

2. විවිදධීකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්තීදේ ද යත් : විවිදධීකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද පවිසිදුකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දුසි සිවු ශම්භවයෙන් සන්තීදේ.

3. විවෘතකරණය ද කිව්වායිකරණය ද කෙනෙක් ගමටයෙන් සන්හිදේ ද යත් : විවෘතකරණය ද කිව්වායිකරණය ද සම්මුතාවිතයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙ ගමට යෙන් සන්හිදේ.

4. අනුවාදිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සමමුඛාවනායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුළුභවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිශ්චන්ථාරකයෙන් ද යි ඡටි ශමථයෙන් සන්තිදේ.

5. අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සත්තිදේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවතයෙන් ද සතිවතයෙන් ද අමුළ්භ යත් : අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවතයෙන් ද සතිවතයෙන් ද අවතයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දධි ඩිවු ශමථයෙන් සත්තිදේ.

6. ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙනෙක් ශම්භයෙන් සන්හිඳේ ද යත් : ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවනියෙන් ද පවිඤ්ඤාකරණයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශම්භයෙන් සන්හිඳේ.

7. විවෘතවිකල්පය ද අනුප්‍රවෘතවිකල්පය ද ආපත්තාවිකල්පය ද කෙතෙක් ශ්‍රමයෙන් සන්තිලේද යත් : විවෘතවිකල්පය ද අනුප්‍රවෘතවිකල්පය ද ආපත්තාවිකල්පය ද සම්මුත විනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුළ්භවනයෙන් ද පවිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි සප්ත ශ්‍රමයෙන් සන්තිලේද.

8. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිඥ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛා විනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකා යෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් සන්තිඥ.

9. අනුවාදකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමමයෙන් සත්තීමේ ද යත් : අනුවාදකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවතයෙන් ද සතිවතයෙන් ද අමුළුභවතයෙන් ද පවිසුදුකකරණයෙන් ද තස්ස පාසියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද සි භම ශමමයෙන් සත්තීමේ.

10. විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට ආපතනාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට කනිති සමපෙති සමමනි : විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට ආපතනාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට සතනි සමපෙති සමමනි : සමමුබාවිනයෙන ව යෙහුයසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව නසසපාපියසිකාය ව තිණවජාරකෙන ව.

සමමතිවාරෝ¹ නිබසිතො සතකරසයමො.

18. සමමති න සමමතිවාරෝ

විවාදාධිකරණං කනිති සමපෙති සමමති, කනිති සමපෙති න සමමති, අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපතනාධිකරණං -පෙ- කිව්වාධිකරණං කනිති සමපෙති සමමති : කනිති සමපෙති න සමමති :

1. විවාදාධිකරණං ද්විති සමපෙති සමමති : සමමුබාවිනයෙන ව යෙහුයසිකාය ව. පඤ්ඤාති සමපෙති න සමමති : සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව නසසපාපියසිකාය ව තිණවජාරකෙන ව.

2. අනුවාදාධිකරණං චතුති සමපෙති සමමති : සමමුබාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව නසසපාපියසිකාය ව. තිති සමපෙති න සමමති : යෙහුයසිකාය ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවජාරකෙන ව.

3. ආපතනාධිකරණං තිති සමපෙති සමමති : සමමුබාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවජාරකෙන ව, චතුති සමපෙති න සමමති : යෙහුයසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව නසසපාපියසිකාය ව.

4. කිව්වාධිකරණං එකෙන සමපෙන සමමති : සමමුබාවිනයෙන, ජති සමපෙති න සමමති : යෙහුයසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව නසසපාපියසිකාය ව තිණවජාරකෙන ව.

5. විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට කනිති සමපෙති සමමනි : කනිති සමපෙති න සමමනි : විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට පඤ්ඤාති සමපෙති සමමනි : සමමුබාවිනයෙන ව යෙහුයසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුනවිනයෙන ව නසසපාපියසිකාය ව ද්විති සමපෙති න සමමනි : පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවජාරකෙන ව.

12. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුතාවනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි සප්ත ශමථයෙන් සන්තිදේ.

සතළොස්වන සමමතිවාරය තිමි.

18. සමමති න සමමතිවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුතාවනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුතාවනයෙන් ද සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් සන්තිදේ. යෙහුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුතාවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණය සම්මුතාවනයසඨ්ඨායාන එක් මැ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි හට්ට ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

5. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද සම්මුතාවනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

6. විවිදායිකරණයට ආපත්තාධිකරණයට කනිනි සමපේති සමමනනි : කනිනි සමපේති න සමමනනි : විවිදායිකරණයට ආපත්තාධිකරණයට වනුනි සමපේති සමමනනි : සමමුඛාවිනසෙන ව සෙභ්බසාසිකාය ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවත්ථරකෙන ව. තිනි සමපේති න සමමනනි : සතිවිනසෙන ව අමුලාවිනසෙන ව නසසපාපියසසිකාය ව.

7. විවාදාධිකරණයට කිවවා, අධිකරණයට කන්ගි සමපේති සමමනන : කන්ගි සමපේති න සමමනන : විවාදාධිකරණයට කිවවා, අධිකරණයට දවිති සමපේති සමමනන : සමමුඛ, විනාශෙන ව යෙහුයාසිකාය ව පඤ්ඤාති සමපේති න සමමනන : සතිවිනාශෙන ව අමුලුභවිනාශෙන ව පටිඤ්ඤාන-කරණෙන ව තසසප, පියාසිකාය ව තිණවජ්ජාරකෙන ව.

8. අනුවාදිකරණයට අපතායාධිකරණයට කැපී සමපේති සම්මතය : කැපී සමපේති න සම්මතය : අනුවාදිකරණයට අපතායාධිකරණයට පිහි සමපේති සම්මතය : සම්මතය, විනයයෙන් ව සහිතයෙන් ව අමුද්‍රව්‍යයෙන් ව පරිකල්පකරණයෙන් ව නිසංසාරයෙන් ව, නිසංසාරයෙන් ව. එකෙන් සමපේති න සම්මතය. යෙහෙයාධිකරණය.

9. අනුවාදාධිකාරණයක්ද නිවාඩාධිකාරණයක්ද තනි සම්පේති සම්මතනී : තනි සම්පේති න සම්මතනී : අනුවාදාධිකාරණයක්ද නිවාඩාධිකාරණයක්ද වනුහි සම්පේති සම්මතනී : සම්මුඛාවිනයෙන් ව සතිවිනයෙන් ව අමුද්‍රවිනයෙන් ව තසපාපියාවකාය ව. නිති සම්පේති න සම්මතනී : සෙහසාසිකාය ව පටිකකතකාරණෙන් ව තිණවිජාරකෙන් ව.

10. ආපනනාසිකරණඤ්ච කිව්වා,සිකරණඤ්ච කන්හි සමපේති සමමනනී : කන්හි සමපේති න සමමනනී : ආපනනාසිකරණඤ්ච කිව්වා,සිකරණඤ්ච නිහි සමපේති සමමනනී : සමමුඛාචිනසෙන ව පරිඤ්ඤානාකරණෙන ව තිණවිජාරකෙන ව. චන්ද්‍රානි සමපේති න සමමනනී : සෙභ්‍රසාසිකාස ව සනිචිනසෙන ව අමුලුභවිනසෙන ව නසසපාසියස සිකාස ව.

11. විවෘද්ධීකරණයට අනුච්ඡාදිකරණයට ආපනතාධිකරණයට කැනීති සම්ප්‍රේෂිත සම්ප්‍රේෂිත : කැනීති සම්ප්‍රේෂිත න සම්ප්‍රේෂිත : විවෘද්ධීකරණයට අනුච්ඡාදිකරණයට ආපනතාධිකරණයට සහතික සම්ප්‍රේෂිත සම්ප්‍රේෂිත : සම්ප්‍රේෂිතයෙන් ව යෙහුයාසිකාය ව සහිතයෙන් ව අමුද්‍රව්‍යයෙන් ව පරිච්ඡාදිකරණයෙන් ව නිසංපායියාසිකාය ව නිසංපායියාසිකාය ව.

12. විවෘද්ධීකරණයට අනුව විවෘද්ධීකරණයට නිව්වායීකරණයට කැපී සම්බන්ධ සම්මතය : කැපී සම්බන්ධ න සම්මතය : විවෘද්ධීකරණයට අනුව විවෘද්ධීකරණයට නිව්වායීකරණයට පසුව සම්බන්ධ සම්මතය : සම්මතය, විනයය ව යෙහෙයයයයය ව සහිතයයය ව අමුද්ධීකරණය ව නියමය, විනයයයයය ව. දැන සම්බන්ධ න සම්මතය : පරික්ෂණයකරණය ව නිව්වායීකරණය ව.

12. විවෘතකරණය ද අනුචාරකකරණය ද කිව්වා කිව්වා ද කෙතෙක් ශක්තිමත් සන්නිවේද ද, කෙතෙක් ශක්තිමත් නො සන්නිවේද ද යත් : විවෘතකරණය ද අනුචාරකකරණය ද කිව්වා කිව්වා ද සම්ප්‍රතිචනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්ව විනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි පස් ශක්තිමත් සන්නිවේදයි. පටිඤ්ඤා කරණයෙන් ද නිශ්චිත්තකරණයෙන් දැයි දෙශක්තිමත් නො සන්නිවේද.

13. අනුචාදාධිකරණයෙහි අපතතාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි කන්ති සමපේති සමමනනී : කන්ති සමපේති න සමමනනී : අනුචාදාධිකරණයෙහි අපතතාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි ඡති සමපේති සමමනනී : සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණවජාරකෙන ව. එකෙන සමපේති න සමමනනී : යෙභුසසසිකාය.

14. විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි අපතතාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි කන්ති සමපේති සමමනනී : කන්ති සමපේති න සමමනනී : විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි අපතතාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි සතතති සමපේති සමමනනී : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුසසසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණවජාරකෙන ව.

සමමනි න සමමනි වාරො නිවසිතො අඛාරසමො.

19. සමථාධිකරණවාරො

සමථා සමපේති සමමනනී. සමථා අධිකරණෙහි සමමනනී. අධිකරණා සමපේති සමමනනී අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනනී :

සියා සමථා සමපේති සමමනනී. සියා සමථා සමපේති න සමමනනී. සියා සමථා අධිකරණෙහි සමමනනී. සියා සමථා අධිකරණෙහි න සමමනනී. සියා අධිකරණා සමපේති සමමනනී. සියා අධිකරණා සමපේති න සමමනනී. සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනනී. සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි න සමමනනී.

(I)

කථං සියා සමථා සමපේති සමමනනී, කථං සියා සමථා සමපේති න සමමනනී :

යෙභුසසසිකා සමමුඛාවිනයෙන සමමනි. සතිවිනයෙන න සමමනි. අමුලුභවිනයෙන න සමමනි. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමනි. තසසපාපියසසිකාය න සමමනි.

සතිවිනයො සමමුඛාවිනයෙන සමමනි. අමුලුභවිනයෙන න සමමනි. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමනි, තසසපාපියසසිකාය න සමමනි. තිණවජාරකෙන න සමමනි. යෙභුසසසිකාය න සමමනි.

අමුලුභවිනයො සමමුඛාවිනයෙන සමමනි. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමනි. තසසපාපියසසිකාය න සමමනි. තිණවජාරකෙන න සමමනි. යෙභුසසසිකාය න සමමනි. සතිවිනයෙන න සමමනි.

පටිඤ්ඤානකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමනි. තසසපාපියසසිකාය න සමමනි. තිණවජාරකෙන න සමමනි. යෙභුසසසිකාය න සමමනි. සතිවිනයෙන න සමමනි. අමුලුභවිනයෙන න සමමනි.

13. අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි ඔව් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකාසඨ්ඨාන ඵක්ඛු ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

14. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි සප්ත ශමථයෙන් සන්තිදේ.

අටළොස්වන සම්මති නසම්මති වාරය නිමි.

19. සම්මාධිකරණවාරය

ශමථයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද, ශමථයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙන් ද, අධිකරණයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද, අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

කිසිවිටෙක ශමථයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමථයෝ ශමථයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක ශමථයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමථයෝ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ශමථයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(I)

කිසිවිටෙක ශමථයෝ ශමථයෙන් කෙසේ සන්තිදෙන් ද, කිසිවිටෙක ශමථයෝ ශමථයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙන් ද යත් :

යෙහුයාසිකාව සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. නිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදේ.

සතිවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. නිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදේ.

අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. නිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

පටිඤ්ඤාකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. නිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. නිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

තස්සපාපියසසිකා සමමුඛාවිනයෙන සමමති. තිණවත්ථාරකෙන න සමමති. යෙහුයසසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලහවිනයෙන න සමමති. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති.

තිණවත්ථාරකෝ සමමුඛාවිනයෙන සමමති. යෙහුයසසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලහවිනයෙන න සමමති පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති. තස්සපාපියසසිකාය න සමමති.

එවං සියං සමථා සමපේති සමමනති. එවං සියං සමථා සමපේති න සමමනති.

(2)

කථං සියං සමථා අබිකරණෙහි සමමනති, කථං සියං සමථා අබිකරණෙහි න සමමනති :

සමමුඛාවිනයෝ විවාධිකරණෙන න සමමනති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

යෙහුයසසිකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

සතිවිනයෝ විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

අමුලහවිනයෝ විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

පටිඤ්ඤානකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

තස්සපාපියසසිකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

තිණවත්ථාරකෝ විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිළ්වාධිකරණෙන සමමති.

එවං සියං සමථා අබිකරණෙහි සමමනති. එවං සියං සමථා අබිකරණෙහි න සමමනති.

(3)

කථං සියං අබිකරණා සමපේති සමමනති, කථං සියං අබිකරණා සමපේති න සමමනති.

විවාදාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ව යෙහුයසසිකාය ව සමමති. සතිවිනයෙන ව අමුලහවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තස්සපා-පියසසිකාය ව තිණවත්ථාරකෙන ව න සමමති.

තස්සපාපියාසිකාව සම්මුඛාවතයෙන් සන්තිදෙයි. තිණුවන්ථාරකයෙන් නොසන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නොසන්තිදෙයි. සතිවිතයෙන් නොසන්තිදෙයි. චුළිභවතයෙන් නොසන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාතකරණයෙන් නොසන්තිදේ.

නිකවත්ථාරකය සම්ප්‍රධානියෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අඬුල්භවනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාටියාසිකායෙන් නො සන්තිදේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශම්පයෝ ශම්පයෙන් සන්තිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක ශම්පයෝ ශම්පයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(2)

කිසිවිටෙක ශම්භවයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ සන්තීදෙන් ද, කිසිවිටෙක ශම්භවයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ නො සන්තීදෙන් ද යත් :

සම්මුඛාවිනය විවාදාධිකරණයෙන් හෝ සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් හෝ සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් හෝ සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදෙයි.

සෞභූයසිකාව ටිවාදුයිකරණයෙන් නො සන්හිඳෙයි. අනුච්ඡාදුයිකරණයෙන් නො සන්හිඳෙයි. ආපත්තායිකරණයෙන් නො සන්හිඳෙයි. කිව්වායිකරණයෙන් සන්හිඳේ.

සතිවිනය විවාදාකරණයෙන් නො සන්තිලෙයි. අනුවාදාකරණයෙන් නො සන්තිලෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිලෙයි. කිව්වාධිකරණයෙන් සන්තිලේ.

අමුල්විනය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්නිදේයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්නිදේයි. ආපන්නාධිකරණයෙන් නො සන්නිදේයි. කිව්වාධිකරණයෙන් සන්නිදේ.

පරිඤ්ඤාකරණය චිවාදායකයෙන් නො සන්තියෙයි. අනුචාදායකයෙන් නො සන්තියෙයි. ආපත්තායකයෙන් නො සන්තියෙයි. කිව්වායකයෙන් සන්තියේ.

තස්සපාපියාසිකාව විවාදකරණයෙන් නො යන්හිදෙයි. අනුවාදකරණයෙන් නො යන්හිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො යන්හිදෙයි. කිව්වාධිකරණයෙන් යන්හිදේ.

නිෂ්චිත ධාරකය විවෘත කරනුයෙන් නො සන්නිදේයි. අනුච්ඡාදකරණයෙන් නො සන්නිදේයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්නිදේයි. කිව්වාධිකරණයෙන් සන්නිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක ශමපයෝ අධිකරණයෙන් යන්හිඳෙනි. මෙසේ කිසි විටෙක ශමපයෝ අධිකරණයෙන් නො යන්හිඳෙත්.

(3)

කිසිවිවේක අධිකරණයේ ශම්භවයෙන් කෙසේ සන්නිදේන් ද, කිසිවිවේක අධිකරණයේ ශම්භවයෙන් කෙසේ නො සන්නිදේන් ද යත් : විවාදාධිකරණය සම්මුතා විනයෙන් ද යෙහුයාධිකාරයෙන් ද සන්නිදේයි. සම්භිතයෙන් ද අමුළ්භවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්පාපියාධිකාරයෙන් ද නිණවන්ථාරකයෙන් ද නො සන්නිදේ.

අනුචාදාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුල්ල-
විනයෙන ච තසසපාපියසසිකාය ච සමමති. යෙහුයසසිකාය ච
පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච න සමමති.

ආපතතාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච
තිණවත්ථාරකෙන ච සමමති. යෙහුයසසිකාය ච සතිවිනයෙන ච අමුල්ල-
විනයෙන ච තසසපාපියසසිකාය ච න සමමති.

ක්ඛිව්වාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමති. යෙහුයසසිකාය ච සති-
විනයෙන ච අමුල්ලවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තසසපාපියස-
සිකාය ච තිණවත්ථාරකෙන ච න සමමති.

එවං සියා අධිකරණා සමපේති සමමනති. එවං සියා අධිකරණා
සමපේති න සමමනති.

(4)

කථං අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනති, කථං සියා අධිකරණා
අධිකරණෙහි න සමමනති.

විවාදාධිකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන
න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. ක්ඛිව්වාධිකරණෙන සමමති.

අනුවාදාධිකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකර-
ණෙන න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. ක්ඛිව්වාධිකරණෙන
සමමති.

ආපතතාධිකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකර-
ණෙන න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. ක්ඛිව්වාධිකරණෙන
සමමති.

ක්ඛිව්වාධිකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන
න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. ක්ඛිව්වාධිකරණෙන සමමති.

එවං සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනති. එවං සියා අධි-
කරණා අධිකරණෙහි න සමමනති.

ඡපි සමථා චතතාරොපි අධිකරණා සමමුඛාවිනයෙන සමමනති.
සමමුඛාවිනයො න කෙනපි සමමති.

සමථාධිකරණධාරො නිට්ඨිතො එකුනපිසනිමො.

20. සමුඛ්‍යාපනවාරො

1. විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං
සමුඛ්‍යාපෙති : විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං න කතමං
අධිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති. අපි ච විවාදාධිකරණපච්චයා චතතාරො
අධිකරණා ජායන්ති. යථාකථං විය : ඉධ භික්ඛු විවදන්ති ධම්මොති වා
අධම්මොති වා විනයොති වා අවිනයොති වා භාසිතං ලපිතං තථා-
ගතෙනාති වා අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති වා, ආවිණණං

අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද නිඤවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද නිඤවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නො සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිඤවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ඉමථයෙන් සන්තිදෙන්. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ඉමථයෙන් නො සන්තිදෙන්.

(4)

කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ සන්තිදෙන් ද, කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙන් ද යත් :

විවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

අනුවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙන්.

ඉමථයෝ සදෙන ද අධිකරණයෝ සතර දෙන ද සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙති. සම්මුඛාවිනය කිසිවෙකින් නො සන්තිදේ.

එකුත්ථිසිවන සමථාධිකරණවාරය තිඹි.

20. සමුදායාපනවාරය

1. විවාදාධිකරණය සිවුචූදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් උපදවා ද, විවාදාධිකරණය සිවුචූදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් විවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුචූදරුම් අධිකරණයෝ උපදිත් ඒ කෙසේ යැ යත් : මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු ධර්මයැ යි හෝ අධර්මයැ යි හෝ විනය යැයි හෝ අවිනය යැයි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ කරණ ලදුයි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ නො කරණ ලදුයි හෝ

තථාගතෙනාති වා අනාචිණ්ණං තථාගතෙනාති වා, පඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති වා අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති වා, ආපතනිති වා අනාපතනිති වා, ලුහුකාපතනිති වා, ගරුකාපතනිති වා, සාවසෙසාපතනිති වා අනවසෙසාපතනිති වා, දුට්ඨලාපතනිති වා අදුට්ඨලාපතනි වා. යං තත්ථ භණ්ඩනං කලහො විගහහො විවාදො නානාවාදො අඤ්ඤාථාචාදො විපච්චයතාය වොහාරො මෙධගං ඉදං ටුව්චති විවාදාදිකරණං. විවාදාදිකරණෙ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාදිකරණං, අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනියා සබ්බෙසා කමමං කරොති, කිව්වාදිකරණං. එවං විවාදාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති.

2. අනුවාදාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති, අනුවාදාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං න තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති, අපි ච අනුවාදාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති. යථාකථං විය : ඉධ භික්ඛු භික්ඛුං අනුවදන්ති: සීලවිපතනියා වා, ආචාරවිපතනියා වා, දිට්ඨිවිපතනියා වා, ආජීව-විපතනියා වා, යො තත්ථ අනුවාදො අනුවදනා අනුලපනා අනුභණ්ණා අනුසම්පවඤ්ඤා අබ්භුසසගනනා අනුබලපපදනං, ඉදං ටුව්චති අනුවාදාදිකරණං. අනුවාදාදිකරණෙ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවාදමානො අනුවදති, අනුවාදාදිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනියා සබ්බෙසා කමමං කරොති, කිව්වාදිකරණං. එවං අනුවාදාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති.

3. ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති : ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං න තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති. අපි ච ආපතනාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති. යථාකථං විය : පඤ්චපි ආපතනිකකිකා සත්තපි ආපතනිකකිකා ආපතනාදිකරණං. ඉදං ටුව්චති ආපතනාදිකරණං ආපතනාදිකරණෙ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාදිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනියා සබ්බෙසා කමමං කරොති, කිව්වාදිකරණං. එවං ආපතනාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති.

4. කිව්වාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති, කිව්වාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං න තත්ථමං අධිකරණං සමූච්ඡාපෙති. අපි ච කිව්වාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති. යථාකථං විය : යා සබ්බසසා කිව්චයතා කරණේයතා අපලොකනකමමං ඤාතනිකමමං ඤාතනිදුතියකමමං ඤාතනිචතුර්ථකමමං, ඉදං ටුව්චති කිව්වාදිකරණං, කිව්වාදිකරණෙ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාදිකරණං, විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාදිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනියා සබ්බෙසා කමමං කරොති කිව්වාදිකරණං. එවං කිව්වාදිකරණපච්චයා චත්තාරො අධිකරණා ජායන්ති.

සමූහාපනවාරො හිට්ඨිතො විසන්ධිමො

තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්දි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දි හෝ තථාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දි හෝ ඇවැතැයි හෝ නො ඇවැතැයි හෝ ලුහු ඇවැතැයි හෝ ගරු ඇවැතැයි හෝ සාවසෙසාපන්නියැ යි හෝ අනවසෙසාපන්නියැ යි හෝ කුප්ල් ඇවැතැයි හෝ නො කුප්ල් ඇවැතැයි හෝ විවාද කෙරෙති. එහි යම් ධර්මයෙක් කලහයෙක් විග්‍රහයෙක් විවාදයෙක් නානාවාදයෙක් අනාපාදාවාදයෙක් ප්‍රතිවිරුද්ධ වචනව්‍යවහාරයෙක් විභෙදයෙක් වේ ද, මේ විවාදාධිකරණය යැයි කියනු ලැබේ. විවාදාධිකරණයෙහි ලා සභ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපන්නාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සභ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ විවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

2. අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : මේ ගායනායෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුහට ශිලවිපන්නියෙන් හෝ ආචාර විපන්නියෙන් හෝ දෘෂ්ටිවිපන්නියෙන් හෝ ආර්ථිවිපන්නියෙන් හෝ වොදනා කෙරෙත් ද, එහි යම් වොදනා කිරිමක් පුන පුනා කීමක් පහළ කොට කීමක් නො කඩවා බිඳීමක් එයට නැඳුනු බවෙක් උත්සාහවත් බවෙක් අනුබල දීමක් වේ ද, මේ අනුවාදාධිකරණයැයි කියනු ලැබේ. අනුවාදාධිකරණයෙහි ලා සභ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපන්නාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සභ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

3. ආපන්නාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? ආපන්නාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් ආපන්නාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : පඤ්චාපන්නිස්සන්ධිය ද ආපන්නාධිකරණය වෙයි. යජ්‍නාපන්නිස්සන්ධිය ද ආපන්නාධිකරණය වේ. මේ ආපන්නාධිකරණ යි කියනු ලැබේ. ආපන්නාධිකරණයෙහි ලා සභ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපන්නාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සභ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ ආපන්නාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

4. කිව්වාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද, කිව්වාධිකරණය සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් කිව්වාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : සභ්‍යයාගේ අපලොකනකර්මය ඤාත්තිකර්මය ඤාත්තිග්‍රීතිය කර්මය ඤාත්තිවතුන්ටකර්මය යන යම් කෘත්‍යභාවයෙක් කටයුතු බවෙක් වේ ද, මේ කිව්වාධිකරණය යි කියනු ලැබේ. කිව්වාධිකරණයෙහි ලා සභ්‍යතෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපන්නාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සභ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ කිව්වාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදූරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

විසිවන සමූහයාපනවාරය නිමි.

21. හප්තිවාරො

1. විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්ති, කතමං අධිකරණං උපනිසිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංගහිතං.

2. අනුවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්ති, කතමං අධිකරණං උපනිසිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංගහිතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හිප්ති, කතමං අධිකරණං උපනිසිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංගහිතං.

4. කිව්වාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්ති, කතමං අධිකරණං උපනිසිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංගහිතං.

1. විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං විවාදාධිකරණං හප්ති විවාදාධිකරණං උපනිසිතං. විවාදාධිකරණං පරියාපන්නං. විවාදාධිකරණෙන සංගහිතං.

2. අනුවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං අනුවාදාධිකරණං හප්ති. අනුවාදාධිකරණං උපනිසිතං. අනුවාදාධිකරණං පරියාපන්නං අනුවාදාධිකරණෙන සංගහිතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං හප්ති ආපත්තාධිකරණං උපනිසිතං ආපත්තාධිකරණං පරියාපන්නං. ආපත්තාධිකරණෙන සංගහිතං.

4. කිව්වාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කිව්වාධිකරණං හප්ති. කිව්වාධිකරණං උපනිසිතං. කිව්වාධිකරණං පරියාපන්නං. කිව්වාධිකරණෙන සංගහිතං.

1. විවාදාධිකරණං සත්තන්නං සමථානං කති සමථෙ හප්ති, කති සමථෙ උපනිසිතං, කති සමථෙ පරියාපන්නං, කතිහි සමථෙහි සංගහිතං, කතිහි සමථෙහි සමමති.

2-4. අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ-

4. කිව්වාධිකරණං සත්තන්නං සමථානං කති සමථෙ හිප්ති, කති සමථෙ උපනිසිතං, කති සමථෙ පරියාපන්නං, කතිහි සමථෙහි සංගහිතං කතිහි සමථෙහි සමමති.

21. හජ්නිවාරය

1. විවාදාසාදනය සිවුදිනකට අඩුකරනු ලබන අතරතුර කිසිදු අඩුකරනු ලබන බලය ද, කිසිදු අඩුකරනු ලබන බලය ඇතුළත කරන ලද ද, කිසිදු අඩුකරනු ලබන බලය ඇතුළත ද, කිසිදු අඩුකරනු ලබන බලය සහිත කරන ලද ද,

2. අනුවාදකරණය සිවුවැදූරම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් බෙහෙවින් ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇසුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සම්ග්‍රහ කරණ ලද ද,

3. ආපත්තාධිකරණය සිවු වැදූරුම් අධිකරණයක් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් බෙදේ ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇපුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සම්ග්‍රහකරණ ලද ද,

4. කිව්වාධිකරණය පිටුවැදුරුම් අධිකරණයන් අනුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් බෙරේ ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇපුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සම්පූර්ණ කරණ ලද ද, යත් :

1. විවාදාධිකරණය සිවුවැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් විවාදාධිකරණය බෙහෙවි.
විවාදාධිකරණය ඇසුරු කරණ ලදි. විවාදාධිකරණයට ඇතුළත් ය. විවාදාධිකරණයෙන්
සම්පූර්ණ කරණ ලදි.

2. අනුවාදිකරණය සිවුවැදූම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අනුවාදිකරණය බෙහෙවි. අනුවාදිකරණය ඇසුරු කරණ ලදි. අනුවාදිකරණයට ඇතුළත් ය. අනුවාදිකරණයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි.

3. ආපත්තාධිකරණය සිව්වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය බෙහෙසයි. ආපත්තාධිකරණය ඇසුරු කරණ ලදී. ආපත්තාධිකරණයට ඇතුළත් ය. ආපත්තාධිකරණයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදී.

4. කිව්වාධිකරණය සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිව්වාධිකරණය බෙහෙයි. කිව්වාධිකරණය ඇසුරු කරණ ලදි. කිව්වාධිකරණයට ඇතුළත් ය. කිව්වාධිකරණයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදි.

1. විවෘතකරණය සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයන් බෙජේ ද, කෙනෙක් ශමථයන් ඇපුරු කරණ ලද ද, කෙනෙක් ශමථයන්ට ඇතුළත් ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් සඩගුන කරණ ලද ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්හිජේ ද.

2. අනුවාදිකරණය සත්වදරුම් ශම්භයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශම්භයන් බිණේ ද, කෙනෙක් ශම්භයන් ඇසුරු කෙරේ ද, කෙනෙක් ශම්භයන්ට ඇතුළත් ද, කෙනෙක් ශම්භයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලද ද, කෙනෙක් ශම්භයෙන් සන්තීදේ ද.

3. ආපත්තාධිකරණය සන්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයන් බෙජේ ද, කෙනෙක් ශමථයන් ඇපුරු කෙරේ ද, කෙනෙක් ශමථයන්ට ඇතුළත් ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් සඳිග්‍රහ කරණ ලද ද, කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්භිජේ ද.

4. කිව්වායිකරණය සන්වැදූරම් ශම්භයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශම්භයන් බෙජේ ද, කෙනෙක් ශම්භයන් ඇසුරු කෙරේ ද, කෙනෙක් ශම්භයන්ට ඇතුළත් ද, කෙනෙක් ශම්භයන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද ද, කෙනෙක් ශම්භයෝ සන්භිඳේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං දො සමථෙ භජති. දො සමථෙ උපනිසිනං. දො සමථෙ පරියාපනං. ද්විති සමථෙහි සභිහනිනං. ද්විති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච යෙතුයාසිකාය ච.

2. අනුචාදාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං චත්තාරො සමථෙ භජති, චත්තාරො සමථෙ උපනිසිනං, චත්තාරො සමථෙ පරියාපනං, චතුති සමථෙහි සභිහනිනං, චතුති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච. සතිවිනයෙන ච අමුල්ලාවිනයෙන ච තස්සපාපියාසිකාය ච.

3. ආපත්තාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං තයො සමථෙ භජති. තයො සමථෙ උපනිසිනං. තයො සමථෙ පරියාපනං. තිති සමථෙහි සභිහනිනං. තිති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන-කරණෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

4. කිට්ඨාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං එකං සමථං භජති. එකං සමථං උපනිසිනං. එකං සමථං පරියාපනං. එකෙන සමථෙන සභිහනිනං. එකෙන සමථෙන සමමති : සමමුඛාවිනයෙනාති.

හජනිවාරො නිට්ඨිතො එකවිසතිමො.

සමථහෙදෙ නිට්ඨිතො

තස්සුඤ්ඤානං :

අධිකරණං පරියාසං - සාධාරණං ච භාගියා,
සමථා සාධාරණිකා - සමථස්ස නබ්බාගියා.

සමථා සමමුඛා වෙච්ච - විනයෙන කුසලෙන ච.
යත්ථ සමථා සංසරිතා - සමමති න සමමති ච.
සමථාධිකරණඤ්ඤාච - සමුට්ඨානං භජනති වාති.

1. විවාදාධිකරණය සන්වැදූරුවී ගමටයන් අතුරෙන් දෙගමටයන් බෙජෙයි, දෙගමටයන් ඇසිරි කෙරෙයි. දෙගමටයන්ට ඇතුළත් යැ. දෙගමටයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙගමටයෙන් සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සන්වැදූරුවී ගමටයන් අතුරෙන් සිවුගමටයන් බෙජෙයි, සිවුගමටයන් ඇසිරි කෙරෙයි. සිවුගමටයන්ට ඇතුළත් යැ. සිවුගමටයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවුගමටයෙන් සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සන්වැදූරුවී ගමටයන් අතුරෙන් තුන් ගමටයන් බෙජෙයි. තුන්ගමටයන් ඇසිරි කෙරෙයි. තුන්ගමටයන්ට ඇතුළත් යැ. තුන්ගමටයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන්ගමටයෙන් සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණය සන්වැදූරුවී ගමටයන් අතුරෙන් එක් ගමටයක් බෙජෙයි. එක් ගමටයක් ඇසිරි කෙරෙයි. එක් ගමටයකට ඇතුළත් යැ. එක් ගමටයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනය සංඛ්‍යාත එක් ගමටයෙන් සන්තිදේ යයි.

එක්විසිවන භජනිවාරය නිමි.

සමථහෙදය නිමිඳේ යි.

එහි නාමාවලිය :

අධිකරණ යැ පරියාය යැ සාධාරණ යැ නද්භාගීය යැ ගමථාගමථසාධාරණ යැ ගමථ නද්භාගීය යැ

ගමථ සම්මුඛාවිනය යැ කුලලවාරය සමග යන්ථවාර යැ ගමථ යැ සංසටය යැ සම්මති යැ න සම්මති යැ ගමථාධිකරණ යැ සමුච්චාපන යැ භජනිවාර යි.

පරිවාරපාලි

අනුකතමණිකා

ගෞරවදායකව	387
සඳහාමානුකූලව	389
විශේෂයෙන්ම	391
ශ්‍රී ලංකාව	395

පරිවාරපාලි

ගාථාදිපාද සූචි

පිටපතකින		පිටපතකින	
අ		ච	
අවමේඤ්ඤ පරිනාමනෙ	306	චොරිං වාචාය විතෙතන	314
අභිනං නාවං පණ්ණිනං	312	ජ	
අධිකතිකගාම වස්සුනා	306	ජනනපාණ්ණිස සංඛමමං	312
අනානුඤ්ඤාදායං වාචාය	314	ජමා නිවාසනෙ ධානං	308
අනිච්චා සබ්බෙ සංඛාරා	304	ජසත්තති ඉමා සිකති	306
අනුභවමාසං සහජීවි	308	ජ	
අභිණ්ණං විගහනුත්තරිං	306	ජානං සපපාණ්ණකං කමමං	306
අලං තාව සොකාවස්සං	306	ජායති වාචා විතෙතන	314
උ		න	
උපස්සං පරමපරං	310	නදඤ්ඤානු අසමමතා	312
උබ්බතං කසිනං නිණ්ණි	310	තෙ දෙසසනති සංඛමමං	304
උය්‍යතනං සෙනං උය්‍යොධි	310	තෙරසකෙ සමුට්ඨානන්ධා	430
උස්සං සනතිවයඤ්ඤා	310	ථ	
උනාබ්බිකා වස්සිකා	308	ථෙය්‍යසත්ථං උපස්සති	312
ඵ		ද	
ඵවං නියති සංඛමමො	304	දුක්කරං විවිධං කන්ධා	304
ඵලකලොමා දො සෙය්‍යං	310	දො වස්සං සිකති සබ්බෙන	306
ක		දො සබ්බිකා මහාජනි	308
කායවිතෙතන ජායනති	312	න	
කායවිතෙතන න වාචා	306	නහානං අත්ථරණං සෙය්‍යං	310
කායවාචා න විතතතො	308	නිකකසිනං නිඤ්ඤානඤ්ඤා	306
කායවාචාය ජායති	314	ප	
කායෙන න වාචා විතෙතන	310	පදඤ්ඤානු අසමමතා	312
කිසමිං සංසර්ථා දො වධි	308	පසාවෙ ආසනෙ වෙච	310
කුකුඤ්ඤං ධම්මිකං විවරං	306	පාදුකුපාහනා යානං	312
කොසිල සුභි දො භාගා	308	පාරාජිකං යං පථමං	304
ග			
ගණං විගහනං දුබ්බලං	306		

පිටස්ථාන

පිටස්ථාන

බ	
බුද්ධිමනෙ අනුප්පතෙ	304
භි	
භික්ෂුණී සිකම්මානා ව	310
භූතං කායෙන ජායති	314
හෙදනුවත්ත දුබ්බව	308
ඔ	
මාලාසුත්තගුණෙනෙව	304
මෙජුනං සුක්කසංසහො	306
ර	
රතනං සුචිමසෙව්වා ව	308
ල	
ලොමානි පදසො ධම්මො	304
ච	
චාචා චිත්තෙන ජායනති	312
චිහම්බෙ දව්සු පඤ්ඤාතතං	304
වෙය්‍යාවච්චං සහත්වා ව	310

ක	
කඤ්චරි කුටි විහාරො	308
කත්තසිකිංපදා එතෙ	312
කබ්බසතුත්තමො සිහො	304
කහොජනෙ රහො වෙව	306
කමපඤ්ඤසිමෙ ධම්මො	308
කමුට්ඨානං හි සංකොපං	314
කමුට්ඨානා කාසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
කමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
කමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
කමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා	
මානසිකා අනන්තදස්සිනා	334, 336
කමුට්ඨානා වාචසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
කමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334, 336
සමොදං නිදනඤ්ඤාදං	304
සිකිං පණ්ණරසා එතෙ	312

පරිවාරපාලි

සකුකුතාමානුකකමණිකා

පිටසබ්බකා		පිටසබ්බකා	
අ		ජ	
අනුරුඳ්ව	42	ජනන	16, 18, 74, 168
අහස	6	ජබ්බග්ගිය	24, 26, 48, 62, 92, 194, 200, 220, 222, 240
අරිට්ඨ	6, 74, 192		
අසාජ්	18, 170	ක	
ආනන්ද	60	කිසස	6
ආලම්	30, 42, 116	කිසසදත්ත	6
ආලම්බකා	46, 50		
		ඵ	
ඉට්ඨිය	6	ඵලලනන්ද	282, 284, 286
		ද	
උත්තිය	6	දස	6
උදය	12, 14, 20, 24, 26, 44, 52, 70, 116	දිඝ	6
උපතිසා	6	දිඝ සුමන	6
උපනන්ද	26, 28 32, 34, 38, 60, 62, 68, 82	දෙව	6
උපාලි	6	දෙවදත්ත	16, 54, 56
		ඛ	
ක		ඛනිය	8, 162
කාල සුමන	6	ඛමමපාලින	6
කොසමිති	16, 50, 66, 74, 104, 168	න	
		නන්ද	84
කම	6	නාග	6
		ප	
ච		පදුම	6
චණ්ඩකාලි	198, 210, 228, 284, 286	පුනබ්බසුක	18, 160
චුලලනන්ද	192, 194, 200, 204, 208, 218, 226, 230	පුප්ඵනාම	6
චුලනාග	6		
චුලාහස	6	ඵ	
		ඵසාදෙව	6

	පිටුව	පිටුව
බ		
බුද්ධරක්ෂිත	6	
බෙලලට්ඨිසිස	58	
භ		
භග්න	104	
භද්ද	6	
භූමච්ඡක	16, 46, 168	
ම		
මහානාග	6	
මහාසිව	6	
මහින්ද	6	
මෙතරිය	16, 46, 168	
මොග්ගලීපුත්ත	6	
ර		
රාජගහ	6, 8, 32, 54, 162, 164, 168, 208, 230	
ව		
වග්ගුමුද්දනිර	8, 44, 164	
වෙසාලී	8, 24, 44, 60, 162, 164, 220	

	පිටුව	පිටුව
ස		
සකක	32, 34, 52, 206, 222	
සත්තරසවග්ගිස	48, 58, 66	
සම්බල	6	
සාගත	66	
සාවනි	12, 14, 20, 22, 26, 28, 38, 92, 164, 166, 170, 188, 192, 200, 204, 210, 218, 228, 282	
සිග්ගව	6	
සිව	6	
සුද්දිනන	2, 162	
සුද්දරිනදු	188, 284	
සුමන	6	
සෙය්සක	10	
සොණක	6	
හ		
හත්ත (සත්තපුත්ත)	40	

පරිවාරපාළි

විසේෂපදනුකතමණිකා

	පිටුවකො
අ	
අකාලච්චරං	6, 116, 248
අභාරවා	316
අභිගජාතං	158
අභිගුලීපනොදකෙ	66, 130, 174, 300
අචෙලකස්ස	128
අචෙවකච්චරං	38, 120
අචජ්ජපනතං	158
අඤ්ඤවාදකෙ	46
අතිරෙකච්චරං	24, 116
අතිරෙකපනතං	34, 120
අනතකාමපාරිවරියාය	14
අද්දවුලලාපතනි	378
අද්ධානමග්ගං	54
අධකකං	114
අධිකරණානං	4
අධිකරණානි	316, 324
අධිපාතිමොක්ඛං	4
අනනිරිතතං	58
අනවසේසාපතනි	378
අනාදරියං	92
අනියතො	20, 306
අනුපසම්පනතං	42, 122
අනුචක්ඛං	264
අනුචාදමුලානි	316, 320
අනුචාදධිකරණං	340, 364, 376, 378
අනතරසරෙ	88, 92, 98, 120, 142
අපලොකනකමමං	378
අපපටිසංචිදිතෙන	80
අපපචාරිතො	38, 118
අභිධම්මඤ්ච	304
අභිචිනසො	2, 190
අමුලකෙන	16
අමුලභවිතසො	350, 352, 360, 372

	පිටුවකො
අවගණ්ඩකාරකං	104, 146
අවස්සුතා	244
අසංකච්චිකාය	236, 266
අසාධාරණා	352
අසුචිං	114
ආ	
ආචාරවිපතනිං	160, 178, 294, 302, 328, 378
ආච්චිවිපතනි	338, 378
ආපතනාධිකරණං	154, 180, 272, 296, 342, 368, 370, 376
ආපතනිකකිකා	10
ආපතනිසමුට්ඨානා	8, 10, 316
ආලොපං	102
ආවසථ ච්චරං	220, 258
ආවසථපිණ්ඩං	126
ආභවච්චපාදකං	48, 124
ආහාරවසීතිකා	100
ඉ	
ඉත්ථාලඛකාරං	232
උ	
උකතුටිකාය	98, 144
උකඛිත්තකාය	142
උකඛිත්තානුවත්තිකා	244
උජ්ජග්ගිකාය	96, 142
උජ්ඣාපනකෙ	46
උතතරිමනුස්සධම්මං	44, 112
උදකසාටිකං	212, 254
උපදහනතස්ස	78
උපස්සයං	256
උපස්සුතිං	78

පිටියබිකා

උපොසථ	304
උබහජාණුමණෙද්ද	114, 288
උය්‍යතනං	64, 130
උය්‍යාබිකං	64, 130
උය්‍යවමාදිකා	194, 244, 290

උ

උභන ද්විදසවසං	224
උභන විසතිවසං	72, 134, 228, 262

උ

උලකලොමා	210, 310
---------	----------

උ

උකාසං	132
උගුණසිතෙන	98, 144
උපාතං	112
උමසනෙතා	122
උමසවාදෙ	40
උසරනතියා	196
උසාරණපච්චයා	284

උ

කසිනකෙ	200
කසිනුභාරං	214, 254
කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං	84, 138
කබලං	102, 146
කයවිකකයං	34, 120
කායපච්චාලකං	96, 142
කායසංඝග්ගං	12, 166, 272, 288
	294, 300
කිව්වාභිකරණ	342, 364, 368
	376, 378
කුකකුචං	78
කුලද්වසකො	116, 170, 176
කොච්ඡං	46, 124
කොසියමිසංකං	30, 118

ක

කකිකා	304
කමකතෙන	98, 144

පිටියබිකා

ගණකොජනෙ	56, 126
ගරුකාපතති	378
ගාරවා	316, 318
ගොචරියානං	30, 118

ච

චතුර්ථානිකං	314
චප්පචප්පකාරකා	104, 146
චිත්තාගාරං	310
චිවරකාලසමයං	38, 214
චොට්ඨිච්චාපනං	314

ච

චතනුපාභනං	264
චජ්‍යං	78, 136
චතුමට්ඨකෙ	172, 206, 259
ච්චානිච්ඡාරකං	104, 146

ඤ

ඤාතතිකමමං	378
ඤාතතිචතුර්ථකමමං	378
ඤාතතිද්විතියකමමං	378

ක

කලසාතකං	206, 250
කලමට්ඨඤාච	306
කලසතතිකං	76
කය්‍යපාපියසසිකා	350, 352, 360
	374
කිණ්වජ්ඣාරක	156, 182, 298, 302
	328, 336, 350, 362, 368, 374
කිඤ්ඤෙහි	40
කිරච්ඡානවිජ්ජා	220, 258
කුචට්ටෙනතිසො	254
කුලොනභිං	82, 138
කෙරසකෙ	304

උ

උල්ලචයං	112, 290, 324
උපිකතං	100, 144

පිටස්ථකා

පිටස්ථකා

ද

දන්තපොණෙන	310
දිට්ඨිවිපතනි	338, 378
දුක්ඛං	112, 124, 326
දුට්ඨලං	14, 72, 122, 134, 306
දුට්ඨලාපතනි	44
දුබ්බවො	116, 176

ධ

ධම්මදෙසනා	312
ධම්මිකානං කම්මානං	78, 136
ධුරනිකේසපෙ	198

න

නග්ගා	212, 254
නිසීදනං	84, 138
නිහතාධිකරණං	132

ප

පඤ්ඤාතනි	2, 162
පටිඤ්ඤාතකරණං	156, 182, 298 302, 328, 336, 352, 360, 372
පටිපතනි	22
පණීතභොජනානි	60, 128
පත්තසන්නිවයං	248
පදසොධම්මො	42, 122, 304, 312
පසාබෙ	224, 260
පරම්පරාභොජනෙ	56, 128
පරිබ්බාජකස්ස	128
පලලක්ඛිකාය	98, 144
පචාරිතං	128
පාචිතනියං	24, 74, 326
පාටිදෙසනියං	88, 326
පානිමොක්ඛං	2
පානිමොක්ඛාද්දෙස	4
පාරම්	304
පාරාජිකං	2, 112, 324
පාරිවාසික ඡන්දදානෙන	230
පිඤ්ඤාකෙන	264
පිටකෙ	304
පිණ්ඩකේසපකං	104, 146

පුරාණවිවරං	116
පුරාණ සන්තකස්ස	32
පෙසලෙ හික්ඛු	40

භ

භණ්ඩන ජාතානං	42
හික්ඛුහී පරිපාචිතං	54, 126
භූතගාමපාතව්‍යයා	46
භූතගාමං	124
භූතාරොචනකා	314
භෙදකරවච්ඡුති	316, 322, 346
භෙදානුවතතකා	116
භෙසජ්ජං	64

ම

මනුස්සවිග්ගහං	112
මහලලකං විහාරං	14, 16
මාතුගාමං	14
මෙට්ඨනං ධම්මං	112, 154, 156, 158
මොහනකෙ	76

ය

යෙභ්බයසිකා	350, 352, 360, 372
------------	--------------------

ර

රතනං	80
රූපිසංඝංවොහාරං	32, 120
රූපියං	32, 120

ල

ලහුකාපතනි	378
-----------	-----

ව

වජ්ජපටිච්ඡාදිකා	244
වස්සිකසාරිකං	84, 138
විකාලෙ	82
විකාලෙ භොජනං	58
විනයො	76, 304, 352
විනිතවච්ඡුති	316, 218
විපතනි	4, 316, 318
විහබ්බෙ	304

පිටස්ථාන

විභවකොට්ඨ	334
විලෝක	306
විවාදාධිකරණ	316, 318, 320, 340
	364, 368, 376, 378
වෙහාසකූටියා	48
වොසාපෙනියා	90

ස

සංඝසංග්‍රහය	116, 176
සංඝාදිසංග්‍රහය	14, 114, 164
	282, 324
සංඝාතිය,	232, 264
සංඝිකං ලාභං	38, 80, 120
සංඝාදිතං	114, 166
සංඝාදි විකාශ	14
සංඝිකයා	350, 352, 360, 372
සංඝාතියා	128
සංඝාතියා උදකං	124, 132
සංඝාතියා කුලේ	130, 306
සමථා	4, 316, 348
සමනුභාසනාය	72
සමපජානමුසාවාද	40, 122
සමපතනි	22
සමමුඛාවිනය	156, 298, 302, 328,
	336, 350

පිටස්ථාන

සංඝසංග්‍රහය	42, 122
සාධාරණය	352
සාරාණිය	322
සාරාණියා බලමා	316
සාවසේසාපතනි	378
සිකමානා	68, 132, 230, 260
සිකමාපදා	306
සියං අකුසලෝ	358
සියං අබ්‍යාකතෝ	358
සියං කුසලෝ	358
සිලවිපතනි	158, 178, 194, 294
	328, 378
සුගතවිවරපාමාණං	84, 138
සුගතවිදුෂි	32, 118
සුගතතනං	304
සුඛිකාලකානං	118
සුරාමෙරයපානං	66
සුරාසුරාකාරකං	104, 148
සුචිතරං	70, 82, 138

ක

කප්පනිකං	104, 146
කප්පනිලෝභකං	104, 148
කසාබමෙම	66

පරිවාරපාළි

ශුද්ධාශුද්ධ දර්ශනය

පිටු පෙළ	ශුද්ධ	අශුද්ධ
6 — 15	ගජෝච	ගජෝ ච
7 — 15	මහාප්‍රාඥ	ප්‍රාඥමහා
51 — 30	අක්කයට	අවරට
68 — 20	ඵලකලොමකෙ	ඵලකලොමකෙ
162 — 7	පුරුණදුතිසිකාය	පුරුණදුතිසිකාය
162 — 11	සබ්බත්	පබ්බත්
185 — 31	අතුරෙන්	අ රෙන්
230 — 35	චක්ඛුසමිනති	චක්ඛුසමිනති
230 — 35	පුලලනඤ	පුලලනඤ
232 — 1	අනුවසං	අනුවසං
237 — 23, 24, 25	විවර	විවර
239 — 9	පචරණ	පච
239 — 20	වුට්ඨාපන	වුට්ඨාපාන
240 — 14	භුඤ්ජනතියා	භිඤ්ජනතියා
240 — 15	විඤ්ඤපෙකා	මිඤ්ඤපෙකා
246 — 31	සඤ්ඤාදිසෙසං	සඤ්ඤාදිසෙසං
247 — 18	ඵලවිත්	ඵලවිත්
250 — 1	බාදිසංමිති	බාදිසංමිති
273 — 12	චචනයෙන්	චනයෙන්
277 — 22	තිණවත්ථාරකයෙන්	තිණවත්ථාරකයෙන්
286 — 11	සංවජ්ජියං	සංවජ්ජියං
294 — 15	සඤ්ඤාදිසෙසං පතතිකබ්බෙත	සඤ්ඤාදිසෙසං පතතිකබ්බෙත
323 — 8	ප්‍රියයකු	ප්‍රියගිකු
323 — 13	මෙත්‍රිමනාකමිසඤ්ඤාන බමිස ද	මෙත්‍රිමනාකමි සඤ්ඤාන
323 — 14	සඤ්ඤා	සඤ්ඤා
— 28	කායසංමුත්‍රිය	කායසංමුත්‍රිය

පිටු	පෙළ	ශ්‍රද්ධා	අශ්‍රද්ධා
327 — 9		යන්	යන
327 — 12		කියයුතු	කිය ය්තු
330 — 11		සිය	සිය
330 — 38		සමාදිසනි	සමාදියනි
338 — 38		වතුනනං	විතුනනං
341 — 15		ගටා	ගාටා
343 — 34		සමිසගෙදකයා	සමිසාසගෙදකයා
346 — 10		වජ්ජනි	වජ්ජනි
346 — 29		තයො	තයො
350 — 16		නිණ්වත්ථාරකො	නිණ්වත්ථාරකො
350 — 29		සමමුඛාවිනයො	සමමුඛාවිනයො
354 — 6		අමුලහවිනයස්ස	අමුලහවිනයස්ස
354 — 9		පටිඤ්ඤානකරණස්ස	පටිඤ්ඤානකරණස්ස
360 — 24		න තත්ථ	ත තත්ථ
364 — 1		අභිකරණං	අභිකණං
374 — 11		විවාදාභිකරණෙන	විවාභිකරණෙන
378 — 25		වතනාරො	වතනරො
380 — 8, 29		හජනි	හිජන